

Tirsdag den 8. februar 2011 (D)

1

52. møde

Tirsdag den 8. februar 2011 kl. 13.00

Dagsorden

1) 2. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Forlængelse af revisionsfrist).
Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).
(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 02.02.2011).

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ændring af dødsboskifteloven og forskellige andre love. (Revision af dødsboskifteloven m.v.).
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse (Omtrykt) 24.11.2010. 1. behandling 07.12.2010. Betænkning 03.02.2011).

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om forbrugeraftaler om brugsret til logi på timeshare-basis, længerevarende ferieprodukter m.v.
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 30.11.2010. 1. behandling 07.12.2010. Betænkning 03.02.2011).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Ændring af reglerne om udledning af ammoniak og om beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, inddragelse af of-fentligheden m.v.).
Af miljøministeren (Karen Ellemann).
(Fremsættelse 06.10.2010. 1. behandling 12.10.2010. Betænkning 03.02.2011).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2010.
Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).
(Fremsættelse 27.01.2011).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Større fleksibilitet i opfølgning og indsats over for sygedagpengemodtagere).
Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).
(Fremsættelse 26.01.2011).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 117:

Forslag til lov om ændring af lov om europæiske samarbejdsudvalg. (Implementering af Rådets direktiv 2009/38/EF om revision af det eksisterende direktiv).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).
(Fremsættelse 26.01.2011).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af efterlønnen.
Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.
(Fremsættelse 07.12.2010).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om bestilleransvar (solidaransvar).
Af Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsættelse 14.12.2010).

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpelse af lejelovens § 113 a om retten til at administrere udlejningsejendomme.
Af Peter Westermann (SF) m.fl.
(Fremsættelse 17.12.2010).

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 49:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunens sikring af udlejers overholdelse af sin forpligtelse til at opfylde kravene til at levere varme.
Af Peter Westermann (SF) m.fl.
(Fremsættelse 17.12.2010).

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af formkrav ved op-hævelse af lejekontrakter i privat og almen udlejning.
Af Peter Westermann (SF) m.fl.
(Fremsættelse 17.12.2010).

13) Forespørgsel nr. F 18:

Forespørgsel til finansministeren og undervisningsministeren om besparelser på uddannelsesområdet.
Af Carsten Hansen (S), Ole Sohn (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).
(Anmeldelse 25.01.2011. Fremme 27.01.2011).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Mødet er åbnet.

Da vi startede i går, havde vi Ungdomsparlamentet med 177 unge mennesker, der sad her, da mødet startede, og der var fuldstændig stille, fuldstændig stille – det er jo helt utroligt – så man kunne ikke engang sige til dem, at de så kunne lære det, for de havde lært det.

Jeg ved ikke, hvad der sker med menneskets børn, som årene går, men jeg ved så meget, at det i dag er tirsdag den 8. februar, og at der er følgende anmeldelser:

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Lovforslag nr. L 120 (Forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje og lov om private fællesveje (valgplakater på vejareal)).

Per Clausen (EL) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 24 (Vil ministeren redegøre for, hvordan han vil sikre Danmarks mulighed for at føre en selvstændig økonomisk politik, hvis forbundskansler Merkels planer om total EU-kontrol med medlemslandenes økonomiske politik går igennem, og om han er enig i, at Danmark i så tilfælde må stå uden for denne stramme EU-styring af økonomien som en naturlig konsekvens af, at vi står uden for euroen?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har afgivet

Beretning om gmo-analysemetoder.
(Beretning nr. 3).

Beretningen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 2. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af lov om udstationering af lønmodtagere m.v. (Forlængelse af revisionsfrist).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 15.12.2010. 1. behandling 18.01.2011. Betænkning 02.02.2011).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 83:

Forslag til lov om ændring af dødsboskifteloven og forskellige andre love. (Revision af dødsboskifteloven m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse (Omtrykt) 24.11.2010. 1. behandling 07.12.2010. Betænkning 03.02.2011).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden :

Hr. Simon Emil Ammitzbøll har bedt om ordet som ordfører, værsgo.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil sige, at man bare kan være rolig: Det er ikke, fordi Liberal Alliance vil bryde det store flertal, der vel er bag det pågældende lovforslag, for vi er sådan set meget tilfredse med de ændringer, der er. Jeg synes bare, det er ærgerligt, at man i forhold til det her forslag ikke kommer ind i diskussionen om, at der kunne komme øget konkurrence, hvad angår adgangen til at virke som bobestyrer.

Det er jo sådan, at Konkurrencestyrelsen tidligere har påpeget, at der er meget, meget lidt konkurrence på det her område, og det medvirker til, at borgerne kommer til at betale kunstigt høje salærer for at få en bobestyrer. Det skyldes, at der er for lidt konkurrence, både i forhold til hvem der kan få lov til at være bobestyrer – er det advokater, eller er det andre? – og at der kun er udnævnt et vist antal bobestyrere i hver kreds. Det vil vi gerne have ændret og måske også gerne have en kommentar fra justitsministeren om, altså om man kunne gå ind og se på det her. Det er jo faktisk mere end 5 år siden, Konkurrencestyrelsen tog det her problem op, og jeg har meget svært ved at se, at man beskytter nogens interesser ud over interesserne hos de ganske, ganske få advokater, som har fået den her særlige givtige rolle som bobestyrer.

Fri konkurrence giver generelt bedre muligheder for borgerne, det giver dem lavere priser, og det vil det også gøre i det her tilfælde, og når nu Konkurrencestyrelsen flere gange har påpeget det her problem, synes vi, det er underligt, at man ikke har taget det op.

Kl. 13:03

Formanden :

Justitsministeren.

Kl. 13:03

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes altid, det er på sin plads, når der er mulighed for det, at diskutere områder, hvor der er mulighed for at skabe konkurrence. Konkurrence er godt, det optimerer både pris og kvalitet for forbrugerne. Det skal så nogle gange sættes op mod nogle andre krav, man kan stille, f.eks. i hele retssystemet, hvor der ofte er behov for, at der altså medvirker uddannede advokater. Det er nemlig også til fordel for forbrugerne, at der er en forsvarlig behandling af sagerne af nogle advokater, der har forstand på, hvad det drejer sig om.

I den her sammenhæng vil jeg bare sige, at lovforslaget jo drejer sig om at virkeliggøre resultatet af et udvalgsarbejde, som slet ikke har beskæftiget sig med konkurrenceaspektet overhovedet, men som har beskæftiget sig med de processer, man gennemfører i forbindelse med et dødsboskifte, og det er så igen afledt af, at man har set på ægtefælleskiftereglerne. Så det er altså selve skiftereglerne, selve processerne, man har interesseret sig for, og det er i den kontekst,

det her forslag indgår. Men i andre sammenhænge vil jeg altid være parat til at diskutere, hvordan vi kan øge konkurrencen i samfundet.

Kl. 13:04

Formanden :

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:04

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jamen jeg er sådan set godt klar over, hvad forslaget handler om. Det, vi bare prøver at afkræve regeringen et svar på, er, hvad man kunne gøre for at se på det her problem, som har været rejst flere gange. Det er sådan, at Konkurrencestyrelsen har nævnt både jurister, der ikke er advokater, og revisorer som mulige grupper til at gå ind og tage sig af de her dødsbobehandlinger. Der er jo ingen tvivl om, at det ville øge konkurrencen. Man kunne kigge på, hvem der måtte gøre det. Der er ingen tvivl om, at hvis man lavede konkurrence hen over kredsgrænserne, så ville der også komme billigere priser til fordel for borgerne. Derfor kunne vi i hvert fald godt tænke os, at man fik kigget nærmere på, om man kunne få det her draget med ind og eventuelt få et løfte fra regeringen om, at den ville se positivt på at undersøge, hvordan man kunne øge konkurrencen inden for det her.

Så er det jo rigtigt, som justitsministeren siger, at det er indrettet sådan på grund af nogle hensyn til borgerne. Ja, men man kunne også lade borgerne selv vælge, hvilke hensyn de ville have der skulle tages. Hvis de mener, det er en advokat, der skal gøre det, kan de jo bare vælge det fortsat.

Kl. 13:06

Formanden :

Tak. Jeg kan se, at fru Sophie Hæstorp Andersen har trykket sig ind, men er det en fejl? Ja, så beder jeg om, at man trykker ud igen. Sådan, tak for det.

Jeg forstod, at det, der er ønsket fra hr. Simon Emil Ammitzbøll, er fornyet udvalgsbehandling.

Der er ikke flere, der her beder om ordet. Så går vi til afstemning.

Kl. 13:06

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Der er stillet forslag om, at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 85:

Forslag til lov om forbrugeraftaler om brugsret til logi på time-sharebasis, længerevarende ferieprodukter m.v.

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 30.11.2010. 1. behandling 07.12.2010. Betænkning 03.02.2011).

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden :

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Der er ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Ændring af reglerne om udledning af ammoniak og om beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning, inddragelse af offentligheden m.v.).

Af miljøministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 06.10.2010. 1. behandling 12.10.2010. Betænkning 03.02.2011).

Kl. 13:07

Forhandling

Formanden :

Ønsker nogen at udtale sig? Det gør fru Mette Gjerskov som ordfører.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Mette Gjerskov (S):

Det her lovforslag skal være med til at rette op på den elendige lovgivning, der i forvejen er på husdyrområdet. Vi må sige, at der er gode elementer i forslaget, men der er også elendige ting og sager. Det har vi fremført skriftligt, så det vil jeg ikke hæfte mig ved her.

Det, debatten i dag skal dreje sig om, er jo ændringsforslagene, og der har vi faktisk været med til at foreslå et ændringsforslag om gylletanke.

Det er jo sådan, at gylletankene i dette land – hvis man skal tage det helt alvorligt – står som potentielle bomber under miljøet. Går det galt med en gylletank, kan det gå rigtig, rigtig galt ude i naturen. Det har regeringen prøvet at tage højde for ved at lave et afstandskrav til åer og søer, og det vil jeg gerne sige tak til regeringen for, men der er ikke taget højde for, at en gylletank skal miljøgodkendes. Der laves her en lempelse, hvor gylleanlæg undtages for miljøgodkendelse. Det vil sige, at man bare skal meddele kommunen, at man laver en gylletank, og så kan man sådan set gøre det, på samme måde som hvis man har tænkt sig at lave en udestue. Det synes jeg faktisk ikke er at tage gylleproblemet alvorligt. Der er en kæmpe risiko ved gylle. Vi ved, at gylletankene løber over. Vi ved, at der sker uheld. Det er utrolig vigtigt, at kommunerne har en mulighed for at

gå ind og se på det i forbindelse med behandlingen af en miljøgodkendelse.

Derfor støtter vi naturligvis det ændringsforslag, og vi undlader at stemme til selve lovforslaget.

Kl. 13:09

Formanden :

Tak. Hr. Steen Gade som ordfører.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Jeg skal på SF's vegne understrege det samme, som fru Mette Gjerskov understregede i forbindelse med ændringsforslaget, som vi stiller sammen med Socialdemokratiet, og så blot påpege, at med de fremskridt, der er, vil vi markere det ved at undlade at stemme til den samlede lovgivning.

Men jeg vil ikke undlade at sige her, at som vi ser det, er det ikke tilstrækkeligt til at sikre, at vi lever op til det, vi skal, med hensyn til at kvælstofbelastningen på husdyrbrug kommer ned på det niveau, som sikrer god bevaringsstatus, hverken i 2017, eller når der laves revurderinger senere. Og derfor kan vi ikke medvirke i forslaget.

Jeg vil også understrege, at jeg synes, der er rigtig mange usikkerheder i de utallige svar, vi har fået over, om, hvordan det her skal gennemføres i praksis. Jeg er lidt bange for, at det skyldes en stor og lang strid i Venstre, som jeg ikke ved om er afsluttet og helt præcis hvad resultatet bliver af. Men der er signaler om, at man i virkeligheden bare skal have generelle vurderinger, mens det, der er brug for, jo er konkrete vurderinger.

Jeg har set nogle svar fra ministeren, hvor hun siger, at det er begge dele. Men det kan jo ikke være helt begge dele, altså at man indskærper over for kommunerne, at det er den generelle vurdering, der tæller, men så alligevel siger: Jamen man skal også blive ved med at gøre det konkret. Vi synes, der er betydelig usikkerhed i den måde, det er beskrevet på i lovforslaget, og det har vi markeret, selv om der altså er fremskridt, ved at undlade at stemme.

Kl. 13:11

Formanden :

Tak. Så er det hr. Eyvind Vesselbo som ordfører.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Jo, jo, det, der blev sagt her af de to sidst talende ordførere, var jo tomme ord uden indhold. Der var intet – intet – der kunne bruges til noget, og det tyder jo på, at det er rigtigt, hvad jeg siger, for der sidder to ordførere dernede, som vil undlade at stemme, altså ikke vil tage stilling til noget som helst. Hvordan skal man så kunne forklare, hvad man mener, når man ikke tager stilling? Nej, det er klart, det må jo hænge sammen. Der er tomme ord, og man undlader at stemme. Det hænger fint sammen, og det hænger fint sammen med den politik, som føres på det her område fra oppositionens side.

Jeg vil sige, at det, som er en af styrkerne ved det her lovforslag, jo er, at vi nu får en anmeldeordning, så vi kan få nedbragt sagsbehandlingstiden i kommunerne for miljøgodkendelser og i Miljøklagenævnet. Det forstår jeg godt er noget, som oppositionen overhovedet ikke beskæftiger sig med. Det er ikke interessant, men det er det, vi meget gerne vil have. Vi får en anmeldeordning, så man bare kan skrive nogle ting ind, sådan at man der, hvor der ikke er miljømæssige problemer, kan blive godkendt med det samme.

Samtidig gør det her, at skal man udvide på grund af dyrevelfærd, kan man også få lov at gøre det. Men jeg forstår, at det heller ikke er noget, der sådan optager oppositionen særlig voldsomt.

Ud over anmeldeordningen er der jo også nogle initiativer på miljøområdet, hvor der er en reduktion af ammoniakudledningen, ammoniakbelastningen fra landbruget til naturen. Det forstår jeg heller ikke er noget, man kan stemme for i oppositionen.

Så alt i alt vil jeg sige det, jeg startede med at sige: Det var tomme ord uden indhold og to partier, som undlader at stemme – og det hænger fint sammen.

Kl. 13:13

Formanden :

Fru Mette Gjerskov med en kort bemærkning til hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 13:13

Mette Gjerskov (S):

Hr. Eyvind Vesselbo taler om tomme ord, så jeg vil gerne sige, at der til det her lovforslag ligger 17 bilag og 100 spørgsmål og svar; det er et meget, meget gennearbejdet lovforslag. Og jeg vil også gerne sige til hr. Eyvind Vesselbo, at vi jo faktisk har læst det hele, og sagen er, at det, der er det store spørgsmål i forhold til diskussionen i dag, er: Hvad er det, der sker med gylletankene?

Det, regeringen har lagt frem her, handler om, at kommunerne skal sagsbehandle en ansøgning om at bygge en gylletank på samme måde som en ansøgning om en carport, og jeg mener bare, at en gylletank er en potentiel bombe under naturen, det er en carport ikke.

Skulle vi ikke tage og behandle spørgsmålet om sagsbehandlingen af gylletanke ordentligt, så vi sikrer os, at der ikke sker udslip i fremtiden? Det er faktisk det, diskussionen drejer sig om, og det er der, hvor vi har stillet ændringsforslag til loven.

Kl. 13:14

Formanden :

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 13:14

Eyvind Vesselbo (V):

Jo, jo, men jeg vil sige til fru Mette Gjerskov, at det jo ikke er nok at sige, at man har læst det hele, for det drejer sig også om, at man skal forstå, hvad der står. Men det her tyder på, at fru Mette Gjerskov og hr. Steen Gade ikke har forstået et klap af, hvad der står i alle de der 100 spørgsmål og svar, som fru Mette Gjerskov nævner. Hvis man havde forstået det, havde man jo sådan set også kunnet tage stilling til det og fundet ud af, om man skulle stemme for eller imod. Nu undlader man bare at stemme, fordi man ikke ønsker at tage stilling.

Med hensyn til gylletanke vil jeg sige, at det igen er et spørgsmål om at læse grundigt på de ting, som foregår herinde på miljøområdet, og så forstå dem. Der er jo lige lavet en plan for at sikre, at der ikke kommer udslip fra gylletanke, nemlig en plan, som sikrer, at man advares, hvis der skulle opstå en læk på eller nogle problemer med gylletanke, og desuden har vi vedtaget, at der skal laves nogle gyllebarrierer, så der ikke sker skade. Jeg kan slet ikke se, at det ændringsforslag, som oppositionen kommer med her, overhovedet er relevant på nogen måde, for de ting, der står i ændringsforslaget, er allerede blevet gennemført.

Kl. 13:15

Formanden :

Fru Mette Gjerskov med en kort bemærkning.

Kl. 13:15

Mette Gjerskov (S):

Jeg synes, det er usagligt at stå og have en debat her om, hvem der har forstået, hvad de har læst. Den debat lader jeg være ovre i Venstres folketingsgruppe. Jeg vil bare konstatere, at vi fra Socialdemokraternes side sammen med SF meget klart har gjort rede for, hvad

det er, vi er bekymrede for med den her lovgivning. Man forsøger at lappe på det, der i forvejen er en elendig lovgivning.

Vi anerkender, at der er nogle forbedringer. Men andre har studset over den elendige lovgivning, altså det, der er grundlaget for, at alle landmændene står derude med traktorerne, og det gør de jo, fordi de ikke har kunnet få deres godkendelser igennem ude i kommunerne i årevis, og det er, fordi regeringen har lavet et håbløst, bureaukratisk system, som ingen ude i virkeligheden kan bruge. Nu har man så tænkt sig at rette op på det ved at slække så meget på reglerne, at selv gylletanke ikke skal miljøgodkendes. Det er da helt uacceptabelt.

I forhold til selve det grundlæggende lovforslag, som vi stemmer gult til, vil jeg sige, at vi jo gør det, fordi vi ganske enkelt ikke tror på alle de forklaringer, der ligger i svarene fra ministeren på de 100 spørgsmål. Ministeren er jo ikke en gang enig med sig selv om, hvad konsekvenserne af lovforslaget vil blive.

Kl. 13:17

Formanden :

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 13:17

Eyvind Vesselbo (V):

Nu var der jo ikke rigtig noget spørgsmål til mig fra fru Mette Gjerskov, men jeg vil alligevel svare, for jeg ved jo godt, hvad fru Mette Gjerskov tænker og kunne forestilles at stille spørgsmål om. Jeg mener faktisk, jeg en gang har svaret på det vedrørende gylletanke, at vi har lavet en glimrende plan for, hvordan vi sikrer, at der ikke sker gylleudslip, så langt hen ad vejen man nu kan sikre det med alarmsystem og gyllebarriere.

Så jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvad det er for et ændringsforslag, der stilles fra oppositionens side, for vi har jo klaret problemet, det er ikke sådan, at der ikke fremover vil ske gylleudslip, det kan jeg ikke garantere, men jeg kan garantere, at der er gjort alt, hvad der overhovedet er muligt for, at gylleudslip ikke skal ske.

Kl. 13:17

Formanden :

Så er det hr. Steen Gade med en kort bemærkning til hr. Eyvind Vesselbo. Og man bytter igen plads – der er ikke plads til to på talerstolen.

Kl. 13:18

Steen Gade (SF):

Jeg kan sige til hr. Eyvind Vesselbo, at den ændring, vi stiller forslag om, går ud på, at det ikke skal være en anmeldelse, men en godkendelse. Så simpelt er det, og det er jo ikke så svært at forstå. Det vil også være bedre i forhold til de risici, der er med hensyn til gylleudslip.

Så vil jeg sige til hr. Eyvind Vesselbo, at når vi undlader at stemme til lovforslaget, er det af den simple grund, at vi på den ene side synes, at der er nogle forbedringer – og jeg troede egentlig, hr. Eyvind Vesselbo syntes det var godt, at vi noterede det – men at vi på den anden side til gengæld er utrolig bekymrede for det, som regeringen har sagt om, at der ved den obligatoriske revision af husdyrgodkendelserne ikke skal foretages en ny vurdering af, om den godkendte produktion påvirker Natura 2000-områder. Det vil altså sige, at man har låst det hele fast, selv om vi ved, at der er brug for yderligere skærper i de kommende år. Det er jo den store usikkerhed og det problem, der grundlæggende ligger i det her forslag, og som gør, at vi ikke kan stemme for.

Kl. 13:19

Formanden :

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 13:19

Eyvind Vesselbo (V):

Jamen det var da godt, at hr. Steen Gade kunne få sig selv til at sige, at der var nogle forbedringer i det her lovforslag. Det synes jeg er rigtig godt. Men problemet er jo så helt paradoksalt, at hr. Steen Gade ikke vil stemme for de forbedringer. Altså, så holder alt jo op.

Hr. Steen Gade siger, at der er en masse gode forbedringer, som man er enig i, men at man ikke vil stemme for dem. Det hænger jo ikke sammen, og derfor er det jo rigtigt, som jeg sagde i starten, at det er tomme ord uden indhold, når man står her på talerstolen og siger, at der er en masse forbedringer, men at man ikke vil stemme for dem.

Kl. 13:20

Formanden :

Hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 13:20

Steen Gade (SF):

Jeg kan forstå, at jeg er ude i at debattere med en ekspert i tomme ord i dag. I hvert fald er det blevet gentaget mange gange, men det bliver det jo ikke rigtigt af.

Det er vel en helt fornuftig måde at agere på. Det står i vores betænkningsbidrag, og vi har hele tiden fremført, at der er nogle forbedringer, men at der så er nogle steder, hvor vi mener at man låser det hele fast på en måde, som gør, at der ikke kan foretages de nødvendige skærper i fremtiden. Derfor undlader vi at stemme, og egentlig synes jeg, det er så overmåde sagligt, at man i hvert fald nærmest skal være ekspert i tomme ord for ikke at kunne værdsætte det.

Kl. 13:21

Formanden :

Hr. Eyvind Vesselbo.

Kl. 13:21

Eyvind Vesselbo (V):

Jamen grunden til, at jeg bruger det udtryk, er, at det jo er spild af tid at stå her ved Folketingets talerstol og snakke og diskutere med partier, som simpelt hen ikke kommer med noget konkret. Det er derfor, jeg bliver ved med at stille spørgsmålet, om der ikke er noget konkret, og her kom hr. Steen Gade så med en lille flig af nogle ting i det her lovforslag, som man ikke er enig i.

Der kan jeg bare sige, at det her lovforslag så meget som overhovedet muligt indeholder stramninger på miljødelen med en 30 pct.s reduktion af ammoniakudledningen ved landbrugsejendomme, som udvider. Det kan vel ikke være mere stramt, og det forstår jeg ikke at hr. Steen Gade ikke kan stemme for.

Kl. 13:21

Formanden :

Tak. Så er det miljøministeren.

Så skal der være ro i salen. Selv om man debatterer gylle fra talerstolen, behøver det ikke flyde ud over hele salen som støj.

Værsgo.

Kl. 13:22

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Tak for det. Nu har vi haft en lille ordveksling her under andenbehandlingen af L 12, og jeg vil blot konstatere, at det har været en ret spændende lovbehandling frem til nu. Det er korrekt, at der er blevet besvaret over 100 spørgsmål til det her lovforslag. Det er spørgsmål, som alle sammen har haft til hensigt netop at få præciseret, hvad det her lovforslag går ud på, hvilke miljøforbedringer der er i det, og i høj grad også hvilke lempelser der er i det i forhold til bureaukratiet.

For det er jo rigtigt, at der fortsat er udfordringer med hele husdyrreguleringen, hele husdyrloven, og derfor er det, at vi med L 12 også får de her anmeldeordninger.

Jeg vil bare sige til den bekymring, der er givet udtryk for her fra talerstolen med hensyn til gyllebeholdere, at det jo ikke er sådan, at der ikke er krav til gyllebeholdere – snarere tværtimod. Når vi laver anmeldeordninger her, er det for at lempe i sagsbehandlingstiden ude i kommunerne, når man gerne vil udskifte en gammel gyllebeholder med en nyere og mere sikker gyllebeholder. Det er sådan set ganske enkelt det, der ligger i det. Så det her med, at vi nu også har indført krav om, at man ikke må sætte nye gyllebeholdere op tættere end 100 m fra et vandløb, er jo i høj grad en skærpelse og en miljøforbedring, og ligeså at vi også har nye krav her til gyllebarrierer.

Alt i alt tak for en spændende andenbehandling. Jeg ser frem til tredjebehandlingen.

Kl. 13:23

Formanden :

Tak til miljøministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen om ændringsforslagene sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:23

Afstemning

Formanden :

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF og RV)?

De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (S, SF), tiltrådt af et mindretal (IA), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 50 (S, SF, RV (ved en fejl) og EL), imod stemte 61 (V, DF, KF, RV og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 4 og 5, tiltrådt af et flertal (V, DF, KF og RV)?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling, hvis ingen gør indsigelse.

Det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 110:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2010.

Af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsættelse 27.01.2011).

Kl. 13:25

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet.

Beskæftigelsesministeren er fungerende finansminister, så det er et avancement. Der står også i vores trykte dagsorden, at beskæfti-

gelsesministeren er fungerende finansminister, så det er ikke noget, der er ukendt – i hvert fald ikke for formandsstolen.

Men på trods af det er der ingen, der beder om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget.

Det er godkendt.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 116:

Forslag til lov om ændring af lov om sygedagpenge. (Større fleksibilitet i opfølgning og indsats over for sygedagpengemodtagere).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 26.01.2011).

Kl. 13:26

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Og den første, der får ordet, er hr. Jens Vibjerg som ordfører for Venstre.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Jens Vibjerg (V):

I november indgik de to regeringspartier, Venstre og Det Konservative Folkeparti sammen med Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance en aftale om større fleksibilitet i opfølgning og indsats over for syge. Indsatsen over for sygemeldte er utrolig vigtig. Langvarigt sygefravær kan ligefrem være invaliderende i bestræbelserne på at vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Lovforslaget, vi behandler her, udmønter syv af de initiativer, der blev aftalt på daværende tidspunkt. De syv initiativer handler om at give tilbud, hvor det er relevant. Det vil sige, at det skal tjene til en tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Modsat skal vi ikke bruge aktive tilbud til alvorligt syge mennesker.

Vi har set eksempler på, at man ude i kommunerne – sikkert i den bedste mening – har krævet en aktiv indsats over for alvorligt kræftsyge i en situation, hvor den syge skal koncentrere sig om sin sygdom og det at blive rask. En anden gruppe sygemeldte, vi ikke skal give aktive tilbud til, er den, hvor helbredssituationen er uproblematisk, og hvor vedkommende kan vende tilbage til arbejdsmarkedet på fuld tid inden for en kortere periode. Det handler altså om at bruge den aktive indsats over for dem, hvor det giver mening i forhold til at hjælpe dem tilbage til jobbet så hurtigt som muligt.

Så med disse få ord støtter Venstre varmt lovforslaget.

Kl. 13:28

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning. Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:28

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg kan forstå, at ordføreren refererer meget til den lovgivning, der blev lavet sidste år af regeringen og Dansk Folkeparti, hvor man jo havde travlt med at være efter de syge, som man plejer at være. Så har man så ladet den her del af pakken ligge tilbage, som måske er lidt mere positiv. For at spørge ind til noget konkret i den vil jeg godt høre, om ordføreren er enig i, at det kan være lidt problematisk,

i forhold til hvad en positivliste er. Eller måske er ordføreren bedre orienteret, end jeg er, hvad positivlisten går ud på, altså hvilke alvorlige sygdomme der kan være tale om for at komme på standby. Er ordføreren ikke enig i, at det bør være noget, vi skal være opmærksomme på i det fremadrettede for at være sikker på, at det her nu også kommer til at gælde de rigtige mennesker?

Kl. 13:29

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:29

Jens Vibjerg (V):

Det er jeg enig i, og derfor vil den jo også blive udarbejdet i samarbejde med de relevante organisationer, altså Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen osv.

Kl. 13:29

Formanden :

Tak. Der er ikke yderligere korte bemærkninger. Tak til hr. Jens Vibjerg. Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Der er et gammelt ordsprog, der siger, at sygdom er hver mands herre. Men i de seneste år har beskæftigelsesministeren tydeligvis lagt billet ind på at være herre over de syge. Det ses jo af de stramninger og forringelser, som regeringen har gennemført. Heldigvis har det så vist sig, at det ikke var helt så ligetil, som ministeren måske troede, og derfor er det så også glædeligt, at ministeren langt om længe lytter til, hvad vi i Socialdemokratiet har sagt den ene gang efter den anden, og i dette lovforslag får rettet lidt op på lovgivningen om sygefravær.

Jeg var efterhånden ved at tro, at ministeren var argumentresistent, men der er åbenbart hul igennem en gang imellem, og ministeren skal da også roses for at have fået øjnene op for, at det er spild af penge og ressourcer og direkte generende for syge, at de udsættes for samtaler og opfølgning, på trods af at de er alvorligt syge eller åbenbart snart vender tilbage til arbejdsmarkedet. Så i Socialdemokratiet er vi yderst tilfredse med den del af L 116 og vil da også stemme for forslaget.

Nu kan jeg se, at ministeren både taler, men måske også er lidt afventende, for jeg plejer jo at hælde lidt malurt i bageret, og det gør jeg også i den her sag.

For det første står det jo noget uklart, hvilke sygdomme der vil være omfattet af positivlisten, og hvem der skal vurdere, hvordan den skal administreres, og hvordan den eventuelt skal revideres. Så det vil jeg bede ministeren give et bud på, der er mere tydeligt end det, der fremgår af teksten til lovforslaget.

For det andet virker det utrolig stift, at delvis raskmelding går forud for aktive tilbud. Her ville det være godt at få afklaret, om det er muligt at iværksætte aktive tilbud samtidig med delvis raskmelding.

Men alt i alt ser det ud til, at ministeren til en vis grad har forstået, at syge skal hjælpes, og derfor stemmer Socialdemokraterne for lovforslaget.

Kl. 13:32

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Bent Bøgsted (DF):

Det er bare lige for en god ordens skyld. Jeg går ud fra, at hr. Lennart Damsbo-Andersen er meget tryk ved, at det ikke er os herinde i Folketinget eller ministeren, der skal udfærdige den positivliste, men at det er den faglige lægevidenskab, der skal finde ud af, hvem der skal stå for positivlisten. Jeg går også ud fra, at hr. Lennart Damsbo-Andersen vil acceptere de valg af sygdomme, som den faglige lægevidenskab kommer med.

Kl. 13:32

Kl. 13:32

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 13:32

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det kan være, at Dansk Folkepartis ordfører er bedre orienteret, end jeg er, for jeg har ikke kunnet læse i lovforslaget, hvem det var, der skulle komme med indstillingen til, hvilke sygdomme der skulle på positivlisten, eller hvilke personer der skulle indgå i den gruppe, der skal komme med den indstilling, og så, som jeg siger, hvordan man vil revidere en sådan liste, hvis det viser sig, at den ikke lever op til det, som formålet er. Men ellers er jeg tryk ved, at det skal ministeren nok finde ud af. Jeg beder bare om, at jeg ligesom får det på tryk og får at vide, hvad det er, det handler om.

Kl. 13:33

Formanden :

Tak til hr. Lennart Damsbo-Andersen. Så er det hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil fortsætte den positive linje, der har været indtil videre fra de to foregående ordførere. Det er jo egentlig dejligt at høre, at Socialdemokratiet bakker op om det her lovforslag, for vi har selvfølgelig arbejdet meget med, at det var urimeligt, at vi skulle pålægge de syge noget unødvendigt, og det var også urimeligt, at vi skulle pålægge både jobcentre og a-kasserne unødigt arbejde i forhold til folk, der var syge, og som vi vidste efter en vis tid ville være tilbage på arbejdsmarkedet. Det samme gælder for folk, der er meget syge, altså at de skulle jagtes af jobcentre. Det er ikke meningen, og det bliver lavet om med det her lovforslag, som vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig bakker op, da vi har indgået en aftale med beskæftigelsesministeren om, hvordan det skal være fremover.

Jeg vil ikke udelukke, at der under behandlingen vil komme nogle ændringer. Det kan være, at der er forhold, vi har overset, og som man egentlig også godt kunne putte ind og fritage – hvad kan man sige? – de syge for det. Det vil vi selvfølgelig også i Dansk Folkeparti være positive over for at se på, hvis der skulle komme forslag til nogle gode ændringer, der kan gavne og lette arbejdet og afbureaukratisere ude i jobcentre og a-kasserne.

Men Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 13:35

Formanden :

Tak til hr. Bent Bøgsted. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Som det allerede er blevet nævnt, har vi jo oplevet en hel del grotske eksempler på, at syge på en meget upassende måde er blevet ind-

kaldt til samtaler på jobcentrene eller er blevet sendt i særdeles upassende aktivering. Det drejer sig om meget alvorligt syge, og der er fra talerstolen blevet nævnt alvorligt kræftsyge mennesker, som absolut ikke burde have været til samtale eller sendt i aktivering. Men vi har også set andre groteske eksempler, hvor man, hvis man f.eks. har et ukompliceret benbrud, som egentlig gror sammen af sig selv, der skal bare gå en vis periode, er sendt i nødvendig aktivering.

Man kan spørge sig selv om, hvorfor vi har set alle de her groteske eksempler. Det har vi, fordi regeringen for et par år siden sammen med Dansk Folkeparti vedtog nogle meget, meget firkantede regler, som betød, at alle behandles over en kam. Det er altid problematisk, når mennesker i forskellige situationer, når vi taler om sygdom, bliver behandlet på baggrund af meget, meget firkantede regler.

Hvis det havde været sådan, at regeringen og Dansk Folkeparti for et par år siden havde lyttet til os i oppositionen og havde lyttet til vores advarsel mod at indføre sådan et firkantet system, havde vi undgået alle de skrækelige eksempler, der har været fremme i medierne, som både er umenneskelige over for de alvorligt syge og et spild af ressourcer brugt på dem, der, undskyld udtrykket, bliver rask af sig selv.

Det gjorde man ikke dengang, og nu er vi så fremme ved, at virkeligheden efter et på års forløb er ved at trænge igennem til selv den borgerlige regering og dens støtteparti, Dansk Folkeparti. Det må da hilse velkomment, at det omsider ser ud til, at vi slipper af med nogle af de her firkantede regler. Derfor er SF's grundholdning til det her da også positiv, men hvor ville det dog have været dejligt, hvis man havde lavet lovgivningen ordentligt fra starten af. Det var i hvert fald ikke noget med, at man savnede oplysninger om, hvordan det kunne gøres. Det var bl.a. ud fra det, som vi sagde fra SF's side og også fra andre oppositionspartiers side.

En anden side af sagen er så, at vi må se i øjnene, at vi stadig væk har et rigtig dårligt refusionssystem i forbindelse med aktivering af syge. Det er en lovgivning, som vi behandlede før jul, hvor der stadig væk er indbygget en enorm kassetænkning i det system, som vores beskæftigelsesminister og regeringens flertal har lavet. Det er sådan, at kommunerne får 50 pct. refusion af sygedagpenge, hvis de sender syge i virksomhedsrettet aktivering, men kun 30 pct., hvis det er til andre former for aktiviteter. Der tror vi stadig væk, at det refusionssystem vil indebære, at der vil være ressourcensvage sygedagpengemodtagere, som ikke er parate til løntilskudsjob, som ikke er parate til virksomhedspraktik, som stadig væk vil komme i klemme. Det har vi også givet udtryk for i forbindelse med den ændring af sygedagpengeloven, som beklageligvis blev vedtaget før jul, og det var så den diskussion.

I dag står vi så med det her lovforslag, som vil gøre, at en del af de firkantede regler, som langtidssyge har været udsat for, vil forsvinde. Det er vi selvfølgelig positive over for. Vi må gennemarbejde nogle ting under udvalgsarbejdet og se på, om der skulle være nogle sider af det her, som kan forbedres endnu mere. Men vi vil selvfølgelig støtte et fremskridt, også selv om det efter vores opfattelse kommer cirka to år for sent.

Kl. 13:39

Formanden :

Tak til hr. Eigil Andersen. Så er det fru Helle Sjelle som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Forslaget om ændring af sygedagpenge er et resultat af aftalen om nye rammer for sygefraværsindsatsen, og den indebærer en tilpasset indsats for alvorligt syge og syge, der snart vender tilbage til arbejdsmarkedet. Sagt på en anden måde er det primære formål med

det her forslag at sikre, at kommunerne ikke bruger unødige ressourcer på alvorligt syge mennesker eller mennesker, der snart vender tilbage til arbejdsmarkedet.

Det synes vi Konservative er en ganske fornuftig prioritering af de ressourcer, som vi har til rådighed, for vi er nødt til at prioritere vores midler, og det gør vi bedst ved at lave en ordentlig og effektiv indsats over for de sygemeldte, hvor ressourcerne har en reel effekt. Samlet set skulle forslaget gerne være med til at skabe et fundament for en mere effektiv beskæftigelsesindsats, hvor kommunerne skal prioritere at yde en aktiv indsats over for dem, der har et reelt behov for det.

Forslagets prioritering af ret og rimelighed i sygedagpengereglerne gør samtidig, at kommunerne også sparer nogle penge på administrative byrder. Besparelserne er skabt ved, at det nye forslag giver en mere individuel tilpasset løsning, som sikrer en mere effektiv indsats, og som på en socialt ansvarlig måde tager hensyn til de mennesker, der er ramt af sygdom.

For os Konservative er det også vigtigt at understrege, at forslaget faktisk også støttes af de centrale organisationer på sygedagpengområdet. Både Det Centrale Handicapråd og Landsforeningen Sind, som repræsenterer de svage grupper på sygedagpenge, har udtrykt, at forslaget tager hensyn til deres bemærkninger. De tilslutter sig de løsninger, som forslaget frembringer.

Samlet set mener vi Konservative, at forslaget om at ændre sygedagpengereglerne både er ret og rimeligt. Aktivering skal være meningsfuld, effektiv og socialt ansvarlig. Forslaget løser de konkrete problemer og fremtidssikrer en bedre indsats. Derfor støtter vi også fuldt og fast op om lovforslaget. Jeg skulle hilse fra Det Radikale Venstre og sige, at det gør de også.

Kl. 13:41

Formanden :

Tak til fru Helle Sjelle. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal starte med at beklage over for beskæftigelsesministeren, at jeg har gjort hende uret, for jeg ved, at jeg flere gange har sagt, at jeg var af den faste overbevisning, at ministeren var fuldstændig ude af stand til at høre, læse og forstå de kritikpunkter, der er blevet rejst af hendes politik. Og faktisk må vi jo erkende, at her er det lykkedes for ministeren både at høre, læse og forstå og oven i købet handle på det. Så kan det ikke blive bedre. Jeg vil gerne give ministeren det løfte, at hvis det breder sig til andre områder, vil jeg gentage det, jeg har sagt nu, og jeg vil gøre det med stor glæde.

For det er jo rigtigt, at det her forslag indeholder en række forbedringer. Det er rigtigt, at det er positivt, at mange syge nu slipper for overflødige samtaler. Det handler om dem, som kommer hurtigt i arbejde, eller dem, som venter på operation, og det sparer også kommunerne for overflødigt administrativt arbejde.

Vi synes også, det er godt, at opfølgningen ved alvorlig sygdom nu kan foregå uden kontakt til den syge ved standbyordningen. Vi kan så være lidt betænkelige ved, om vi ikke alligevel får nogle problemer i fremtiden, når man taler om, at der skal være tale om livstruende sygdom, før den syge kommer ind under standbyordningen. Der findes faktisk alvorlige sygdomme, som ikke er livstruende, men hvor det af hensyn til den syges helbredstilstand vil være bedst at undgå kontakt. Det er så noget, som vi håber kan blive løst i det videre arbejde med lovforslaget.

Vi synes også, det er fornuftigt, at kommunerne i en række tilfælde ikke behøver tage kontakt til arbejdspladsen, enten fordi den syge forholdsvis hurtigt bliver rask og går i arbejde, uden at kommunen

skal involveres, eller fordi det står helt klart, at den syge ikke kan genoptage arbejdet på sin gamle arbejdsplads.

Vi er også tilfredse med, at der afskaffes meget meningsløs, overflødig og måske i virkeligheden skadelig aktivering.

Men så er det jo sådan, at når man afskaffer alt det, kan det godt være, der alligevel opstår et problem, en udfordring i hvert fald, og det er, at der nu kommer nogle meget skrappe restriktioner for, hvor når den syge kan få tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Vi synes faktisk, det er en for snæver grænse, at tilbuddet kun kan gives, hvis det fremmer arbejdsfastholdelse og en hurtigere tilbagevenden til arbejdet. Vi mener, der godt kan være tilfælde, hvor kurser og uddannelsesforløb kan forbedre den syges mulighed for at fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet, men at der kan være tale om et langsigtet perspektiv. Vi synes faktisk, det er rigtig ærgerligt, hvis man udelukker det.

Så synes vi også, det er en mangel ved lovforslaget, at revalideringsindsatsen helt er udeladt, for en vellykket revalidering kan jo være den allerbedste vej til at sikre, at den syge kommer i fast, varigt arbejde og fremover kan forsørge sig selv.

Det allerstørste problem er refusionssatserne, for man fjerner en række ting, som gør, at der skulle være en vis sandsynlighed for, at kommunerne vil agere mere fornuftigt, men når man stadig væk styrer refusionstaksterne, tror vi altså, at man stadig vil kunne se eksempler på kassetænkning i kommunerne, som fører til meningsløs aktivering, og det synes vi er ærgerligt. Så derfor synes vi, at man også skulle have set på refusionstaksterne, når man nu var i gang.

Enhedslistens udgangspunkt er, at vi synes, lovforslaget ser ud til at indeholde en række vigtige forbedringer, og muligvis også nogle mindre forringelser. Vi vil i det videre udvalgsarbejde forsøge at få afklaret, hvordan det forholder sig med det, der ligner forringelser, og så vil vi ende med at tage endelig stilling til det samlede lovforslag. Men udgangspunktet er altså, at vi er positivt overraskede over ministeren, og den positive overraskelse håber jeg da også kan sætte sig igennem i vores stemmeafgivning.

Kl. 13:45

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 13:45

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne indlede med at takke for den overvældende tilslutning, som forslaget har fået her, og den ros, som man har hørt rundt omkring. Og man må jo nok sige, at det gælder selv hr. Per Clausens ros; den kommer jo helt uvant, og normalt ville jeg blive noget betænkelig, når Enhedslisten roser den borgerlige regering, men jeg vil dog i det her ene tilfælde blot tage den til mig, fordi det er et utrolig vigtigt forslag, vi står med her.

Lovforslaget udmønter jo netop den aftale, som regeringen indgik i forbindelse med finanslovaftalen med Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance. Og det har været helt afgørende for aftalepartierne, at vi sikrer, at det kun er sygemeldte med behov for hjælp til at komme tilbage i job, der skal have en aktiv indsats. Kommunernes ressourcer skal anvendes på de sager, hvor opfølgning og aktiv indsats gør en reel forskel.

Vi har med aftalen sikret, at der kan ske en vis målretning og tilpasning af den aktive indsats over for sygemeldte. Samtidig har vi sikret, at alvorligt syge fritages for aktive tilbud og samtaler i jobcenteret. Det samme gælder for syge, der regner med at vende tilbage til jobbet igen inden for 8 uger.

Det lovforslag, som vi har behandlet i dag, udmønter aftalens elementer om en målretning af indsatsen samt fritagelse af grupper af syge for aktive tilbud og samtaler. Med lovforslaget sikrer vi en tilpasset indsats over for alvorligt syge og syge, der snart vender tilbage på arbejdsmarkedet. Vi sikrer også, at opfølgningsreglerne bliver

mere fleksible for syge, der venter på en operation, og for syge, der vender tilbage på arbejdsmarkedet i starten af sygefraværet.

Endvidere præciseres det i lovforslaget, at i de tilfælde, hvor der er tale om alvorlig sygdom, og hvor kontakt til sygemeldte ikke er hensigtsmæssig eller mulig på baggrund af den sygemeldtes helbredstilstand, så foregår opfølgningen uden kontakt til den sygemeldte, og det vil sige, at der bliver igangsat en såkaldt standby.

Lovforslaget medvirker også til større fleksibilitet i forhold til kommunernes kontakt til arbejdspladsen. Forslaget indebærer, at der ikke skal tages kontakt i tilfælde, hvor der er tale om langvarig sygdom, eller i tilfælde, hvor den sygemeldte umiddelbart står for en tilbagevenden til arbejdet.

Herudover præciseres det i lovforslaget, at kommunen kun kan iværksætte aktive tilbud, hvis det kan fremme arbejdsfastholdelsen og en hurtigere tilbagevenden til arbejdsmarkedet. Den gradvise tilbagevenden går altid forud for aktive tilbud. Syge, der har et arbejde, skal støttes i at vende gradvis tilbage og ikke sendes i nyttesløse tilbud. Der er dog mulighed for at iværksætte tilbud i kombination med en gradvis tilbagevenden, hvis tilbuddet understøtter en hurtigere tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

Jeg vil gerne endnu en gang takke for behandlingen af lovforslaget og ser også meget frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:48

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning. Det er fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:49

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg kan godt mærke på ministeren, at hun ikke sådan er forvænt med at få ros. Jeg kunne så opfordre ministeren til at gentage succesen. Det kan faktisk godt være vanedannende. Jeg tror også, det er godt for helbredet.

Tilbage til det lidt alvorlige: Nu spurgte jeg nogle af ordførerne for at få lidt klarhed over, hvad det egentlig er, der sker omkring det her med de sygdomme, der skal på positivlisten. Jeg vil godt høre, om ministeren kan løfte lidt af sløret for, hvordan sammensætningen af det udvalg, der skal lave positivlisten, bliver, og måske også fortælle noget om, hvad det er for nogle sygdomme eller lidelser, der kommer på den, og hvordan den liste skal revideres. Hvordan bliver proceduren, hvis der er nogle sygdomme, der skal på listen, eller nogle, der skal af den? Hvordan bliver det?

Kl. 13:49

Formanden :

Ministeren.

Kl. 13:50

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil give hr. Lennart Damsbo-Andersen fuldstændig ret i, at jeg ikke er forvænt med, at hr. Lennart Damsbo-Andersen sådan på den måde roser mig, og slet ikke, vil jeg da lige igen fremhæve, at hr. Per Clausen fra Enhedslisten roser mig. Det er ganske usædvanligt, og derfor kan det selvfølgelig også betyde en vis furore i Folketingssalen, når sådan noget sker, men ikke desto mindre synes jeg faktisk, det er ret godt, at vi kan samles om et lovforslag som det her.

Med hensyn til diagnoselisten vil jeg sige, at den nu er under udarbejdelse, og det er sådan, at det er Arbejdsmarkedsstyrelsen sammen med store patientorganisationer, f.eks. Kræftens Bekæmpelse og Hjerteforeningen, og Lægeforeningen, der udarbejder den her liste. Men det er altså Arbejdsmarkedsstyrelsen, der er tovholderen i det arbejde.

Det er ikke meningen, at det skal være en udtømmende liste. Det er netop vigtigt, at man bruger det her som en retningsgivende liste.

Når det er blevet lagt ud på den måde, som det er her, er det selvfølgelig i dyb erkendelse af, at de politikere, der nu sad som repræsentanter for aftalepartierne, naturligvis ikke kan eller kunne udarbejde en diagnoseliste. Det ville være helt forkert, hvis vi fra politisk hold begyndte at sætte diagnoser ind i eller tage diagnoser af sådan en liste som den her. Derfor er patientorganisationerne og Lægeforeningen med indover.

Kl. 13:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Da der så ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår derfor, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 117:

Forslag til lov om ændring af lov om europæiske samarbejdsudvalg. (Implementering af Rådets direktiv 2009/38/EF om revision af det eksisterende direktiv).

Af beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg).

(Fremsættelse 26.01.2011).

Kl. 13:52

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, og det er hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:52

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Med dette lovforslag tydeliggøres reglerne for de europæiske samarbejdsudvalg i Fællesskabets virksomheder og koncerner. Det vil skabe mere klarhed omkring pligter og rettigheder for arbejdsgivere og lønmodtagere og gøre reglerne mere brugbare.

Formålet er at forbedre lønmodtagernes muligheder for at modtage information og blive hørt om spørgsmål, der vedrører medarbejderne i virksomheden. Det kan f.eks. være i forbindelse med fusioner eller frasalg af virksomhedens aktiviteter i andre europæiske medlemslande.

Med dette lovforslag opstilles en tydelig definition af begreberne information, høring og tværnationale emner, og en række underretningspligter indskrives, så det bliver helt tydeligt, hvem der skal gøre hvad. Det vil fortsat være muligt for de ansatte og ledelsen at indgå en frivillig aftale om information og høring af medarbejderne på virksomheden i stedet for at bruge lovforslagets regler.

Alt i alt er lovforslaget en tiltrængt revision af de eksisterende regler, som vil komme både arbejdsgivere og lønmodtagere til gavn. Venstre støtter lovforslaget.

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Torben Hansen.

Kl. 13:53

(Ordfører)

Torben Hansen (S):

Nu har Venstres ordfører jo gennemgået, hvad det her lovforslag indeholder, men helt grundlæggende er det jo en gennemførelse af et EU-direktiv, som er en opstramning af et gammelt direktiv fra 1994.

Socialdemokratiet synes, at det glimrende, at der nu bliver endnu klarere regler for, hvad medarbejdernes muligheder egentlig er i forhold til virksomheder, der går på tværs af landegrænserne, hvad er deres muligheder for samarbejdsudvalg, hvad er det, de skal have stillet til rådighed af virksomheden, og det gælder, uanset om det er materiale, og det er lige før, at det også er i forhold til rejseomkostninger osv.

Så helt grundlæggende er det jo fint, at man får strammet op på det her, og det er også fint, at det er et initiativ, der er taget på EU-plan, i og med at det jo er noget, der går ud over de danske grænser. Der er lige en enkelt lille ting, som der er nogle af høringsparterne, der har påpeget, og det er i forhold til sanktioner. Hvad sker der i tilfælde af, at der ikke bliver levet op til intentionerne og der ikke bliver levet op til lovens bogstav? Det er et par af de ting, som Socialdemokratiet vil kigge på i udvalgsarbejdet og se, hvad sanktionsbestemmelserne er i det her i forhold til f.eks. virksomheder hjemmehørende i Danmark, der har de her europæiske samarbejdsudvalg.

Men med de bemærkninger vil jeg sige, at Socialdemokratiet kan støtte forslaget.

Kl. 13:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren, og den næste ordfører er hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:55

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Dansk Folkeparti kan også støtte forslaget. Det drejer sig om de samarbejdsudvalg, som internationale virksomheder, når de har afdelinger i flere lande i Europa, skal have, og hvor de kan tage fat i de problemer, der måtte være i virksomhederne. Der er det en rigtig god ting, at der ligger faste regler om, hvordan et samarbejdsudvalg skal være.

Jeg har selv tidligere arbejdet i en virksomhed med afdelinger både i Danmark, Italien og Spanien, og det var af stor betydning, at der var et samarbejdsudvalg til at løse de problemer, der kunne opstå.

Der står så i lovforslaget, at det drejer sig om 20 koncerner, men jeg tror nok, at de tal er fra 2001. Min umiddelbare opfattelse er, at der nok er flere, der går ind under det her end de 20, der står i lovforslaget. Men det kommer helt af sig selv, fordi de er underlagt den lovgivning om et samarbejdsudvalg, og det er udelukkende et samarbejdsudvalg, der er til gavn for både virksomhed og lønmodtagere, så Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 13:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 13:56

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Det fremgår af lovforslaget, at Europa-Kommissionen har undersøgt, hvordan det egentlig står til med de europæiske samarbejdsudvalg, der som nævnt er samarbejdsudvalg i multinationale firmaer med afdelinger i flere lande. Kommissionen har så fundet ud af, at de europæiske samarbejdsudvalg ikke informeres og ikke høres ordentligt i

over halvdelen af alle tilfælde ved omstruktureringer i de her multinationale firmaer.

Desuden er der forholdsvis få europæiske samarbejdsudvalg. Antallet er ikke steget de seneste år. Der er kun nedsat europæiske samarbejdsudvalg i 36 pct. af de fællesskabsvirksomheder eller -koncerner, der falder ind under direktivets anvendelsesområde, så det er altså cirka en tredjedel. Og for Danmarks vedkommende fandt Kommissionen ud af, at der er ca. 60 fællesskabsvirksomheder eller -koncerner med hovedkvarter i Danmark, der er omfattet af direktivet, og herefter er det også kun en tredjedel, nemlig 20 med hovedkvarter i Danmark, som har fungerende europæiske samarbejdsudvalg.

Der er så langt flere fællesskabsvirksomheder eller -koncerner med danske afdelinger, altså ikke med hovedkvarter i Danmark, som var omfattet af direktivet, nemlig cirka 670. Og i alt fandt Kommissionen, at der var cirka 360 af de her fællesskabsvirksomheder eller -koncerner med danske afdelinger, som havde fungerende europæiske samarbejdsudvalg i Danmark. Det er altså kun godt halvdelen.

Så det, der var EU's konklusion, var, at de nuværende regler ikke, som der står i lovforslaget, rummer en sikkerhed for, at retten til information og høring af lønmodtagerne på tværs af grænserne kan ske effektivt efter de gældende regler.

Der bliver også peget på, at der er en vis usikkerhed forbundet med visse af bestemmelserne i direktivet, som det hidtil har set ud. Så er det jo godt, at der på den her baggrund sker en forbedring af reglerne og en modernisering, som sigter på at øge antallet af europæiske samarbejdsudvalg. Det er selvfølgelig positivt, fordi det vil stille lønmodtagerne stærkere i form af medindflydelse på den enkelte arbejdsplads.

Men ligesom det blev sagt af den socialdemokratiske ordfører, vil vi også gerne i SF have problemet omkring strafsanktioner nærmere belyst. Både Akademikernes Centralorganisation og LO peger på, at formuleringen fra EF-direktivet om straffeaktioner bør medtages i forbindelse med lovgivningen. Den formulering, som åbenbart er gledet ud af bemærkningerne til lovforslaget, lyder sådan her:

Sanktioner for overtrædelse af reglerne om europæiske samarbejdsudvalg skal være i overensstemmelse med de generelle principper for fællesskabslovgivningen om administrative eller retlig procedurer om, at sanktioner bør være effektive, have en afskrækkende virkning og stå i rimeligt forhold til overtrædelsen.

Det er altså et citat fra det bagvedliggende ændringsdirektiv fra EU.

Derfor vil vi også gerne i udvalgsarbejdet sætte fokus på den straf, der kan blive tale om, hvis reglerne ikke bliver overholdt. Jeg har opfattet det sådan, at det er noget, som det enkle land kan bestemme, og selvfølgelig er det et vigtigt punkt. Der kan man med god grund være bange for, om regeringen vil lade virksomhedsejerne slippe for let. I hvert fald undrer det mig meget, at det har været meget magtpåliggende for regeringen, at netop den her sætning ikke er kommet til at stå i bemærkningerne til lovforslaget.

Efter vi så har fået det nærmere belyst i udvalgsarbejdet, vil vi tage stilling til, om der eventuelt er brug for et ændringsforslag.

Kl. 14:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Helle Sjelle som konservativ ordfører.

Kl. 14:00

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Som andre også allerede har været inde på, er der her tale om en opdatering af et direktiv om de europæiske samarbejdsudvalg, så reglerne bliver tidssvarende, og det er naturligvis sund fornuft. Direktivet er på mange måder en parallel til de danske aftaler om samarbejdsudvalg i virksomheder og offentlige institutioner, og derfor forventer

man heller ikke, at forslaget vil skabe de store omvæltninger for Danmark, men det kan ses som en institutionalisering af dialogen mellem arbejdsmarkedsparter på tværnationalt EU-niveau, en løsning, som kan være med til at sikre åbenhed og lydhørhed.

Effektive samarbejdsudvalg bliver, i takt med at virksomheder arbejder på tværs af EU-lande, vigtigere og vigtigere, og eftersom vi Konservative er meget store tilhængere af det indre marked i EU, støtter vi naturligvis også op om det her forslag. Forslaget kan være med til at fremme dialogen på arbejdsmarkedet, og det er derfor til gavn for både virksomheder og medarbejdere. For medarbejderne i virksomheder, som arbejder på tværs af landegrænser, er det vigtigt, at information og høring af medarbejdere ikke bortfalder på grund af grænseskel. Vi sikrer med det her forslag en harmonisk udvikling i EU, som garanterer, at arbejdstagerne bliver informeret og hørt.

For virksomhederne er det en fordel, fordi et øget samarbejde mellem arbejdsgivere og ansatte bør øge tilfredsheden og trygheden hos medarbejderne, derved er man også med til at øge virksomhedens produktion og konkurrenceevne. For mig er det samlet set et lovforslag, som det er vigtigt at vi her implementerer, og det er til gavn for begge parter på arbejdsmarkedet. Det er et forslag, som vi støtter varmt, og det er vigtigt at understrege, at direktivet jo også er udarbejdet i samarbejde med de europæiske parter på arbejdsmarkedet. Lovforslaget er derfor et klart skridt i den rigtige retning, for en effektiv og ordentlig samarbejdsproces, minimale byrder for virksomheder og en mere effektiv beslutningsproces er konservative mærkesager, og derfor støtter vi også forslaget.

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, og det er hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

De virksomheder, som lovforslaget omhandler, er meget store virksomheder, der beskæftiger mindst 100.000 lønmodtagere i EU-landene, har bedrifter i mindst to lande og beskæftiger mindst 150 lønmodtagere i hvert af de to lande.

Det, der er det interessante ved det her direktiv, som har nogle år på bagen efterhånden, er, at det forsøger at sikre, at der er europæiske samarbejdsudvalg, som gør, at lønmodtagerne bliver hørt i væsentlige sager. Det er jo en model, vi kender ganske godt fra det danske arbejdsmarked, hvor der er en lang tradition for samarbejdsudvalg. Derfor er det også – som flere har peget på – helt nødvendigt, at vi sikrer, at de her meget store virksomheder, som krydser de interne grænser i EU, også gennemfører de intentioner, der er i direktivet. Det er rigtigt, at det har der, som flere har påpeget, været problemer med, og derfor synes vi også, det er fornuftigt, at man nu moderniserer de her regler. Det er jo noget, som også i Danmark langt hen ad vejen klares af arbejdsmarkedets parter, og derfor har vi noteret os, at man i høringssvarene er ganske positiv over for den ændring, der her lægges op til. Derfor kan vi også støtte lovforslaget.

Kl. 14:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Det er jo på mange måder en rigtig festlig dag i dag. Jeg startede med at rose beskæftigelsesministeren, og nu skal jeg så til at tale pænt om et EU-direktiv. Det kan være, at min tid som vikarierende

arbejdsmarkedsordfører snart er overstået. Nu må vi se, om rygtet breder sig.

Pointen med det her lovforslag er jo, at det tager udgangspunkt i det EU-direktiv om europæiske samarbejdsudvalg eller concernsamarbejdsudvalg, som det rettelig er, man vedtog i 1994. Dengang kunne man konstatere, at direktivet og dets udmøntning i dansk lovgivning var moderat og forsigtig. Alligevel havde man vel den oplevelse, at ganske mange concernledelser syntes, at man her var gået klart for vidt ved at give medarbejderne rettigheder i forhold til at få i hvert fald en smule høringsret og en smule indflydelse på de beslutningsprocesser, der var.

Det, som var konsekvensen af det, var jo også, at ganske mange af de tillidsmænd, som arbejdede i de her koncerner, oplevede en lang række benspænd, når de forsøgte at omsætte lovgivningen til praksis. Ud over de bevidste benspænd, hvor man fra arbejdsgivers side forsøgte at finde de huller, der måtte være i direktivet og lovgivningen for at underminere det, der var hensigten med lovgivningen, kunne man nok også se betydelige begrænsninger og tvetydigheder i den tekst, som lovgivningen var baseret på, og det EU-direktiv, som var gældende.

Det er nogle af de begrænsninger, som det her lovforslag forsøger at rette op på. Man kan sige, at det jo ikke opfylder de krav, som Enhedslisten ville stille til, hvordan medarbejdernes rettigheder skulle være i et concernsamarbejdsudvalg, men på den anden side er vi nødt til at sige, at der er tale nogle forbedringer, som formentlig vil få ganske stor betydning, og derfor støtter vi dem.

For at berolige os lidt – når man nu står og roser sådan et EU-direktiv, har man jo brug for lidt beroligelse – er der heldigvis i hvert fald et enkelt element i Dansk Arbejdsgiverforenings høringssvar, hvor man vender sig mod enhver skærpelse og præcisering og vender sig mod sanktioner som bødestraf. Så føler jeg mig alligevel på lidt mere tryk grund, og derfor kan jeg også i dag slutte af med at takke Dansk Arbejdsgiverforening, fordi de har hjulpet mig igennem dagen i dag.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:07

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det er bestemt en dag, som man vil huske tilbage på længe her i Folketinget, tror jeg, med den solide opbakning, der er til lovforslagene på arbejdsmarkedsområdet her i dag.

Jeg vil gerne indlede med at sige tak for den brede opbakning, der er til det her lovforslag. Der er jo tale om et meget teknisk regelsæt, hvilket først og fremmest skyldes, at det jo er transnationale regler, altså regler, der gælder hen over landegrænserne i EU. Med denne revision bliver reglerne mere tidssvarende og mere forståelige i forhold til tidligere. Rettigheder og pligter er blevet tydeliggjort for lønmodtagere og arbejdsgivere, og lovforslaget sikrer et bedre samspil med andre tilsvarende regelsæt om medarbejderindflydelse i form af information og høring.

De ansatte og ledelsen i en fællesskabsvirksomhed eller i en koncern vil fortsat enten kunne bruge loven om europæiske samarbejdsudvalg eller vælge at aftale sig ud af det. Det er min opfattelse, at det er vigtigt, at det bliver lettere for både ansatte og ledelsen i fællesskabsvirksomheder og i koncerner at indgå aftaler om oprettelse af europæiske samarbejdsudvalg fremover, og den her revision af reglerne er bestemt et skridt i den rigtige retning.

Kl. 14:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af efterlønnen.

Af Anders Samuelsen (LA) m.fl.

(Fremsættelse 07.12.2010).

Kl. 14:08

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Og den første, der får ordet, er beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:09

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg må jo konstatere her fra begyndelsen, at tiden har overhalet det her beslutningsforslag om afskaffelse af efterlønsordningen, som Liberal Alliance har genfremsat, og som vi derfor selvfølgelig behandler i dag. Men jeg vil benytte lejligheden til at opridse regeringens forslag til en tilbagetrækningsreform. Den tilbagetrækningsreform, som vi fremlagde et udspil til den 25. januar, består af tre elementer. For det første fremrykkes dele af velfærdsaftalen med 5 år, så efterlønsalderen gradvis sættes op fra 2014 og folkepensionsalderen fra 2019. For det andet afvikles efterlønnen gradvis, så den afskaffes helt for personer, der ved udgangen af 2010 er under 45 år, for personer imellem 45 år og 56 år forkortes efterlønsperioden med fra 1 år og op til 4½ år, og for alle på 57 år og derover og personer, der allerede er gået på efterløn, bliver der ikke ændret noget som helst. For det tredje omfatter regeringens forslag en seniorførtidspension, som retter sig mod personer, der er nedslidte efter et langt arbejdsliv, og som har mistet evnen til at arbejde.

Efter fremlæggelsen af tilbagetrækningsreformen har der ikke været mangel på spekulationer fra oppositionens side om regeringens motiver til at foreslå en afskaffelse af efterlønsordningen, ikke mindst om, hvorfor det er nødvendigt for regeringen at fremsætte forslaget lige nu. Lad mig i den forbindelse sige det helt klart: Det er ikke regeringens skjulte hensigt med lovforslaget at fratage nedslidte mennesker muligheden for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen. Faktum er, at hvis vi bare lader stå til, står vi inden for ganske få år i den situation, at der er langt flere, der forlader arbejdsmarkedet, end der kommer ind på arbejdsmarkedet. Regeringens initiativer er nødvendige for at sikre mere arbejdskraft og plads til udvikling af velfærden frem mod 2020. Alternativet er en årrække med stærkt begrænsede muligheder for at fastholde den offentlige service. Faktum er også, at hvis vi bare lader stå til, som dele af oppositionen foreslår, vil vi frem til 2020 komme til at mangle et sted mellem 45 mia. kr. og 50 mia. kr. på de offentlige finanser.

For at påbegynde genopretningen af dansk økonomi indgik regeringen og Dansk Folkeparti derfor genopretningsaftalen i 2010, og vi gennemfører en række konkrete tiltag, der styrker den offentlige økonomi strukturelt frem til 2013. Hvor genopretningsaftalen vil styrke den offentlige økonomi på den korte bane, vil regeringens forslag til en tilbagetrækningsreform styrke den offentlige økonomi på

længere sigt. Regeringens tilbagetrækningsreform betyder sammen med genopretningsaftalen og sammen med regeringens forslag til reform af SU og førtidspension, at vi nu har en helt konkret løsning, der kan håndtere de finanspolitiske udfordringer, som vi står over for i de kommende år.

Vi vil i den forbindelse appellere til Socialdemokratiet og til Socialistisk Folkeparti om at droppe automatreaktionerne, som vi hidtil har set dem bringe til torvs. Med udspillet til en tilbagetrækningsreform tager regeringen sit ansvar alvorligt. Der er behov for økonomisk ansvarlighed, ikke for luftkasteller eller fugle på taget. Vi har brug for pengene til at sikre kernevelfærden, og vi har brug for arbejdskraften både i den offentlige og i den private sektor. For at skabe vækst, velstand og bedre velfærd skal der nogle reformer på bordet, og det er det, der er lagt op til her. Alternativet er der, men det er et alternativ, som ingen ønsker.

Regeringen fremlægger i foråret en samlet 2020-plan, som mere præcist viser, hvor store udfordringerne er for Danmark, og hvor store udfordringerne er på den lange bane, og herefter vil der være grundlag for at indbyde til forhandlinger. Set i lyset af det finder jeg ikke, at det er nødvendigt at vedtage det her beslutningsforslag, som vil pålægge regeringen at fremsætte et forslag til at afskaffe efterlønnen. Så regeringen kan dermed ikke støtte beslutningsforslaget, i og med at vi allerede har fremlagt et forslag om en tilbagetrækningsreform.

Kl. 14:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig fire med korte bemærkninger til ministeren. Først er det hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 14:14

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Jeg hørte jo ministeren sige forskellige ting. Det, vi også har hørt statsministeren sige i lang, lang tid, er, at man ikke vil afskaffe efterlønnen, at det ikke er nødvendigt. Det sagde statsministeren igen og igen, og det var endda lige før jul. Mens vi andre fejrede nytår og lod raketterne flyve, vågnede statsministeren lige pludselig op, og nu vil han afskaffe efterlønnen. Nu hører jeg så ministeren sige, at regeringen fremlægger det lige nu, fordi vi simpelt hen ikke kan lade stå til og det simpelt hen er nødvendigt. Hvad er det, der er blevet nødvendigt i løbet af en nytårsaften, og som ikke var nødvendigt før nytår?

Kl. 14:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:15

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det undrer mig ikke, at hr. Leif Lahn Jensen blot lod raketterne flyve til vejrs og stod og beundrede det smukke syn, som sådan nogle raketter er. Men det, hr. Leif Lahn Jensen jo i virkeligheden burde have koncentreret sig om, mens raketterne fløj til vejrs, var, hvordan vi skal få sikret varig velfærd i Danmark. Der har vi en fælles opgave. Det er fuldstændig ligegyldigt, om man af politisk observans er rød eller blå, udfordringen og opgaven ændrer sig altså ikke. For faktum er jo, at for hver gang der er fem, der forlader det danske arbejdsmarked – de fleste på grund af alder – jamen så er der kun fire, der træder ind på arbejdsmarkedet. Det er simpelt hen, fordi de årgange, der forlader arbejdsmarkedet, er så meget større end de årgange, der træder ind på arbejdsmarkedet.

Det betyder jo så, at vi simpelt hen er for få til at tjene penge i det her land, at vi er for få til at sikre, at vi også har varig velfærd i fremtiden. Derfor står vi over for en meget stor opgave. Nu kan jeg jo godt høre, at hr. Leif Lahn Jensen vil diskutere løfter – hvad der er

løftebrud, og hvad det er, politikere har lovet. Jeg har lovet en ting, regeringen har lovet en ting, og det er, at der skal være orden i økonomien. Det er derfor, vi fremlægger det her. Alt andet ville være et løftebrud.

Kl. 14:16

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 14:16

Leif Lahn Jensen (S):

Regeringen har også lovet noget andet. Regeringen har før sidste valg lovet, at man ikke ville røre ved dagpengeperioden. Hov, det er også sket! Det kunne man så ikke stole på. Regeringen sagde også, at den ikke ville afskaffe efterlønnen. Det vil den så også nu. Det kan vi ikke stole på. Enten kan man ikke stole på den her regering, eller også ved regeringen ikke, hvad der sker rundt om den. For før jul syntes den, at det hele gik perfekt, og over en nat syntes den lige pludselig ikke, at det gik perfekt.

Helt ærligt: Kan ministeren ikke godt forstå, at folk ikke synes, at de kan stole på den her regering; at folk er i tvivl om, hvad den her regering vil, når den siger ét den ene dag og noget andet den anden dag, og når de før et valg heller ikke kan stole på, hvad den siger den vil gøre efter et valg?

Kl. 14:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:17

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Regeringen har på intet tidspunkt skjult, at den internationale finanskrise jo også har haft stor indvirkning på Danmark og på den danske økonomi. Vi har set en international finanskrise feje ind over hele verden som en tsunami. Danmark er kommet bedre igennem den internationale finanskrise, end så mange andre lande er, og det er jo, fordi vi har betalt af på gælden i de gode år. Det er, fordi vi har sørget for at lægge til side. Derfor har vi kunnet tage en lang række initiativer, som har betydet, at omkring 125.000 danskere målt i 2011-tal slipper for at få en fyreseddel i hånden.

Når man tager så mange initiativer med fremrykning af investeringer og investeringer i det hele taget i institutioner og veje, SP-udbetaling og skattelettelser, som er fuldt finansieret, altså, når man tager alle de her ting og lægger den lave rente til, er det klart, at det koster. Det har vi på intet tidspunkt skjult. Det var derfor, vi vedtog genopretningspakken lige inden sommeren. Jeg kan jo så bare beklage, at Socialdemokratiet valgte at sidde med korslagte arme og i højere grad tænke på vælgertilslutningen end på den danske økonomi.

Kl. 14:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak for det svar. Jeg beder om, at man holder sig til taletiden.

Så er det hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 14:18

Per Clausen (EL):

Det var rart at få at vide af beskæftigelsesministeren, at det er helt bevidst, at man fra VKO's side ikke fokuserer på vælgeropbakning, fordi det åbenbart er forkasteligt, hvis man gør det.

Men ellers vil jeg holde mig til efterlønnen. Kunne beskæftigelsesministeren give mig én begrundelse for, at det at afskaffe efterlønnen vil bringe flere i arbejde, andet end den ene begrundelse, som overvismanden har nævnt, nemlig at et større udbud af arbejdskraft vil føre til lavere lønninger? Altså, findes der en eneste anden måde, hvorpå et øget arbejdsudbud vil øge beskæftigelsen i Danmark?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 14:19

Så vil jeg dog bare lige endnu en gang anføre, at det jo ikke er regeringens økonomer eller mig selv, der har siddet og snedkereret de her økonomiske teorier sammen. Nej, det er faktisk den økonomiske ballast, kan man sige, i hele Europa, og det er meget tunge økonomer generelt set, der deler den her opfattelse.

Kl. 14:22

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu er jeg godt klar over, at hr. Per Clausen ikke læner sig op ad internationale økonomer og økonomer i det hele taget, som resten af verden gør. Men det er nu engang sådan, at alle økonomer – jeg tror stort set lige med undtagelse af dem, som fagbevægelsen har ansat, men ellers alle verdens økonomer – er enige i den ting, at når arbejdsudbuddet stiger, stiger efterspørgslen også. Det har vi flere gange kunnet se har sin rigtighed. Og det er jo ikke bare danske økonomer, det er f.eks. også OECD's meget anerkendte økonomer, der siger det her.

Det har vi kunnet se ad flere omgange, f.eks. da overgangsydelsen forsvandt. Fik vi flere arbejdsløse af den grund? Nej. Hvad med, da kvinderne indtog arbejdsmarkedet, betød det så, at vi fik 800.000 arbejdsløse, for det skulle vi jo have fået, hvis hr. Per Clausens tese passer? Nej, det gjorde vi ikke. Og det er, fordi der er en sandhed i, at når udbuddet af arbejdskraft stiger, stiger efterspørgslen efter arbejde også.

Kl. 14:20

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så det hr. Per Clausen for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 14:20

Per Clausen (EL):

Nu synes jeg måske, beskæftigelsesministeren skulle foretage en lidt mere seriøs analyse af, hvad der skete, da kvinderne i Danmark kom ud på arbejdsmarkedet, end det, hun giver udtryk for her, for det, der er pointen, er jo, at det nok er mere sandsynligt, at der var en efterspørgsel efter arbejdskraft, som blev opfyldt, end det var omvendt.

Men hvorfor er beskæftigelsesministeren uenig med vismændene og stort set alle økonomer i, at det, der set fra deres synspunkt er det smarte ved at øge arbejdsudbuddet, er, at så reducerer man lønstigningerne, man reducerer lønningerne? Det er jo det, alle økonomer siger er det, der fører til øget beskæftigelse. Det er der nemlig heller ikke uenighed om blandt alle de økonomer, som beskæftigelsesministeren refererer til.

Jeg kunne godt referere til nogle andre økonomer, der har en anden opfattelse af det, men realiteten er, at de økonomer, beskæftigelsesministeren refererer til, alle sammen siger entydigt, at et større udbud af arbejdskraft sænker lønningerne, og det kan så være, at det skaber flere arbejdspladser på lidt længere sigt. Så det her handler altså om at sænke lønningerne.

Kl. 14:21

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 14:21

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nej, og det ved hr. Per Clausen også udmærket at det ikke gør, for hr. Per Clausen glemmer lige en enkelt faktor, der dog er en meget, meget væsentlig faktor, nemlig at vi kommer til at mangle hænder på, ja, endda ret kort sigt. Og det gør vi jo af den simple grund, vil jeg sige til hr. Per Clausen, at der er flere, der forlader arbejdsmarkedet, end der træder ind på arbejdsmarkedet, og det er, fordi årgangene af ældre, der er på arbejdsmarkedet, seniorerne, er langt større end de unge årgange, der træder ind på arbejdsmarkedet. Derfor går det jo ikke op, derfor kommer vi til at mangle hænder, og det er lige nøjagtig den faktor, hr. Per Clausen mangler.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Torben Hansen.

Kl. 14:23

Torben Hansen (S):

Tak, hr. formand. Nu startede ministeren med at sige, at det her forslag fra Liberal Alliance var overhalet af begivenhederne. Nu er det jo sådan, at bl.a. Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance tidligere har plæderet for en forkortet dagpengeperiode, og at regeringen og Venstre da sagde nej. Så kom det lige før sommerferien. Bagefter plæderede Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance for, at nu skulle efterlønnen fjernes, og regeringen og Venstre sagde nej. Så kom det nu her den 1. januar. Nu kan jeg se, at Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance plæderer for skattelettelser, og at regeringen og Venstre indtil nu har sagt nej, og så er det helt naturlige spørgsmål:

Hvornår vil man gå ud og sige ja til de skattelettelser på 35 mia. kr. inden 2020, som den konservative politiske ordfører eksempelvis har sagt at de vil have; hvornår går man ud og siger ja? Hvad angår de andre punkter, har man indtil nu lavet løftebrud. Hvornår vil man så også gøre det her, samtidig med at efterløunnerne kommer til at betale regningen?

Kl. 14:24

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:24

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Hr. Torben Hansen er jo fuldstændig klar over det, det kan man godt høre, for ellers ville man nok ikke stille så langt et spørgsmål, der jo langt hen ad vejen blot er sådan en retorisk øvelse. For der er jo ikke lagt op til skattelettelser, og det ved hr. Torben Hansen så udmærket godt.

Da vi gik ind og afkortede dagpengeperioden her op til sommer, var det jo, fordi den økonomiske krise, som har ramt hele verden, også har ramt Danmark. Jeg kan godt gentage mit svar til hr. Leif Lahn Jensen, men det er bare klart, at det så koster, når man tager så mange initiativer, som gør, at det målt i 2011-tal – tillagt den lave rente, det skal siges – er sådan, at 125.000 danskere slipper for at få en fyreseddel i hånden. Det er jo selvsagt sådan, at det, når man sætter ting i gang, så koster. Den regning skal betales, og det var jo det, vi bl.a. gjorde med afkortningen af dagpengeperioden.

Så synes jeg måske også, det i al væsentlighed lige er vigtigt at få sagt, at jeg i marts måned sidste år tog et øjebliksbillede af, hvordan det egentlig så ud med hensyn til dagpengeperioden, og da var det altså sådan, at 94 pct. af dem, der på daværende tidspunkt var i dagpengesystemet, havde en anciennitet på 2 år og derunder. Så det er relativt små tal, vi taler om, men dog sandsynligvis stigende på grund af en stigende langtidsledighed.

Kl. 14:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg beder ministeren lægge mærke til det der lille tal, der står på 0,000, og som har stået der i lang tid, og at formanden også i lang tid har stået op.

Så er det hr. Torben Hansen for yderligere en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 14:25

eller en ejerbolig. Synes ministeren ikke, at det er meget, meget uværdigt at behandle ældre lønmodtagere på den måde?

Kl. 14:28

Torben Hansen (S):

Tak, hr. formand. Jamen jeg synes bestemt ikke, der er tale om et retorisk spørgsmål. Der er sådan set tale om et spørgsmål, der tager udgangspunkt i den virkelighed, som der nu engang er herinde, netop at der er et flertal for besparelser på efterlønnen, eller at regeringen i hvert fald agter at gennemføre dem, hvis man kan få flertal for det. Man har tidligere sagt, at man ikke ville lave en forkortelse af dagpengeperioden, og så gennemførte man det som en tyv om natten. Man har tidligere sagt – indtil den 1. januar – at man ikke ville fjerne efterlønnen, og så ville man lige pludselig fjerne den. Man har tidligere også sagt, i hvert fald her indtil for et par dage siden, at det overhovedet ikke var aktuelt, at man ville være med til at give de skattelettelser, som regeringspartneren, Det Konservative Folkeparti, kræver.

Nu har vi de to andre gange set, at man løber så hurtigt, man kan, næsten hurtigere end skosålerne kan bære, væk fra tidligere løfter, og så er der et helt naturligt spørgsmål: Hvornår er det så, man vil give de her skattelettelser, samtidig med at vi kan se, at der er rigtig mange mennesker, der nu vil komme til at mangle deres efterløn?

Kl. 14:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:26

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jamen vi kan godt tage øvelsen en gang mere, for der kommer ikke skattelettelser i forbindelse med det med efterlønnen, og det ved hr. Torben Hansen udmærket godt. Det er blevet sagt så mange gange, så det er et rent retorisk spørgsmål, hr. Torben Hansen står med.

Men jeg vil gerne sige en ting, nemlig at uret jo altså tikker for hr. Torben Hansen, for alt imens hr. Torben Hansen bare bruger tiden på at stå og stille retoriske spørgsmål her i Folketingssalen, ja, så venter vi alle sammen på at høre, hvad det egentlig er, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti vil. Man vil jo end ikke lægge det frem. Så uret tikker. Vi er meget, meget spændte, der er rigtig mange danskere, der er meget, meget spændte på at høre, hvad det egentlig er, Socialdemokratiet vil.

Kl. 14:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:27

Eigil Andersen (SF):

Tak. Jeg synes jo, det er meget både ynkeligt og useriøst, at regeringen, herunder partiet Venstre, halser efter Liberal Alliance. Det har man gjort med hensyn til at forkorte dagpengeperioden fra 4 til 2 år, som man først sagde nej til, men så sagde man ja. Man afviste også at fjerne efterlønnen, da Liberal Alliance foreslog det, men nu siger man ja til det. Jeg synes, det er både ynkeligt og useriøst.

Men jeg vil gerne vende blikket mod de mennesker, som fremover så ikke kan få efterløn. Mange af dem vil få en meget uværdig afslutning på deres arbejdsliv. Der vil være mange af dem, som vil havne på sygedagpenge, men sygedagpenge holder op efter en vis periode. Mange af dem vil blive arbejdsløse, fordi det her med, at der kommer færre unge ud på arbejdsmarkedet, vil kun reducere arbejdsløsheden fra 170.000 til 100.000. Hvordan i alverden skal ældre lønmodtagere, der ikke længere kan få efterløn, så få arbejde? Det kan ikke lade sig gøre. Så er det dagpenge i 2 år, og så er det konstanthjælp, og i mange tilfælde må de gå fra hus og hjem, fordi konstanthjælpen er 0,00 kr., hvis man har en ægtefælle, der tjener penge,

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:28

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Synes hr. Eigil Andersen ikke, at det er meget, meget usolidarisk at have en efterlønsordning, som der reelt er rigtig, rigtig mange mennesker, der slet ikke er omfattet af? Hvis vi tager de unge ufaglærte, viser det sig, at der er 60 pct. af dem, der ikke indbetaler til efterlønsordningen og dermed jo ikke vil få mulighed for at få efterløn, når vi kommer så langt. Så jeg må sige, at hr. Eigil Andersens solidaritet lige præcis rækker til, at man har indbetalt til efterlønsordningen via sin a-kasse. Så langt rækker hr. Eigil Andersens solidaritet.

Derimod har regeringen jo netop fremlagt et forslag, der gør, at, er man nedslidt, skal man have en seniorførtidspension, for det er klart, at man ikke skal være på arbejdsmarkedet, hvis man er nedslidt. Det skal man ikke. Hvis man er 40 år, skal man heller ikke være på arbejdsmarkedet, hvis man er for syg eller for nedslidt til at være der. Det skal man ikke, hvis man er 50 år. Det skal man ikke, hvis man er 60 år. Derfor har vi fremlagt en seniorførtidspensionsordning, som jo gælder alle og ikke kun dem, der er medlem af det fine selskab, der har betalt ind via deres a-kasse til at være medlem af en efterlønsordning.

Kl. 14:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:30

Eigil Andersen (SF):

Der bliver jo ikke svaret på det, jeg spørger om. Men jeg vil sige, at det er en personlig beslutning, om man betaler til efterlønsordningen eller ej. Det ved jeg ikke om ministeren har planer om at lave om på. Det har vi så ikke.

Jeg mener, at ministeren støder ældre mennesker ud i mørket efter 2 år på dagpenge, for i 2020 vil arbejdsløsheden kun være kommet ned på 100.000 i forhold til i dag, når man tænker på det med de små ungdomsårgange. Så skal en, der hidtil har kunnet få efterløn, ud at finde arbejde i en situation, hvor der er 100.000 arbejdsløse, og der vil måske så være 70.000 efterlønsmodtagere, der skal finde et job. Det kan ikke lade sig gøre. Så det er et faktum, hvad jeg siger. De vil have 2 år på dagpenge efter regeringens system, derefter konstanthjælp og i mange tilfælde 0,00 kr. Alt det her er ikke bare en uværdig behandling af vore ældre medborgere, det vil også betyde, at man slet ikke vil opnå den besparelse, som man påstår det her skal give. Jeg synes, at det ser meget alvorligt ud for regeringen.

Kl. 14:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 14:31

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det ville også have undret mig lidt, hvis hr. Eigil Andersen ikke syntes, det så meget alvorligt ud for regeringen, fordi det sådan set er hr. Eigil Andersens arbejde at synes, at det ser alvorligt ud for regeringen.

Jeg er meget spændt på at høre, om hr. Eigil Andersen vil rulle den ændrede dagpengeperiode tilbage, men det går jeg ud fra der må komme svar på i forbindelse med hr. Eigil Andersens ordførertale.

Til hr. Eigil Andersens spørgsmål vil jeg sige, at jeg ikke mener, at det her er en usolidarisk ordning. Jeg mener tværtimod, at det er en langt mere solidarisk ordning end den, hr. Eigil Andersen står og plæderer for, fordi hr. Eigil Andersens ordning, hvor det kun er dem, der har indløst medlemskort til at være medlem af efterlønsordningen, der kan få den, betyder, at der er en stor gruppe af mennesker, der aldrig nogen sinde vil få mulighed for at få efterløn. Derfor er det i virkeligheden i bund og grund en temmelig usolidarisk ordning, mens det her omfatter alle. Det er jo derfor, at seniorførtidspensionen er så helt afgørende – hvis ellers hr. Eigil Andersen vil høre efter svaret, tror jeg, det vil lette arbejdet i Folketinget. Men hr. Eigil Andersen skyder fuldstændig skævt, når han påstår, at det her ikke skulle være en solidarisk ordning, for det her gælder netop alle, hvorimod den tidligere ordning kun gælder nogle få.

Kl. 14:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
En kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:32

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det må egentlig være lidt underligt for beskæftigelsesministeren nu at stå på talerstolen og skulle forsvare en afskaffelse af efterlønnen, som jeg i bund og grund ikke tror at beskæftigelsesministeren inderst inde ønsker at ændre på. Men lad det nu være, det er en anden sag.

Jeg vil godt lige grave lidt i det her med seniorførtidspension, for jeg synes, at ministeren slap lidt nemt om ved svaret til hr. Eigil Andersen. Som det fremgår, sagde finansministeren, at det var de samme regler, der gjaldt for at få seniorførtidspension som for at få førtidspension; der skulle bare ikke være så lang sagsbehandlingstid. Og hvis vi tager de regler, har vi den situation, at der er nogle, der er for syge til at arbejde, men for raske til at få førtidspension. Det vil sige, at de falder i et hul, hvor de ikke kan få den seniorførtidspension, som ministeren snakker om. Noget andet er, at ca. 50, 60, måske 70 pct. af dem, der skulle gå på efterløn, men så i stedet skal have den seniorførtidspension, er gift og dermed ikke kan få seniorførtidspension, fordi den modregnes i ægtefællens indkomst.

Synes ministeren ikke, at der er et kæmpestort problem der? Eller er det helt bevidst, at man siger, at alle dem, der bliver ramt af ægtefælleafhængighed, er indregnet i de besparelser, som regeringen kom med, altså at det er derfor, den besparelse ligger der? Eller hvordan forholder det sig der?

Kl. 14:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:34

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Først vil jeg sige, at man jo kan få seniorførtidspension, også selv om man er gift, men det er rigtigt, at der er en vis modregning i ægtefællens indtægt.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at jeg synes, at et seniorførtidspensionssystem, der er bygget op fuldstændig ligesom det kendte førtidspensionssystem, er langt at foretrække – dog med den ændring, at der højst skal gå ½ år, før man får svar på, om man bliver tildelt seniorførtidspension, eller om man får et afslag på seniorførtidspension. Og når det kan gøres langt hurtigere, når det gælder seniorførtidspensionen, er det jo, fordi der i høj grad er tale om folk, der er nedslidte, og det bliver man jo selvsagt ikke fra den ene dag til den anden. Så der vil ligge historik i både journaler, sygedagpengesystemet og andre steder, som man kan trække oplysninger fra, og derfor vil man kunne gøre sagsbehandlingen langt hurtigere og langt mere smidig end i det kendte system.

Så er det jo også sådan, at der skal skrues ned på volumenknappen i forbindelse med arbejdsprøvning, for det giver naturligvis ingen mening i 2-3 år at arbejdsprøve en mand, der kun har 4 år tilbage på arbejdsmarkedet.

Kl. 14:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:35

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det kan måske lyde godt nok, for vi kender jo systemet, som det er i dag, nemlig at folk, der skal have førtidspension, kommer ud i en lang arbejdsprøvning. Men det ændrer jo ikke ved, at som reglerne er i dag, skal man have et vist tab af erhvervsevne for at kunne få tilkendt førtidspension, og at der altså så er en mellemgruppe, der er for syge til at være på arbejdspladsen, men for raske til at få førtidspension. Og det er en ret så stor gruppe. Det er dem, der halter sig igennem og har aftaler med arbejdsgivere om, at de godt kan få lov til at blive der, til de går på efterløn, fordi man er så syg, at man ikke kan bestride det job, man har, til man er 65 år, men man halter sig igennem.

Det er dem, der er nedslidte på arbejdsmarkedet. Det er, som om regeringen hele tiden taler uden om den gruppe og siger, at alle kan få førtidspension. Nej, det kan alle ikke, og jeg mangler ligesom en erkendelse fra ministerens side af, at der er nogle, der falder i et hul her. Hvis det er tilfældet, at der ikke er nogen, der falder i et hul, og at alle kan få førtidspension, så står vi stadig væk tilbage med, at der sker en kraftig modregning i deres førtidspension. Men jeg tror ikke, at det er det, der er i ministerens tanker, altså at alle skulle kunne få den førtidspension. Det er i hvert fald ikke sådan, det er efter de regler; så skal reglerne laves kraftigt om.

Kl. 14:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:37

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Seniorførtidspension skal tildeles på baggrund af de samme kriterier, som allerede er kendte i dag, men det er sådan, at der for de her mennesker, der er tale om, også bliver mulighed for at få et fleksjob.

Så synes jeg også, det er vigtigt at få en helt faktuel ting på plads, og det er, at godt 85 pct. af de mennesker, der går på efterløn, jo går på efterløn direkte fra arbejde. Så det vil sige, at det jo er mennesker, der har været på arbejdsmarkedet og så går direkte fra arbejdsmarkedet over på efterløn. Det er over 85 pct., så det er en relativt lille gruppe, vi har at gøre med her, og den mener jeg altså sagtens kan rummes inden for det nuværende system og oven i købet med en langt smidigere sagsbehandling, fordi man netop kan trække oplysninger fra deres journaler og andet, altså lige præcis fordi nedslidningen jo ikke sker fra den ene dag til den anden.

Så derfor er der en lang række gode grunde til, at de her mennesker nemt kan indeholdes i det nuværende system, men jeg glæder mig meget over, at jeg kan høre, at hr. Bent Bøgsted trods alt er interesseret i at diskutere de her ting. Det er dog mere, end man kan sige om oppositionen.

Kl. 14:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Villum Christensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:38

Kl. 14:41

Villum Christensen (LA):

Tak. Sidste gang Liberal Alliance fremsatte det her forslag, var et af de bærende argumenter fra Venstre, at når man havde indgået et forlig i 2006, skulle det forlig naturligvis holdes; altså at en aftale er en aftale. På den måde undgik man selvfølgelig at tage stilling til substansen i problemstillingen, som vi nu har hørt rigtig meget om.

Der er mange, der stadig væk stiller spørgsmålet om, hvordan det kan være, at en aftale ikke stadig væk er en aftale. Det kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren om. Det var en aftale, at man så startede – godt nok først om 13 år – med at udfase den. Vi var rigtig mange, der undrede os over, at der kunne ske så meget i verdensøkonomien, uden at det gjorde indtryk på Venstre. Men en aftale var en aftale, og det var helt grundlæggende for den måde, der bliver argumenteret på, sidst vi havde den her debat. Er en aftale ikke stadig væk en aftale?

Kl. 14:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:39

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Naturligvis er en aftale en aftale, men man må også se på, hvordan verden egentlig ser ud. Med både den internationale finanskrisen, som vi har oplevet, og med den økonomiske situation generelt, som følger af den internationale finanskrisen, sammenholdt med den demografiske udvikling, som vi jo vil komme til at opleve, hvor der simpelt hen er for få hænder og for få til at forsørge de mange, bliver vi nødt til at gøre noget. Og man bliver nødt til at gøre med rettidig omhu.

Det er jo i virkeligheden det, vi nu gør, i og med at vi lægger det her frem før et valg. Så kan man som vælger jo tage stilling til det – for og imod – og man kan som vælger få lejlighed til at vurdere, hvad der er vigtigst: Er det at få orden i økonomien, eller er det at lade tingene flyde og vente med give et svar engang senere, jævnfør det, som oppositionen vil? Det at lægge tingene helt åbent frem synes jeg er en helt fair måde at drive politik på. Vi har lagt det her åbent frem, hvor vi jo bl.a. fremrykker velfærdsaftalen og siger til de alleryngste, altså til dem under 45 år, at der ikke er efterløn til dem.

Kl. 14:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Villum Christensen.

Kl. 14:40

Villum Christensen (LA):

Det var dejligt at få lidt substans i argumentationen. Det er sådan med demografiske argumenter, at vi hele tiden har sikkerhed for, hvor mange der er født, når de andre forlader arbejdsmarkedet. Sådan var det vel også, da vi sidst forhandlede om disse her ting. Men det er da godt, at man er kommet til de sider i 10-års-oversigten, eller hvor man ellers læser om sådan noget.

En anden ting, jeg har lyst til at bringe frem, er, at ministeren i sit første indlæg sagde, at man med det her initiativ havde en konkret løsning, der kan håndtere de udfordringer, dansk økonomi står over for. Betyder det så, at man er af den opfattelse, at man med det forslag, som regeringen har lagt frem, har klaret balanceproblemerne i dansk økonomi?

Kl. 14:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.**Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):**

Nu er det her jo et af de elementer, der indgår i at genoprette dansk økonomi. Hr. Villum Christensen var jo også selv med til at stemme for genopretningsaftalen sidste sommer, hvilket er et andet element. Der er ingen tvivl om, at vi står over for nogle store økonomiske udfordringer, og det gør vi i høj grad, fordi demografien er, som den er: Der er simpelt hen for få til at forsørge de mange.

Det er årsagen til, at vi bl.a. har fremlagt den her tilbagetrækningsreform, men jo også en række andre initiativer. Det var sådan set det, jeg mente med, at tingene er lagt helt åbent frem fra regeringens side, hvilket jo står i modsætning til oppositionens svar, som vi bare ikke kan få.

Kl. 14:42

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:42

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Ja, nu har jeg lige været ude af salen et øjeblik, men jeg kan høre, at ministeren nu er tilbage i sit rette element. Nu er det ikke så meget rosende ord og sådan noget, og det er også fint nok. Så tager vi det på den anden måde.

Jeg lyttede til det og lagde specielt mærke til, at ministeren begyndte at snakke om solidaritet og sådan noget, og jeg må indrømme, at det i mine ører lyder underligt at høre ordet solidaritet komme fra beskæftigelsesministeren. Det bliver defineret på mange måder rundt omkring, og jeg har noteret mig, at Socialdemokratiets tidligere formand, forhenværende statsminister Anker Jørgensen, har sin egen udlægning af ordet solidaritet. Han siger, at solidaritet er kærlighed. Solidaritet betyder ikke, at man kun vil give til noget, som man selv får gavn af. Solidaritet er kærlighed.

Så jeg kunne godt tænke mig, når nu ministeren har så meget solidaritet, at høre, hvad de mennesker, som så ikke længere kan komme på efterløn, og som ikke kan komme på førtidspension nu – de kan så vente 6 måneder på, at deres sag bliver behandlet – skal leve af i den periode.

Kl. 14:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:43

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

For det første er det jo nogle af de ting, som vi skal til at forhandle om, men det glæder mig da i øvrigt, hvis hr. Lennart Damsbo-Andersen nu også melder sig ind i koret af folk, der er reelt interesserede i forslaget, for indtil videre har jeg kun oplevet tilbagelænethed fra oppositionens side, ingen interesse i at diskutere substans, bare sådan en retorisk diskussion. Så det glæder mig meget, vil jeg sige til hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Hvem det så er, der har retten til at bruge ordet solidaritet, er jo i virkeligheden en meget interessant diskussion. Hvis man tager den unge gruppe af ufaglærte, er det så f.eks. solidarisk, at det kun vil være 40 pct. af dem, der vil få muligheden for at gå på efterløn, den dag de skulle kunne gå på efterløn, fordi 60 pct. af dem slet ikke har indbetalt til efterlønsordningen? Er det solidarisk? Ja, det er i hvert fald solidarisk, kan man sige, sådan set ud fra et fagforeningssynspunkt, for det er solidarisk på den måde, at det er solidaritet inden for egne rækker blandt dem, der er medlem af det fine selskab. Er det solidaritet, vil jeg spørge hr. Lennart Damsbo-Andersen, eller er det solidaritet, når man laver en ordning, der omfatter alle?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:44

men vi er ærgerlige over, at vi ikke kan være med i forhandlingerne på den korte bane.

Kl. 14:44

Det, jeg vil spørge ministeren om, er, at hvis nu det mod forventning ikke skulle lykkes velfærdsforligspartierne at nå frem til en aftale om at afskaffe efterlønnen, er det så planen, at regeringen opsiges velfærdsforliget op til næste folketingsvalg, sådan at et nyt Folketing har mulighed for at afskaffe efterlønnen?

Kl. 14:47

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er jo en spændende diskussion. Nu har vi desværre ikke så meget tid, men vi kan jo fortsætte ude bagved bagefter. Det er netop det her, der bekræfter, at vi har forskellige opfattelser af solidaritet. Solidaritet er netop, at man gerne vil betale til noget, som man ikke selv skal have brug for. Jeg vil gerne være solidarisk med de mennesker, der er syge, og sørge for, at de får sygedagpenge og kan blive behandlet på sygehusene. Jeg er ikke selv syg, men jeg er solidarisk med dem og vil gerne være med til at betale til dem. Det samme gælder, når vi snakker efterløn.

Problemet med de unge, som har valgt efterlønnen fra, er jo, at de har valgt den fra, fordi den måde, der er blevet talt om det på fra regeringens side igennem de senere år, hele tiden har været: Ja, ja, men det skal I søreme ikke tage, for det er alt for usikkert. Måske afskaffer vi den.

De har jo ikke haft en sikkerhed for, at det kunne fortsætte, og derfor har de valgt den fra. De har hele tiden hørt retorikken om, at den skal afskaffes, og derfor vælger de den fra. Så kan man spørge, hvor solidariteten henne, men det var måske et andet sted, man skulle starte?

Kl. 14:45

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:45

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, jeg tror lige, der er noget hr. Lennart Damsbo-Andersen og jeg skal have på plads nu, for det kan jo ikke altsammen være rigtigt. Det kan jo i hvert fald ikke være rigtigt, hvad hr. Lennart Damsbo-Andersens to eller tre eller fire fæller herovre på venstrefløj har beskyldt regeringen for, nemlig ikke at have villet diskutere, om efterlønnen skulle afskaffes, for nu siger hr. Lennart Damsbo-Andersen, at regeringen jo hele tiden har sagt, at efterlønnen skulle afskaffes. Det alt sammen kan jo da i hvert fald ikke være rigtigt, det må vi da snart kunne blive enige om.

Så kan man om det der med solidaritet sige, at hr. Lennart Damsbo-Andersens bønner jo i virkeligheden er blevet hørt, for den solidariske løsning, som regeringen har lagt frem, om en seniorfortids-pension betyder jo netop, at alle kommer til at indbetale, og at alle, der så får brug for den, også får mulighed for at trække på den kasse. Så det er vel solidarisk. Og med den form for ordning, som hr. Lennart Damsbo-Andersen argumenterer for, argumenterer han sig så-dan set lige ind i den her ordning, og det takker jeg meget for.

Kl. 14:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 14:46

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Jeg synes jo sådan set, at der er grund til at kvittere for den nye kurs, som regeringen har lagt på efterlønsområdet. Det er vi faktisk meget glade for i Liberal Alliance. Der skal jo også være nogle, der siger noget positivt til ministeren, og det vil vi gerne gøre. Jeg synes, at det er et spændende forløb, der er lagt til rette. Vi er selvfølgelig ærgerlige over, at vi ikke er med i det her velfærdsforlig – eller rettere sagt, vi er ikke ærgerlige over, at vi ikke er med i velfærdsforliget,

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:47

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nu må vi jo tage tingene i den rækkefølge, som tingene kommer i. Regeringen har fremsat det her forslag. Det har vi gjort i god tid inden et folketingsvalg, og det betyder jo så, at man som vælger kan tage stilling til det forslag, der ligger, og så må vi se, om vi kan skaffe et flertal for det. Det håber jeg naturligvis meget at vi kan, og det håber resten af regeringen også, i og med at det vil være en meget, meget stor del af løsningen af de fremtidige økonomiske udfordringer, som vi står over for.

Kl. 14:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:48

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil gerne rose ministeren for den generelle tålmodighed, der udvises. Det kan man jo kun sætte pris på.

Men ministeren siger også, at man som vælger kan tage stilling til det udspil, regeringen er kommet med. Hvis man som vælger kan tage stilling, er det ved et valg, og man kan jo egentlig kun som vælger tage stilling, hvis det her forlig bliver opsagt inden et folketingsvalg, for ellers er regeringen jo stadig bundet af de aftaler, som den har med Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti. Så for at ministerens ord kan blive til sandhed, er man vel nødt til at opsiges velfærdsforliget, hvis ikke man får en ny aftale om at afskaffe efterlønnen inden et folketingsvalg. Er det ikke korrekt?

Kl. 14:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:48

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Nej, for jeg mener rent faktisk, at det er så klart nu, hvilke valg man står over for som vælger. Der er jo ingen tvivl om, at økonomien er et af de allervigtigste temaer, og derfor er det også noget af det, der kommer til at fylde meget ved et kommende folketingsvalg. Men det, der vil ske nu, er, at nu er lovforslaget fremlagt, og så vil regeringen komme med sit 2020-udspil, som jo vil vise, hvor omfattende de økonomiske udfordringer er for Danmark i fremtiden, og så vil der blive indkaldt til forhandlinger på baggrund af 2020-planen. Så det er køreplanen fra nu.

Kl. 14:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Ørum Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:49

Per Ørum Jørgensen (KD):

Tak for det. Jeg synes, det er en interessant debat, men den bringer os jo nok ikke så meget videre i forhold til den store aktuelle debat omkring efterlønnen. For mig at se ligner det en regering, som er

kommet ud med et forslag, som ikke er særlig populært i befolkningen, og som der heller ikke er flertal for. Derfor kunne det godt være, man havde behov for lidt hjælp. Fra Kristendemokraternes side er vi jo kommet med en model, der går ud på, at man kan få efterløn, hvis man har haft tilknytning til arbejdsmarkedet i 40 år, hvis man har haft 40 aktive år på arbejdsmarkedet. Jeg har også bemærket, at Dansk Folkeparti egentlig har støttet op omkring den model. Hvordan forholder ministeren sig til sådan en model?

Kl. 14:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:50

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Helt personligt synes jeg, at den model, som regeringen har fremlagt, er bedre, og det synes jeg bl.a., fordi der er god tid til at indrette sig. Altså de unge ved nu, at når man 45 år eller derunder, får man ikke efterløn, mellemgruppen op til de 56 år ved, at der kommer til at ske nogle ændringer, og fra 57 år og op, ja, der sker der ikke noget som helst. Det er den ene del af det.

Den anden del af det er, at når vi kigger på tallene, kan vi jo se, at det er sådan, at godt 85 pct. af de mennesker, der går på efterløn, forlader arbejdsmarkedet direkte og går på efterløn. Og efterløn var jo i sin oprindelige form ikke ment som en ordning, der skulle bruges for nedslidte, kan man sige, fordi man netop skal være på arbejdsmarkedet og stå til rådighed for arbejdsmarkedet, når man går på efterløn. Men der skal være en ordning for de mennesker, der reelt er nedslidte, og det er så det, der er det tredje ben i regeringens udspil og et meget, meget væsentligt element, nemlig det, at er man nedslidt, eller er man for syg til at være på arbejdsmarkedet, så skal man ikke være der. Oven i købet er det sådan, at det bliver med en langt smidigere sagsbehandling end ellers.

Så jeg synes, at vi har skruet en helhedsorienteret løsning sammen, der gør, at de nedslidte nu kan få en seniorførtidspension, og at resten så skal blive på arbejdsmarkedet.

Kl. 14:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Per Ørum Jørgensen.

Kl. 14:52

Per Ørum Jørgensen (KD):

Jeg vil sådan set også rose regeringen for at tage fat på den problemstilling og den udfordring, som vi jo alle sammen kan se kommer. Der, hvor min bekymring så er – en bekymring, jeg kan høre at mange andre har – er netop den store gruppe, som måske er for raske til at komme i betragtning til en førtidspension, men for nedslidte til at komme i job, og det er jo ganske givet en stor gruppe. Der tænker jeg netop, at modellen, hvor man egentlig tager hensyn til, hvornår folk træder ind på arbejdsmarkedet, giver fornuft også i forhold til at mindske den gruppe.

Man kan sige, at man jo også nedbringer det antal borgere, som skal igennem en visitering i forhold til førtidspension eller seniorførtidspension, og dermed egentlig tager hensyn til og udgangspunkt i, hvornår folk træder ind på arbejdsmarkedet, for at minimere den gruppe.

Kl. 14:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, jeg synes, der grundlæggende er noget galt ved at betale friske og raske og rørige mennesker for at trække sig ud af arbejdsmarkedet, og jo i høj grad i en tid, hvor vi kan se at vi kommer til at mangle hænder, og hvor der er for få til at forsørge de mange. Det er årsagen til, at vi har fremsat det her.

Når det er sagt, er der en gruppe, der er nedslidte, men det behøver jo ikke være efter 40 år på arbejdsmarkedet. Det kan lige så godt være efter 45 år, og det kan også være efter 38 år på arbejdsmarkedet, og det synes jeg er svagheden ved en model, hvor man siger at folk skal være 40 år på arbejdsmarkedet, før det kan udløse en efterløn. For det er ikke antallet af år på arbejdsmarkedet, det er jo de arbejdsfunktioner, man har haft, og den helbredstilstand, man har, der afgør, om man er nedslidt eller ej.

Kl. 14:53

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Karl H. Bornhøft for en kort bemærkning.

Kl. 14:53

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Det, jeg er interesseret i at høre ministeren om, er spørgsmålet om den rolle, som denne ordning spiller i forhold til geografien.

Hvis vi ser på, hvor man vil blive hårdt ramt, ved at efterlønnen forsvinder, så kan enhver jo se, at Nordjylland, som vi begge to kender ret meget til, vil blive voldsomt hårdt ramt. Hvis man ser på geografien med hensyn til de skattelettelser, der blev givet i forbindelse med den sidste pakke, kan man sige det på den måde, at Nordjylland overhovedet ikke blev ramt, hvor de formodentlig gerne ville have været ramt.

Så det, jeg vil spørge ministeren om, er: Bekymrer det ikke ministeren at være med til at drøfte en ordning, som vil betyde, at der geografisk set vil blive skabt et endnu større svælg mellem, hvilke muligheder de enkelte egne har for at klare sig i tiden fremover?

Kl. 14:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 14:54

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, jeg vil sige, at det, jeg er interesseret i, er mennesker. Det er det enkelte menneske, jeg er interesseret i, og ikke geografi og kommunegrænser, for det er jo det, der ligger i hr. Karl H. Bornhøfts spørgsmål.

Det, jeg er interesseret i, er, hvordan vi med den ene hånd kan forebygge, så mennesker kan blive længere tid på arbejdsmarkedet – og det er fuldstændig ligegyldigt, om man bor i Skagen, i Skive eller i Skævinge – og hvordan vi kan indrette et arbejdsmarked, der gør, at man kan blive der længere, og hvordan vi så med den anden hånd kan indrette et system, der gør, at man, hvis man er nedslidt, også kan få mulighed for at trække sig ud af arbejdsmarkedet. Igen er det jo ligegyldigt, om man er 40, 50 eller 60 år – er man for syg eller nedslidt til at være på arbejdsmarkedet, så skal man ikke være der, så skal man over på en ordning. Og det er altså igen ligegyldigt, om det er Skagen, Skævinge eller Skive, man kommer fra.

Så jeg er ikke interesseret i geografi og kommunegrænser; jeg er interesseret i mennesker og i at få lavet et system, der gør, at vi ikke betaler friske, raske og rørige mennesker for at gå ud af arbejdsmarkedet i en tid, hvor vi mangler hænder, og hvor der er for få til at forsørge de mange.

Kl. 14:56

Kl. 14:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg skal lige sige til ministeren, at det at gentage sig ikke er noget argument for at overskride taletiden. (*Beskæftigelsesministeren* (Inger Støjberg): Nej, det er klart).

Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 14:56

Karl H. Bornhøft (SF):

Jamen jeg vil da godt starte med at udtrykke min store sympati for, at ministeren bekymrer sig om det enkelte individ og ikke specifikt om egne i landet. Nu kan jeg jo så oplyse ministeren om, at der cirka er 600.000 individer i Nordjylland, og at de også føler sig som sådan, og derfor kan man vel egentlig også med god ret argumentere for, at man da så også kan bekymre sig for dem, når de nu faktisk er individer.

Det, jeg har brug for at få ministerens klare svar på, da jeg ikke rigtig kunne få et klart svar før, er: Er ministeren fuldstændig ligeglad med, hvilken påvirkning det har på forskellige geografier, når ministeren overvejer ordninger af den her karakter?

Kl. 14:57

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 14:57

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, jeg vil ikke tro, at det påvirker geografien, at man ændrer på efterlønsordningen, men det kunne jo påvirke økonomien rundt omkring i kommunerne. Til det er der jo at sige, at vi normalt har den mekanisme herinde, at hvis man på denne måde flytter overførsler fra den ene kasse til den anden, flytter pengene så at sige med. Og jeg kunne også bedst forestille mig, at det vil blive sådan, i tilfælde af at man afskaffer efterlønnen.

Men det vigtige for mig er altså bare igen, at vi ikke betaler friske, raske og rørige mennesker for at forlade arbejdsmarkedet, når vi kan se, at vi kommer til at mangle hænder og at vi simpelt hen ikke kan få kassen til at stemme, at der er for få penge i kassen og for få mennesker ude på arbejdsmarkedet. Men det er lige så vigtigt at få sagt, at der skal være en ordning, der gør, at hvis man er for nedslidt til at være på arbejdsmarkedet, så skal man ikke være der, og at det skal være en smidig ordning, og det er det, der ligger i seniorførtidspensionen.

Kl. 14:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 14:58

Line Barfod (EL):

Når nu ministeren mener, at raske mennesker ikke skal forlade arbejdsmarkedet, vil jeg bare høre, om det så betyder, at regeringen har den holdning, at man skal være på arbejdsmarkedet og man skal arbejde, til man bliver syg og nedslidt. Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Når regeringen har den holdning, at man ikke skal kunne gå fra arbejdsmarkedet, når man er rask, betyder det så, at det kun er de lavtlønnede, der skal tvinges til at blive på arbejdsmarkedet? Eller hvordan har man tænkt sig at tvinge dem, som med kæmpe tilskud fra skatteborgerne har sparet op til en privat pensionsopsparing og derfor trækker sig tilbage tidligt?

Kl. 14:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, jeg sagde, at jeg ikke mener, at man skal betale folk, der er friske og raske og rørige, for at gå fra arbejdsmarkedet. Det er jo en meget stor forskel. Hvad det enkelte individ gør, synes jeg jo ikke at vi kan blande os i. Så hvis der er nogen, der har sparet op og ønsker at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, så må det jo være op til den enkelte, lige så vel som det er op til den enkelte, hvis man vil forsørge sig selv på anden vis. Sådan er det jo, og sådan synes jeg også det skal vedblive med at være.

Så må jeg altså bare sige til det første spørgsmål, at jeg nogle gange må undre mig over, hvad man bruger Folketingets tid på. For naturligvis går den borgerlige regering jo ikke ind for, at folk skal nedslides, og at man på den måde skulle skubbe til en udvikling, hvilket fru Line Barfod ligesom prøver at sige her. Tværtimod er det jo sådan, at vi bruger utrolig mange penge på forebyggelse. Det skal vi blive ved med at gøre, for vi kan se, at det virker. Det ligger jo i Forebyggelsesfonden, som blev aftalt ved velfærdsforliget 2006 – der uddeler vi penge hvert år – og så ligger det også i hele arbejdsmiljøindsatsen, som jeg i øvrigt er ved at forhandle om nu med bl.a. Socialdemokratiet.

Kl. 15:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:00

Line Barfod (EL):

Jeg forstår simpelt hen ikke logikken. Hvis regeringen siger, at raske mennesker ikke må trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, at kun nedslidte må have lov at forlade arbejdsmarkedet, så må konsekvensen vel være, at man skal blive på arbejdsmarkedet, så længe man er rask. Det vil jeg bare gerne høre om er regeringens opfattelse. For min opfattelse er, at det er et kæmpe fremskridt, at fagbevægelsen, arbejderbevægelsen, fik gennemført, at man faktisk kunne have en pensionisttilværelse, også selv om man ikke var meget rig. Jeg vil bare høre, om regeringen mener, at dem, der ikke har fået et stort tilskud til at lave en kæmpe privat pensionsopsparing, også skal have ret til en pensionisttilværelse, hvor de er raske, eller om det er de lavtlønnede, der skal tvinges til at blive, til de er nedslidte.

Kl. 15:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 15:00

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Man kan jo høre, hvad man vil høre, og så kan man danne sit verdensbillede ud fra det, og det er tydeligvis det, fru Line Barfod gør nu. Men lad mig lige henvise til de undersøgelser, der ligger, og som jo helt klart viser, at helbredstilstanden for efterlønsmodtagere ikke er væsentlig anderledes end helbredstilstanden for de mennesker, der er på arbejdsmarkedet. Det er jo faktisk en rigtig god nyhed, for det betyder, at rigtig mange efterlønsmodtagere har det rigtig godt og er friske og raske og rørige. Det betyder altså også bare, at samfundet har betalt friske og raske og rørige mennesker for at forlade arbejdsmarkedet.

Det er det, jeg siger ikke kan være rigtigt i en tid, hvor vi simpelt hen ikke har midlerne til det. Vi har ikke pengene til det, og derudover kommer vi til at mangle arbejdskraft. Noget andet er, hvad folk gør selv, om folk selv vil betale for at forlade arbejdsmarkedet. Det kan man jo også gøre i en hvilken som helst anden aldersgruppe. F.eks. kan man jo gøre det, hvis man er 45 år og har tjent penge nok, eller hvis man vælger at forsørge sig selv på anden vis, har man ret

til at gøre det. Det kan vi jo ikke blande os i, og det håber jeg da egentlig heller ikke at fru Line Barfod vil blande sig i. For så kan man da sige, at man virkelig har blandet sig i alt fra vugge til krukke.

Kl. 15:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ministeren. Så er det hr. Peter Juel Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 15:02

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Indimellem er timingen af beslutningsforslagene ikke altid lige god. Her i dag behandler vi et forslag fra Liberal Alliance om at afskaffe efterlønnen, men som alle ved, har regeringen fremlagt et forslag til en tilbagetrækningsreform. Da dette er tilfældet, må jeg altså også konstatere, at et sådant forslag er fremlagt, og Venstre kan derfor ikke tilslutte sig det forslag, som vi behandler her i dag. Vi kan ikke pålægge regeringen at fremsætte et forslag om at afskaffe efterlønnen, når der allerede ligger et forslag om en tilbagetrækningsreform.

Men jeg vil bruge min tid på at glæde mig over, at regeringens udspil til en tilbagetrækningsreform vil være med til at sikre sunde, offentlige finanser. Jeg vil glæde mig over et udspil, der har rod i velfærdsaftalen fra 2006, hvor et endda meget stort flertal af partierne i Folketinget var enige om, at tilbagetrækningsalderen skulle stige, i takt med at levealderen steg. Jeg vil glæde mig over, at der er taget hånd om de personer, der er nedslidte efter et langt arbejdsliv, og som har mistet evnen til at arbejde. Dette gælder ikke kun den tredjedel af danskerne, der er tilmeldt en efterlønsordning, men alle danskere, der ikke har evnen til at være på arbejdsmarkedet fremover. Og jeg vil glæde mig over, at der i Danmark har været ført en så økonomisk ansvarlig politik, at vi stadig væk har råd til at afskaffe efterlønnen gradvis over flere år.

Jeg tror faktisk, at man i Irland havde været lykkelig over at have haft denne mulighed. I stedet for taler man i Irland i dag om at ned sætte de offentlige lønninger med yderligere 5 pct. Man har allerede sat de offentlige lønninger ned med 10 pct. I England har man beskåret alle budgetter med 25 pct. – med 25 pct.! Tænk lige tanken at skulle sidde ude i en kommunalbestyrelse og skære 25 pct. i sine budgetter.

I Danmark har vi brugt de gode år til at betale nettogælden, og derfor har vi ikke været så hårdt ramt, ligesom krisen løbende er blevet fulgt til dørs med sikre og meget præcise indgreb fra regeringens side, der har skånet Danmark for de helt store udfordringer. Selv på trods af det kan vi dog ikke komme udenom, at vi er ramt, og bringer vi ikke balance i den offentlige økonomi, kan vi ikke fastholde de lave renter til gavn for både beskæftigelsen og boligmarkedet, for så efterlader vi et velfærdssamfund i laser og en endda meget stor regning til de kommende generationer. Det vil Venstre ikke være med til, men vi vil gerne være med til en tilbagetrækningsreform, som allerede er sat på skinner, og derfor kan vi ikke støtte forslaget fra Liberal Alliance. Tak.

Kl. 15:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er et antal korte bemærkning. Den første er fra hr. Torben Hansen.

Kl. 15:05

Torben Hansen (S):

Tak, hr. formand. Det er sådan, at jeg står her med en udskrift fra 3. kvartal for 2010, den er lige kommet fra Danmarks Statistik, hvor man kan se, at i eksempelvis Fødevareforbundets a-kasse er 64 pct. af deres medlemmer over 60 år faktisk på efterløn. For eksempelvis

3F er det 60,9 pct., for FOA er det 60,1 pct., og derefter kommer i hastig rækkefølge TIB og BUPL osv.

Når to tredjedele af slagteriarbejderne går på efterløn, er det nok ikke, fordi de rejser verden rundt med golfkøllerne under armen. Når regeringen nu vil afskaffe efterlønnen og hr. Peter Juel Jensen, ordføreren, bakker varmt op om det, selv om hr. Peter Juel Jensen for ganske få måneder siden slog korsets tegn for sig, når det samme kom på tale, hvad er så tilbuddet fra regeringen til de her nedslidte slagteriarbejdere, tilbuddet til det nedslidte 3F-medlem, tilbuddet til den nedslidte SOSU-assistent, der nu bliver ramt af det her?

Kl. 15:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:06

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Nu skal vi lige skrive os bag øret, at vi jo ikke afskaffer efterlønnen i morgen. Der vil være mulighed for en seniorordning, således at man kan trække sig tilbage, hvis man er nedslidt. Men jeg vil sige til hr. Torben Hansen, at fakta er, at det jo ikke er alle, som er gået på efterløn i dag, som er nedslidt.

Vi står i en situation, hvor vi kommer til at mangle hænder på det danske arbejdsmarked, og der vil det i mine øjne – i mine øjne – være totalt tåbeligt at betale raske mennesker for at forlade arbejdsmarkedet og på samme tid pålægge dem, som har den største erhvervsfrekvens, nemlig de unge, at de skal arbejde længere. De unge er jo også dem, der gerne skulle være med til at sikre, at vi har børn, der kan tage over, når vi andre er slidt ned.

Jeg hæfter mig ved, at de lande, som vi normalt sammenligner os selv med, nemlig Norge og Sverige, jo har en højere tilbagetrækningsalder, end vi har, og vi har nogle meget sammenlignelige arbejdsmarkeder. Jeg hæfter mig også ved, at størsteparten af dem, der går på efterløn i dag, faktisk siger, at de kunne blive længere tid på arbejdsmarkedet. Men indrømmet, er man slidt, skal man have en mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, og det ligger der faktisk også i den tilbagetrækningsreform, som regeringen har sat i spil.

Kl. 15:08

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Torben Hansen.

Kl. 15:08

Torben Hansen (S):

Jeg er ikke sikker på, at medlemmerne af NNF's a-kasse, slagteriarbejderne, dem fra 3F og dem fra FOA synes om ordførerens bemærkning om, at man betaler raske og rørige mennesker for at trække sig tilbage, for jeg tror ikke, de føler sig raske og rørige efter 35 år på et slagteri eller 45-47 år på en byggeplads – tværtimod.

Kan hr. Peter Juel Jensen ikke bekræfte, at den seniorførtidspension, som man har foreslået, sådan set er fuldstændig den samme som en almindelig førtidspension? Der er fuldstændig de samme kriterier for tildeling, og vi ved, at den i dag er rigtig, rigtig svært at få. Hvis en NNF'er, en slagteriarbejder, der har stået 35 år på et slagteri, ikke længere kan holde det ud og med regeringens forslag skal på en seniorførtidspension og vedkommende har en hustru, der så tilfældigvis har en lønindtægt, så bliver der trukket i seniorførtidspensionen, som for øvrigt er fuldstændig det samme som en førtidspension. Det vil sige, at ægtefælleafhængigheden eksisterer, hvorimod efterlønnen er en rettighedsbestemt ydelse, hvor man kan forlade arbejdsmarkedet uden at stå med hatten i hånden.

Kan hr. Peter Juel Jensen ikke bekræfte, at en stor del af de her mennesker vil blive ramt af, at de har en ægtefælle, der har et arbej-

de, så der med regeringens forslag vil blive fratrukket penge i seniorførtidspensionen?

Kl. 15:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:09

Peter Juel Jensen (V):

Jo, jeg kan godt bekræfte, at det er spillereglerne, men jeg kan også bekræfte, at når man går på efterløn, har man faktisk kun sparet knap en fjerdedel op selv. Resten er alle de andre danskere, der ikke har muligheden – og det er to tredjedele af danskerne – med til at finansiere.

Jeg kan også bekræfte, at det er ansvarlig politik, at vi tager hånd om dem, der er nedslidt, og det er også indeholdt i den her reform. Det kan så godt være, at de økonomiske betingelser ser lidt anderledes ud, når man forlader arbejdsmarkedet.

Kan hr. Torben Hansen så ikke, når han får chancen, bekræfte, at det ser meget værre ud i Irland og England, og at vi nu prøver på at skåne et land mod krisen? I mine øjne ligger det her faktisk lige for. Kan hr. Torben Hansen ikke bekræfte, at for hver gang der kommer fire ind på arbejdsmarkedet, er der fem, der forlader det? Hr. Torben Hansen kan jo få chancen til at bekræfte det, når han får ordet som ordfører.

Kl. 15:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Leif Lahn Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:10

Leif Lahn Jensen (S):

Men det gør hr. Torben Hansen ikke, for det har han uddelegeret til mig, og så må jeg jo se på, om jeg kan svare.

Men jeg vil så stille ordføreren et spørgsmål om noget helt andet. Jeg var egentlig tilfreds med at høre ordføreren sige, at man ikke vil afskaffe efterlønnen nu, for vi er jo alle sammen enige om, at gøres det nu og her, kommer de her efterlønnere ud til arbejdsløshed, og så er der jo ikke nogen penge sparet. Men man gør det egentlig, og det kan ordføreren bekræfte, for at skaffe hænder på sigt, og man kan gå ind og se i Arbejdsmarkedskommissionens rapport, hvor de kommer med et forslag om at afskaffe efterlønnen, at det netop vil skaffe hænder på sigt. Er det ikke korrekt?

Kl. 15:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:11

Peter Juel Jensen (V):

Nu ligger der ikke noget i det her forslag om, at efterlønnere skal tilbage på arbejdsmarkedet. Er man på efterløn i dag, og er man over 57 år, jamen så vil man have de samme rettigheder, som man har i dag. Så der er ikke tale om, at vi skal sende efterlønnere tilbage på arbejdsmarkedet. Der vil så være en aldersgruppe, som vil få reduceret efterlønnen, og der vil være en aldersgruppe, der ikke vil få nogen mulighed for at gå på efterløn.

Det er det, der ligger i regeringens udspil, men det, vi taler om i dag, er, hvorvidt det skal pålægges regeringen at udarbejde sådan et udspil. For vi kommer til at mangle hænder.

Jeg er valgt på Bornholm, og det er et udkantsområde. Vi har en skæv demografi, og vi har også et utrolig stort problem med at tiltrække arbejdskraft og tiltrække en befolkning på Bornholm. Hvis man kigger på udviklingen fra 2008 og frem til 2018, vil man se, at vi kommer til at mangle 1.700 personer til at tage over. De generati-

oner, der går på pension i dag, giver slip, vi kommer til at mangle 1.700, og de unge bornholmere, der burde tage over, jamen de rejser over på den anden side af vandet, som vi siger derovre.

Så vi står med en kæmpestor arbejdskraftudfordring, og der kan det her forslag være med til at sikre, at Bornholm fortsat vil være et levedygtigt samfund.

Kl. 15:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:12

Leif Lahn Jensen (S):

Jamen ordføreren må bare bekræfte, at hvis man gør det nu – afskaffer efterlønnen – hvor der er stor arbejdsløshed, så vil det altså koste flere penge, end hvis man lod det være, som det er nu. Er det korrekt? Og hvis vi kommer med det på et senere tidspunkt, så vil det ikke kunne svare sig at afskaffe efterlønnen. Er det korrekt?

Kl. 15:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:13

Peter Juel Jensen (V):

Jamen det er jo et hypotetisk spørgsmål, for det ligger jo ikke i forslaget, at efterlønnen skal afskaffes i dag. Men hr. Leif Lahn Jensens eget parti har fremsat et forslag om, at vi alle sammen skal arbejde længere i en periode, hvor arbejdsløsheden er relativt stor, og vil det ikke give større arbejdsløshed og stigende udgifter?

Her har regeringen fremlagt et udspil, der er med til at løse en udfordring på det økonomiske område og er med til at sikre, at vi også i fremtiden har noget arbejdskraft, således at vi kan bevare vores velfærdssamfund. Og vi har ikke hørt om en eneste idé til, hvad man fra oppositionens side har tænkt sig at gøre, ud over at man vil ringe til formanden for LO og så tage en kop kaffe med ham. Er det sådan, man fra Socialdemokratiets side vil håndtere den økonomiske udfordring? Det er et åbent spørgsmål.

Kl. 15:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 15:14

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jeg desværre ikke i stand til at besvare, og det tror jeg sådan set heller ikke at Socialdemokraterne er. Det er jo det, der er hele problemet, men vi får forhåbentlig lejlighed til senere i debatten at afæske dem et svar.

Ordføreren sagde, at timingen ikke er god. Jeg vil nærmere sige, at det jo gang på gang viser sig, når vi i Liberal Alliance fremsætter beslutningsforslag, at regeringen kommer sjuskende bagefter, og det er vi sådan set glade nok for, så længe den bare gør det. Det gjorde den jo ved halveringen af dagpengene og nu også med efterlønnen, så vi er sådan set meget tilfredse. Man skal jo huske på, at forslaget er fremsat, før regeringen blev modstander af efterlønnen.

Når det så er sagt, vil jeg bare sige, at det jo også står i forslaget, at vi pålægger regeringen at fremsætte de nødvendige lovforslag, ikke bare forslag. Det betyder, at vi er meget interesserede i at høre: Hvis man nu ikke kan blive enig med velfærdsaftalepartierne, vil man så opsiges velfærdsforliget op til et valg, så vælgerne får et reelt valg: for og imod efterlønnen?

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:15

Kl. 15:18

Peter Juel Jensen (V):

Det var jo det samme spørgsmål, som ordføreren for Liberal Alliance stillede til ministeren. Jeg kan ikke give et mere præcist svar end det, ministeren har givet. Så jeg kan ikke bidrage med noget nyt.

Kl. 15:15

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 15:15

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Nu kender jeg jo hr. Peter Juel Jensen, så jeg nægter simpelt hen at tro på, at hr. Peter Juel Jensen ikke er i stand til at give et bedre svar end det, jeg fik fra ministeren, for det var jo ikke et svar. Jeg fik ikke noget svar.

Det, jeg er interesseret i at vide, er: Når nu Socialdemokraterne ikke vil være med til at afskaffe efterlønnen, må vi med 99,9 pct. sandsynlighed regne med, at forhandlingerne bryder sammen, og så spørger jeg i al stilfærdighed – og det er kun, hvis det nu sker, jeg forpligter ikke regeringen til, at der skal ske et sammenbrud, for hvis man kan få Socialdemokraterne med på det, er det fint nok for mig: Hvis der nu sker et sammenbrud, skal vælgerne så have mulighed for at stemme om at afskaffe efterlønnen, eller vil Venstre fortsætte med at være i forlig med to partier, der er tilhængere af efterlønnen, hvorefter man, næsten lige meget hvad der måtte ske ved et folketingsvalg, stadig væk ikke vil kunne afskaffe efterlønnen efter et valg?

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:16

Peter Juel Jensen (V):

Jeg er glad for, at ordføreren for Liberal Alliance har så stor tiltro til mine evner og min position. Det har jeg også selv, og så er vi i hvert fald to. Men det her bliver afgjort et helt andet sted, for der indgår jo mange andre ting i det velfærdsforlig, som det danske samfund har stor glæde af. Så det er nogle helt andre personer end mig, der er med til at træffe det valg.

Men jeg tror, at med den massive annoncekampagne, fagbevægelsen har ført igennem de sidste uger, er der ingen danskere, der er i tvivl om, hvad der står på spil, for man har ikke kunnet bevæge sig ret mange steder hen uden at blive gjort opmærksom på, at der altså er en forskel i dansk politik.

Kl. 15:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:17

Eigil Andersen (SF):

Hvis man nu er bankdirektør, har man muligvis tjent masser af millioner på at køre en bank i sæk, og så kan man bruge dem til at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet for, når man vil. Hvis man er faglært eller ufaglært arbejder, har man efterlønnen. 80 pct. af dem, der går på efterløn, er faglærte eller ufaglærte arbejdere. Jeg mener jo, at det bør være en menneskeret, at man kan trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, når man mærker, at man er ved at være slidt ned og ikke kan holde til mere, altså inden man får den blodprop, som gør en invalid, eller inden man dør i en særdeles tidlig alder.

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvad er rimeligheden i, at en bankdirektør kan trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, når han vil, fordi han har tjent mange penge, mens ordføreren og hans parti vil forhindre, at almindelige lønmodtagere kan gøre det samme?

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:18

Peter Juel Jensen (V):

Jeg var glad for at se, at ordføreren for SF kom op af stolen, for ellers havde jeg været slemt skuffet.

Hvis jeg må starte bagfra, vil jeg sige, at det jo er således, at mit parti ikke vil forhindre nogen i at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet – ingen. Det kan man jo gøre, når man selv vil, men man skal bare selv finansiere det. Så kan det godt være, at en bankdirektør og en i blå tøj har nogle forskellige muligheder, men jeg køber ikke præmissen om, at man skal lægge bankdirektørerne for had hele tiden, og slet ikke den med, at de kører en bank i sæk, og så kan de gå på pension. Det synes jeg faktisk er lidt utilstadeligt.

Jeg synes, at bankerne løser en meget samfundsnyttig opgave, og de bankpakker, vi har sat i søen herindefra med et meget bredt flertal, har jo ikke været for at skåne bankdirektøren, men for at skåne hele det danske banksystem, således at hr. Eigil Andersen og jeg som lønmodtagere kunne hente vores penge et sted og ikke skulle have kontanter liggende hjemme under hovedpuden.

Så er jeg godt klar over, at det i øjeblikket er politisk smart at køre en slags hadkampagne mod dem, der er ansat i bankvæsenet, men den vil jeg ikke deltage i.

To tredjedele af alle danskere har ikke mulighed for at få efterløn. To tredjedele har ikke mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. En tredjedel betaler til efterlønsordningen. Derfor må folk selv betale, hvis de vil forlade arbejdsmarkedet.

Kl. 15:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Jeg skal gentage, at taletiden er 1 minut. Så er det hr. Eigil Andersen.

Kl. 15:20

Eigil Andersen (SF):

Jeg må så sige, at jeg er meget forarget over mange af de bonusser og høje lønninger, som bankdirektører har kunnet tjene i Danmark – og kan tjene.

Men det, vi taler om her, er altså efterlønnen, og der er ordføreren tilbudt så til den almindelige lønmodtager, hvoraf en del kun har sparet forholdsvis lidt op til deres pension, når de bliver folkepensionister, at de selv må finansiere at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Jeg vil jo påstå, at det ingenting har med virkeligheden at gøre. Jeg mener ikke, at en rengøringsassistent eller en bygningsarbejder eller en hvilken som helst anden har råd til at lægge til side til, at vedkommende også kan gå på efterløn eller det, der svarer til efterløn. Så kort og godt vil jeg gerne spørge ordføreren: Har jeg ikke ret i, at det, som ordføreren stiller op som en mulighed for den enkelte menige lønmodtager, er en illusion? Det er der ingen der har råd til, og derfor jager ordføreren parti disse mennesker ud i noget arbejde, som i øvrigt slet ikke er der.

Kl. 15:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Peter Juel Jensen (V):

Jeg vil ikke tvinge nogen til at forlade arbejdsmarkedet, hvis de gerne vil blive der. Jeg vil heller ikke gå ind og lave nogle alvorlige, dybe sår i det danske velfærdssamfund for at være med til at finansiere, at nogle, der er raske og rørige, skal have mulighed for at for-

lade arbejdsmarkedet. Og det er jo faktisk det, vi taler om, vil jeg sige til hr. Eigil Andersen. Som lønmodtager, hvis man betaler fuldt ud til den eksisterende efterløn, når man at betale en fjerdedel af det, man kan forvente at få i pension. Hvem skal betale de sidste tre fjerdedele? Er det de to tredjedele af alle danskere, som ikke har mulighed for at gå på efterløn? Er det de unge generationer, som skal tage over, som har den højeste erhvervsfrekvens, og som S og SF vil øge arbejdstiden for? Skal deres børn være op til 40 timer i en institution? Og hvordan hænger regnestykket så sammen? Hvem skal betale? Jeg har ikke noget imod, at lønmodtagere forlader arbejdsmarkedet, men så må man selv finansiere det.

Kl. 15:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Karl H. Bornhøft for en kort bemærkning.

Kl. 15:22

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Jeg kunne høre på ministerens svar tidligere, at hun ikke havde overskud til at bekymre sig om nordjyderne. Derfor er jeg sådan set lidt interesseret i at høre, om Venstres ordfører i det mindste er i stand til at bekymre sig om bornholmerne. Vi ved begge, at de områder, der bliver særlig ramt, er Nordjylland, og det er Bornholm. Grunden til, at man bliver særlig ramt med hensyn til den her efterløn, er, at der er en høj arbejdsløshed. Derfor har jeg brug for at vide: Når ordføreren for Venstre glæder sig så utrolig meget i den her sammenhæng, er det så, fordi ordføreren tror, at det her vil være en hjælp for bornholmerne?

Kl. 15:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:23

Peter Juel Jensen (V):

Jeg synes nu, at ministeren kerede sig meget om, hvad der skete i det nordjyske. Jeg har nogle lidt andre informationer om, hvad der sker på det bornholmske arbejdsmarked, end man åbenbart har om, hvad der sker på det nordjyske. Vi har et Center for Regional- og Turismeforskning, der har kigget lidt på det arbejdskraftbehov og de kompetencer, man får brug for i fremtiden på Bornholm. Der viser tallene ganske klart, at bare i perioden fra 2008 til 2018 kommer vi til at mangle 1.700 personer i den bornholmske arbejdsstyrke. Javel, vi mangler ikke arbejdskraft i dag, men det gør vi allerede i 2018. Der er ingen andre – der er ingen andre – der har kunnet give et svar på, hvordan vi ellers skulle sikre, at vi i hvert fald har en del af den arbejdsstyrke, end regeringen med deres tilbagetrækningsreform.

I et samfund, der ikke kan levere den nødvendige arbejdskraft, kommer ingen vækst. Ingen vækst – så er der heller ikke nogen beskæftigelse. Man er ikke attraktiv over for tilflytning, og så vil man som område stille og roligt dø ud. Her er der i hvert fald et svar på, hvordan man kan løse den udfordring.

Kl. 15:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 15:24

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Så skal jeg nøjes med at stille et meget simpelt spørgsmål. Siger ordføreren, at fjernelsen af efterlønnen er en hjælp til bornholmerne? Lad os få det svar, fordi så kan vi i det mindste forholde os til det, når vi når til de der diskussioner om, hvor meget arbejdskraft man kommer til at mangle på et givet tidspunkt. Er det her i virkeligheden tænkt som en hjælp til bornholmerne?

Kl. 15:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:25

Peter Juel Jensen (V):

Jeg tror ikke, man kan sige, det er en hjælp til bornholmerne, men det løser en af de store udfordringer, vi står med derovre på den korte bane: Hvordan sikrer vi tilstrækkelig arbejdskraft til 2018? Der er ikke andre, der har kunnet give svar på det spørgsmål. Men vi kan se, at hvis man bor på Bornholm i 2018 og ikke er ufraglært, er der et job.

Kl. 15:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 15:25

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det er egentlig en mærkelig retorik, ordføreren bruger. Nu har jeg gået troet, at regeringens indgreb over for efterlønnen drejede sig om at skaffe mere arbejdskraft til arbejdsmarkedet, men så siger ordføreren, at ordføreren ikke har noget imod, at folk forlader arbejdsmarkedet, bare de selv betaler. Det er det, der er kernen i det hele. Måske cirka halvdelen af den danske arbejdsstyrke er i stand til at pensionere sig selv i kraft af de opsparinger, som ordføreren bl.a. og så er med til at finansiere gennem skattefordele.

Så siger ordføreren: Det er helt i orden, at folk forlader arbejdsmarkedet, bare de selv betaler. Så er spørgsmålet: Er det så også meningen, at regeringen vil kigge på de pensionsordninger, som har et fradrag? Det kan være ratepensioner; det kan være så mange andre pensioner; det kan være alle de her pensionsordninger, som offentligt ansatte har, så de egentlig kan pensionere sig selv som 60-årige?

Er det meningen, at regeringen vil pille ved dem? Eller er det kun de lavtlønnede, det egentlig drejer sig om med hensyn til efterlønnen? De skal bare ikke have lov til at pensionere sig selv, mens halvdelen af den danske arbejdsstyrke kan forlade arbejdsmarkedet som 60-årige, fordi de kan pensionere sig selv.

Kl. 15:27

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:27

Peter Juel Jensen (V):

Nu tror jeg nok, at ordføreren for Dansk Folkeparti viderefortolker nogle af mine udsagn. Jeg synes faktisk, det er ganske rimeligt, at man er herre over sit eget liv, det er ganske rimeligt. Hvis man i en ung alder aktivt vælger at sige, at man gerne vil trække sig tidligt ud af arbejdsmarkedet, og lægger en økonomi til rette efter det og selv kan finansiere det, så skal jeg ikke blande mig i, om man forlader arbejdsmarkedet på det ene eller det andet tidspunkt. Men der er da ingen tvivl om, at det danske samfund på den lange bane vil have væsentligt bedre af, at man bliver på arbejdsmarkedet og giver en tømning.

Mit udsagn har blot været, at når vi kan se, at vi står med et arbejdskraftbehov i fremtiden og får brug for alle hænder, så vil det da ikke være særlig smart, at man fra regeringens side går ud og finansierer, at raske og rørige mennesker kan trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Kl. 15:28

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:28

Bent Bøgsted (DF):

Det er jo en konstatering, jeg kan gøre, nemlig at det er helt i orden, at man forlader arbejdsmarkedet, bare det er ved selvpensionering. Vi har så gået her og haft den opfattelse, at det alene drejer sig om at få flere ud på arbejdsmarkedet, fordi der er mangel på arbejdskraft, men så siger man, at måden at få mere arbejdskraft på er ved at afskaffe efterlønnen, og at resten kan pensionere sig selv, så dem vil man ikke røre ved. Det er den arbejdskraft – normalt de højtuddannede – arbejdsmarkedet har brug for, som kan pensionere sig selv som 60-årige. Det klinger sådan lidt hult.

Et andet spørgsmål: Har ordføreren ikke tænkt på, at der er rigtig mange efterlønnere, der gerne vil blive på arbejdsmarkedet, hvis arbejdsgiveren ellers vil beholde dem? Det kunne jo være, at man skulle se på, om ikke arbejdsgiverne kunne lave en anden seniorpolitik, som gik ud på, at de ikke skal presse seniorer ud af arbejdsmarkedet, men at de i stedet skulle gøre alt, hvad de kunne, for at beholde dem. Der er heldigvis mange, der har en seniorpolitik.

Men kunne det ikke være, at det var den vej, man skulle gå, altså se på, hvordan man får arbejdsgiverne til mere aktivt at sige til efterlønsmodtagerne, at de gerne vil beholde dem? For så er der rigtig mange, der ville vælge at sige: O.k., så skubber jeg min efterløn, for min arbejdsgiver vil gerne beholde mig.

Mange står jo i den situation, at de bliver presset ud af arbejdsmarkedet. Det er sådan tvetydigt og lidt dobbeltmoralisk, at Venstres ordfører siger, at efterlønnen bare skal væk, men at det er helt i orden at gå som 60-årig, hvis man kan pensionere sig selv.

Kl. 15:30

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:30

Peter Juel Jensen (V):

Jamen selvfølgelig forestår der en opgave med at sørge for, at så mange som overhovedet muligt bliver længst muligt på arbejdsmarkedet. Hvis man ser tilbage på dengang, hvor der sidst var rigtig meget gang i hjulene på arbejdsmarkedet, så var den ældre del af befolkningen faktisk også en meget attraktiv arbejdskraft.

Der er iværksat, jeg vil ikke sige et væld af initiativer, men rigtig mange initiativer, der skal sørge for at sikre, at vi har det grå guld på arbejdsmarkedet. Vi har hele deltidsloven, og så er der både på det private og det offentlige arbejdsmarked en række overenskomstaftaler og lokalaftaler, der tager hensyn til seniorernes særlige behov. Det kunne være en seniorordning, eller det kunne være de såkaldte seniorfridage.

Så man gør allerede meget i dag. Men der er en fælles udfordring, både for det private og det offentlige arbejdsmarked, med at sørge for, at man, når man er kommet lidt op i årene og er blevet lidt erfaren, stadig væk er attraktiv på arbejdsmarkedet. Men jeg tror faktisk også, at det kommer helt af sig selv, i takt med at vi kommer til at mangle arbejdskraft.

Kl. 15:31

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:31

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er meget interessant at lytte til de mange spørgsmål og svar, som svæver rundt i salen i dag. Specielt blev jeg fænget af det, som ordføreren snakkede om, med hensyn til hvordan det går på Bornholm i 2018, altså om, hvor mange hænder der bliver brug for, og hvor mange man så ikke spilder, ved at folk går på efterløn. Jeg ved ikke,

om det er anderledes på Bornholm, end det er på Lolland-Falster, hvor jeg kommer fra, men jeg kan i hvert fald udtale mig om det sted. For der er det faktisk sådan, at 80 pct. af dem, der går på efterløn, enten er ufaglærte eller korttidsuddannede. Det vil sige, at der ikke er en eneste af dem, der ville kunne leve op til de faglige krav, som ordføreren efterspørger, i 2018.

Hvis det er det samme problem, man har på Bornholm, hvordan i alverden skulle man så få de mennesker, som ikke længere kan gå på efterløn, til at kunne tage de job, som åbenbart vil være ledige til den tid? Har Venstre og regeringen tænkt sig at sætte en hel masse efteruddannelse i gang? Altså, alt det har man jo lige sparet væk. Hvad er meningen egentlig i det her?

Kl. 15:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:32

Peter Juel Jensen (V):

Hvad er meningen? Jeg skal ikke kunne svare på, hvordan det ser ud på Lolland-Falster, men grunden til, at der er flere ufaglærte end faglærte, der går på efterløn, er, at den gruppe fylder væsentlig mere på det danske arbejdsmarked. I fremtiden vil andelen af akademikere, der vil vælge en efterløn, vokse betydeligt, i kraft af at det er andre generationer, der tager over, med et andet uddannelsesniveau.

Jeg kan bare se, at vi kommer til at mangle den arbejdskraft, og selvfølgelig vil der stadig væk være behov for ufaglært arbejdskraft. Den garanti, jeg gav, var, at hvis man var ung i 2018, boede på Bornholm og havde en uddannelse, så var der et job.

Kl. 15:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 15:33

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Så kan alle dem, der ikke mere kan gå på efterløn, stå henne i køen af de ledige og vente på, at de kan komme på pension en dag, for de kan ikke få noget andet; de kan i hvert fald ikke få et job.

Så er der noget andet, som ordfører siger. Det er meget sjovt – jeg ved ikke, om det er den her liberalisme, der skinner igennem – når ordføreren siger: Jamen der er to tredjedele af befolkningen, der ikke kan få efterløn. Så er der noget, jeg har misforstået, for så vidt jeg ved, er efterløn for alle, hvis man betaler til den.

De der to tredjedele, som ordføreren nævner, er jo mennesker, som har valgt ikke at betale til efterlønnen, og derfor kan de selvfølgelig heller ikke få den; det er da meget naturligt. Det er en forsikringsordning ligesom alt muligt andet, og derfor er det klart, at de to tredjedele ikke kan gå på efterløn. Men at sætte dem op mod dem, som så kan gå på efterløn, er jo fuldstændig fløjtende forkert, for de har truffet et valg ved ikke at betale til den.

Kl. 15:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:33

Peter Juel Jensen (V):

Jamen hvad er det for et valg, de har truffet? De har truffet et valg om ikke at skulle indbetale til efterløn, men de er stadig væk med til at finansiere den, og det synes jeg måske ikke er ret og rimeligt.

Så har regeringen med sin tilbagetrækningsreform, med sin seniorordning, en ordning, der gælder for alle, og som alle er med til at betale til. Det er solidaritet. For det kan jo godt være, at man som 30-årig står med en relativt lav løn, er nygift, har nyt hus og to børn

og så bortprioriterer efterlønsbidraget ud fra økonomiske hensyn, og det har så en konsekvens om 30 år, men man skal stadig væk være med til at betale for dem, der havde mulighed for det.

Jeg synes ikke, det er solidarisk, at alle skal være med til at betale for en ordning, der kun gælder for en tredjedel af det danske arbejdsmarked.

Kl. 15:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 15:34

Line Barfod (EL):

Jamen altså, nu har jeg forstået, at det med at fjerne efterlønnen ikke handler om at sikre, at der er raske på arbejdsmarkedet, for det er kun nogle grupper, der skal tvinges til at blive på arbejdsmarkedet, til de bliver syge. Alle dem, der har fået store skattefraskud til at spare op til deres egen pension, kan bare trække sig tilbage, når det passer dem.

Derfor vil jeg bare høre, om Venstre er enig med Dansk Arbejdsgiverforening og de økonomiske vismænd i, at grunden til, at man skal afskaffe efterlønnen, er, at ellers risikerer man, at arbejdsløsheden bliver for lav, og hvis arbejdsløsheden bliver for lav, kan man ikke trykke lønningerne tilstrækkelig meget. Er det i virkeligheden den samme logik, der ligger bag Venstres ønske om at fjerne efterlønnen?

Kl. 15:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Peter Juel Jensen (V):

Nej, jeg tror ikke, at ordføreren fra Enhedslisten hørte efter det, jeg sagde i starten. Det her handler om at sikre sunde offentlige finanser.

Jeg vil sige til fru Line Barfod, at vi jo kan se, at vi ikke har det samme økonomiske råderum i fremtiden. Vi kan jo se, at det bliver utrolig vanskeligt at finde en finansiering til kernevelværdien. Og i og med at man fjerner efterlønnen, tror jeg faktisk, at man har en betydelig større chance for at undgå at komme ud i det morads, som de er i i Irland, hvor de er ude at skære de offentlige lønninger ned med 15 pct., eller som de er i England, hvor de skærer samtlige offentlige budgetter ned med 25 pct. Hvilke konsekvenser ville det få for en dansk folkeskole eller et dansk sygehusvæsen?

Så synes jeg, at der er meget mere ræson i at lade dem, der kan arbejde og blive på arbejdsmarkedet, blive der lidt længere. Det synes jeg er med til at sikre sunde offentlige finanser.

Kl. 15:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 15:36

Line Barfod (EL):

Man kunne jo også lade være med at blive ved med at give kæmpe skattelettelser til de rigeste. Det var jo en mulighed for at lukke det kæmpe hul i statskassen, som Venstre har skabt gennem de senere år, og hvor pengene fosser ud. Men det var sådan set ikke svar på det, jeg spurgte om.

Det, jeg spurgte om, var, om ordføreren har samme logik, som Dansk Arbejdsgiverforening og de økonomiske vismænd har, nemlig at grunden til, at man mener, at det vil forbedre økonomien at afskaffe efterlønnen, er, at så bliver arbejdsløsheden ikke for lav, som de siger. Jeg synes jo, at det er rigtig godt, hvis arbejdsløsheden bliver lav, men de økonomiske vismænd og Dansk Arbejdsgiverforening

siger, at arbejdsløsheden ikke må blive for lav, for så kan man ikke presse lønningerne tilstrækkeligt. Er det den samme økonomiske model, de økonomiske vismænd og Dansk Arbejdsgiverforening bruger, som Venstre bruger?

Kl. 15:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:37

Peter Juel Jensen (V):

Nu synes jeg, at jeg plejer at lytte godt efter, hvad vismændene siger. Jeg synes også, at jeg plejer at holde mig nogenlunde ajour med, hvad Dansk Arbejdsgiverforening siger. Jeg har ikke hørt nogen af de påstande, så det må stå for ordførerens egen regning.

Det, jeg synes er utrolig vigtigt, er, at vi sørger for at passe på det velfærdssamfund, som vi alle sammen sætter så stor pris på. Jeg er godt klar over, at fru Line Barfod har tilsluttet sig en side i Folketingssalen, som ikke har noget svar på, hvordan den økonomiske politik skal udvikle sig. Derfor er jeg glad for, at vi har en regering, som tager en økonomisk udfordring alvorligt. Og så kan fru Line Barfod køre det der reklameslogan: Jamen det er skattelettelser til de højestlønnede.

I min bog har skattelettelserne været finansierede, og jeg tror måske også, at fru Line Barfod lige glemmer at huske på, at man i forbindelse med genopretningspakken faktisk sendte nogle skattelettelser ud på reservebanken, de er sat på pause for netop at sikre sunde offentlige finanser.

Kl. 15:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 15:38

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Er ordføreren enig i, at han taler imod bedre vidende, når han står og slynger om sig med påstande om, at folk gerne må have lov at stoppe, bare de selv betaler? Er hr. Peter Juel Jensen klar over, at der sidste år var 115.000 danskere, der i gennemsnit satte 278.000 kr. ind på en eller anden form for pensionsopsparing? Mener hr. Peter Juel Jensen, at det så er egne midler, for er der ikke skattefradrag dér?

Et andet spørgsmål er, om Venstre er enig med De Konservative i, at hvis der er nogle penge at spare ved det her, skal de bruges til skattelettelser.

Kl. 15:39

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Peter Juel Jensen (V):

Det var jo hele to spørgsmål.

Altså, jeg mener helt klart, at hvis man kan finansiere sin egen tilbagetrækning, kan man da trække sig tilbage. Der er heller ikke nogen, der tvinger en ud på arbejdsmarkedet – ordføreren kunne jo godt have en hjemmegående hustru, der har valgt ikke at være på arbejdsmarkedet – men så er spillereglerne, at man betaler det selv. Og det synes jeg faktisk er ganske fair.

De penge, som tilbagetrækningsreformen kommer til at give, skal bruges til at konsolidere dansk økonomi og til at sikre, at vi også har skoler, sygehuse og ældrepleje i fremtiden – og ikke til skattelettelser.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 15:40

Bjarne Laustsen (S):

Nu må ordføreren snart finde ud af det. Altså, hvis vi siger, at man selv skal betale sin tilbagetrækning, hvad så med de 115.000 danske – det er bare et eksempel – der i snit har sat 278.000 kr. ind og har fået skatterabat for det? Betyder det så med den retorik, Venstres ordfører lægger for dagen, at de ordninger skal afskaffes? For ellers betaler de jo ikke selv. Og betyder det så også, at den genopretningspakke, hvor man stort set sparede på alt muligt i hele Danmark, skal rulles tilbage, hvis det lykkes at få Dansk Folkeparti til at sige ja til at lave nogle tvivlsomme besparelser på efterlønsordningen? De penge skal åbenbart ikke bruges til skattelettelser.

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:40

Peter Juel Jensen (V):

Jeg må beklage; jeg forstår ikke det første spørgsmål.

Med hensyn til at rulle genopretningsplanen tilbage, vil jeg sige: Nej, den skal absolut ikke rulles tilbage. Genopretningsplanen blev iværksat for at sikre tilliden til dansk økonomi på den korte bane og for at leve op til EU's konvergenskrav. Det var der, hvor oppositionens forslag var, at man lige kunne sende en delegation til Bruxelles og spørge: Kan Danmark ikke blive fritaget for det her? Det handler genopretningspakken om. Den sikrede, at vi i dag fortsat har en utrolig lav rente, og at der er tillid til dansk økonomi, således at også andre vil investere i Danmark og dermed skabe vækst og beskæftigelse.

Kl. 15:40

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ordføreren. Så er det hr. Leif Lahn Jensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 15:41

(Ordfører)

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Nu står vi så her igen og skal snakke om afskaffelse af efterlønnen. Vi er jo ikke et sekund i tvivl om, at Venstre har glemt alt om deres løfter, og at Dansk Folkeparti endnu en gang vil blive overtalt til at gå imod de vælgere, som virkelig tror på dem. Hvis denne regering fortsætter, er efterlønnen væk efter næste valg, og alle løfter er glemt. Det har vi set før, og det ser vi helt sikkert igen.

Liberal Alliance vil have afskaffet efterlønnen med det samme og kan ikke vente til efter valget. O.k., lad os bare snakke om efterløn. Der flyver utrolig mange tal og rigtig mange udsagn rundt i luften, men lad os for en gangs skyld holde os til dem, det går ud over, nemlig de ældre, som har knoklet og betalt skat hele livet, som har sørget for at holde tingene i gang, betalt penge til alles velfærd og uddannelse til alle dem, som ikke behøver efterløn, fordi de ikke har haft et nedslidende arbejde.

Vi hører igen og igen usande påstande om, at efterlønnere er golfspillende akademikere, og at de ikke er mere syge end jævnaldrende på arbejdsmarkedet. Lad os nu bare slå helt fast, at 83 pct. af dem, der går på efterløn, er enten uden uddannelse eller er kortuddannede og er typisk ansat i de job, der virkelig slider. Samme personer er mere syge end andre, når de går på efterløn, og efterlønnere

lever kortere tid end jævnaldrende, der arbejder. Så jeg synes, at vi skal holde op med at tegne et billede, som simpelt hen ikke passer.

Hvad betyder den her ændring så? Den 53-årige, som havde regnet med, at de her ændringer slet ikke ville komme, og som stoled på regeringen, er blevet snydt, for nu skal han vente yderligere 4 år med at holde op med at arbejde, altså vente til han bliver 64 år. Den 40-årige SOSU-assistent skal fortsætte med at arbejde, til hun bliver 70 år. Den 20-årige tømrer, som går rundt på tage og kravler op og ned ad stiger, skal fortsætte med at arbejde, til han bliver 72 år, og samme 20-årige tømrer kan sige til sin søn: Hvis du lille ven vil gøre ligesom din far og gå i mine fodspor, skal du kravle rundt på tagene og bære tunge byrder, til du er 73½ år.

Synes vi, det er i orden? Og synes vi også, at det er en fornem plads, at vi bliver det land i Europa, hvor vi er længst tid på arbejdsmarkedet, selv om vi med hensyn til levetid kun ligger på en 23. plads blandt de vestlige lande?

Socialdemokratiet mener, at den ændring, vi lavede i 2006, er rigtig god, som netop gjorde det, der skulle til, nemlig ændrede pensionsalderen, men samtidig gav folk mulighed for at gå fra noget før, hvis de ønskede at gå på efterløn. Vi lavede de nødvendige ændringer, men vi tænkte også på det enkelte menneske til forskel fra regeringen og Dansk Folkeparti.

Man siger, at man gør dette for at skaffe flere penge til samfundet, men jeg vil lige gøre alle opmærksom på, at sådan som det ser ud nu, vil de ifølge regeringen 70.000 efterlønnere enten gå ud til arbejdsløshed eller være med til at gøre vores ungdomsarbejdsløshed endnu større. Hvis regeringen virkelig mener, at alle de efterlønnere kan komme i gang med det samme, skylder den bestemt at fortælle os, hvor de job er, og hvad de skal lave. Samtidig ser det ud til, at der heller ikke er noget som helst at spare, hvis de bare går ud til arbejdsløshed.

Hvis man gør det for at skaffe flere hænder på sigt, har vi Socialdemokrater endnu bedre løsninger. Vi har rigtig mange, der mangler uddannelse, og som ikke kan få noget arbejde efter krisen. Her vil vi sikre uddannelse frem for at lave hovedløse besparelser på uddannelsesområdet, som regeringen jo gør. Vi skal kræve, at virksomhederne laver gode seniorordninger, da der stadig væk er rigtig mange, som gerne vil blive ved med at arbejde, men måske bare ikke på fuld tid. I 2009 havde vi et sygefravær blandt offentligt ansatte svarende til 25.000 fuldtidsstillinger og en omkostning på 9,2 mia. kr. Hvis vi uddanner folk og laver ordentlige arbejdsforhold, altså forbedrer folks liv frem for at forringe det, kan vi faktisk få flere folk på arbejdsmarkedet og flere penge i kassen.

Jeg er nødt til at sige: Nu stopper vi, lad os få en ny regering, som vælger de rigtige løsninger, og som ikke målbevidst går efter de udsatte i det her samfund, og en regering, som ikke bare er ligeglad med, at det her vil få store konsekvenser for en del mennesker, som virkelig har knoklet hele deres liv og virkelig har ydet det, de kunne.

Kl. 15:46

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig fem, der har ønsket ordet for korte bemærkninger. Den første er hr. Jens Vibjerg.

Kl. 15:46

Jens Vibjerg (V):

Tak. Jeg må sige til hr. Leif Lahn Jensen, at argumentationen ikke holder en meter. Hvis nu vi tager fat i diskussionen om solidaritet, må jeg spørge, hvor solidariteten er henne mellem den metalarbejder, der kan gå på efterløn, og den metalarbejder, der står ved siden af, og som ikke kan gå på efterløn, fordi han eller hun tilfældigvis ikke er kommet med i ordningen, da vedkommende var 30 år. På det tidspunkt er det jo tilfældigt, om man melder sig til ordningen eller man ikke melder sig til ordningen. Der har man overhovedet ikke noget overblik over, hvordan ens helbredssituation er 30 år senere.

Så der er i hvert fald slet ingen solidaritet imellem de to, der står ved siden af hinanden, når den, der skal blive ved på arbejdsmarkedet, må betale til den, der kan gå hjem og spille golf.

Kl. 15:50

Kl. 15:47

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:48

Leif Lahn Jensen (S):

Nu har jeg jakke på, så man kan ikke se, at mine hår rejser sig, hver gang de borgerlige siger ordet solidaritet. For man kan også spørge: Hvor er solidariteten, når dem, der går på arbejde, via deres arbejdsplads kan tegne en sygeforsikring, mens de ældre, som ikke har nogen arbejdsplads, ikke kan? Og det er en sygeforsikring, der er betalt af staten. Hvor er solidariteten henne?

Kl. 15:48

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Jens Vibjerg.

Kl. 15:48

Jens Vibjerg (V):

[Lyddudfald] ... og helt galt går det jo med solidariteten generationerne imellem. For i hr. Leif Lahn Jensens optik, er det i orden, at jeg nu gå hjem og holder fri og spiller golf, for jeg kan gå på efterløn, men mine børn, som er småbørnsforældre, må så knokle nogle flere timer. Det er måske 40, 41 eller 42 timers arbejdsuge, de må have for at løfte den her økonomiske byrde, vi har. Det, som Socialdemokraterne vil, er jo, at børnefamilierne, som i forvejen egentlig har en stresset hverdag, kan få lov at arbejde nogle flere timer hver eneste dag med de problemer, det giver med at få børn hentet i daginstitution og med, at de skal være væk fra far og mor længere og længere tid, og så kan min generation bare lukke ned og gå ud og spille golf. Er det solidaritet?

Kl. 15:49

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:49

Leif Lahn Jensen (S):

Man kan også spørge, om det er solidaritet, at ham, der bliver født i dag, og som gerne vil være tømrer, skal kravle rundt på tage og op og ned ad stiger med store byrder i en alder af 73 år, at han ikke har mulighed for at vælge efterløn. Jeg kunne høre, at hr. Peter Juel Jensen før sagde, at det ikke er alle, der har muligheden. Jo, alle har muligheden. De kan sådan set bare melde sig ind i en a-kasse og betale, så kan de få efterløn. Sværere er det jo ikke.

Kl. 15:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Helle Sjelle for en kort bemærkning.

Kl. 15:50

Helle Sjelle (KF):

Hr. Leif Lahn Jensen sagde: Nu stopper det, der må en ny regering til. En ting er i hvert fald sikkert, hvis der kommer en ny regering til, og det er, at så stopper den økonomiske ansvarlighed. Regeringen har fremlagt sit bud på, hvordan man løser fremtidens udfordringer, hvis der også skal være råd til velfærd, men vi venter stadig i spænding på, hvad bl.a. Socialdemokratiet vil fremlægge som svar på fremtidens udfordringer. Er det flere skattestigninger eller flere besparelser, eller hvad er det? Vi mangler et svar, vil jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen.

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:50

Leif Lahn Jensen (S):

Vi har givet masser af svar i vores skatteudspil og i »En Fair Løsning«. Men det, det her forslag drejer sig om, er, som jeg hørte før, at man vil skaffe flere hænder på sigt, og den måde, man skaffer flere hænder på, er ved at afskaffe efterlønnen. Det har man fundet ud af i den arbejdsmarkedskommission, der blev nedsat og blev færdig med sit arbejde i 2009. Man fandt ud af, at den arbejdsmarkedskommission, som blev nedsat af regeringen, pegede på, at ved at afskaffe efterlønnen kunne der skaffes flere hænder.

Nu læser regeringen måske bagfra, men når vi går i gang med noget, læser vi forfra, og på side 46 står der i rapporten fra den selv samme arbejdsmarkedskommission, som regeringen har nedsat, at hvis folk arbejder 12 minutter mere om dagen, kan man rent faktisk også tjene en del af de her penge hjem og også skaffe flere hænder. Vi har sådan set bare fundet nogle af de papirer, som den her regering selv har fået skrevet.

Kl. 15:51

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Helle Sjelle.

Kl. 15:51

Helle Sjelle (KF):

12 minutter mig her, 12 minutter mig der og 12 minutter mig alle vegne. Det er jo ikke ligefrem en løsning, der ligger fiks og færdig. Selv vismændene er også inde på, at det altså ikke er noget, der nemt lader sig realisere. Så vidt jeg kan forstå på hr. Leif Lahn Jensen og Socialdemokratiet, er det skruet sådan sammen, at man godt nok siger, at man vil finde nogle penge, men at det i høj grad er op til parterne på arbejdsmarkedet at finde de her penge. Jeg mangler stadig væk et klart og tydeligt svar på, hvilke svar man vil give på fremtidens økonomiske udfordringer. Vi venter endnu, vil jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 15:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:52

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg hører faktisk fru Helle Sjelle sige, at det, Arbejdsmarkedskommissionen har foreslået om 12 minutter, ikke duer. Jeg ved også, at hr. Kristian Jensen på et tidspunkt gik ud og sagde, at 10 minutter heller ikke duer. Det er o.k., at man mener det. Så vil jeg også sige, at det er interessant, at der er en ordfører, der spørger mig, hvad vi vil gøre i fremtiden. Selv samme ordfører ved vi jo godt hvad vil gøre med pengene fra efterlønnen. Dem vil man bruge til skattelettelser.

Kl. 15:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 15:52

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det er sådan lidt forunderligt at høre hr. Leif Lahn Jensen, for han kan godt se, at der er en del partier inde i Folketinget, der vil afskaffe efterlønnen, bl.a. et af de partier, som normalt støtter hr. Leif Lahn Jensen, og det vil sige, at hr. Leif Lahn Jensen ikke har flertal for at bevare efterlønnen, medmindre hr. Leif Lahn Jensen vil

stole på, hvad Dansk Folkeparti siger. For Dansk Folkeparti vil jo ikke være med til at afskaffe efterlønnen, og det vil sige, at hr. Leif Lahn Jensen så skal støtte sig til Dansk Folkeparti. Jeg ved godt, at det er hårdt for en socialdemokrat at hente støtte fra Dansk Folkeparti, men det er den situation, vi er i.

Men jeg vil godt lige høre hr. Leif Lahn Jensen ad, om ikke Socialdemokratiet kunne se nogen rimelighed i, at man måske skulle lave efterlønnen mere fleksibel, dvs. med en enklere til- og afgang til og fra efterlønnen, alt efter hvordan man nu er indstillet, når man når op på de 60 år, altså at man måske kan skubbe den foran sig, at man kan sætte den på standby; der er mange muligheder der. Kunne hr. Leif Lahn Jensen ikke se, at det kunne være formålstjenligt at se på, om man kunne lave en mere fleksibel efterløn?

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:54

Leif Lahn Jensen (S):

Et eller andet sted tror jeg, at alle herinde – især hr. Bent Bøgsted side af salen – har læst vores udspil »En Fair Løsning« rigtig mange gange. Det er nok det, de snakker allermost om, ud over det, de selv kommer med. Og deri står der lige netop, hvad vi vil med efterlønnen. Men jeg vil gerne sige, at vi hverken vil være med til at afskaffe efterlønnen eller at gøre den værre. Vi vil gerne være med til at kigge på, om vi kan lave nogle forbedringer, og det står også deri.

Så vil det bestemt glæde mig, hvis Dansk Folkeparti holder fast her. Jeg siger bare, at jeg er lidt bekymret, for det så man jo ikke i forbindelse med dagpengeperioden. Det vil glæde mig, hvis Dansk Folkeparti holder fast, men det kan stadig væk bekymre mig, at de ikke gjorde det i forbindelse med dagpengeperioden.

Kl. 15:54

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:54

Bent Bøgsted (DF):

Jeg ser da også frem til, at vi skal have de forhandlinger, som regeringen siger de vil indkalde til; jeg er da også lidt spændt på at høre, hvad regeringen vil. For i Dansk Folkeparti står vi selvfølgelig ved det velfærdsforlig, vi har.

Vi har bare foreslået, at man kunne lave en 40-års-ordning, så man skal være 40 år på arbejdsmarkedet for at få efterløn – det kan man kontrollere via ATP, det er en mulighed. Men det er det der fleksible system, som vi har talt meget om i Dansk Folkeparti vi gerne vil være med til. Og jeg håber da, at hr. Leif Lahn Jensen også til den tid kan se noget fornuft i, at man kunne lave det mere fleksibelt.

Så vil jeg lige høre, om hr. Leif Lahn Jensen ikke er enig med mig i, at regeringen hellere skulle se på, hvordan man fik arbejdsgiverne til at være mere aktive med hensyn til at beholde seniorerne på arbejdsmarkedet.

Kl. 15:55

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:55

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil sige, at jeg er meget, meget enig med hr. Bent Bøgsted i, at der skal være bedre seniorordninger, og vi skal også kigge meget mere på arbejdsmiljø. Og jeg er også sikker på, at hvis vi gør noget mere her, kan vi rent faktisk få flere til at blive på arbejdsmarkedet.

Det er jeg sikker på at vi kan, for der er utrolig mange mennesker, der er blevet syge, og det er dybt ulykkeligt.

Jeg har selv haft en oplevelse, dengang jeg var tillidsmand, med en person, som meget gerne ville blive på arbejdet – en af mine gode venner – men han kunne ikke arbejde fuldtid; der var for travlt, så det kunne han ikke gøre. Hvis vi nu havde beholdt ham på arbejdspladsen, havde givet ham lidt bedre muligheder, havde han også haft det rigtig, rigtig godt i dag, for han sidder faktisk derhjemme og har det måske ikke så godt i dag; og det kommer så også til at koste i sundhedsudgifter.

Så jeg vil give ordføreren fuldstændig ret i, at vi burde kigge mere på det enkelte menneske og sørge for, at de har det godt og kan blive længere på arbejdsmarkedet.

Kl. 15:56

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Louise Schack Elholm for en kort bemærkning.

Kl. 15:56

Louise Schack Elholm (V):

Jeg undrer mig gang på gang, når jeg hører Socialdemokraterne tale om folkepensionsalderen, som om de ikke selv har noget ansvar for det, for det er jo en fælles aftale, der ligger til grund for, hvad folkepensionsalderen er om 20 og 30 år. Det er jo ikke noget, som Venstre eller regeringen er kommet med et forslag om selvstændigt. Socialdemokraterne er med i velfærdsaftalen og har besluttet dette. Så det er meget kedeligt at høre, hvordan man hele tiden løber fra det ansvar.

Der mangler ligesom noget om, hvad Socialdemokraterne vil på lang sigt. Regeringen og Venstre har fremlagt deres syn på det. Vi siger, at vi vælger velfærdssamfundet frem for efterlønnen. Der er simpelt hen ikke råd til at opretholde det velfærdssamfund, som vi kender det nu – i hvert fald ikke på det niveau, som det er nu. Derfor siger vi, at alle dem, der er raske, skal fortsætte med at arbejde, til de er i folkepensionsalderen. De nedslidte skal vi selvfølgelig tage os af, og de skal kunne have mulighed for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Men det er jo kun rimeligt at sige, at dem, der kan, kan hjælpe med at løfte. Det er de bredeste skuldre, der skal bære, som det ofte bliver udtrykt. Derfor kan det undre mig, at Socialdemokraterne ikke kan have fokus på det her. Så jeg vil høre, hvad Socialdemokraterne vil gøre for at sikre, at vi kan fastholde et velfærdssamfund, også om 15 og 20 år, for det er Socialdemokraterne ikke kommet med noget svar på endnu.

Kl. 15:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 15:58

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg vil starte med at sige til det om, at vi ikke står ved vores fælles aftale: Det er netop det, vi gør. Den fælles aftale var jo ikke kun om en pensionsalder, der blev udskudt. Den fælles aftale var jo netop også, at der var en efterløn med i det. Det var netop derfor, vi syntes, det var godt, fordi man kunne sikre sig at gå af noget før. Hvis nogen bryder den aftale, som det ser ud til regeringen vil, er det netop regeringen, der bryder en fælles aftale. Vi holder fast i den fælles aftale, og den fælles aftale var netop, at man også kunne få efterløn. Det kan man sådan set bare læse i velfærdsaftalen fra 2006.

Så spurgte man, hvad det er, vi gerne vil. Regeringen vil sikre hænder og finanser på længere sigt med efterlønnen. Jeg har sagt det før, og jeg kan sige det igen: Se side 46 i regeringens egen arbejdsmarkedskommissionsrapport, hvor der står noget med 12 minutter, og den har vi valgt.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 15:59 op og ned ad stiger og på tage, og hvad ved jeg, til de er 73½ år. Jeg kan godt forstå, at der er mange herinde, der ikke rigtig kan forstå det, for jeg tror ikke, at der er mange herinde, der kommer til at opleve det, men det er altså fakta derude. Det vil man komme til.
Kl. 16:02

Louise Schack Elholm (V):

Nu er det kun lige godt hver tredje ufaglærte, der har valgt at betale ind til efterlønsbidrag. Så vil hr. Leif Lahn Jensen specificere for mig, hvad folkepensionsalderen er for dem, der ikke har betalt ind til efterlønnen, i de tre tilfælde, som ordføreren har nævnt, med eller uden regeringens forslag? Jeg mener jo, at vi skal være solidariske over for alle og ikke kun dem, der har meldt sig ind i en klub. Det må da være de nedslidte, vi skal tænke på, og ikke dem, der har valgt at melde sig ind i den rigtige klub.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 15:59

Leif Lahn Jensen (S):

Lige nøjagtig! Derfor er det også klart, at dem, der får et job, som de godt ved de kan blive nedslidte af, selvfølgelig også sørger for at få efterløn. Det er klart.

Men når man igen siger solidaritet, kan jeg kun sige, at vi har en blok herovre, der bruger ordet solidaritet hele tiden og igen og igen. Jeg må nævne sundhedsforsikringer igen og igen. Er det solidarisk, at folk, der kan gå på arbejde, kan få betalt en sundhedsforsikring af den danske stat, mens pensionister, der går derhjemme, ikke kan? Undskyld mig, det er ikke solidaritet, for de har intet valg.

Kl. 16:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:00

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg har forstået, at hr. Leif Lahn Jensen læser kommissionens rapporter, som min salig morfar læste bøger. Han købte dem ved Det Bedste, og så var der sådan et lille uddrag af hver roman, man så læste, og det kan jeg forstå at hr. Leif Lahn Jensen også har gjort med Arbejdsmarkedskommissionsrapporten. I hvert fald har hr. Leif Lahn Jensen forelsket sig i side 46, har jeg forstået.

Jeg skal bare forstå det korrekt: Er der nogen, der overhovedet har argumenteret imod, at det er en god idé, at den danske befolkning i gennemsnit arbejder mere, for den sags skyld 12 minutter? Det har jeg sådan set ikke hørt. Spørgsmålet handler jo ikke om, om det er en dårlig eller en god idé. Spørgsmålet handler om hvordan, og det har hr. Leif Lahn Jensen og Socialdemokraterne ikke svaret på.

Kl. 16:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:01

Leif Lahn Jensen (S):

Spørgsmålet om det her er jo netop en prioritering. Man kan kigge i sådan en rapport, og så kan man se, hvad det er, man helst vil. Det er jo politik. Her vælger regeringen og Liberal Alliance, som jo har været fortalere for det, og tillykke med det, nu har man fået hele blokken med til det, simpelt hen at tage den løsning, som vi synes er den ringeste af dem alle, nemlig at afskaffe efterlønnen, så der er nogle, der virkelig er nedslidte og virkelig har det skidt på arbejdsmarkedet, som kommer til at være ude på arbejdsmarkedet, gå ude og knokle

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:02

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jo, men fri mig for alt det der med de nedslidte, og hvad ved jeg. Det er jo, ligesom dengang HK vist var ved at lave et slogan: Man er solidarisk med sig selv, for man er kun solidarisk med dem, der indbetaler, og alle de andre, som er de fleste i forhold til de ufaglærte, og som også er nedslidte, vil man sådan set blæse et stykke. Så den solidaritet giver jeg sådan set ikke meget for, må jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen.

Men tilbage til spørgsmålet, som hr. Leif Lahn Jensen åbenbart ikke vil besvare, lige meget hvem det er, der stiller det. Jeg prøver alligevel igen. Når fru Helle Thorning-Schmidt har truet med at afskaffe efterlønnen, hvis ikke arbejdsmarkedets parter bliver enige om en model for, at man skal arbejde 12 minutter mere i gennemsnit, så skylder man da at fortælle, hvad ens egne bud er for at få danskerne til at arbejde 12 minutter mere i gennemsnit. Ellers kan vi jo konkludere, at det eneste bud, man foreløbig har givet, sådan set er at tilslutte sig det her beslutningsforslag, for fru Helle Thorning-Schmidt har jo sagt, at hvis arbejdsmarkedets parter ikke makker ret, kunne man f.eks. afskaffe efterlønnen. Det findes på tv-klip. Hvad er det, Socialdemokratiet forestiller sig? Eller forestiller man sig bare, at hr. Harald Børsting skal tage det ud af en hemmelig skuffe efter valget?

Kl. 16:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:03

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg også meget svært ved at forestille mig, hvordan man virkelig kan sige: Ja, om mange, mange år, når man mener, at efterlønnen så kan skaffe alle de hænder, og at folk godt kan arbejde til de er 73½ år. Kan man virkelig forestille sig det? Jeg har svært ved at forestille mig det. Jeg har så svært ved at forestille mig, at man kan. Og ja, der siger vi, at der er det da meget bedre at arbejde de 12 minutter mere end at forlange, at folk skal gå og knokle i så lang tid, når de er 73½ år.

Kl. 16:04

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Det er fru Marion Pedersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:04

Marion Pedersen (V):

Tak. Jeg skal høre ordføreren, om han virkelig tror på, at det hænger økonomisk sammen, og at vi kan opretholde det velfærdssamfund, vi har i dag, og som vi alle sammen sætter pris på, hvis man for skatteyderpenge kan læse og uddanne sig, til man bliver 30 år, derefter være på arbejdsmarkedet i 30 år og så gå hjem, når man bliver 60 år, og lægge sig på sofaen og blive forsørget resten af sit liv – og det kan måske være yderligere 30 år – af dem, der stadig væk er på arbejdsmarkedet? Det vil sige, at man i 60 år bliver forsørget af dem, der går på arbejde, og i 30 år selv bidrager til det. Tror ordføreren virkelig på, at det kan hænge sammen økonomisk for landet, og at vi

kan bibeholde det velfærdssamfund, vi har, hvis vi alle sammen kun yder noget i 30 år ud af 90 år?

Kl. 16:07

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:07

Kl. 16:05

Leif Lahn Jensen (S):

Man får det til at lyde, som om der bare er flere og flere, der synes, det her er en attraktiv ordning. Der er faktisk færre og færre, der synes, det er en attraktiv ordning.

Tror folk herinde virkelig på, at man, hvis man har læst i lang tid, har en rigtig god uddannelse, har et rigtig godt job og har det rigtig godt, vil gå fra at have en rimelig stor løn til at få en efterløn, som jo ikke er rimelig høj – jeg ved godt, at der er mange herinde, der ikke ved, hvor høj den er – men tror folk virkelig på det? Jeg gør ikke.

Kl. 16:05

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Marion Pedersen.

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Der er efterhånden sagt så mange ting fra den talerstol, at man gerne vil stille utrolig mange spørgsmål. Jeg vil gerne tilbage til solidaritetsdebatten. Jeg er en af dem, der er solidarisk; jeg betaler til efterlønnen, jeg er medlem af en a-kasse, så jeg må vel gerne stille et spørgsmål. Når man nu kan se, at 62 pct. af de ufaglærte mellem 30 og 39 år ikke betaler til en efterlønsordning, og at 43 pct. af de faglærte i samme aldersgruppe heller ikke betaler til en efterlønsordning, vil ordføreren så sige, at de er usolidariske?

Kl. 16:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:08

Kl. 16:05

Marion Pedersen (V):

Ordningen hænger jo sådan sammen, at den gælder alle, også dem, som ikke er nedslidt. Man skal jo rent faktisk være rask for at kunne gå på efterløn. Jeg er selv 62, og jeg har været på arbejdsmarkedet i 48 år uden orlov eller andet tant og fjas, arbejdsløshed eller noget som helst. Jeg har altid haft lange arbejdstider, det havde man, dengang jeg kom på arbejdsmarkedet – meget længere, end man har i dag – jeg har været selvstændig og har været medlem herinde i nogle år, det giver også lange arbejdstider.

Jeg føler, at jeg har masser af arbejdsår tilbage i mit liv. Synes hr. Leif Lahn Jensen virkelig, det ville være i orden, at jeg gik hjem og lagde mig på sofaen og lod andre forsørge mig, bare fordi jeg kunne gøre det? Det synes jeg i hvert fald ikke er fair. Og der er jo mange af dem, der går på efterløn, som ikke fejler noget som helst, og som kun vil på efterløn for at kunne være mere sammen med familie og venner, at kunne tage på golfrejser, og hvad ved jeg. Det er jo ikke størstedelen af dem, der går på efterløn, der er nedslidte. Og stadig væk: Man kan kun gå på efterløn, hvis man er frisk og rask, når man gør det. Man skal kunne arbejde 37 timer om ugen, når man får sin efterløn.

Kl. 16:06

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Leif Lahn Jensen (S):

Nej, jeg vil bare sige, at det har de valgt ikke at gøre, de har valgt ikke at betale til den her efterløn.

Det, der undrer mig lidt, er, at vi har en regering, og vi har den højre side i salen, som egentlig synes, det er underligt, at man i et samfund kan vælge en ordning, der, når man har et arbejde, der kan slide en hårdt, betyder, at man måske kan gå fra noget før. Den højre side i salen går jo ind for alle mulige forsikringer og alt muligt andet, men det gør man bare ikke her, for, som jeg startede med at sige, her rammer man de udsatte. Det er det, man gerne vil, og det er det, man gør i regeringspartierne.

Kl. 16:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:09

Peter Juel Jensen (V):

Jeg går ud fra, at de udsatte også har brug for sygehuse og har brug for folkeskoler. Fakta er jo, at vi kommer til at prioritere i fremtiden. Det har hr. Leif Lahn Jensens egen partiformand, fru Helle Thorning-Schmidt, også sagt: Den offentlige sektor skal trimmes og effektiviseres. Nu prøver vi på at sikre sunde offentlige finanser, således at vi ikke skal mærke store nedskæringer på sygehuse og skoler, hvis regeringsfarven skulle skifte. Fakta er jo også, at det her skaffer en finansiering til at sikre de offentlige finanser, og så kan det godt være, at ordføreren argumenterer med de 12 minutter, men de 12 minutter var Socialdemokratiets udspil på regeringens genopretningsplan til at leve op til EU's konvergenskrav. Nu er det lige pludselig de 12 minutter, der også skal sikre holdbarheden på lang sigt i dansk økonomi. Er det de samme 12 minutter, eller er det 24, eller er det 2½ time om ugen?

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:10

Leif Lahn Jensen (S):

Men får det jo til at lyde, som om størstedelen af dem, som går på efterløn, har det rigtig fint. Jeg vil sige, at der er 83 pct. af dem, der er på efterløn, som enten er kortuddannede, ufaglærte eller faglærte. 83 pct. kommer fra nogle job, hvor man netop bliver slidt. Men ved også, at når de her går på efterløn, er de mere syge end andre. Man ved også, at de, der er på efterløn, ikke lever så længe som deres jævnaldrende, der er på arbejdsmarkedet.

Jeg tror endnu ikke på, at man dør ved at gå på efterløn. Så det her er altså et eksempel på og nogle facts om, at der er brug for efterlønnen. Jeg kan også godt sige, at jeg også startede – måske lidt efter – fru Marion Pedersen på arbejdsmarkedet, ikke som selvstændig, men som havnearbejder, og vi knoklede. Jeg vil sige, at hvis ikke de havnearbejdere kan få efterløn, så har de eddermame et problem.

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg hører ordføreren sige, at regeringen vil sikre ordentlig velfærd, ordentlige sygehuse. Jeg ville nok spørge alle dem, der sidder herinde, og alle dem, der sidder og lytter, for der er ikke ret mange, der kan påstå, at velfærden er blevet bedre; der er ikke ret mange, der kan påstå, at betjeningen på sygehuse er blevet bedre; og der er nok

heller ikke ret mange ude i yderområderne, der kan påstå, at alle de små sygehuse er blevet, hvor de var.

Men vi siger, at det vil vi lave om på, og vi er sikre på, at den løsning, vi har, sikrer en meget bedre velfærd, for at sørge for en ordentlig velfærd er da i hvert fald noget, den her regering slet ikke har kunnet finde ud af.

Kl. 16:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 16:11

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Så vil jeg gerne høre, hvad det er for en løsning, for jeg har oplevet, at det har været svært at få et svar på, præcis hvad det er, man vil gøre. Så hvordan vil Socialdemokraterne finansiere, at man bevarer efterlønnen?

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:11

Leif Lahn Jensen (S):

Det står på side 46 i Arbejdsmarkedskommissionens rapport: 12 minutter. Det er ikke skrevet af os, men af Arbejdsmarkedskommissionen, som er nedsat af regeringen.

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 16:11

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Hvem skal arbejde 1 time mere om ugen? Det må jo være den børnefamilie, som knokler rundt for at få deres dagligdag til at fungere, der så skal arbejde 1 time mere om ugen, samtidig med at de skal se på, at bedsteforældrene til deres børn er på efterløn og går rundt og hygger sig. Er det rigtigt forstået?

Kl. 16:11

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:11

Leif Lahn Jensen (S):

Ordet solidaritet er blevet nævnt igen og igen. Jeg kan fortælle, at der forleden kom en person hen til mig – et meget veluddannet menneske nogenlunde på min alder – og sagde: Leif, jeg er veluddannet og har uddannet mig i lang tid. Kan det være rigtigt, at jeg skal betale, når dine havnearbejdervenner går på efterløn?

Så svarede jeg: Ja, det kan være rigtigt, for dengang *du* fik en uddannelse, dengang *du* fik det betalt, så gjorde du det, fordi de her havnearbejdere gik og knoklede. Er det så ikke fair, at du er med til at betale til deres efterløn?

Kl. 16:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Det er hr. Morten Østergaard, der får lov til at komme ind på talerlisten her. Hr. Morten Østergaard.

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Tak. Bølgerne går højt i debatten, men når jeg står her nu, er det jo et udtryk for, at der alligevel er et godt kollegialt samarbejde på tværs af partierne, idet jeg skal takke ordførerne fra Dansk Folkeparti, fra SF og fra Det Konservative Folkeparti for, at jeg kan få lov til at træde ind her lidt før min plads i køen, så jeg samtidig også kan leve op til mine familiære forpligtelser, inden vuggestuen lukker her ved 17-tiden. Så tak for det.

Men også tak til Liberal Alliance, som jo har rejst debatten her. Jeg synes, det er dejligt at se, at partiet i modsætning til, hvad man siger udadtil, jo egentlig prioriterer diskussionen i Folketingssalen og værdsætter det parlamentariske arbejde. For det er næppe med en forhåbning om, at det bliver vedtaget, at man her kort tid efter sidst at have fremsat det nu fremsætter forslaget igen. Men det må jo skyldes, at man synes, at også det, der foregår i Folketingssalen, og diskussionen er relevant og interessant, og jeg vil gerne hilse velkommen, at man på den måde måske er i gang med at tilbagevise det, som finansministeren efter finanslovforhandlingerne betragtede som en slags partimæssig umodenhed.

Men alle kender jo Det Radikale Venstres grundsynspunkt. Vi har foreslået efterlønnen afskaffet mange gange, også dengang vi var relativt få, der mente det. Vi foreslår, at efterlønnen udfases over 10 år, sådan at man hæver efterlønsalderen med ½ år de næste 10 år, og det gør vi, fordi vi kan se, at alternativet er værre. Det er for så vidt en smuk tanke, at folk kan få et statstilskud for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, når de er 60 år eller lidt ældre, men pointen her er jo, at det koster en ordentlig bunke penge.

Den situation, vi kommer til at stå i nu, når de store årgange går på pension, er altså, at finanserne ikke hænger sammen, og derfor er alternativet til en udfasning af efterlønnen konkrete nedskæringer i kernevelfærden – altså at der bliver længere mellem pædagogerne i daginstitutionerne, flere elever i klasserne i folkeskolen, aflyste operationer, fordi der hverken er læger eller sygeplejersker klar til at ordne det på hospitalerne, og længere mellem badet for de plejekrævende ældre, som ikke kan få den hjemmehjælp, som de har behov for.

FOA, Fag og Arbejde, har jo selv i deres fremskrivning med en gennemsnitlig tilbagetrækningsalder for deres medlemmer på 61 år vurderet, at op til en tredjedel af alle landets hjemmehjælpere vil trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet frem mod 2019. De skal så altså findes en andet sted i det danske samfund, som over en bred kam aldres. Derfor er vores synspunkt klart. Vi ønsker efterlønnen udfaset, fordi vi synes, alternativet er langt værre. Men vi er også klar over, at det kommer til at ske i et bredt samarbejde i Folketinget. Vi er jo medlem af velfærdsforligskredsen og kan heller ikke støtte beslutningsforslaget, som det ligger her, fordi vi altså er bundet af det forlig. Jeg tror, at det er fair at sige, at hvis der skal ske noget på det her område, vil det skulle ske i et bredt samarbejde.

Sådan var det jo i 1998, da Nyrupregeringen ændrede efterlønnen. Det var jo – lidt underholdende – hr. Anders Samuelsen, der på det tidspunkt var arbejdsmarkedsordfører for Det Radikale Venstre og vel nærmest i egen forståelse var en slags chefarkitekt bag efterlønsforliget i 1998, som brødt i den radikale hovedbestyrelse, hvor jeg netop var blevet medlem, forsvarede, at dette forlig nu var den endegyldige løsning på efterlønnens udfordringer. Med en hård kamp mod bl.a. hr. Anders Samuelsen lykkedes det os jo at overbevise om, at efterlønnen ikke var svaret på alle tidens udfordringer, og derfor skiftede partiet mod hr. Anders Samuelsen ønske altså senere holdning og begyndte at gå ind for efterlønnens afskaffelse.

Men det forlig i 1998 var jo et bredt forlig mellem V, K, S og R. Velfærdsaftalen i 2006, hvor der heller ikke var stor begejstring for at kigge på efterlønnen, var også et bredt forlig, og Dansk Folkeparti

Kl. 16:12

var også en del af forligskredsen. Derfor er det, at vi med stor fasthed i stemmen siger, at der også bliver tale om og behov for, at Folketingets partier kravler op af skyttegraven og samles om en bred aftale, der kan sikre dansk økonomi. For virkeligheden er jo, at det hverken er nok at afskaffe efterlønnen, som regeringen foreslår, eller at arbejde mere, så det giver et samlet provenu på 15 mia. kr., som Socialdemokratiet og SF foreslår.

Derfor er det ikke et spørgsmål om den blå eller den røde plan, men et spørgsmål om at finde en fælles løsning på de udfordringer. Hvis vi holder hinanden i skakmat og ikke kan finde flertal for noget, som det er tilfældet lige nu, så vil det altså betyde, at regningen bliver sendt videre til daginstitutionerne, til folkeskolerne, til de plejekrævende ældre og til hospitalerne. Det tror jeg ikke der er nogen af os der har lyst til og ikke nogen der kan være tjent med.

Derfor må vi jo altså med henvisning til vores forligsbinding take nej til forslaget her, selv om vi er enige i, at det ville være formålstjenligt at begynde en udfasning af efterlønnen. Men vi vil også appellere til, at vi, selv om valgkampen er nært forestående, også holder fast i, at det er af væsentlig betydning, at vi kan have et bredt samarbejde om de her meget store økonomiske udfordringer, som vores land står over for. Derfor håber vi og tror vi, at vi kan gentage succesen fra 1998 og fra 2006, når vi kommer på den anden side af et folketingsvalg og der forhåbentlig er en bedre stemning i Folketinget.

Kl. 16:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:17

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg beklager; jeg ved godt, at der skal ske noget på den private front, men jeg har bare et par enkelte spørgsmål, når jeg har takket for rosen for Liberal Alliances parlamentariske indsats, selvfølgelig.

I forhold til Det Radikale Venstre vil jeg bare høre: Hvis der nu imod hr. Morten Østergaards og andres forventning ikke skulle blive nogen aftale inden et valg, har Det Radikale Venstre så modet til at opsigte velfærdsforliget, sådan at vælgerne har mulighed for at lægge maksimalt pres på for at få ændret/fjernet efterlønsordningen?

Kl. 16:18

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:18

Morten Østergaard (RV):

Det ville da være mærkeligt, hvis jeg stod her efter at have plæderet for en bred løsning og sagde, at Det Radikale Venstre sådan ene og alene ville opsigte velfærdsforliget. Vi følger spændt, hvad det er, regeringens overvejelser er, efter at dens parlamentariske grundlag, Dansk Folkeparti, har sagt nej til regeringens udspil, og så må regeringen jo forholde sig til, hvad konsekvenserne skal være af det. Men vi har altså ikke nogen aktuelle planer om at opsigte et bredt forlig, som jeg jo sådan set lige har stået og rost – i hvert fald det forhold, at man har kunnet samarbejde bredt om de her ting.

Kl. 16:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:19

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det sidste er vel også det bedste, man kan sige om det forlig fra 2006. Selv om både ordføreren og jeg sad i den radikale folketings-

gruppe på det tidspunkt, synes jeg da ikke, det er noget, man kan være særlig stolt af – altså forliget. (*Munterhed*). Undskyld, nu tabte jeg lige tråden, beklager.

Det er jo for nemt, når ordføreren bare siger: Vi håber da på, at der kan blive et bredt forlig, vi håber på, at vi kan finde ud af noget og bla bla bla. Sandheden er jo, at Socialdemokraterne har bundet sig så tæt til både SF og for den sags skyld også Enhedslisten, at man har deponeret sine handlemuligheder i den her sag. Man snakker en masse om 12 minutter, men hr. Morten Østergaard ved lige så godt som jeg, at man ikke har givet et eneste svar på, hvordan de 12 minutters ekstra arbejde skal opstå.

Som medlem af et samfundsøkonomisk ansvarligt parti skylder man så ikke vælgerne at sige, at hvis Socialdemokraterne ikke vil vise samfundsansvar før et valg, så skal vælgerne have mulighed for at lægge pres på for at få dem til at gøre det efter et valg?

Kl. 16:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:20

Morten Østergaard (RV):

Jamen jeg er helt klar over, at Liberal Alliance er fastlåst og mest af alt drømmer om, at den blokpolitiske istid, der har været her i de sidste 10 år, vil fortsætte, så man kan drive politik alene med de partier, der vil støtte den nuværende regering. Det er jo det, man ønsker sig. Og derfor kan man sige, at der skilles vores veje jo, idet Det Radikale Venstre synes, det ville være stærkt, hvis vi kunne få et fortsat bredt samarbejde.

Jeg er ret forundret over, at hr. Simon Emil Ammitzbøll ikke synes, at velfærdsaftalen fra 2006 er noget at være stolt af. Altså, mig bekendt har det da vakt international opsigt, at vi har indekseret pensionsalderen, så den følger med levetiden. Det tror jeg ikke der er ret mange andre lande der har. Og det er da rigtig udmærket. Problemet, kan man sige, var, at modet ikke rakte til at sætte ændringerne i kraft før i 2019, og det er jo det, der gør, at vi har behov for at gøre noget mere, fordi vi får store problemer indtil da. Men jeg synes ikke, man skal underkende, at det var væsentlige beslutninger, der blev truffet. Og det ville bare være rigtig godt, hvis det samme flertal kunne samles om at gøre noget mere af det, der er nødvendigt for at få tingene til at hænge sammen, også frem til 2019.

Kl. 16:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:21

Peter Juel Jensen (V):

Der har været en del vildfarelser i debatten her. En af vildfarelserne gjorde den socialdemokratiske ordfører sig skyldig i. Han sagde, at det ligger i tilbagetrækningsreformen, at en mand på 73½ år skal op at kravle på stiger.

Så hørte jeg ordføreren fra Det Radikale Venstre sige, at en af de store ting, der har vakt anerkendelse verden rundt, er, at man har indekseret tilbagetrækningsalderen. Kunne ordføreren ikke bekræfte, at folkepensionsalderen er indekseret og er en del af velfærdsforliget fra 2006, som den socialdemokratiske ordfører også har taget del i?

Kl. 16:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:22

Morten Østergaard (RV):

Ja, det kan jeg i sagens natur bekræfte, og jeg synes, det er ærgerligt, når man hører to ting i debatten:

For det første, at folk, som er i en ung alder nu og starter på arbejdsmarkedet, ikke skal se frem til et godt arbejdsliv, men et dårligt arbejdsliv med henblik på at kunne komme på efterløn. Der tror jeg sådan set – vi er jo de samme partier, der også sidder og diskuterer arbejdsmiljø – at målet for os alle sammen vel må være, at alle skal have et godt arbejdsliv, både dem, der arbejder i håndværksfag eller på havnekajer rundt omkring, og dem, der ikke gør. Derfor er der god grund til, at man opprioriterer arbejdsmiljøindsatsen.

For det andet synes jeg det er ærgerligt, når man hører det her med, at det skulle være uværdigt at være på førtidspension. Det er ikke en opfattelse, jeg deler. Jeg har fuld respekt for folk, der er på førtidspension, og selvfølgelig skal der være ordninger for dem, der er nedslidte.

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:23

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Ordføreren nævnte også i sin ordførertale, at der er brug for en bred løsning. Hvis De Radikale nu får magt, som de har agt, hvordan kunne sådan en bred løsning om efterlønnen så se ud?

Kl. 16:23

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:23

Morten Østergaard (RV):

Jamen vi lytter altså til økonomer, og forleden var det jo overvismanden, der sagde, at der sådan set er god brug for både den røde og den blå plan, altså forslaget om at få folk til at trække sig senere tilbage fra arbejdsmarkedet, og forslag, der kan få folk til at arbejde noget mere. For hverken det ene eller det andet er tilstrækkeligt.

Vi kommer med vores politik, og den er jo velkendt. Det er en udfasning af efterlønnen, og det er også en række reformtiltag, der skal øge arbejdstiden for dem, der er på arbejdsmarkedet. I forhold til det vil jeg da også gerne kvittere, hvis arbejdsmarkedets parter kan inddrages i processen og være med til at træffe beslutninger eller anbefale beslutninger, som kan øge den samlede arbejdstid – det ser jeg kun som en fordel.

Men jeg tror, at det, der er behov for, er, at vi lytter noget mere til hinanden og fokuserer på det, der er det afgørende spørgsmål, nemlig: Hvordan sikrer vi, at vi kan blive ved med at have den kernevelfærd, som jeg hører alle er optaget af?

Kl. 16:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Bent Bøgsted som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 16:24

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det her er jo et forslag fra Liberal Alliance, som vi egentlig har diskuteret tidligere. Det er en genfremsættelse, og ligesom sidste gang siger Dansk Folkeparti også den her gang nej til beslutningsforslaget.

I Dansk Folkeparti står vi ved det velfærdsforlig, vi indgik i 2006, hvor vi ændrede på efterlønsalderen og ændrede på pensions-

alderen. Det var fremtidssikret, det var sikret, så at når der virkelig kom til at mangle arbejdskraft på arbejdsmarkedet, havde vi rykket efterlønsalderen, så havde vi rykket folkepensionsalderen. Og det står vi ved i Dansk Folkeparti.

Dansk Folkeparti vil ikke afskaffe efterlønnen. Men vi har så også sagt, at vi er klar til at se på, om vi kunne lave justeringer i efterlønnen. Det vil sige, at vi kan lave efterlønnen mere fleksibel, og det vil så også sige, at man kunne se på, om man kunne lave en nemmere til- og fragang til og fra efterlønnen, når man er oppe i den alder, hvor man tænker på, at man skal til at forlade arbejdsmarkedet: Kan man skubbe efterlønnen foran sig, kan man sætte den på standby, kan man komme tilbage på arbejdsmarkedet, hvis man er gået på efterløn? Vi har jo hørt fra Ældre Sagen, at der var rigtig mange, der egentlig gerne ville på arbejdsmarkedet, men det er jo også nogle af dem, som man kan sige mere eller mindre indirekte er blevet bedt om at forlade arbejdsmarkedet af deres arbejdsgivere i en periode, hvor man måske kan sige, at det kneb lidt med job, og det så var nemmere at sige: Du kan gå på efterløn, så du forlader lige virksomheden her. Det er der rigtig mange der har været udsat for, og derfor mener vi også i Dansk Folkeparti, at en af de veje, man skal se på, er, hvordan man kan få arbejdsgiverne til mere aktivt at gå ud og sige til seniorerne: I behøver ikke at frygte for jeres job, vi vil egentlig gerne beholde jer på arbejdsmarkedet.

Vi har også hørt, at der er mange, der prøver på at sammenligne med Norge og Sverige – det har vi hørt fra Venstres ordfører – vel vidende, at de i Sverige har en meget strammere ordning. Det er ikke så enkelt at afskedige de ældre i Sverige, og det er måske også derfor, at der er flere seniorer på arbejdsmarkedet i Sverige, end der er i Danmark. Det er et spørgsmål om, hvordan man sammenligner – hvis man sammenligner æbler og bananer, får man pærer ud af det, sådan som vi kan se at regeringen engang imellem gør. Vi har bare ikke rigtig forståelse for, hvorfor man siger, at der er brug for mere arbejdskraft, og vi så hørte fra Venstres ordfører, at ordføreren egentlig var ligeglad med, om folk selv pensionerede sig, bare det ikke var det offentlige, der betalte for det.

Vi har hele tiden forstået det udspil, der kom fra regeringen, sådan, at det var for at få mere arbejdskraft; det skulle give 70.000 flere i arbejde. Så fremgår det egentlig af det, Venstres ordfører siger, at det egentlig drejer sig om, at det er penge, der skal spares, og at det slet ikke har noget med arbejdskraft at gøre. For alle dem, der har en selv pension og har nok i den, kan jo selv pensionere sig, og det var Venstres ordfører så også ligeglad med, bare det ikke var staten, der skulle betale. Og det gælder lige præcis den arbejdskraft, som man har sagt at man har brug for; det er sådan lidt mere højtuddannede, man har brug for. Men der vil regeringen så ikke gøre noget. Så det er sådan lidt misvisende.

Så det næste, man kan forvente fra Liberal Alliance, hvis man skal følge den retning, som Liberal Alliance har lagt an til her – at nu skal man fjerne efterlønnen – er vel, at Liberal Alliance kommer med et forslag om, at man nu skal fjerne alle de særordninger vedrørende pensioner, de privat indbetalte. Men det tror jeg bare ikke, for det er jo en fordel for Liberal Alliances vælgere, hvis man kan have en høj pension, som staten finansierer noget af. Så jeg tror ikke, at der kommer et udspil om det derfra.

Men det hænger jo bare ikke sammen, at man siger, at det er de lavtuddannede, der er behov for på arbejdsmarkedet, og at man derfor skal afskaffe efterlønnen, og så samtidig egentlig går ud og siger, at det drejer sig om, at de lavtuddannede skal have en højere uddannelse, fordi det er de velkvalificerede, højtuddannede, der er brug for. Politikken hænger ikke rigtig sammen.

Men som sagt vil vi i Dansk Folkeparti ikke afskaffe efterlønnen. Vi vil derimod gerne være med til at se på, om vi kan gøre den mere smidig, lidt mere fleksibel, til gavn for både lønmodtagere og arbejdsgivere, og det er det, vi vil gå til forhandlingerne med, hvis der

kommer nogle forhandlinger. Vi ved ikke, hvad regeringen vil, for der er jo ikke flertal for at afskaffe efterlønnen, så det er jo ikke nemt at vide, om regeringen laver om på det, og det er heller ikke nemt at vide, om de opsiges forliget, og hvordan og hvorledes.

Dansk Folkeparti vil i hvert fald gå til forhandlingerne med den indstilling, at vi gerne vil være med til at se på, hvordan vi gør ordningen mere fleksibel. Og det var da glædeligt at høre, at Socialdemokratiets ordfører også kunne følge den tankegang, at man godt kunne se på at gøre den mere fleksibel. Og så er tiden udløbet.

Kl. 16:29

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Det er den præcis, hr. Bent Bøgsted. Hr. Leif Lahn Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:29

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg hørte hr. Bent Bøgsted sige: Vi står ved forliget fra 2006. Jeg vil godt lige sige, at før valget i 2007 hørte jeg også Dansk Folkepartis sige: Vi vil ikke afkorte dagpengeperioden efter valget.

Jeg er nødt til at spørge: Kan vi den her gang stole på, at regeringen ikke vil røre ved noget, som virkelig berører de udsatte mennesker i det her samfund?

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:30

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan sige, som vi har sagt det gang på gang i Dansk Folkeparti: Før nytår ville vi ikke røre ved efterlønnen; efter statsministerens nytårstale ville vi ikke røre ved efterlønnen; efter et valg vil vi heller ikke afskaffe efterlønnen. Men vi vil gerne være med til at se på, hvordan man kan lave en mere fleksibel ordning til gavn for lønmodtagere og arbejdsgivere.

Kl. 16:30

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 16:30

Leif Lahn Jensen (S):

Så det vil sige, at ordføreren garanterer, at det her forlig, der blev indgået i 2006, vil Dansk Folkeparti ikke være med til at bryde eller ændre eller noget som helst, fordi man ikke vil afskaffe efterlønnen. Og alle, der sidder og kigger på det her, kan så i hvert fald garantere, at *efterlønnen* bliver der ikke rørt ved.

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:31

Bent Bøgsted (DF):

Nu har vi aldrig udstukket garantier i Dansk Folkeparti. Vi har jo lært lidt af, hvordan det gik med Poul Nyrup Rasmussen i 1998, da Socialdemokratiet udstak en garanti. Og der lærte vi, at det skal man ikke gøre, og det troede jeg egentlig hr. Leif Lahn Jensen også havde lært. Men jeg kan igen sige, at Dansk Folkeparti ikke vil afskaffe efterlønnen. Det ville vi ikke før jul; det ville vi ikke efter nytårstalen; det vil vi heller ikke efter et valg. Men vi vil gerne være med til at se på, hvordan vi kan lave den mere fleksibel til gavn for lønmodtagere og arbejdsgivere, så man kan få flere til at blive på arbejdsmarkedet.

Kl. 16:31

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 16:31

Eigil Andersen (SF):

Jeg må også sige, at det er meget sigende, at vi før har oplevet, at Dansk Folkeparti har ændret et nej til et ja. Der er masser af mennesker, som er blevet utrolig skuffet over, at Dansk Folkeparti først afviste at afkorte dagpengeperioden og derefter gik ind for det med 2 års dagpenge, hvorefter man kan komme på kontanthjælp, hvilket for manges vedkommende er 0,0 kr. Mange mennesker er skuffet over det, og det forstår jeg godt.

Spørgsmålet er så, om vi her står over for det samme, som også den foregående spørger var inde på. Jeg forstår, at Dansk Folkeparti ikke vil afskaffe efterlønnen, men at man vil være med til justeringer og gøre den mere fleksibel, mere smidig. Det kan gå to veje: Det kan være en forbedring af den enkeltes rettigheder, men det kan også være en forringelse. Mit spørgsmål til ordføreren er derfor: Vil Dansk Folkeparti afvise forringelser af de nuværende rettigheder i efterlønsordningen?

Kl. 16:32

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:32

Bent Bøgsted (DF):

Jeg tror ikke, at vi i Dansk Folkeparti på noget tidspunkt har talt om en forringelse af efterlønnen. Det tror jeg faktisk ikke vi har – ikke, hvad jeg kan mindes. Vi har talt om, at vi vil lave efterlønnen mere fleksibel, og det vil sige, at vi vil lave en mere fleksibel til- og frangang til efterlønnen, så man måske kunne skubbe efterlønnen foran sig, og så man kunne sætte efterlønnen på standby. Det skulle være nemmere, hvis man f.eks. var gået på efterløn, så at vende tilbage til arbejdsmarkedet igen og så sætte efterlønnen på standby eller optjene en opsparing der. Det er det, vi har talt om. Vi har ikke talt om nogen forringelser. Jeg ved ikke, i hvilken retning hr. Eigil Andersen tænker på forringelser.

Kl. 16:33

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 16:33

Eigil Andersen (SF):

Jo, men altså hvis man nu f.eks. indførte muligheden for det, som ordføreren taler om, nemlig at man kunne udskyde efterlønnen – sådan forstår jeg det – eller droppe den i en periode og så vende tilbage til den, kunne det jo være noget, som den enkelte lønmodtager selv bestemte. Men det kunne også være noget, som systemet påtvang en: Nu skal du udskyde din efterløn.

Derfor vil jeg så gentage mit spørgsmål: Vil Dansk Folkeparti love, at de under ingen omstændigheder, heller ikke efter et folketingsvalg, der nok kommer snart, vil forringe nogen af de rettigheder, man i dag har i efterlønsordningen?

Kl. 16:34

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:34

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det er slet ikke i den bane, som hr. Eigil Andersen nævner der. Jeg kunne slet ikke forestille mig, at det skulle være noget, der

kommer på tale, at man kan blive tvunget til at udskyde efterlønnen. Nej, det er en frivillig aftale, hvor den enkelte går ind og laver en aftale med arbejdsgiveren, og hvor arbejdsgiveren så siger til den enkelte: Jeg vil gerne beholde dig på arbejdsmarkedet noget længere. O.k., så skubber jeg min efterløn foran mig, siger medarbejderen så.

Der er mange måder, man kan lave det på. Man kan lave det sådan, at man så får en højere efterløn, når man går på efterløn, og man kan lave en opsparing af det, man skubber foran sig – der er mange måder at gøre det på, og det vil jeg slet ikke gøre mig klog på. Vi har foreslået en 40-års-ordning, hvor man skal være på arbejdsmarkedet i 40 år for at få efterløn, og det vil tilgodese alle dem, der kan blive nedslidt. Men vi har ikke på noget tidspunkt talt om forringelser i den retning, som hr. Eigil Andersen spørger om.

Kl. 16:35

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 16:35

Line Barfod (EL):

Det afgørende er jo ikke så meget, hvad hr. Bent Bøgsted kan forestille sig. Det afgørende er, om Dansk Folkeparti overhovedet vil indgå i forhandlinger om forringelser, og om man er villig til at gå med på forringelser af efterlønnen, på samme måde som man sidste år gik med på forringelse af dagpengene, selv om man igen og igen havde sagt, at man ikke ville være med til forringelser af dagpengene. Så spørgsmålet er jo meget kort: Mener Dansk Folkeparti, at efterlønnen ikke skal forringes på nogen måde, eller er Dansk Folkeparti villige til at forhandle om forringelser af efterlønnen?

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:36

Bent Bøgsted (DF):

Vi går ikke til forhandlinger for at forhandle forringelser af efterlønnen. Det, vi vil gå til forhandlinger med, er den indstilling, at vi har fremlagt forslag med, at man skulle være på arbejdsmarkedet 40 år for at få efterløn, og det kunne kontrolleres ved ATP-indbetalinger, og så ville vi gerne se på, hvordan vi kunne lave systemet mere fleksibelt til gavn for den enkelte lønmodtager. Der kan være mange måder at gøre det på. Det kan være noget med, at man måske kun arbejder 3 dage om ugen og får efterløn 2 dage om ugen. Det kunne være, man kunne skubbe den foran sig. Der er utrolig mange måder, hvor på man kan forenkle eller lave systemet mere fleksibelt, og det er det, vi vil gå til forhandlingerne med.

Kl. 16:36

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Line Barfod.

Kl. 16:36

Line Barfod (EL):

Så man kan godt forestille sig en situation ligesom med dagpengeforringelserne sidste år, hvor Dansk Folkeparti lægger stemmer til, at der kommer en forringelse for en lang række mennesker, som i dag har ret til selv at bestemme, at de gerne vil trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet, så de kan nå at have nogle gode år sammen med deres familie, inden de ikke er her længere. For vi ved, at mange af dem, der går på efterløn i dag, jo lever 2 år kortere, men der er altså nogle, der kan regne med, at hvis Dansk Folkeparti går til forhandlinger, kan de risikere at miste den ret, fordi man går ind i nogle forhandlinger om, hvordan systemet kan laves om.

Kl. 16:37

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:37

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det er slet ikke det, jeg har talt om. Det er fru Line Barfod, der gerne vil have den situation, men det er jo ikke det, jeg taler om. Det, jeg taler om, er jo ikke forringelser. Det er at lave det fleksibelt for den enkelte lønmodtager, der gerne vil have noget mere tilknytning til arbejdsmarkedet. Og i den forbindelse skal vi selvfølgelig også se på, hvordan vi kan få arbejdsgiverne til mere aktivt at være med til at beholde seniorer på arbejdsmarkedet. I Dansk Folkeparti har vi overhovedet ikke talt om forringelser i den retning, som fru Line Barfod taler om. Det har vi ikke. Dansk Folkeparti vil ikke afskaffe efterlønnen. Vi går ikke til forhandlinger for at forringe efterlønnen. Vi går til forhandlinger for at fremlægge vores forslag, hvis der bliver nogle forhandlinger. Vi vil gerne være med til at se på en mere fleksibel ordning til gavn for lønmodtagerne.

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak til ordføreren. Så er det hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:38

Peter Juel Jensen (V):

Synes ordføreren ikke, at det er uretfærdigt, at ordføreren skal stå og svare på, hvad der sker efter et valg, når han bliver spurgt af nogle partier om nogle ting og de partier faktisk ikke engang selv kan forklare deres egen politik? Vil man rulle en dagpengereform tilbage, eller vil man ikke? Hvordan skal de 12 minutter finansiere det danske velfærdssamfund? Hvem skal man tale med? Hvem skal arbejde 12 minutter længere?

Er det ikke uretfærdigt, at ordføreren skal stå og svare på, hvad der sker efter et valg, når de selv samme spillere ikke kan redegøre for, hvad deres egen politik er?

Kl. 16:38

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:39

Bent Bøgsted (DF):

Næh, det synes jeg egentlig ikke. Jeg synes, det er meget fair, at vælgerne ved, hvad de kan regne med hos Dansk Folkeparti.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:39

Peter Juel Jensen (V):

Tusind tak for det meget korte og meget præcise svar. Hvad er så ordførerens holdning til, at man går ud og afgiver nogle valgløfter, men ikke kan redegøre for, hvad de indeholder – hvad de *reelt* indeholder?

Altså, nu er der blev kørt meget på dagpengene f.eks., men hidtil har svaret herinde været, at dagpengeperioden ikke skal rulles tilbage; det vil man tage stilling til efter et valg. Men ordføreren er blevet skudt i skoene, at han har forkortet dagpengeperioden.

Kan ordføreren helt følge med i, hvad der sker ovre i den anden side af salen?

Kl. 16:39

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:39

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak. Så er der vist ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det hr. Eigil Andersen som ordfører for SF.

Kl. 16:41

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det kan være lidt vanskeligt. I Dansk Folkeparti står vi selvfølgelig ved det, vi har været med til at forhandle på plads herinde i Folketinget.

Vi hørte jo også nede på slotspladsen, dengang der var demonstration, at fru Helle Thorning-Schmidt sagde, at hvis ikke de ville makke ret og være med til de 12 minutter, så kunne efterlønnen jo komme i spil.

Det kan man jo finde masser af citater om. Det er bare sådan ligesom et glemt citat. Men, altså, i Dansk Folkeparti mener vi, at vælgerne skal vide, hvad de har at rette sig efter efter et valg.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl H. Bornhøft for en kort bemærkning.

Kl. 16:40

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Jeg kan forstå på Dansk Folkepartis ordfører, at partiet under ingen omstændigheder vil være med til forringelser af den nugældende ordning. Derfor har jeg da sådan et behov for at få et svar på følgende spørgsmål: Hvis man nu ændrer den med et krav om, at man skal have været 40 år på arbejdsmarkedet for at kunne få efterløn, er det så ikke en forringelse af den nuværende ordning?

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:40

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det er det ikke, hvis der ikke er nogen på den nuværende ordning, der bliver ramt af det.

Kl. 16:40

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl H. Bornhøft.

Kl. 16:40

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg må tilstå, at det dog var et meget mærkeligt svar, at jeg slet ikke havde forventet det. Jeg kan så konstatere, at alle de mennesker, der vil komme til at opleve, at *det* ændrede deres mulighed for at gå på efterløn, vil komme til at opleve det som en forringelse, men det kan de så skrive sammen med hr. Bent Bøgsted om. Tak.

Kl. 16:41

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg tror da ikke, at der er nogen, der vil opfatte det som en forringelse, for hvis man har været på arbejdsmarkedet i 40 år og er nedslidt, så er det da ikke en forringelse, at man kan få efterløn. Det kan jeg simpelt hen ikke se skulle være en forringelse af efterlønsystemet.

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Liberal Alliance vil afskaffe efterlønnen for faglærte, ufaglærte og andre, og det er jo ikke nogen hemmelighed for nogen, at det er et forslag, SF er imod. Vi mener, at det vil være meget uretfærdigt over for både fysisk og psykisk nedslidte lønmodtagere i Danmark, hvis man fjerner den her rettighed for den enkelte.

Man tror, og man påstår, at man på den her måde, ved at afskaffe efterlønnen, kan spare 16 mia. kr. De 16 mia. kr. vil Liberal Alliance så forære til de 700.000 danskere, der tjener mest, og det vil man gøre efter devisen: allermest til de allerrigeste. Tag efterlønnen fra social- og sundhedsassistenten og 3F'eren, der ellers havde planlagt at gå på efterløn, når de blev 60 år, og giv topskattelettelse til 4-millioner-kroners-indkomster på hver 75.000 kr. eller mere. Det er Liberal Alliances forslag. Man fristes næsten til at spørge, om social- og sundhedsassistenten og 3F'eren selv skal pumpe deres cykel og cykle rundt i velhaverkvarterer med kæmpe villager og så aflevere deres efterløn til topindkomstfamilierne.

SF står for det modsatte af det, som Liberal Alliance her foreslår. SF vil ikke afskaffe efterlønnen og den lige ret til en aktiv tredje alder for at få råd til skattelettelse til de højeste indkomstgrupper. Vi vil tværtimod sikre, at der er råd til bl.a. efterlønnen, f.eks. gennem en millionærskat, men også en hel del andre ting.

I øvrigt er det sådan, at man slet ikke vil opnå en besparelse på 16 mia. kr., sådan som det påstås. Der er ikke så mange efterlønnere at spare væk i fremtiden, som Liberal Alliance tror. I fremtiden vil antallet af efterlønnere falde drastisk af sig selv. I 2020 vil der være ca. 70.000 efterlønnere – det tal er langt mere rigtigt end de næsten 110.000, som spareregnestykket med 16 mia. kr. siger. Allerede her, på grund af det lavere antal efterlønsmodtagere, der vil være i 2020, er der så røget 6 mia. kr. af det beløb, som man påstår kan spares. Men heller ikke de sidste 10 mia. kr. er nogen sikker besparelse. Inden for de nærmeste år vil der ikke være nogen nævneværdig besparelse for de offentlige kasser ved at afskaffe efterlønnen. Så længe vi har krise og massearbejdsløshed, er der desværre i forvejen rigeligt med arbejdsløse i alle faggrupper – det gælder ikke mindst de faggrupper, som rent faktisk går på efterløn. Arbejdsløsheden er i dag så høj, at befolkningsudviklingen med den ændrede aldersfordeling med færre unge ikke afskaffer arbejdsløsheden, den reducerer den højst til omkring 100.000 i 2020. Derfor vil der ikke være nogen større besparelse frem til 2020, hvis man afskaffer efterlønnen. Der skal ganske vist betales til et færre antal efterlønsmodtagere, men til gengæld vil det stort set blive erstattet af ekstra udgifter til flere modtagere af arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, sygedagpenge, førtidspension m.v. En afskaffelse af efterlønnen vil derfor ikke give os bedre råd til vore børns daginstitutioner eller vore forældres hjemmehjælp og heller ikke give os bedre råd til usympatiske topskattelettelse til hr. Anders Samuelsen, hr. Simon Emil Ammitzbøll og den konservative partileder, vores nuværende justitsminister.

Jeg vil bruge det sidste minuts penge her til at sige lidt om, hvad man kunne gøre i stedet for at gøre det mere tillokkende for ældre lønmodtagere at arbejde efter det fyldte 60 år. Der er jeg enig med en del af de betragtninger, som Dansk Folkepartis ordfører kom med. Socialdemokratiet og SF har foreslået, at man skal kunne tjene 60.000 kr. som efterlønsmodtager, uden at der modregnes i efterlønnen. De første 60.000 kr. er uden modregning. Det vil gøre, at flere vil arbejde. Men det skal også gøres mere attraktivt at kombinere deltidsefterløn og deltidsarbejde. F.eks. kunne man fritage efterløns-

modtagere, der har deltidsjob, fra den generelle regel om, at man i alderen 60-62 år modregnes i efterlønnen for arbejdsmarkedspensioner, som ikke engang er udbetalt.

Endelig kan jeg sige, at man i Norge har lavet en stor seniorpolitisk satsning, som har været utrolig succesfuld. Den model burde vi efterligne og dermed inspirere mange arbejdsgivere til, at de værdsætter deres ældre medarbejdere mere, anerkender deres indsats og tilbyder dem forskellige seniorordninger, f.eks. på deltid, hvor man så kan supplere med efterlønnen, og hvor arbejdsgiveren kunne fortsætte med at betale fuldt pensionsbidrag.

Kl. 16:47

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 16:47

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Hold da op. Man har høje ambitioner om at komme ind på bagsædet af ministerbilerne, kan jeg høre. Det virker jo, som om der slet ikke var nogen svar på de økonomiske udfordringer, som Danmark står over for, som om det hele bare handlede om at finde lidt besparelser for 15-20 mia. kr., og jeg vil sige, at jeg sagtens kan finde rigtig mange andre steder, hvor jeg også godt kan spare 15-20 mia. kr., hvis det var det, der var det eneste.

Det her handler om at få et øget arbejdsudbud. Har S og SF noget svar på det? Det er der ikke noget, der tyder på. Man fabler om 12 minutter hist og her, men der er ingen, der vil fortælle, hvordan man kommer til at få danskerne til at arbejde gennemsnitligt 12 minutter mere. En rigtig god idé til at opfylde netop det formål kunne jo faktisk være lige præcis at nedsætte marginalskatterne. Det er noget, der virkelig kan få den gennemsnitlige arbejdstid op i det her land. Men man har ikke nogen konkrete bud. Man har hemmeligheder for befolkningen, man har hemmelige planer, som vi ikke må komme til at kende til. Hvorfor må vi først vide det efter et valg, og hvorfor har SF ikke et eneste seriøst bud på at få samfundsøkonomien på rette spor igen?

Kl. 16:48

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:48

Eigil Andersen (SF):

Når jeg har beskæftiget mig med, at de 16 mia. kr. i besparelser ved at afskaffe efterlønnen er fiktive, er det, fordi det har været et absolut hovedpunkt i den debat, der har været og er, og det er også et meget vigtigt punkt for Liberal Alliance.

Sagen er jo den, at Liberal Alliance jo egentlig skulle mene, at vi lever i et slaraffenland lige nu. Der er givet skattelettelser i tre omgange af den borgerlige regering. De skattelettelser, som blev givet i 2003 og 2007, så vidt jeg husker, kostede tilsammen samfundet 19 mia. kr. Hvis de skattelettelser ikke var givet, ville det danske samfund hvert eneste år få 19 mia. kr. mere i indtægt i de offentlige kasser. Det betyder, at hvis vi gjorde det, havde vi mange flere penge til velfærd, og al tale om at fjerne efterlønnen ville jo da være særdeles uaktuel.

Kl. 16:49

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:49

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så er vi tilbage ved det sædvanlige dilemma, at man skulle tro, at SF trykkede pengene selv. De kommer jo ikke bare af, at man taler om det. Man er nødt til at have nogle bud. Igen, igen og igen var der ikke noget svar på, hvordan danskerne skal komme til at arbejde 12 minutter mere gennemsnitligt om dagen. Jeg må så forstå, at hr. Eigil Andersen mener, at fru Helle Thorning-Schmidt er totalt utroværdig, når hun siger, at man skal afskaffe efterlønnen, hvis man ikke kan få arbejdsmarkedets parter med på at skaffe de her 12 minutter ekstra om dagen. Det er da noget af en udmelding fra SF's arbejdsmarkedsordfører.

Men jeg må bare endnu en gang konstatere, at man kan råbe og skrike og brokke sig over, at Liberal Alliance tager samfundsøkonomien alvorligt, men man ønsker ikke at fremlægge et selvstændigt bud. Nu får hr. Eigil Andersen 1 minut til at prøve at give et bud.

Kl. 16:50

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:50

Eigil Andersen (SF):

Liberal Alliance har jo en tvangstanke, der hedder skattelettelser, som om det skulle løse alle problemer, og det er skattelettelser til de rigeste, og det gør det jo ikke. Sagens kerne er jo, at vi skal have noget mere vækst i samfundet. SF har fremlagt en vækstplan, som indebærer 75.000 flere job i løbet af 10 år. Vi skal have gang i en god cirkel i stedet for den onde, vi er inde i. Her sidder regeringen jo på hælene og foretager sig ingenting i stedet for at lave noget produktudvikling sammen med forskere og sammen med private firmaer. Hvis det så er sådan, at vi får gang i væksten og vi får arbejdsløsheden ned, kraftigt på vej nedad, så kan det komme på tale, at vi skal arbejde mere. Det kan gøres på mangfoldige måder. Det kan man tale om ved overenskomstforhandlingerne. Man kan forbedre arbejdsmiljøet og formindske sygefraværet. Man kan give mulighed for fuld tid for dem, der er tvunget på deltid osv. Der er et hav af muligheder. Men det forudsætter alt sammen, at man i første omgang får gang i væksten, får skabt nogle flere job, får arbejdsløsheden ned, sådan at vi begynder at nærme os fuld beskæftigelse.

Kl. 16:51

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:51

Peter Juel Jensen (V):

Tak. I forbindelse med genopretningspakken i foråret var der en demonstration ude på Slotspladsen, og der var formanden for Socialdemokratiet, fru Helle Thorning-Schmidt, ude at sige til tilhørerne ude på Slotspladsen, at man jo havde en plan vedrørende de 12 minutter. Hvis arbejdsmarkedets parter ikke ville acceptere den plan, røg efterlønnen. Deler SF's ordfører den opfattelse af virkeligheden?

Kl. 16:52

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 16:52

Eigil Andersen (SF):

Nu ved jeg ikke, hvordan det, der her bliver refereret, er blevet formuleret, men jeg kan da i hvert fald sige, at vi ikke mener, at efterlønsmodtagerne skal udpeges til at betale for de økonomiske problemer, der er i samfundet. Når man tænker på, hvordan pengene er blevet soldet op af den her regering med de skattelettelser, som jeg

nævnte før, og som er givet til højtlønnede og meget velstillede mennesker, er det jo helt urimeligt, at man så skulle udpege efterlønsmodtagerne til at være dem, der skal betale for de problemer, der er i samfundet. Det vil være dybt uretfærdigt og menneskeligt helt urimeligt, fordi de pågældende, som så ikke længere kan få efterløn, i mange tilfælde, som jeg har nævnt tidligere her under debatten i dag, til sidst vil havne på en kontanthjælp på 0,00 kr., fordi de så bliver arbejdsløse og kun kan få dagpenge i 2 år efter det system, som den her regering har indført. Det hedder altså så kontanthjælp for dem og i mange tilfælde ingenting, fordi de har en ægtefælle, der har en indtægt.

Kl. 16:53

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 16:53

Peter Juel Jensen (V):

Jeg håber da, at ordføreren er enig med mig i, at de skattelettelser, der er givet i de to første omgange, som ordføreren refererer til, er givet fra bunden. Det var kun ved den seneste skatteomlægning, man gav i toppen, og de skattelettelser er for øvrigt ikke indefrosset, men sat på standby i genopretningsplanen, således at de ikke kommer til udbetaling før tidligst i 2014. Det var en kommentar, men jeg har også et spørgsmål.

Hvis den udtalelse, som jeg refererede til før, står til troende, den har også kørt i fjernsynet, så ved jeg, at ordføreren fra SF har lagt op til, at det skal være et ligeværdigt forhandlingsklima, der skal være mellem arbejdsmarkedets parter og en eventuel ny regering omkring, hvad vi eller man – for jeg er ikke en del af det – gør med de 12 minutter. Synes ordføreren, at det er ligeværdigt at gå ud at sige til arbejdsmarkedets parter: Accepterer man ikke de 12 minutter, ryger efterlønnen? Er det et ligeværdigt forhandlingsklima?

Kl. 16:54

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:54

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil først lige nævne, at jeg bestemt ikke er enig i, at de skattelettelser, der blev givet i 2003 og 2007, er givet fra bunden. Der er givet en lille smule i bunden som et figenblad for, hvad man ellers har gjort i forhold til højtlønnede, men jeg er ikke enig i den betragtning der. Jeg kender Socialdemokratiets formand godt nok til at vide, at der på ingen måde kan være tale om, at der er sagt noget som helst, som er et diktat i den her sammenhæng. Sådan fungerer det ikke.

Med hensyn til vores overvejelser og planer for fremtiden hvis det lykkes at få et andet flertal, hvad jeg håber det meget snart gør, så der kommer en ny og bedre regering, vil der blive indbudt til nogle trepartsforhandlinger, hvor alle de her ting vil blive drøftet, og så vil der komme en konklusion på det. Derfor er der ikke under nogen omstændigheder tale om noget diktat.

Hvis der er nogen, der har dikteret noget her i det politiske liv de senere år, er det den her regering, som i næsten alle spørgsmål kører fuldstændig hen over både fagbevægelsen og arbejdsgiverforeningerne.

Kl. 16:55

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jens Vibjerg.

Kl. 16:55

Jens Vibjerg (V):

Tak, hr. formand. Nu har vi tidligere i dag hørt, at Socialdemokraterne synes, at de udfordringer, vi står over for, skal løses ved, at børnefamilierne skal knokle noget mere, og så skal min generation holde fri fra arbejde og tage ud at spille golf, rejse på ferie, eller hvad det nu kan være, og det har SF jo tilsluttet sig.

Synes hr. Eigil Andersen, at det er den rigtige måde at løse de udfordringer, vi har, på, at børnefamilierne skal knokle noget mere? Synes hr. Eigil Andersen ikke, at de sådan set har det hårdt nok i hverdagen, og at det er bedre, at det er os i min generation, der lige påtager os at blive lidt længere på arbejdsmarkedet?

Kl. 16:56

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:56

Eigil Andersen (SF):

Jeg hørte for nylig, at man havde undersøgt, hvor mange af dem, der er på efterløn, der egentlig spiller golf, og resultatet var, at det var 3 pct. De 97 pct. spiller altså ifølge den undersøgelse ikke golf, og jeg tror, der er mange, der er grundigt trætte af, at det der billede bliver brugt hele tiden. Det dækker simpelt hen ikke virkeligheden.

Vi skal huske, at dem, der er tale om her, er mennesker, der, som det er nævnt tidligere i dag, ikke er syge nok til at få førtidspension, men er for slidte og for syge til, at de kan fortsætte på arbejdsmarkedet.

Med hensyn til, hvem der skal knokle noget mere, vil jeg sige, at der, som jeg også nævnte tidligere, er mange ting, man kan gøre. Vi har i Danmark dagligt 50.000 mennesker, der er syge på grund af dårligt arbejdsmiljø. Hvis vi bare fik antallet af arbejdsulykker og erhvervssygdomme bragt ned på det halve, ville vi dagligt have 25.000 mennesker ekstra, som kunne medvirke til at fremme det danske samfunds produktion og service. Det er da utrolig meget, og det er en af de veje, man kan gå.

Kl. 16:57

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Jens Vibjerg.

Kl. 16:57

Jens Vibjerg (V):

Tak, formand. Hr. Eigil Andersen ved jo godt, at den argumentation ikke holder en meter. Altså, min generation er jo gennemgående ved godt helbred, og vi kan godt blive på arbejdsmarkedet. Selvfølgelig er der nogle, der har et så dårligt helbred, at de ikke kan blive på arbejdsmarkedet, og det er der også taget hånd om i regeringsforslaget.

Men det, SF sammen med Socialdemokraterne vil, er, at vi skal have lov at holde fri, og hvis vi ikke er ude at spille golf, er vi ude at rejse, eller hvad vi nu får tiden til at gå med i min generation, og så er det bedre at lade børnefamilierne knokle og få en stresset hverdag til ugunst for familierne og ikke mindst for børnene. Jeg kan ikke forstå, at SF har den holdning til familierne.

Kl. 16:58

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 16:58

Eigil Andersen (SF):

Nu har jeg nævnt, at man kan forbedre arbejdsmiljøet og nedbringe sygefraværet; jeg har nævnt, at man kan tilbyde folk, der er på tvungen deltid, at de kan komme på fuld tid. Alt det vil nedbringe beho-

vet for, at der eventuelt skal arbejdes ekstra på et tidspunkt, så det måske kommer ned på 6 minutter dagligt.

Jeg tror, at der er mange mennesker, som vil sige, at de gerne vil yde en ekstra indsats, for at vi kan bevare et velfærdssamfund og ikke får skåret ned på vores daginstitutioner, som i høj grad vedrører børnefamilierne, og for at der ikke bliver skåret i de sociale ydelser osv.

Men jeg vil i øvrigt gerne nævne noget andet, som også er en stor fejltagelse i debatten. Når man har sammenlignet helbredet hos efterlønsmodtagere med helbredet hos dem, der er i arbejde, har man netop set på folk, der er gået på efterløn. Hvis man tager den periode, som kommer, inden folk går på efterløn, kan man se, at de er klart mere syge, og det er jo klart, at de, i det øjeblik de så går på efterløn, så får det bedre. Og som en professor sagde forleden dag: Når man så er på efterløn og er nedslidt, går man jo ikke hver uge ned til sin læge for at få bekræftet, at man har en bestemt diagnose i forbindelse med sin nedslidning, så det siger sig selv, at der så bliver færre lægebesøg. Men de er væsentlig mere syge, i tiden op til de går på efterløn, og så bider de tænderne sammen, og så kommer de på efterløn.

Kl. 16:59

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 16:59

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Vi ved, at vi kommer til at mangle penge og hænder i fremtiden. Hver gang fem trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet, træder fire ind på arbejdsmarkedet. Vi har valgt at prøve at sikre velfærden på sigt ved at foreslå en tilbagetrækningsreform, så de, der er raske og rørige, kan fortsætte med at arbejde, til de når folkepensionsalderen. Det er den måde, vi vil sikre velfærden på om 15 og 20 år, men SF, folkesocialisterne, er ikke kommet med noget forslag til, hvordan de vil sikre penge til velfærden om 15 og 20 år.

Kan ordføreren, hr. Eigil Andersen, forklare, hvordan Socialistisk Folkeparti vil håndtere den her problemstilling?

Kl. 17:00

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:00

Eigil Andersen (SF):

Det kan jeg ikke forklare på de 2 minutter, jeg har til rådighed her – det bliver for omfattende – men jeg kan sige, at Socialdemokratiet og SF jo, som alle ved, har lavet »En Fair Løsning« og »Fair Forandring« og finanslovsforslag, og der ligger en masse forslag til finansiering i det.

Jeg vil i øvrigt gerne med hensyn til det førtidspensionssystem, som regeringen nu foreslår, nævne, at det selvfølgelig er fint, at man kan få sin sag behandlet hurtigere end ellers – det siger måske også noget om det generelle førtidspensionssagsbehandlingssystem – men kriterierne for at få førtidspension efter regeringens forslag er jo uændrede. Det betyder egentlig bare, at det afslag, man får på førtidspension, får man hurtigere, nemlig i løbet af et halvt år.

Det er da ikke noget godt tilbud til den danske befolkning og heller ikke til dem, som ikke er berettiget til førtidspension, men er så nedslidte, enten fysisk eller psykisk, at de ikke kan fortsætte på arbejdsmarkedet. Arbejdsgiverne vil ikke have dem mere.

Kl. 17:01

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 17:01

Louise Schack Elholm (V):

Det var faktisk meget oplysende, for hr. Eigil Andersen bekræftede netop, at SF ikke har andre forslag end »Fair Forandring« og »En Fair Løsning« og deres finanslovsforslag. Der er ikke noget, der rækker så langt ud i fremtiden.

Det betyder, at hvor SF ikke har noget svar på, hvordan vi skal sikre fremtidens velfærd om 15 og 20 år, så kommer vi med et forslag. Og der er folkesocialisterne simpelt hen nødt til at se i øjnene, at man ikke kan løse de økonomiske problemer ved bare at lukke øjnene – man er nødt til at se dem i øjnene. Man er nødt til at finde en løsning her og nu, ellers går det ud over velfærden på sigt, og vi skylder alle danskerne at sikre, at vi har råd til velfærd.

Kl. 17:02

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:02

Eigil Andersen (SF):

Nu har regeringen – sådan som jeg husker det – jo ikke fremlagt sin 2020-plan endnu, men den kommer vel på et tidspunkt.

Vi har fremlagt nogle planer, som også rækker mange år ud i tiden, men derudover er det jo også sådan, at politik og den økonomiske situation er i bevægelse. Ligesom regeringen har fulgt op på nogle ting, er det vel sandsynligt, at et flertal efter et valg også vil følge op på tingene, og i øvrigt også gøre det inden et valg.

På den måde kan enhver være tryk ved, at Socialdemokratiet og SF naturligvis har et svar på de økonomiske udfordringer, som det danske samfund står over for nu, og som det også kommer til at stå over for i 2020. Det er et svar, som vil opretholde velfærden; som ikke er asocialt; og som ikke går ud på, at man udpeger bestemte grupper, arbejdsløse eller efterlønsmodtagere, til at bære byrden ved at afskaffe efterlønnen. Så asociale er vi ikke i SF.

Kl. 17:03

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det fru Helle Sjelle som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:03

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Jeg vil gerne starte med at kvittere for Liberal Alliances interesse for at afskaffe efterlønnen. Den interesse er vi Konservative glade for, fordi vi anser os selv for at være et reformvenligt parti, som mener, at det er vigtigt at gennemføre reformer, så der også er råd til velfærd i fremtiden. Men vi mener dog også – og det må jeg også sige – at Liberal Alliances forslag er overflødigt, fordi regeringen netop har fremlagt en tilbagetrækningsreform, som bl.a. indebærer en gradvis afskaffelse af efterlønnen.

Når det er sagt, er Liberal Alliance naturligvis velkommen til at bidrage med deres syn på en efterlønsreform, når der indbydes til forhandlinger senere på året. Ja, vi Konservative vil faktisk opfordre alle ansvarlige partier til at bidrage til en løsning, for vi er enige med Liberal Alliance i, at det er nødvendigt at tage hånd om problemerne i dansk økonomi, at fremtidssikre Danmark.

Det er nødvendigt at gennemføre ansvarlige reformer, fordi de er forudsætningen for et Danmark med vækst, velstand og velfærd i fremtiden. De store efterkrigsårgange er i hastigt tempo på vej på pension, og de unge årgange, der skal erstatte dem, er langt mindre. Mens der i 1945 kom godt 95.000 nye danskere til verden, var tallet blot 53.000 i 1985.

Reformer, der kan få flere danskere i arbejde, kan være med til at bidrage til at rette op på den kolossale skævhed. Og i valget mellem reformer, besparelser og skattestigninger ved vi Konservative godt, hvad vi vælger. Vi vælger reformer frem for S-SF's gældsvej. Vi Konservative synes, det er et meget nemt valg, og derfor er vi også stærkt begejstrede for den tilbagetrækningsreform, som regeringen har fremlagt. Og det er en reform, som indeholder tre centrale elementer.

For det første foreslår regeringen at afvikle efterlønnen fra og med 2014. Det vil betyde, at personer, der i dag er under 45 år, ikke får adgang til efterløn, at personer, der i dag er mellem 45 og 56 år, får en kortere periode med efterløn, og endelig medfører reformen ingen ændringer for personer, der er 57 år eller ældre.

For det andet indeholder reformen en såkaldt seniorførtidspension. Den skal give personer, som er nedslidte, en hurtigere sagsbehandling og adgang til førtidspension. I dag er nedslidte, som ikke er medlem af en a-kasse, og som ikke har indbetalt efterlønsbidrag, henvist til enten at knokle videre på arbejdsmarkedet eller at forsøge at få tilkendt almindelig førtidspension.

For det tredje foreslår regeringen jo også at hæve folkepensionsalderen til 67 år i 2022. Ifølge velfærdsaftalen fra 2006 skulle folkepensionsalderen hæves til 67 år i 2027, men det tidspunkt foreslår regeringen altså at man fremrykker. Det samme gælder levetidsindekseringen, som betyder, at folkepensionen efter 2022 vil stige i takt med levetiden. Hævelsen af folkepensionsalderen er altså alene en fremrykning af den aftale, som et bredt politisk flertal står bag, og det synes jeg er værd at huske på.

Alt i alt er der således ingen – absolut ingen – grund til at vedtage det her beslutningsforslag fra Liberal Alliance, af den simple grund, at regeringen allerede er kommet med et forslag til afskaffelse af efterlønnen. Til gengæld synes jeg, at vi nu sammen bør bruge tiden effektivt på at forklare danskerne, hvorfor det er så nødvendigt at gennemføre reformer, og hvorfor venstrefløjens løfter om guld og grønne skove er et rent fatamorgana. Det er en opgave, som vi Konservative går til med stor energi, fordi det er selve Danmarks fremtid, som det handler om.

Kl. 17:07

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er en række korte bemærkninger, først fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:07

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Ja, der har været snakket rigtig meget om solidaritet i dag, og jeg kan forstå, at betydningen af det ord er ændret lidt, siden jeg var dansklærer i folkeskolen, men det er selvfølgelig også 3 år siden. Jeg vil godt spørge De Konservative, om de synes, det er solidaritet at ville have skattelettelser for 35 mia. kr. – vi ved jo, at det er noget, som man ønsker at give som topskattelettelse, det er i hvert fald en fortsættelse af den gængse konservative politik – og så skulle gå ud og fratage helt almindelige lønmodtagere muligheden for at komme på efterløn. Jeg synes, at det her handler om retten til at få en værdig alderdom. Mener De Konservative virkelig, at det skal være en retighed, som kun skal kunne gælde for bankdirektører og andre i topjob, som kan spare op til deres pension og vælge, hvornår de selv vil gå?

Kl. 17:08

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:08

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes, at solidaritet også handler om, at man fremover har råd til at levere den velfærd, som vi i hvert fald synes er vigtig for de allersvageste her i samfundet. Og jeg må bare konstatere, at hvis ikke vi sørger for at give nogle svar på de økonomiske udfordringer, som vi står over for i dag, hvor der kommer til at mangle penge i kassen, hvis ikke vi gør noget, så synes jeg ikke, det er særlig solidarisk. Jeg efterlyser stadig væk og mangler stadig væk svar fra venstrefløjens på, hvad man vil gøre i den her sammenhæng. Jeg synes, at det i høj grad også er solidaritet at sørge for, at der fremover er råd til velfærd til de allersvageste, men det kan jeg så forstå at SF åbenbart ikke synes.

Kl. 17:09

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 17:09

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg kan forstå, at man vil give skattelettelser, og at det fortsat skal være til dem, der har allermest, mens man ikke har nogen kvaler med at tage efterlønnen fra dem, som bruger den, som primært er faglærte og ufaglærte og dem, som ikke har mest i vort samfund. Men lad os nu lege med tanken om, at De Konservative får afskaffet efterlønnen, hvilke ting har De Konservative så med i posen til dem, som bliver frigjort for efterlønnen? Vi ved jo godt, at efterspørgslen på ufaglært arbejdskraft falder. Man har jo ribbet dagpengeperioden for 2 år, man har forringet mulighederne for efteruddannelse, så hvad er det, De Konservative har med til de her mennesker, som vil stå med nogle meget korte uddannelser, og som måske ikke får mulighed for at opkvalificere sig til et job?

Kl. 17:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:10

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes, det er meget væsentligt at slå fast, at den her efterlønsreform jo er noget, som det tager tid at gennemføre. Det er ikke sådan, at vi ændrer efterlønsalderen fra den ene dag til den anden. Det her er først noget, som er gennemført om adskillige år. Det er netop, for at mennesker skal have mulighed for at vænne sig til det her. Og når vi når frem til senere i det her årtusind, kommer vi også til, viser alle prognoser, at mange hænder. Vi kommer til at mangle arbejdskraft, og det vil sige, at jeg også forventer, at der bliver brug for de her mennesker. Dertil kommer, at man selvfølgelig også skal forvente, at vi får en mere og mere veluddannet befolkning.

Kl. 17:10

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 17:10

Leif Lahn Jensen (S):

Der er jo nogle af os, der er lidt i tvivl om, hvad det egentlig er, De Konservative vil. Vi er ikke i tvivl om, at De Konservative gerne vil have flere skattelettelser, men De Konservative siger, at det ikke skal være efterlønnen, der betaler skattelettelserne. Fru Carina Christensen har sagt, at skattetrykket skal ned på 45 pct. Det kommer til at koste 35 mia. kr. Siden 2001 og til nu har vi fået skattelettelser for ca. 50 mia. kr. Det er samlet 85 mia. kr. Det er jo et kæmpestort beløb i forhold til de 16 mia. kr., som efterlønnen vil koste.

Hvordan forventer ordføreren, at den enkelte dansker derude kan forstå eller tro på De Konservative, når de siger, at de gerne vil skaffe for 85 mia. kr. skattelettelser, men at det intet har at gøre med de 16 mia. kr., der så bliver ved afskaffelse af efterlønnen?

Kl. 17:11

Kl. 17:13

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:11

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg har egentlig stor tillid til den danske befolkning. Jeg tror, at den danske befolkning sagtens er i stand til at forstå, hvad det her handler om – modsat venstrefløjen her i Folketinget. Jeg må jo bare erkende, at her har man åbenbart stadig væk ikke fattet, at vi er nødt til at lave nogle reformer for også fremover at have råd til velfærden, have råd til, at der er gratis uddannelse, at man kan komme på hospitalet, når man har brækket et ben, og at vi også tager hånd om de allersvageste i vores samfund. Hvis vi fremover vil have råd til de ting, er vi simpelt hen nødt til at sørge for, at der også er orden i økonomien og der er orden i eget hus. Det er det, vi kæmper for, men det er åbenbart rigtig, rigtig svært for venstrefløjen herinde at forstå.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 17:12

Leif Lahn Jensen (S):

Kan ordføreren så bekræfte, at hvis man ikke havde fået skattelettelser for 50 mia. kr., havde vi i dag haft råd til efterlønnen.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:12

Helle Sjelle (KF):

Jeg kan ikke bekræfte noget som helst af den slags, for det her handler om, at vi skal sikre en god, sund, holdbar økonomi fremover. Hvis vi vil sikre det, er vi altså nødt til bl.a. at komme med nogle løsningsforslag, og der kommer vi bl.a. med et løsningsforslag, der hedder en tilbagetrækningsreform. Jeg mangler stadig væk – stadig væk – at se løsningsforslag fra venstrefløjen. Jeg spørger, og jeg spørger, og jeg får stadig væk ikke nogen svar.

Kl. 17:12

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:13

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror også, at fru Helle Sjelle kommer til at spørge i lang tid endnu, for det virker, som om S og SF har besluttet sig for, at de ikke vil give svar; det skal være en hemmelighed over for den danske befolkning. Men sådan er det åbenbart.

Jeg er selvfølgelig glad for, at Det Konservative Folkeparti er nogle af de nærmest allierede for Liberal Alliance i spørgsmålet om efterlønnens afskaffelse.

Jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvis der nu mod al forventning skulle ske det, at man ikke kan lave en aftale om at afskaffe efterlønnen inden et folketingsvalg – det kan godt være, det er teoretisk, men hvis nu – vil Det Konservative Folkeparti så være med til at opsigse velfærdsforliget, således at vælgerne ved et kommende folketingsvalg kan få et reelt valg mellem dem, der vil beholde efterlønnen, og os, der vil afskaffe efterlønnen?

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:13

Helle Sjelle (KF):

Nu har regeringen jo fremlagt den her fremragende plan for en afskaffelse af bl.a. efterlønnen, og jeg synes, at man skal tage en ting ad gangen. Det vil sige, at jeg nu afventer, at partierne bliver indbudt til forhandlinger, og så må vi jo se, hvordan det går.

Kl. 17:14

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:14

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er da en ganske fin plan, regeringen har lagt frem. Vi er i hvert fald enige i endemålet, nemlig efterlønnens afskaffelse. Men problemet er jo, at Socialdemokraterne er en del af den forligskreds, og Socialdemokraterne har sat sig selv helt uden for økonomisk pædagogisk rækkevidde og besluttet sig for, at de ikke vil gøre noget ved efterlønnen, og at de ikke vil give noget alternativ til, hvad man så skal gøre. Et eller andet sted synes jeg, at det er al ære og respekt værd, at regeringspartierne tror, at de så kan forhandle Socialdemokraterne til rette, men det virker jo svært, også når vi hører debatten i dag.

Derfor er det, at jeg spørger, om man dog ikke vil være med til at sige, at danskerne skal have et reelt valg – det er ikke bare noget, vi skal tale om herinde – danskerne skal have mulighed for med deres krydser ved det næste valg at stemme efterlønnen væk og stemme samfundsøkonomien tilbage på rette spor.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:15

Helle Sjelle (KF):

Jeg medgiver gerne hr. Simon Emil Ammitzbøll, at det unægtelig ser noget svært ud med hensyn til at få banket noget sund økonomisk fornuft ind i venstrefløjen her i Folketinget. Det må jeg ærligt erkende, og jeg forstår det som sagt ikke. Jeg forstår simpelt hen ikke, at man ikke kan fatte, at man er nødt til at sørge for at have orden i økonomien, hvis man også fremover skal have råd til den velfærd, som vi meget gerne vil have at der er råd til.

Kl. 17:15

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Torben Hansen.

Kl. 17:15

Torben Hansen (S):

Tak, hr. formand. Jeg står her med en udskrift af seneste Nyt fra Danmarks Statistik, og der er lige her i det nye år blevet offentliggjort tal fra tredje kvartal 2010. Der kan vi bl.a. se, hvis vi kigger på, hvem det er, der er på efterløn, at der nogle a-kasser, der virkelig bonner ud. Eksempelvis 64 pct. af Fødevareforbundets a-kassemedlemmer – dvs. typisk slagteriarbejdere – af dem, der kan gå på efterløn, har gjort det. Så er det 60,9 pct. i 3F. Derefter kommer FOA, som er social- og sundhedshjælperne, med 60,1 pct. Derefter kommer Træ-Industri-Byg.

Hvad er egentlig regeringens svar til de mennesker her, hvor det er seks ud af ti i de her a-kasser, der rent faktisk, når de er nået op i tresserne, er så udslidte og trætte og måske for dårlige til at gå på arbejde, men i hvert fald for raske til at få førtidspension? Det, vi hørte

fra fru Helle Sjelle, var: Det må de vænne sig til. Man må vænne sig til, at det er den vej, det går. Kunne vi ikke få et andet og lidt mere udbygget svar på, hvad det er det, der skal være svaret til de her titusindvis af mennesker, som reelt ikke har mulighed for at være på arbejdsmarkedet? Det er slagteriarbejderen, der SOSU-hjælperen, og det er tømreren.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 17:17

Helle Sjelle (KF):

Hør nu her en gang! Jeg synes, at man skal hæfte sig ved, at 85 pct. af de mennesker, som går på efterløn i dag, er friske, raske, sunde mennesker. Heldigvis for det, det er da dejligt, at der er så mange friske, raske, sunde mennesker her i landet. Det vil sige, at den gruppe af virkelig nedslidte mennesker, altså er ikke så stor, som nogle herinde prøver at gøre den til. Men vi har naturligvis også en holdning til, at man er nødt til at tage hånd om de mennesker, der er nedslidte, og det er derfor, man prøver på at lave en form for førtidspension til seniorer. Det synes jeg nu man skal give en chance, og vi skal sørge for, at man får sat nogle ordentlige rammer for det, således at der også fremover er noget til de mennesker, som er nedslidte.

Kl. 17:17

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Torben Hansen.

Kl. 17:17

Torben Hansen (S):

Tak, hr. formand. Nu er det sådan, at vi i Socialdemokratiet mener, at man også skal have mulighed for at have et otium, mens man rent faktisk er frisk. Det skal ikke være sådan, at man nærmest skal falde om på arbejdspladsen for, at man har mulighed for at trække sig tilbage.

I forhold til seniorførtidspension, som lige pludselig er blevet det helt store slagnummer fra regeringen: Kan den konservative ordfører så ikke bekræfte, at det er fuldstændig det samme som den nugældende førtidspension, som den er i dag? Det er lige så svært at få den eller lige så let, afhængigt af temperament, og det eneste, der er forskellen, er sagsbehandlingstiden.

Kan den konservative ordfører ikke også bekræfte, at den slagteriarbejder, der så i en alder af 62 år – hvis man siger, at regeringen får gennemført det her – skal på seniorførtidspension, bliver modregnet i modsætning til i dag, hvor efterlønnen er rettighedsbestemt, hvis vedkommende er gift og har en ægtefælle, der har en vis indkomst? Kan den konservative ordfører ikke bekræfte, at det er det, der sker, og at folk bliver modregnet i seniorførtidspension, hvis det er sådan, at de er gift og har en ægtefælle med en vis indkomst?

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:19

Helle Sjelle (KF):

Jeg kan godt forstå, at hr. Torben Hansen bekymrer sig om de mennesker her i landet, der er nedslidte. Det synes jeg er meget sympatisk, og jeg vil sige, at det gør vi også i Det Konservative Folkeparti. Men hvis man virkelig bekymrer sig om dem, der er nedslidte, og dem, der har det dårligt, her i landet, så bliver vi altså også nødt til at sørge for, at der er råd til at tage hånd om dem fremover. Der bliver jeg bare nødt til at sige, at vi kommer med nogle svar. Jeg har stadig

væk ikke se nogen svar fra Socialdemokratiet og kompagni fra venstrefløjens her i Folketinget.

Kl. 17:19

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl Bornhøft for en kort bemærkning.

Kl. 17:19

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Jeg går ud fra, at vi er enige om, at begrebet motivering er centralt for os i forhold til at holde flere mennesker på arbejdsmarkedet længere, så de kan bidrage til indtjeningen i det her samfund. Jeg har lidt brug for, at vi forholder os til begrebet motivering. Når vi snakker motivering i den her sammenhæng, er det jo at fjerne efterlønnen. Det skulle motivere folk til at blive længere på arbejdsmarkedet. Når vi i øvrigt snakker motivering, drejer det sig om en forkortelse af dagpengereetten. Pudsigt nok er det sådan, at hver gang vi taler motivering i forhold til højtuddannede og højtuddannede, snakker vi om nedsættelse af topskatten og sænkelse af skatten generelt. Kunne den konservative ordfører være så venlig at prøve at give mig et bud på, hvorfor motiveringsredskaberne er så forskellige, når det drejer sig om enten den ene eller anden gruppe, eller sagt sådan mere banalt: Hvorfor skal mennesker, der har en kort uddannelse og lav lønning, altid piskes? Og det næste spørgsmål er: Hvorfor skal højtuddannede og folk med høje lønninger altid have gulerødder? Kunne De Konservative ikke overveje, om vi skulle bruge de samme redskaber til begge grupper?

Kl. 17:20

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 17:20

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes slet, slet ikke, man kan stille det sådan op. Det her handler om, at vi her i Danmark fra politisk side sørger for, at vi også fremover har råd til den velfærd, som vi gerne vil have, og som jeg forventer at man også fra venstrefløjens side meget, meget gerne vil have der også er råd til fremover. Der må vi bare sige, at jeg stadig væk mangler nogle svar fra venstrefløjens side. Der kommer en hel masse med, at vi ikke kan tage noget derfra, at vi ikke kan gøre det ene og vi ikke kan gøre det andet. Nej, men hvad er det så, vi kan gøre? Jeg mangler stadig væk nogle svar.

Kl. 17:21

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Hr. Karl Bornhøft.

Kl. 17:21

Karl H. Bornhøft (SF):

Jeg er jo i den lidt ulykkelige situation, at hvis jeg prøvede på at give et svar, ville formanden gribe ind, for det må jeg jo ikke i den her sammenhæng, men jeg må stille spørgsmål. Det er så min lod i den her debat.

Mit spørgsmål er stadig væk: Kunne De Konservative ikke overveje at bruge det samme motiveringsredskab over for både kortuddannede og højtuddannede, sådan at vi faktisk gjorde det på en positiv måde og gav nogle redskaber, der sikrede, at der også var et større incitament til at blive på arbejdsmarkedet? Er det så fuldstændig fremmed, at det også skulle kunne gå ud over – i gåseøjne – kortuddannede?

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Lad mig lige rette en misforståelse. Det her er korte bemærkninger. Der kan man sige hvad som helst inden for 1 minut, og man er ikke

begrænset til kun at stille spørgsmål. Det er i spørgetiden, det er sådan.

Ordføreren.

Kl. 17:22

Helle Sjelle (KF):

Jeg synes jo netop, at vi ser på incitamenterne, bl.a. i den her tilbage-trækningsreform. Vi sørger netop for, at folk får et incitament til i højere grad at blive på arbejdsmarkedet, end de har været tidligere. Vi er også bare nødt til at sørge for, at der er nogle incitamenter f.eks. for virksomhederne til at være her i landet, fordi hvis virksomhederne flytter ud, er der heller ikke nogen arbejdspladser. Så der er masser af forskellige måder at se på incitamenter på, og man er efter min opfattelse nødt til at have en bred vifte.

Kl. 17:22

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:22

Eigil Andersen (SF):

Ordføreren bruger udtryk, som at vi skal have råd til velfærd, og at vi skal have en sund, holdbar økonomi. Der står ikke på pengesedler i en pengekasse, hvor de kommer fra, og hvad angår statens pengekasse, kan man ikke se på de sedler, der bliver lagt ned i den, om de stammer fra, at efterlønnen er blevet afskaffet, eller om de stammer fra en skattebetaling. Men et står fast, og det er, at hvis De Konservative får gennemført deres kongstanke om fortsatte skattelettelser, så skal pengene hives op af den kasse. Der står jo netop ikke navn på pengesedlerne, og det betyder, at den ældre lønmodtager, som mister sin ret til efterløn og til at have nogle gode år sammen med sin ægtefælle og i stedet får en blodprop og bliver invalid af det eller dør før tiden, så er med til at betale til de skattelettelser, som De Konservative vil give til de velstillede. Hvor er rimeligheden henne?

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:24

Helle Sjelle (KF):

Når nu hr. Eigil Andersen netop taler om det her med bare at hale pengesedler op af en kasse, kan jeg bare konstatere, at hvis SF får den magt, som de ønsker at få, vil de tro, at man bare kan blive ved med at trykke penge. Jeg tror, det er ret vigtigt, at man ser i øjnene, at vi, hvis vi skal have det her samfund til at fungere fremover, er nødt til at sørge for, at vi betaler den regning, der faktisk er.

Det, vi fra konservativ side er meget optaget af, er, at vi leverer nogle svar, nogle løsninger på de udfordringer, vi står over for, og et af de svar er bl.a. den tilbagetrækningsreform, som regeringen har fremlagt her.

Kl. 17:24

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 17:24

Eigil Andersen (SF):

Socialdemokratiet og SF har jo leveret stribevis af svar: Vi har millionærskat; vi vil forøge beskatningen af bankerne, som samfundet har hjulpet, og nu er det rimeligt, at de betaler noget tilbage; vi vil lægge afgift på cigaretter; vi vil lægge afgift på usunde fødevarer osv. Så det er jo ikke, fordi vi mangler svar på de her ting.

Men det misforhold, der opstår her, er, at man vil fjerne en mulighed, som ældre lønmodtagere, fordi de er slidt, har for at få nogle ordentlige år sammen med deres ægtefælle og måske deres børne-

børn. Man vil fjerne den mulighed, for at man så om nogle år lettere kan give skattelettelser. Det er jo grotesk! Men sagen er, at det jo er belyst, at det også er foregået sådan hidtil med de skattelettelser, der blev givet i 2003 og 2007.

Jeg kan ikke se andet, end at konklusionen på det her er, at det, når De Konservative ønsker og kræver skattelettelser, bliver efterlønsmodtagerne, der kommer til at betale for det, og det er simpelt hen dybt uretfærdigt.

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:26

Helle Sjelle (KF):

Jeg kan overhovedet ikke se, at det er efterlønsmodtageren, der kommer til at betale for det her. Det, det her går ud på, er jo at spørge, hvorfor staten skal betale for, at friske, raske og rørige mennesker holder fri? Jeg må indrømme, at jeg stadig ikke kan forstå det. I den økonomiske situation, vi står i, kan jeg ikke forstå, hvorfor man ikke siger: Vi bliver nødt til at sørge for, at der selvfølgelig også er råd til at tage hånd om de svageste. Nej, svaret fra venstrefløjnen er, at vi da selvfølgelig skal betale raske og rørige mennesker for fortsat at have mulighed for at gå på efterløn. Jeg må indrømme, at jeg simpelt hen ikke forstår det!

Kl. 17:26

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 17:26

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne spørge den konservative ordfører, om hun ikke er ærgerlig over, at Venstre har stjålet den konservative politik og bagefter sagt til De Konservative, at de ikke må fortælle om, hvad provenuet skal bruges til. For det er jo sandheden, ikke? Det er De Konservatives idé at afskaffe efterlønnen, og hele manøvren går ud på, at man skal skaffe nogle penge til at give skattelettelser til de rigeste, og det synes Venstre så ikke om. Hvordan synes Venstre og De Konservative, at det hænger sammen?

Man bruger udtrykket, at man ikke kan låne til velfærd. Jeg vil gerne høre fru Helle Sjelle, om hun ikke kan bekræfte, at man skal ud at låne næsten 25 mia. kr. for at afskaffe efterlønnen, og at man siger nej tak til at modtage 2 mia. kr. fra alle dem, der er 30-45 år, som i dag indbetaler frivilligt til efterlønnen. Det er regnestykket. Og man skal låne til velfærd for at afskaffe efterlønnen, ikke?

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:27

Helle Sjelle (KF):

Jamen jeg synes ikke, at man kan stille det sådan op, som hr. Bjarne Laustsen stiller det op her. Det, jeg bare vil sige, er, at vi længe har sagt, at vi synes, det er en fornuftig idé at afskaffe efterlønnen. Og nu har regeringen fremlagt et forslag til en afskaffelse af efterlønnen, og så er jeg et positivt, glad, optimistisk menneske, der siger: Så må vi selvfølgelig gøre, hvad vi kan for at få gennemført det her forslag.

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Det må da være ærgerligt, for jeg stod her og spurgte den tidligere konservative leder, fru Lene Espersen, om en afskaffelse af efterlønnen, og det betydte man, at man aldrig nogensinde ville. Man ville fremrykke det, så det startede hurtigere end det forlig, der var lavet i 2006 – og vupti, så har Venstre lige pludselig hugget De Konservative politik, og nu skal efterlønnen bare de facto afskaffes, og penge skal bruges til skattelettelser, fortæller De Konservative så. Det er penge, man ikke har. Derudover skal man betale penge tilbage til dem, der er mellem 30 og 45 år, og det er 25 mia. kr. De samme mennesker kan jo så ikke indbetale til efterlønnen, når man har afskaffet den, vel? Det er 2 mia. kr. Har man de penge, og hvor har man dem henne?

Kl. 17:27

Tredje næstformand (Holger K. Nielsen):
Ordføreren.

Kl. 17:28

Helle Sjelle (KF):

Jeg vil sige til hr. Bjarne Laustsen, at det simpelt hen er sludder og vrøvl. Det her handler om, at vi ønsker at afskaffe efterlønnen, for at vi også sikrer en holdbarhed i dansk økonomi fremover. De penge skal ikke bruges til skattelettelser. Det er der ingen planer om, og det ved hr. Bjarne Laustsen udmærket godt, men han prøver på at kæde de to ting sammen, for hvis det nu kunne lykkes, var det en rimelig god sag. Jeg må bare skuffe hr. Bjarne Laustsen, for det lykkes altså ikke.

Kl. 17:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 17:29

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Grunden til, at jeg tager ordet, er, at jeg egentlig synes, at vi mangler nogle svar fra fru Helle Sjelle.

Fru Helle Sjelle snakkede helt fint uden om det med seniorførtidspension og problemet med, at folk falder i et hul, hvis de er nedslidte eller for syge til at være på arbejdsmarkedet, men for raske til at få førtidspension, som de skal have efter de gældende regler. Det lyder, som om alle kan få førtidspension, og det kan de bare ikke. Og så er der et problem i det med, om de skal have et fleksjob – som ministeren var inde på – for det kan være, at de er for syge til at få det, for der skal de kunne arbejde et vist antal timer om ugen. De skal arbejdsprøves i 37 timer om ugen for at få fleksjob. Der hænger politikken ikke sammen.

Man siger så, at man fjerner efterlønnen, og så får de førtidspension, og så er den hellige grav velforvaret. Men det er den jo ikke, for der er så mange forhold, der gør sig gældende. Det kan godt være, at man siger, der skal være en lempeligere behandling, men der er stadig væk de gældende regler for førtidspensionsordningen. Folk skal have en ret så meget nedsat erhvervsevne for at få tilkendt førtidspension, og så kan de komme i den situation, at de er for syge til at få et fleksjob, fordi de skal være på arbejdsmarkedet i 37 timer.

Kl. 17:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:30

Helle Sjelle (KF):

Det er jo noget af det, vi prøver på at se på. Vi prøver netop at se på, hvordan vi bedst muligt kan tage hånd om dem, der er nedslidte, og

det er så, uanset om man er 20, 40, 50 eller 60 år, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted. Jeg synes også, at det må være det, der er udgangspunktet her.

Nu ser vi så på, om det ikke kan lykkes at lave en ordning, som opfanger de mennesker, som har de her nedslidningsproblemer. Der må vi jo se, hvordan vi får skruet den ordentligt sammen. Først og fremmest prøver vi på at få den skruet sammen på en sådan måde, at det især handler om de mennesker, der har mindre end 5 år, til de bliver folkepensionister, og de får en hurtigere adgang, og det er så, uanset om de har betalt ind til en efterlønsordning eller ej. Man skal også huske på, at der er masser af mennesker i dag, som ikke har betalt ind til en efterlønsordning, og dem skal der altså også tages hånd om, og det er så, uanset om man vil afskaffe efterlønnen eller ej.

Vi prøver også at se på, om behovet for arbejdsprøvning med henblik på en førtidspension ikke kan gøres mere fleksibelt, end det er på nuværende tidspunkt for de her mennesker, og så lægger man jo også større vægt på tilgængelige oplysninger om eget helbred m.m.

Jeg synes, at vi gør et reelt forsøg på netop at samle de her mennesker op, men vi er da også åbne over for forslag til forbedringer af det her. Det er da ikke nogen hemmelighed.

Kl. 17:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted for en anden kort bemærkning.

Kl. 17:31

Bent Bøgsted (DF):

Det andet, jeg godt lige vil prøve at få et svar på, er det, fru Helle Sjelle sagde, om, at det jo ikke er rimeligt, at det offentlige skal betale til, at folk kan gå på efterløn – og så skal efterlønnen bare væk. Mener fru Helle Sjelle dermed, at det ikke er rimeligt, at det offentlige betaler til nogen som helst, der kan trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet? Her tænker jeg på, at der alligevel er mange, der får en offentlig statsbetalt pension, som trækker sig tilbage fra de er 60 år. Er det også meningen, at De Konservative vil se på det område og sige: Nu fjerner vi efterlønnen, og så fjerner vi også alle de offentlige pensioner, så der ikke er nogen, der kan få en offentlig pension fra de er 60 eller 62 år, men først fra de er 65 eller 67 år?

Kl. 17:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:32

Helle Sjelle (KF):

Det her er jo en balancegang, men jeg vil bare for at slå det fuldstændig fast gerne sige, at vi ikke har nogen planer om ellers at ændre andre ting på nuværende tidspunkt. Vi har for den sags skyld heller ikke nogen planer om at ændre folkepensionen – bare for også at slå det helt fuldstændig fast i den her debat.

Vi synes, at det, der er relevant at se på, er, hvordan og hvorledes vi får økonomien til at hænge sammen fremover, og der må vi sige, at der altså er en meget lukrativ ordning, hvor vi betaler raske mennesker for at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Vi har brug for de mennesker på arbejdsmarkedet, og derfor synes vi også, at det er rimeligt, at vi siger, at det er her, vi sætter ind, frem for at lave nedskæringer for de syge og dårlige.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Line Barfod (EL):

Det er jo efterhånden krystalklart, at regeringen vil tvinge lavtlønnede til at blive på arbejdsmarkedet, til de bliver syge. Vi har mange gange nu hørt, at man ikke må få penge fra det offentlige, hvis man er rask og gerne vil have en alderdom, men hvordan hænger det så sammen med, at De Konservative vil bevare folkepensionen? Er det, fordi man regner med, at alle de lavtlønnede når at blive syge, inden de går på folkepension, eller hvorfor mener man, at man gerne der må have en værdig alderdom, selv om man er rask? Hvad er det, der gør forskellen?

Kl. 17:33

Kl. 17:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:34

Helle Sjelle (KF):

Jeg vil sige til fru Line Barfod, at vi meget gerne vil have, at folk har mulighed for at få en værdig alderdom. Det, man bare bliver nødt til at se på, er jo rimeligheden i de ordninger, vi har, og jeg vil ganske enkelt og klart sige, at vi ikke synes, det er rimeligt, at man på nuværende tidspunkt kan trække sig tilbage på statens regning, når man er 60 år. Det kan vist ikke siges mere enkelt eller mere klart. Det er derfor, vi siger, at vi bliver nødt til at se på den her ordning og sørge for, at den bliver ændret, men vi bliver også nødt til at ændre den på en måde, således at folk ikke fra den ene dag til den anden får ændret nogle forhold, som gør, at de bliver utrygge.

Kl. 17:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Line Barfod for anden korte bemærkning.

Kl. 17:34

Line Barfod (EL):

Jeg forstår stadig ikke argumentationen for, at man gerne må gå på folkepension, når man er rask, men ikke må gå på efterløn, når man er rask. Men det kan være, det bliver klart på et tidspunkt. Så skal jeg bare høre om noget andet. Både de økonomiske vismænd og Dansk Arbejdsgiverforening har jo meget klart sagt, at den måde, deres regnestykke egentlig hænger sammen på, er, ved at arbejdsløsheden ikke må blive for lav, og derfor er man nødt til at afskaffe efterlønnen, for ellers er der en risiko for, at arbejdsløsheden bliver for lav. De mennesker, der ikke kan komme på efterløn, kommer ikke i arbejde, de bliver arbejdsløse med den arbejdsløshed, vi har, og hvis arbejdsløsheden ikke er tilstrækkelig høj, stiger lønningerne jo, så er der ikke tilstrækkeligt pres på lønningerne.

Derfor skal jeg bare høre, om De Konservative bruger den samme regnemodel som de økonomiske vismænd og Dansk Arbejdsgiverforening, nemlig at den måde, økonomien i det her kommer til at hænge sammen på, er, ved at arbejdsløsheden bliver højere, så man kan presse lønningerne.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:35

Helle Sjelle (KF):

Det, der har været udgangspunktet for os, vil jeg sige til fru Line Barfod, er, at vi fremover skal sikre, at vi har en god, sund, holdbar økonomi. Vi må bare sige, at hvis vi fremover skal sikre, at der er tilstrækkelig med arbejdskraft her i landet, så vi også har råd til at producere den velfærd, der sørger for, at der også er nogle midler, der kan tage hånd om dem, der er allersvagest i vores samfund, er vi

nødt til at sørge for, at der er et vist arbejdsudbud her i landet. Og hvis vi skal have det her arbejdsudbud, er vi også nødt til at se på f.eks. efterlønnen. Det er kun ret og rimeligt, at man gør det. Men jeg kan forstå, at vi fra venstrefløjen stadig ikke får nogen svar på, hvad man synes på det her område. Svarene svæver stadig væk i vinden.

Kl. 17:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke, at der er flere korte bemærkninger til denne ordfører. Den næste ordfører i talerækken er fru Line Barfod, værsgo.

Kl. 17:36

(Ordfører)**Line Barfod (EL):**

Mange tak.

Debatten om efterlønnen er jo i den grad blevet en meget afgørende debat om, hvad det egentlig er for et samfund, vi vil have. Vil vi have et samfund med så stor ulighed, stor arbejdsløshed som muligt, hvor man kan presse lønningerne, og hvor velfærd og det at have et godt liv er for dem, der har råd, mens de, der ikke har råd, enten må vente på, at de får det så dårligt, at de kan få nogle almisser, eller også bare må blive ved med at knokle?

Jeg synes, det har været ret uhyggeligt i den her debat at blive ved med at høre det her argument om, at hvis man er rask, må man ikke trække sig tilbage fra arbejdslivet, fordi regeringen og Liberal Alliance jo hele tiden glemmer at sige, at det kun gælder for de lavtlønnede. Vi fik jo meget tydeligt svar fra beskæftigelsesministeren på, at regeringen overhovedet ingen intentioner har om, at alle de, som har fået kæmpetilsbud fra skatteborgerne til at spare op i private pensionsopsparinger, skal tvinges til at blive på arbejdsmarkedet. Nej, der må man fuldstændig selv bestemme, hvornår man trækker sig tilbage. Men alle de lavtlønnede skal tvinges til at blive, til de bliver syge og nedslidte.

Det var en af de største forbedringer, som fagbevægelsen og arbejderbevægelsen opnåede i Danmark, at man først fik folkepensionen og senere efterlønnen. Det betyder, at man rent faktisk også, når man er lavtlønnet, har mulighed for at vælge at trække sig tilbage, når man selv ønsker at trække sig tilbage, så man kan nå at have en værdig alderdom – kan nå at bruge tid sammen med sin familie, kan nå at bruge tid på sine interesser osv. Og det er den, der nu står for skud.

Der bliver sagt, at det er, fordi vi skal have økonomien til at hænge sammen. Man glemmer at sige, at grunden til, at der er et kæmpe hul i statskassen, der skal dækkes, er, at man har givet masser af skattelettelser. Pengene fosser ud til de rigeste i det her samfund. Man glemmer at sige, at grunden til, at vi har et stort problem med økonomien, er, at man overhovedet ikke har gjort noget for at skaffe folk i arbejde, skaffe nogle job, de kan få arbejde i, men i stedet bare har ladet arbejdsløsheden stige, fordi man sådan set er enig med de økonomiske vismænd og Dansk Arbejdsgiverforening i, at arbejdsløsheden ikke må være for lav, for så kan man ikke trykke lønningerne ordentligt.

Der har jo været noget diskussion på det seneste om, hvad vi skal leve af. Den kommer vi til at have igen den 24. februar i debatten om en forespørgsel, som Enhedslisten har stillet til statsministeren om, hvad vi skal leve af. Vi har fremlagt en lang række forslag til, hvordan vi skaber mange flere job, og hvad vi skal leve af, også masser af forslag til, hvordan vi finansierer det. Men jeg synes, det er lige så vigtigt som at diskutere, hvad vi skal leve af, at diskutere, hvordan vi skal leve. Ønsker vi at have samfund, hvor alle har mulighed for at få et godt liv, og hvor man også kan have godt arbejdsliv og også kan få en værdig alderdom? Eller ønsker vi at have samfund, hvor de rige – de, der har penge nok – kan bestemme i deres eget liv, mens

det for det store flertal af befolkningen bare er et spørgsmål om at komme så hurtigt som muligt ud på arbejdsmarkedet og knokle så meget som muligt i så mange år som muligt, indtil man er nedslidt, og så kan man, hvis man er heldig og kommer igennem forløbene med de mange ansøgninger, der skal til, få en seniorførtidspension, inden man så får en meget lille folkepension?

Jeg synes helt klart, at vi skal holde fast i de kæmpe goder, vi har opnået ved mange års faglig kamp, som har gjort, at vi har et velfærdssamfund, som bygger på, at alle i samfundet skal have mulighed for et godt liv, og at alle i samfundet også skal have mulighed for en værdig alderdom. Og det er det, hele den her debat om efterlønnen faktisk handler om, nemlig hvorvidt vi skal gå væk fra det samfund, hvor vi prøver at skabe velfærd for alle, og over til et samfund, hvor der kun er velfærd for dem, der har penge nok og magt nok til at få kæmpetilskud fra skatteborgerne til at sørge for, at de får de penge.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen markeringer for korte bemærkninger. Er der en ordfører for forslagsstillerne? Ja, det er der. Hr. Simon Emil Ammitzbøll, værsgo.

Kl. 17:41

(Ordfører for forslagsstillerne)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Prognoserne for det danske samfund og dansk økonomi er ganske alvorlige. Vi kan se, at vi de seneste 15 år er røget ned ad listen over verdens rigeste lande, som er opgjort af den internationale økonomiske samarbejdsorganisation, OECD, fra en sjetteplads for 15 år siden til en tolvteplads i dag. OECD spår, at Danmark vil klare sig næstdårligst, når det gælder vækst, i de kommende 15 år, når vi ser blandt verdens rigeste lande. Det betyder, at vi relativt er blevet fattigere, og at vi relativt bliver fattigere. Gør vi intet, vil vi misundeligt kunne se på de muligheder, som tilbydes borgere i Sydøstasien, når det gælder operationer og uddannelsesmuligheder. Det er den fremtid, vi står over for. Det er den diskussion, vi har i dag. Det er den diskussion, vi skal finde løsninger på.

Der er kun én vej frem for det danske samfund, hvis vi også vil have velstand i fremtiden, og det er vækst. Vækst kræver reformer. Det kræver reformer af arbejdsmarkedsområdet, og det kræver reformer af skatteområdet. Derfor er en afskaffelse af efterlønnen et vigtigt element. For når vi ser frem, kan vi se, at færre og færre står til at skulle forsørge flere og flere. Der er ganske enkelt brug for et større arbejdsudbud. Velfærdskommissionen har fastslået, at ingen overførselsindkomstmottagere har så let ved at gå over i beskæftigelse som efterlønsmodtagere. Det er derfor, det er særlig interessant at gå efter denne gruppe i forhold til andre grupper på overførselsindkomster.

Der er selvfølgelig også et moralsk argument imod efterlønnen, nemlig at det er dem, der har det godt, der bliver forsørgt på de øvrige regning, bl.a. dem, der ikke længere har det så godt.

Tak til Venstre, Konservative og Radikale for at bakke op, om ikke med stemmer, så i hvert fald moralsk, i forhold til forslaget indhold. Vi er meget glade for, at regeringen, efter at dette beslutningsforslag blev fremsat før jul, jo har skiftet holdning og i dag er imod efterlønnen. Det viser, at Liberal Alliances parlamentariske indflydelse er større, end folk umiddelbart tror. Tidligere fremsatte vi beslutningsforslag om at halvere dagpengeperioden. Der fik vi at vide af regeringen, at det kunne der ikke være tale om. Så fremsatte vi beslutningsforslag om at afskaffe efterlønnen. I første runde fik vi at vide, at det kunne der ikke være tale om. I det ene tilfælde blev vores politik gennemført, i det andet tilfælde er det i det mindste blevet regeringens politik. Der lyttes, og vi takker.

Vi håber så også, at der lyttes til vores opfordring til, at hvis det, måske mod regeringens forventning, men nok med Liberal Alliances forventning, ikke skulle lykkes at lave en aftale med Socialdemokraterne før valget, så håber vi, at Venstre, Konservative og for den sags skyld også De Radikale vil opsiges velfærdsforliget fra 2006, så danskerne kan få et reelt valg ved næste folketingsvalg og enten stemme for fortsat efterløn og økonomiske problemer eller nej til efterlønnen og en vækstfyldt fremtid.

Hvad er så oppositionens svar? Jo, det er klynk og falsk solidaritet, statsstøttede forsikringsordninger, hvor det ikke er dem, der opfylder betingelserne, der kan trække sig tilbage, men i stedet for bare dem, der har lyst. 60 pct. af de ufaglærte indbetaler ikke til efterløn. Det er ellers de ufaglærte, som venstrefløjten på mest usmagelig vis holder foran sig i deres argumentation for efterlønnens bevarelse, selv om vi godt ved, at det i virkeligheden er skolelærerne, som er dem, der flittigst sparer op til efterløn, for det må jo være frygtelig opslidende.

Kl. 17:46

Når man så prøver at kratte lidt i overfladen, siger i hvert fald Socialdemokraternes formand, fru Helle Thorning-Schmidt: Vi skal arbejde 12 minutter mere. Det siger hun sammen med SF's formand, hr. Villy Søvndal. Fru Helle Thorning-Schmidt sagde på Slotspladsen ude foran Christiansborg for nogle måneder siden, at hvis ikke fagbevægelsen og arbejdsmarkedets parter i øvrigt kunne blive enige om at finde de 15 mia. kr., man mangler, ja, så kan man jo afskaffe efterlønnen. Det vil sige, at alternativet er det samme, men vi andre får at vide, at vi er helt frygtelige. Jeg kan ikke engang huske, hvad det var for et ord, fru Line Barfod brugte, men det var i hvert fald ikke særlig pænt. Men det er i hvert fald frygteligt, at man vil afskaffe den.

Hvad er så S og SF's alternativ? Ja, det er faktisk et ret godt spørgsmål. Det siger jeg ikke, fordi jeg selv har stillet det, det er der nemlig utallige andre, der har gjort: politikere, journalister, borgere. Alle er vi spændte og nysgerrige på, hvad S og SF's alternativ er. Vi skal arbejde 12 minutter mere i gennemsnit. Ja, det kan man da sådan set ikke være imod. Hvis man virkelig mener det, kan man bare nedsætte marginalskatterne, for det vil være den sikreste vej til at få danskerne til at arbejde mere.

Men hvordan har S og SF så forestillet sig, at danskerne skal kunne komme til at arbejde mere i gennemsnit – 12 minutter mere om dagen? Det ved vi ikke. Måske ved S og SF det ikke engang selv, for de har i hvert fald ikke villet afsløre det for os andre. Vi har spurgt, og vi har spurgt. I dag har vi spurgt hr. Leif Lahn Jensen og hr. Eigil Andersen. De har ikke kunnet svare. Men på det punkt kan man så sige, at de flugter fint med deres partiers formænd, for de har heller ikke kunnet eller måske rettere villet svare.

Vi har set i de forskellige såkaldt fair udspil fra S og SF, at man allerede har delt lidt gaver ud til fagbevægelsen til gengæld for, at de gerne vil finde de her 15 mia. kr. Så vi må gå ud fra, at der ligger en aftale. Der ligger en aftale med Harald Børsting, som vil få en ny indflydelse til fagbevægelsen, som vi ikke har set større, siden dansk økonomi kom i uføre i 1970'erne. Der ligger en hemmelig plan, som S og SF og LO har lavet. Hvor den ligger, ved vi ikke. Hvad den går ud på, ved vi ikke. Vi kan spørge fra nu af og til valget, men svar får vi åbenbart ikke. Jeg synes, det er helt urimeligt – helt urimeligt – at man vil gå til valg og ikke fortælle om, hvad det er for en politik, man tilbyder danskerne. Man lover mælk og honning, men sandheden er, at honningkrukken er tom og mælken er sur, for man har ingen svar. Man lover guld og grønne skove, men regningen skal betales bagefter og alligevel.

Den ubehagelige sandhed er jo i virkeligheden også, at når man siger, at folk skal arbejde 12 minutter mere om dagen i gennemsnit, så er det vel i virkeligheden fru Line Barfod, der er tættest på at have svaret. Så er det jo, fordi man ønsker at sørge for, at løndannelsen

holder lidt igen. Det er jo det, man vil fra S og SF's side, i hvert fald hvis man forstår sig på nationaløkonomi, og hvis tilfældet skulle være det modsatte, vil jeg alligevel sige, at økonomerne i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har gjort noget godt, for så har de snydt S og SF noget så grundigt.

Danmark er et land, der er helt fantastisk, et land, hvor vi har masser af rigdom, og vi har haft det i hvert fald de sidste 50-60 år, men man må ikke af den grund tro, at rigdommen kommer af sig selv. Ingenting kommer af ingenting, og vi er nødt til at tage fat på de reformer, der giver vækst, hvis vi skal sørge for, at også fremtidige generationer kan leve i velstand. De er ikke så fremtidige endda. Det er vores børnebørn, vores børn, ja, faktisk os selv, som kommer til opleve en relativt fattigere tilværelse, hvis ikke vi gør noget nu. Derfor er jeg glad for, at det langsomt, men sikkert lykkes os i Liberal Alliance at få flere partier til at bakke op om at ville afskaffe efterlønnen. På et eller andet tidspunkt skal det nok lykkes at få 90 mandater – i værste fald om ikke før, at en forhåbentlig ikkeny regering har kørt Danmark i sæk.

Kl. 17:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke nogen markeringer for korte bemærkninger.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om bestilleransvar (solidaransvar).

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsættelse 14.12.2010).

Kl. 17:52

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Værsgo til beskæftigelsesministeren.

Kl. 17:52

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Det er ikke første gang, at vi i Folketinget skal drøfte social dumping i forbindelse med udenlandsk arbejdskraft på det danske arbejdsmarked. Det har vi haft lejlighed til mange gange før, og hver gang kan vi konstatere, at der er en udstrakt enighed om, at arbejde i Danmark skal foregå på ordentlige vilkår, at vi skal værne om den danske model, og at vi skal sikre fair konkurrence. Spørgsmålet er så, hvordan vi gør det bedst. Enhedslisten vil ved lov indføre et bestilleransvar, hvor den, som bestiller en tjenesteydelse, kan blive holdt økonomisk ansvarlig for tilgodehavender, som lønmodtager og det offentlige måtte have hos tjenesteyderen eller hos dennes underentreprenør. Det første led i kæden, nemlig bestilleren, bliver således gjort ansvarlig for opfyldelse af aftaler og krav, som en anden part hæfter for til anden side.

Det er på flere områder et meget vidtgående forslag, som giver nogle principielle betænkeligheder, og jeg er ganske enkelt ikke enig med forslagsstillerne i, at det her er den rette vej at gå. Og jeg mener, at forslaget rejser langt flere spørgsmål og problemer, end det giver svar og løsninger.

For det første bliver det med forslaget nærmest uoverskueligt, hvad man som privatperson eller virksomhed kan komme til at hænge på af økonomiske forpligtelser, hvis man hyrer en virksomhed til at udføre et stykke arbejde. For risikerer man pludselig en kæmpe regning, hvis det viser sig, at virksomheden eller en underentreprenør, som man slet ikke kendte til, stikker af fra at betale de ansattes løn eller undlader at betale skat og moms? Hvordan vil det påvirke både det private og virksomhedernes interesse i at kunne udføre et arbejde, hvis de risikerer at komme til at hænge på uforudsete udgifter, fordi en underentreprenør ikke lever op til sit ansvar? Hvad vil det betyde for beskæftigelsen og for den generelle aktivitet i samfundet? Hvordan skal man som almindelig borger gardere sig mod den risiko? Godt nok foreslås der en bagatelgrænse på 100.000 kr., men den er jo hurtigt nået, hvis man f.eks. skal have lavet et nyt badeværelse, eller hvis man skal have udskiftet sit køkken.

For det andet – og det er mindst lige så vigtigt – er jeg stadig af den overbevisning, at arbejdsmarkedets parter er de bedste til at fastlægge og håndhæve løn- og arbejdsvilkår på det danske arbejdsmarked, og det er uden hjælp fra lovgivningsmagts side. Sådan har de jo rent faktisk gjort det i over 100 år.

Hvis vi ved lov indfører et bestilleransvar eller et kædeansvar, hvor f.eks. hovedentreprenør gøres ansvarlig for underleverandør, risikerer vi at rykke på den fine balance, der er på arbejdsmarkedet, imellem lov og overenskomst, hvor arbejdsmarkedets parter har fuld autonomi og autoritet til at forhandle og eventuelt konflikte for at få løsninger på plads, der er skræddersyet til forholdene. Dette går så hånd i hånd med, at parterne samtidig har ansvaret for selv at håndhæve de aftaler, som de indgår; det sker alt sammen uden indblanding fra Folketingets side.

At parterne selv er i stand til at finde løsninger for at modvirke social dumping, findes der jo flere eksempler på. Under overenskomstforhandlingerne i 2010 blev parterne i byggeriet enige om en hasteprocedure for behandling af sager, der involverer udenlandske virksomheder. Ordningen har været en stor succes, ved at parterne får afgjort sagerne inden for 48 timer. Mens arbejdet i Danmark endnu stod på, er det lykkedes for parterne at få tilgodehavende løn udbetalt, inden den udenlandske tjenesteyder forlod landet. Konkret har det f.eks. betydet for 3F og fagforbundet på træ-, industri- og byggeriområdet, at der er sket en betaling på 800.000 kr. i bod og 800.000 kr. i efterbetaling af løn, feriepenge og pension.

I januar 2011 er 3F og Dansk Håndværk blevet enige om en fælles byggeoverenskomst for tømrer-, snedker- og murerfagene og andre fag, som bl.a. indebærer, at medlemmer, der bruger udenlandsk arbejdskraft, er forpligtet til, at underentreprenør også arbejder under overenskomstvilkår.

Så parterne er altså i stand til at finde løsninger uden Folketingets hjælp.

Kl. 17:57

Når det så er sagt, vil jeg sige, at det er klart, at vi fra politisk hold skal understøtte parterne i deres indsats for at bekæmpe social dumping og for at sikre, at der er ordnede forhold på arbejdsmarkedet. Derfor er det også et område, vi følger meget nøje. Det sker jo bl.a. i forligskredsen, som i sin tid stod bag østaf-talen, og som siden har indgået en aftale om RUT, altså Registret for Udenlandske Tjenesteydere.

Senest, i december 2009, var det en enig forligskreds, der besluttede at gennemføre en række initiativer til styrkelse af RUT-registret. Initiativerne omfatter jo bl.a. – og det er sikkert kendt stof for de fleste, i hvert fald her i Folketingssalen – en udvidelse af anmeldel-

sespligten til også at omfatte selvstændige enkeltmandsvirksomheder, indførelsen af en hvervgiverpligt til at sikre sig, at udenlandske tjenesteydere, som man har hyret, har anmeldt sig selv til RUT-registeret, at Arbejdstilsynet fører tilsyn med anmeldelsespligten til RUT-registeret, et skærpet bødeniveau samt mulighed for, at parterne kan få oplyst, hvor udenlandske tjenesteydere arbejder.

Så jeg synes faktisk, at vi allerede gør meget, også i forhold til de konkrete ting, som forslagsstillerne nævner i bemærkningerne til forslaget.

De sidste dele af den seneste RUT-aftale, hvervgiveransvaret og anmeldelsespligten for enkeltmandsvirksomheder, er først trådt i kraft her pr. 1. januar i år. Så jeg synes, det er alt for tidligt, hvis Enhedslisten med det forslag, som er blevet fremlagt her i dag, også vil fælde dom over de seneste initiativer, som forligskredsen har gennemført. Lad os nu lige se effekten af det. Vi har jo lige sat det i søen, og lad os nu få analyseret de erfaringer, som ligger, lidt nærmere.

Lad mig så afslutningsvis slå fast, at så længe arbejdsmarkedets parter selv er i stand til at finde løsninger, som håndterer problemerne, og så længe parterne ikke i fællesskab har bedt regeringen om at lovgive på det her område, så vil regeringen ikke fremsætte lovforslag, som bryder med den danske model.

De tanker, som forslaget om bestilleransvar på skatteområdet er et udtryk for, er ikke ukendte for Skatteministeriet, men et forslag om hæftelse for andre skatter og afgifter indebærer imidlertid principielle overvejelser om afvejningen imellem en effektiv skatteopkrævning og retssikkerheden for skatteyderne. Det er derfor et forslag, der kræver særlig omtanke og grundige overvejelser, og et sådant forslag indgår ikke aktuelt i regeringens planer.

Så med de ord her kan jeg sige, at regeringen ikke tilslutter sig Enhedslistens forslag.

Kl. 18:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt markering for en kort bemærkning. Fru Line Barfod, værsgo.

Kl. 18:00

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det var lidt svært at høre, hvor alvorligt ministeren egentlig mener at problemet er og dermed hvor alvorlige tiltag det egentlig er nødvendigt at tage for at imødegå det her problem. Vi ser flere og flere firmaer, som siger, at det er et kæmpe problem, at de bliver udsat for en så voldsom og unfair konkurrence. Vi har på det seneste set sagen om Fitness World, hvor der ikke bare er tale om social dumping, men hvor medarbejderne bliver truet med tæv, hvis de tillader sig at tale med fagforeningen. Vi er dermed ovre i noget, der ligner menneskehandel.

Byggefagene har for nylig været ude på en lang række arbejdspladser. De besøgte 60 pladser. På 50 af dem var der udenlandske firmaer og udenlandske arbejdere. Tre af de firmaer var registreret i RUT, og kun et af de tre, der var registreret, var registreret på en korrekt adresse. Mener ministeren virkelig, at det ikke er noget specielt stort problem, og at det er noget, hvorom vi rolig bare kan sige, at det må arbejdsmarkedets parter løse?

Kl. 18:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 18:01

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Altså, fru Line Barfod må have mig meget undskyldt, hvis fru Line Barfod ikke kunne høre alvoren i min tale. Ærlig talt så tror jeg ikke, at der er nogen her i Folketinget, der kan være i tvivl om, at den her

sag faktisk står ret højt på den politiske dagsorden. Nu er jeg godt klar over, at fru Line Barfods parti som faktisk det eneste parti står uden for aftalen om RUT-registeret. Det er jo så bare beklageligt, men jeg glæder mig meget over, at f.eks. Socialistisk Folkeparti er med til at tage et ansvar her, så det kunne også være, at fru Line Barfod for en gangs skyld skulle prøve at åbne øjnene og se, om resten af Folketinget måske kunne have ret, og at det ikke kun lige er Enhedslisten, der kunne have ret.

Så ærlig talt: Det her er et område, der er højt placeret på den danske politiske dagsorden, fordi der selvfølgelig skal være ordnede forhold på det danske arbejdsmarked. Så ud over de initiativer, der er blevet taget med bl.a. RUT-registeret, hvor de sidste initiativer først lige er trådt i kraft her den 1. januar, er det jo altså sådan, at vi har en over 100 år gammel tradition for, at det er arbejdsmarkedets parter selv, der løser de her problemer, godt hjulpet af de regler, der er på det her område, men at det ellers er et område, hvor arbejdsmarkedets parter selv styrer. Det er en tradition, som jeg synes vi skal være meget, meget påpasselige med at bryde.

Kl. 18:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Line Barfod.

Kl. 18:03

Line Barfod (EL):

Nu er det jo ikke et problem, vi har haft i de sidste 100 år. Det er en ret kort periode, vi har haft det her problem i. Vi kan se, at der er en lang række andre EU-lande, der har indført forskellige grader af bestilleransvar og solidaransvar, kædeansvar, og hvad man vælger at kalde det, fordi de også står med lignende problemer. Men jeg vil bare gerne høre: Når ministeren nu mener, at det er så alvorligt et problem, hvordan kan det så hænge sammen, at regeringen samtidig nu igen i dag er blevet taget i at give råd om, hvordan man kan lave social dumping? Vi har tidligere hørt regeringen opfordre til at undgå at betale skatter. I dag kommer det så frem, at man har givet råd om, hvordan folk kan lade arbejderne sove i stalden, eller at overarbejde skal betales med en kasse øl til deling blandt de ansatte. Er det i virkeligheden det, der er udtryk for regeringens holdning, eller hvordan skal vi forstå, at regeringen ikke virkelig vil tage nogle af de redskaber i brug, der kunne stoppe den sociale dumping?

Kl. 18:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 18:04

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg synes ærlig talt, det ville klæde fru Line Barfod at få alvoren lidt ind i den her debat. Jeg går ikke ud fra, at man fremsætter et beslutningsforslag som det her, hvis det ikke rent faktisk er noget, man mener noget med. Fru Line Barfod ved jo udmærket godt, at de her mærkværdige råd, som stod på en hjemmeside, er blevet fjernet. Det er ikke noget, som regeringen har haft det mindste med at gøre. Jeg har aldrig set dem, og jeg har aldrig hørt om det, der skulle stå på den pågældende hjemmeside. Så lad os nu lige få tingene i det rette perspektiv.

Så har fru Line Barfod jo fuldstændig ret i, at det ikke altid har været de samme problemstillinger, som vi nu arbejder med på det danske arbejdsmarked, der har fyldt på den politiske dagsorden, og at det danske arbejdsmarked er dynamisk, men over de seneste 100 år har vi altså også set, at arbejdsmarkedets parter i fællesskab har løst de opgaver, der er kommet hen ad vejen, og at man netop har påtaget sig ansvaret. Og det synes jeg ærlig talt at arbejdsmarkedets parter også skal have muligheden for at gøre i fremtiden. Jeg hører ikke ønsker fra arbejdsmarkedets parter om, at Folketinget skal blan-

de sig her. Nu ved jeg jo også, at fru Line Barfod – og det ved jeg ligesom pr. erfaring, for vi er jo til masser af samråd i Arbejdsmarkedsudvalget – går meget op i og med rette, at man ikke skal lovgive, hvor der ikke er god grund til det, og det her er jo så lige præcis et sted, hvor der ikke er god grund til at lovgive, fordi arbejdsmarkedets parter selv styrer det. Så skal vi ikke lade det være ved det?

Kl. 18:05

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Vi fortsætter i talerrækken. Undskyld, der var lige en enkelt mere. Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 18:05

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det er ikke altid lige nemt at få øje på det, når det står på skærmen. Men formanden ved jo godt, at vi er blevet belært om, at vi skal kigge på skærmen. Så jeg skal bare trykke på ønsker ordetknappen. Nu gik der lidt fra min taletid, og det håber jeg formanden ser igennem fingre med.

Det, der fik mig til at tage ordet, var, at ministeren sagde, at Enhedslisten var det eneste parti, der ikke stod bag RUT-registeret. Dansk Folkeparti har ikke stemt for RUT-registeret.

Så sagde ministeren noget om, at der åbenbart aldrig havde stået noget i Arbejdsmarkedsstyrelsens vejledning, som det har været fremme i pressen i dag, om, hvordan man kunne få folk, altså de sæsonarbejdere, som er her, til at overnatte. Det er sådan efter min opfattelse, at der altid er en årsag til en brand. Det vil sige, at som jeg har forstået det, ministeren har sagt, passer det, der været fremme i pressen i dag om Arbejdsmarkedsstyrelsens hjemmeside, ikke; det har aldrig nogen sinde stået på den hjemmeside. Det vil jeg gerne bede ministeren undersøge, for ellers er der nogle i pressen og i fagbevægelsen, der er helt på vildspor. Så må det være en opdigtet historie. Det kunne være rart at få undersøgt, om der er hold i den historie, og om det, vi er blevet konfronteret med som ordførere, er en opdigtet historie, der kommer fra fagbevægelsen, eller hvor den end skulle komme fra, hvis der aldrig nogen sinde har stået noget på Arbejdsmarkedsstyrelsens hjemmeside om det.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 18:07

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror, det beror på en misforståelse, for det, jeg sagde, var, at jeg ikke har kendskab til det. Jeg har aldrig set det, og det har heller aldrig nogen sinde været forelagt mig. Det har aldrig været inde på mit bord. Så det er ikke nogle råd, jeg kender til på nogen som helst måde. Men jeg skal love hr. Bent Bøgsted, at jeg nok skal få undersøgt sagen til bunds og vende tilbage til udvalget med oplysninger om, hvor det her stammer fra, og hvordan det er havnet på den her hjemmeside.

Når jeg nu kom for skade at sige, at det kun var Enhedslisten, der stod uden for forligskredsen omkring østaftalen, er det nok, fordi jeg betragter Dansk Folkeparti og hr. Bent Bøgsted som så god en ven, at man nogle gange helt glemmer, at der er enkelte ting, som Dansk Folkeparti står uden for. Så det beklager jeg meget, i og med at jeg også ved, at det faktisk er Dansk Folkeparti ret magtpåliggende at stå uden for lige præcis det her forlig.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 18:08

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det kunne godt være, at ministeren skulle lytte lidt mere. Nu hørte vi jo her tidligere på dagen, at ministeren fik ros, efter at ministeren havde lyttet til, hvad der var blevet sagt fra bl.a. min side vedrørende det her med sygefravær. Så det kunne godt være, at der var andre områder, hvor ministeren skulle lytte lidt til om der var problemer, f.eks. vedrørende RUT-registeret. Men lad det nu være.

Jeg ser frem til at få en redegørelse fra ministeren om de historier, der har været fremme i pressen i dag, og om, hvor de stammer fra. Den redegørelse tror jeg også fru Line Barfod ser frem til at få. Det er lidt spændende. Hvis der står noget på Arbejdsmarkedsstyrelsens hjemmeside om den slags, er det jo i sidste ende ministeren, der har ansvaret for det – det har hun for den slags, så vidt jeg ved. Det er jo regler, som regeringen sammen med forligspartierne bag østaftalen var enige om at det var fagforeningen der skulle kontrollere. Ifølge Avisen.dk har den her sag også været fremme for 2 år siden. Det synes jeg ikke lige jeg kunne erindre, men det er i hvert fald det, der er blevet sagt. Så jeg ser frem til en redegørelse om det.

Kl. 18:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 18:09

Beskæftigelsesministeren (Inger Støjberg):

Dels kan jeg love hr. Bent Bøgsted en redegørelse for sagen, dels kan jeg love hr. Bent Bøgsted, at jeg altid lytter til Dansk Folkeparti og hr. Bent Bøgsted. Det er ikke altid, jeg er enig, og det er vi ikke, når det gælder EU, men så er det godt, at der er så mange andre ting, der samler.

Kl. 18:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Nu ser jeg hverken nogen for korte bemærkninger i salen eller på skærmen. Så tak til ministeren. Så kan vi fortsætte i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Peter Juel Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 18:10

(Ordfører)

Peter Juel Jensen (V):

Tak, formand. Det er ikke nemt at komme efter en så dygtig og veltalende minister, men jeg vil prøve.

B 40 om bestilleransvar går ud på, at den, der bestiller en tjenesteydelse eller en aftale gennem en entreprise til en værdi over 100.000 kr., skal kunne gøres økonomisk ansvarlig for retmæssige krav fra leverandørens ansatte med hensyn til manglende løn, feriepenge, pension m.v. og krav fra myndighederne om manglende skat, moms og ATP. Venstre deler ikke Enhedslistens opfattelse af, at det er nødvendigt at indføre lovgivning om bestilleransvar, hvorefter bestilleren af en arbejdsopgave i sidste ende hæfter for alle led i kæden, der deltager i udførelsen af en arbejdsopgave, således at aftaler med de ansatte bliver overholdt, og at krav fra myndighederne ligeledes bliver overholdt.

Jeg er valgt på Bornholm, og der er vi ved at bygge et nyt plejehjem. Første etape blev en totalentreprise, som blev vundet af et firma ovrefra, dvs. fra Sjælland. Det er et byggeri til ca. 100 mio. kr., og det er faktisk en stor mundfuld for en lille kommune med blot 40.000 indbyggere. Alle dele af administrationen er spændt hårdt for og er involveret i det her store byggeri. Tænk nu, hvis en kommune kunne blive stillet til ansvar for, at en sådan virksomhed ikke overholdt sine forpligtelser til anden side. Det ville være en urimelig byrde for sådan en kommune, og det ville også være et meget uvant ar-

bejdsområde. Det er jo heller ikke det, som en kommune er god til. Det var en stor sag.

En mindre sag er: Personligt går jeg faktisk med nogle vilde planer om, at jeg gerne vil have opstillet en husstandsvindmølle. Det vil koste ca. 250.000-300.000 kr. plus fundament og tilslutning. Skal jeg så som privatperson eller skal min kommune ud at sikre os, at dem, der nu udfører de her arbejdsopgaver, svarer alle de forpligtelser, de nu har over for dels deres medarbejdere, dels over for det offentlige? Det rejser jo en hel række spørgsmål. Hvad er det for nogle registre, Enhedslisten vil have man skal have adgang til dels som kommune, dels som privatperson, og hvad vil det koste? Det synes jeg er nogle meget væsentlige spørgsmål, som jeg håber at Enhedslisten vil besvare på et eller andet tidspunkt under debatten i dag.

Jeg noterer mig også, at arbejdsmarkedets parter igennem mange år har kunnet lavet aftaler, der sikrer, at enhver får sit. Og vil man ikke underminere det ved at stemme for Enhedslistens forslag i dag? Jeg noterer mig også, at fagbevægelsen ikke har lagt sig fast på en model omkring kædeansvar. Der er dog dele af fagbevægelsen, der er bekymret for, at indførelsen af et kædeansvar vil begrænse fagbevægelsens mulighed for at konflikte, og det kan vel næppe være for til gavn for den danske model.

Så på Venstres vegne og på De Konservatives vegne vil vi gerne afvise forslaget, der ligger til behandling nu.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt til korte bemærkninger. Fru Line Barfod, værsgo.

Kl. 18:13

Line Barfod (EL):

Jeg er bare nysgerrig, for nu har jeg flere gange hørt det her med, at det skal arbejdsmarkedets parter stå for og det skal de løse. Hvordan er det, at arbejdsmarkedets parter kan gøre den, der bestiller opgaven, ansvarlig? Jeg er med på, at man kan lave aftaler om kædeansvar, som man nu også får i nogle overenskomster, sådan at en hovedentreprenør hæfter for underentreprenørerne, men hvordan gør man den, der bestiller opgaven, ansvarlig? Hvis den, der bestiller opgaven, hyrer en række fupfirmaer, som så groft underbetaler arbejderne, og som ikke betaler skat og moms osv., hvordan i alverden skulle arbejdsmarkedets parter kunne komme efter ham eller hende?

Kl. 18:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:14

Peter Juel Jensen (V):

Nu er de forhold, som ordføreren påpegede her, gudskelov jo ikke noget, vi kender til i Danmark. Det er noget, som kan komme ind udefra, og der har vi jo hele RUT-registeret osv., som ministeren redegjorde for, og vi har faktisk ikke set konsekvenserne af de nyeste tiltag, der er blevet sat i værk her pr. 1. januar.

Kl. 18:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 18:14

Line Barfod (EL):

Hvordan i alverden kan ordføreren påstå, at det ikke finder sted i Danmark? Har ordføreren overhovedet ikke fulgt med i de mængder af sager, der har været, den enorme mængde af sager, der ligger hos Arbejdsretten og andre steder. I de sager, som fagbevægelsen har vundet mod diverse firmaer, om, at der skulle betales, får de ingen penge ud, for firmaerne er væk. De eksisterer ikke længere. Der er

masser af sager med fupfirmaer, så jeg mangler stadig væk et svar fra ordføreren på, hvordan arbejdsmarkedets parter skal komme efter den, der bestiller opgaven. Det har RUT-registeret jo ikke noget med at gøre. Hvordan skal man komme efter den, der bestiller opgaven?

Kl. 18:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:15

Peter Juel Jensen (V):

Så vil jeg gerne oplyse ordføreren for Enhedslisten om, at jeg ellers synes, at jeg følger meget godt med. Jeg kender ikke den mængde af sager, som skulle ligge. Jeg ved, at der har været nogle problemer, når det drejer sig om udenlandske virksomheder, der kommer til Danmark for at løse en opgave, med at sørge for, at enhver får sit. Der har vi jo netop i en enig forligskreds strammet op om RUT-registeret og den information, som RUT-registeret skal have, således at man kan komme efter dem, som ikke svarer enhver sit. De seneste ændringer er indført pr. 1. januar, og vi har endnu ikke set virkningerne af dem. Dem har jeg faktisk store forhåbninger til.

Men jeg synes faktisk også, at det kan være meget, meget vanskeligt at komme efter en privat bestiller af en opgave. F.eks. kan jeg med hensyn til den lille husstandsvindmølle ikke vide, om den entreprenør, der sætter den op, nu har alle sine ting i orden med de underleverandører, han nu har. Hvordan skal jeg som privat bestiller af sådan en opgave kunne kontrollere det? Hvad er det for et administrativt apparat, Enhedslisten vil opbygge, og hvad koster det?

Kl. 18:16

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Lennart Damsbo-Andersen fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 18:16

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det at flytte rundt efter arbejde er ikke noget nyt fænomen, og det er heller ikke noget, som EU kan tilskrives æren for. Det gælder hverken i forhold til danskere, der er rejst ud, eller i forhold til udlændinge, der kommer til Danmark. Det er heller ikke noget nyt, at de rejssende er i en særlig sårbar situation og let kommer til at operere på et gråt arbejdsmarked, hvor der ikke er styr på løn og arbejdsvilkår og heller ikke på skat og moms osv.

Det er ikke nogen acceptabel situation, og derfor er Enhedslistens beskrivelse af situationen, som den ser ud i dag, og listen over nødvendige tiltag langt hen ad vejen meget rigtig. Det gælder ressourcetildelingen til SKAT, til politiet og til Arbejdstilsynet. Det gælder reglerne for oprettelse af firmaer, registrering af firmaer og straf for snyd, og det gælder kædeansvar, for så vidt angår de offentlige krav, dvs. moms, skat og ATP.

Men vi i Socialdemokratiet er uenige i, at der skal laves lovgivning om bestilleransvar på de områder, der kan reguleres ved indgåelse og håndhævelse af overenskomster mellem arbejdsmarkedets parter. Når man ser på 48-timers-aftalen mellem BAT og Byggeriets Arbejdsgivere, kan man se, at de har løst alle de sager, der har været. Senest har BAT og Dansk Håndværk indgået aftale om kædeansvar for de firmaer, der bestiller, så de firmaer, der bestiller, hæfter i alle led, og vi har endnu ikke set de sidste tiltag.

Det er vores opfattelse, at vi som politikere og Folketing skal være endog meget forsigtige med at begynde at blande os, så længe parterne på arbejdsmarkedet kan finde ud af at tage de nødvendige tiltag. Det forudsætter naturligvis, at vi giver myndighederne de nødvendige ressourcer og redskaber, så det er muligt at stoppe snyd, ud-

nyttelse og social dumping. Det står endnu tilbage at se den fulde effekt af de tiltag, som der allerede er taget i forligskredsen, vedrørende RUT, men det er en vigtig debat, og der skal holdes øje med det. Som jeg sagde, er der en række forslag fra Enhedslisten, som vi bakker fuldstændig op om, men det er ikke tiden til at lovgive om de områder, som i dag klares af arbejdsmarkedets parter.

Kl. 18:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er en enkelt til korte bemærkninger. Fru Line Barfod.

Kl. 18:19

Line Barfod (EL):

Jeg er med på, at der er rigtig meget her, som klares af arbejdsmarkedets parter. Fagbevægelsen har løftet et kæmpe ansvar her. Jeg takker også meget for opbakningen til en række af de andre forslag, vi har.

Men jeg vil bare gerne høre ordføreren: Når det gælder bestillere, hvordan forestiller Socialdemokraterne sig så at arbejdsmarkedets parter skulle løse det problem? Hvordan skal arbejdsmarkedets parter gå ind og sikre, at bestilleren løfter sit ansvar og sørger for, at det er nogle ordentlige firmaer, der bliver hyret, og ikke bare fupfirmaer? Når det gælder byggesjusk, har vi jo i dag en garantiordning, der gør, at bestilleren kan vide, at pengene er i banken, hvis det viser sig, at der er byggesjusk. Hvad er problemet med at indføre det samme i forhold til at sikre nogle ordentlige vilkår, så vi ikke får social dumping?

Kl. 18:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:20

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det kan være, det kræver to svar at svare på det her. Men det er jo rigtigt, hvad der bliver sagt, når vi kigger på bestillere, som vil snyde. Altså, hvis vi forudsætter, at arbejdsmarkedets parter er i stand til at få organiseret de firmaer og de medarbejdere, der kommer hertil fra andre lande, så de kan få nogle ordentlige vilkår, så står problemet med bestilleren tilbage, i forhold til om der er nogle, der prøver på at snyde, og det er der jo givet. Det har der altid været, og det vil der sikkert også være i fremtiden.

Det kræver jo så i hvert fald for mig at se flere ting. Først kræver det, at de myndigheder, vi har i Danmark, har nogle ressourcer, så de er i stand til at gribe ind, når de får at vide, at der er en bestiller, som forsøger at omgå reglerne. For det, som en bestiller skal gøre, er at sørge for, at der bliver betalt skat, at der bliver betalt moms, og at der bliver betalt ATP. Det har jeg også sagt. Der kan vi ikke finde os i, at der er nogle, der prøver at snyde. Resten af det, der skal betales, er jo løndelen og ordentlige forhold, når man skal sove, så man ikke skal ligge i en lade, og hvad vi ellers kan se. Det er jo forhold, der skal reguleres af arbejdsmarkedets parter og ikke af myndighederne.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Line Barfod for anden korte bemærkning.

Kl. 18:21

Line Barfod (EL):

Jeg er helt med på, at det er arbejdsmarkedets parter, der aftaler lønnen osv. Vores forslag går jo heller ikke ud på, at vi skal fastsætte lønnen. Vi siger bare, at den løn, der så er aftalt, skal man betale. Det er derfor, jeg bare vil høre, hvor Socialdemokraterne står, i forhold til hvad man gør med hensyn til bestilleren, for ordføreren siger

jo, at arbejdsmarkedets parter ikke kan komme efter bestilleren. Så jeg vil bare høre, om ordføreren ikke er enig i, at det kræver lovgivning, hvis vi skal efter bestilleren. Arbejdsmarkedets parter har ingen mulighed for at komme efter bestilleren.

Kl. 18:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:21

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Her forestiller vi os, at bestilleren hyrer et firma, så det er firmaet, som skal udbetale lønnen. Det er jo ikke bestilleren. Så man kan ikke gå efter bestilleren, men efter firmaet, og det, jeg siger, er, at der kan arbejdsmarkedets parter gå ind. Dels kan man få organiseret virksomheden, det kan arbejdsgiverne måske få gjort; dels skal de medarbejdere, som arbejder der, selvfølgelig organiseres af fagbevægelsen, og så skal det derigennem sikres, at den løn, der skal udbetales, også bliver udbetalt. Men det er jo ikke bestilleren, der er blandet ind i det.

Kl. 18:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:22

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Det her forslag om bestilleransvar er ikke et forslag, vi i Dansk Folkeparti kan støtte.

Vi kan se, at det vil give en hel del problemer. Det vil også give problemer for den almindelige borger, der har et hus og skal foretage ombygninger, eller som vil stå som bygherre for sit eget hus. Vi er i Dansk Folkeparti ikke indstillet på at indføre bestilleransvar. Vi kan derimod godt se, at der er nogle problemer, og et flertal i Folketinget har sagt, at de problemer, der opstår ved brug af især udenlandske virksomheder, hvor der sker en del svindel – og det er jo især i virksomheder fra Østeuropa, vi har set det – skulle rettes op ved RUT-registeret. Så vil det løse alle problemer. Der er så blevet strammet op her den 1. januar, og der har vi selvfølgelig ikke set nogen virkninger af de opstramninger endnu. Jeg håber da selvfølgelig, at det vil have den virkning, at der ikke kan ske det misbrug fra andre virksomheders side fra resten af Europa. Men det store problem er jo, at vi ikke sådan lige umiddelbart på grund af EU-regler kan lukke af for de virksomheder fra Østeuropa, der bevidst går efter at svindle.

I Dansk Folkeparti så vi egentlig gerne, at der var nogle skrappe regler om, at man kunne sige, at der ikke var nogen, der kom ind i Danmark for at arbejde, medmindre de på forhånd havde indgået en overenskomst for deres medarbejdere. Vi må jo så se, hvad RUT-registeret kan leve op til, og om det kan løse de problemer. Jeg har min stærke tvivl om, at RUT-registeret er det rigtige, og at det kan hindre et tryk af arbejdsmarkedet fra Østeuropa. Om det er bevidst, at man gerne vil have det? Det tror jeg egentlig, at det er i EU, altså at man skal have arbejdskraftens frie bevægelighed, og at det er en del af det projekt i EU, hvor man vil have, at man skal bringe lønningerne ned i de mest løntunge lande, så de nærmer sig Østeuropa og Sydeuropa. Jeg tror egentlig, at det sådan er en bevidst strategi i EU.

Jeg håber da ikke, at det er det, den danske regering også synes. Man kan få fornemmelsen af, at dem, der sidder nede i EU, har så travlt med at se på, hvordan forholdene er i Sydeuropa, og hvordan vi kan få løftet Østeuropa op på en standard, der ligner det, de har i Sydeuropa og midt i Europa, og så tænker man ikke over, at der er nogle lande, der er lidt mere udviklede, som Danmark, hvor vi har et helt andet system. Virkningen af det er så, at de håber på, at med de

tiltag, de laver i EU, bliver det danske system trykket og udhulet, så vi kommer ned i nærheden af det. Jeg håber ikke, at det er den vej, det kommer til at gå. Man kan have sin frygt for det, men vi kan godt se i Dansk Folkeparti, at der er nogle problemer med virksomheder fra Østeuropa.

Vi tror ikke helt rigtig på, at RUT-registeret kan løse det, men vi håber da, at det bliver sådan, at vi har taget fejl, og at RUT-registeret kan løse de problemer, men bestilleransvar er ikke noget, vi bryder os om. Vi tror, at det vil være mere til gene end til gavn, så vi kan ikke støtte forslaget.

Kl. 18:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt med korte bemærkninger, og det er fru Line Barfod.

Kl. 18:26

Line Barfod (EL):

Jeg forstår ikke helt, at man ikke mener, at det vil være til gavn. Hvis den, der bestiller en opgave, faktisk bliver gjort ansvarlig for, at der bliver betalt skat og moms, og at der bliver betalt den løn, der er aftalt, hvorfor vil det så ikke gavne? Så har man en, man kan holde fast i, en, der bliver her, i modsætning til fupfirmaerne, der bare forsvinder. Så jeg forstår ikke, hvordan hr. Bent Bøgsted kan sige, at det ikke vil gavne. Det var det ene spørgsmål.

Så er der et andet spørgsmål. Hr. Bent Bøgsted siger, at det vil gå ud over almindelige borgere. Men vi har jo allerede på byggeområdet, som er det område, som de fleste almindelige borgere er i kontakt med, hvad angår det her, en ordning i forhold til byggesjusk, hvor der er garantiordninger osv. Hvorfor ville det, hvis man skal have lavet en stor ombygning til over 100.000 kr., så være specielt svært at kræve, at der bliver stillet en garanti fra det firma, ligesom man jo, hvis man får det lavet hvidt, vil kræve, at der bliver stillet en garanti for, at der ikke er byggesjusk?

Kl. 18:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:27

Bent Bøgsted (DF):

Jamen hvis det skulle være sådan, som fru Line Barfod siger her, altså at det ikke skulle have nogen betydning for den almindelige borger at få indført et bestilleransvar, er det jo ikke nødvendigt at lave en bagatelgrænse på 100.000 kr. Så skulle man gå ind og sige, at en almindelig borger, der skal have lavet noget på sit hus eller selv står som bygherre på sit hus, skulle være helt undtaget fra de regler. Men hvis man skal have lavet nyt køkken og nyt badeværelse, kommer man altså mange gange op på langt over 100.000 kr. Så siger fru Line Barfod, at man så er omfattet af et bestilleransvar, men det kan jeg ikke se er ret og rimeligt.

Hvis man som privatperson laver en aftale med en håndværker om et nyt køkken eller et nyt bad, og den håndværker så laver en anden aftale med en anden, måske et polsk firma, om, at de lige kommer og sætter fliser op, og der så sker noget svindel, jamen så har man handlet i god tro. Man regner med, at man har lavet en aftale med en håndværker, der står for det hele, og så skal man jo ikke bagefter præsenteres for en dobbeltregning, for som privatperson betaler man det hele til den, som man har lavet aftalen med. Hvis de hyrer nogle andre til at gå ind og lave noget af byggeriet, kan jeg ikke se, at det skulle være den almindelige borger, der skulle rammes af det.

Kl. 18:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Line Barfod for den anden korte bemærkning.

Kl. 18:28

Line Barfod (EL):

Jeg fik ikke noget svar på, hvorfor hr. Bent Bøgsted ikke mener, at det gavner noget. Men for at tage fat i det med den almindelige borger vil jeg sige, at den almindelige borger, der er håndværksmester, jo bliver generet enormt af at blive udkonkurreret af fupfirmaer, der kan byde langt, langt under, hvad det f.eks. koster at få lavet køkken og bad, fordi de ikke betaler skat og moms, og fordi de betaler en langt lavere løn. Den almindelige borger, der er håndværker, bliver enormt generet af at blive udkonkurreret af, at der er nogle firmaer, der underbetaler så groft, som det sker.

Så den almindelige borger bliver i den grad generet af den sociale dumping, som den er i dag, og det er det, vi foreslår at der rettes op på, så man som almindelig borger kan gå ind og sikre sig ved at få lavet en kontrakt og sikre, at der er en garantiordning, ligesom man kan sikre sig mod, at der bliver lavet et enormt byggesjusk, ved at sikre sig, at der er en garantiordning.

Kl. 18:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 18:29

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det, der ligger i det, er jo, at man så skulle ind at sige direkte, at der ikke var nogen virksomheder, der kan få lov til at arbejde i Danmark, medmindre de på forhånd havde indgået en fast aftale om, at de vil arbejde til overenskomstlignende løn. Så kunne man sige til de virksomheder, at de for at kunne få lov til at få den entreprise eller det job i Danmark, skulle indbetale en garantisum i en bank til at betale lønningerne til deres medarbejdere. Det var så den alternative vej, man skulle gå.

Så er det den enkelte virksomhed, der har et ansvar for, at der er penge som sikkerhed til deres medarbejdere, og ikke den almindelige borger, og så er det heller ikke et kædeansvar, som man har der, for så er det underentreprenørens ansvar. Det er ikke hovedentreprenørens, men underentreprenørens, f.eks. det polske firma, der skal op at sætte fliser op, og der kan man sige til dem, at lige nøjagtig det firma, for at de kan få den opgave her, skal indbetale en løngaranti i en bank, og at det først kommer til udbetaling, når opgaven er løst, og så får medarbejderne pengene. Det er jo så den alternative løsning, men det tror jeg heller ikke er det, fru Line Barfod har lyst til.

Kl. 18:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere korte bemærkninger, tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Karsten Hønge, SF. Værsgo.

Kl. 18:30

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

År for år voksende bunken med ubetalte regninger. Udenlandske byggefirmaer, der formelt indgik overenskomst, brød alle tænkelige bestemmelser, blev dømt i det faglige system og rejste hjem. Det er især firmaer fra Polen, men også fra Litauen, Estland og Tyskland, der er på listen.

Siden udvidelsen af EU i 2004 har det været svært at få de dømte firmaer til at betale. Tilbage på listen står der over 40 sager med en samlet gæld på over 30 mio. kr. til fagforeningerne. Hertil skal man altså lægge et utal af sager, overenskomsterne er brudt og skattemyndighederne tørret godt og grundigt. Men firmaerne kunne mærke jorden brænde under sig og rejste hjem, før de kunne nå at stave til 3F.

Det viser sig nærmest umuligt at forfølge de her sager ved de lokale domstole i virksomhedernes hjemlande. Det er derfor utrolig godt, at flere parter på arbejdsmarkedet nu har indgået aftaler, som understøtter mulighederne for at kradsse pengene hjem. Udenlandske firmaer og ansatte er velkomne i Danmark, men de har ikke et hammerslag at gøre her, hvis ikke konkurrencen om opgaver og job foregår på fair og lige vilkår. Der skal være danske vilkår på danske arbejdspladser, og hvis vi ikke står fast i kampen mod social dumping, skrider hele grundlaget for arbejdsmarkedet og dermed grundlaget for velfærdssamfundet, som vi kender det. Danske virksomheder får sværere ved at vinde ordrer, og danske lønarbejdere risikerer arbejdsløshed.

Vi står over for en konkret udfordring om, hvordan vi kan skrue et system sammen, der sikrer, at alle led i en forretningskæde hæfter for hinanden. Ved at sælge opgaver videre eller ved f.eks. at dele entrepriser op i mange små bidder kan noget, som på overfladen virker velorganiseret og overenskomstdækket, i virkeligheden være et skaleskjul for, at lønarbejdere i det udførende led aflønnes med en sulteløn og ofte også arbejder under forfærdelige arbejdsmiljømæssige forhold.

SF har været en del af den forligskreds, som løbende har tilpasset værktøjerne til den udfordring, vi står over for. Og fagbevægelsen har, til dels sammen med arbejdsgiverne, været drivende i at få overenskomsterne gjort til instrumenter mod social dumping. Men presset på den danske model for arbejdsmarkedet er konstant, og derfor må vi hele tiden udvikle nye metoder til forsvaret af velfærdssamfundet. Og det er en balance mellem løsninger, der findes mellem arbejdsmarkedets parter, løsninger, der findes i det politiske system, og løsninger, der findes mellem arbejdsmarkedets parter og det politiske system.

Heldigvis er det lykkedes fagbevægelsen at indgå aftaler med arbejdsgiverne, som opruster i kampen mod social dumping. Indførelse af et såkaldt kædeansvar vil gøre det muligt at hente pengene hos det næste led i kæden, hvis en underentreprenør smutter fra regningen.

SF har foreslået, at regeringen sammen med fagbevægelsen og arbejdsgiverne finder de bedst egnede modeller til hver enkelt branche. Nogle steder vil det muligvis være nok med en aftale mellem arbejdsmarkedets parter, men skulle det vise sig, at en konstruktion, der mere har karakter af et bestilleransvar, er et mere effektivt værktøj til at nå målet, vil vi positivt overveje det.

Kl. 18:34

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt kort bemærkning. Fru Line Barfod.

Kl. 18:34

Line Barfod (EL):

Det glæder mig da, at SF positivt vil overveje et bestilleransvar. Til de mange udtalelser, som partiets formand, hr. Villy Søvndal, er kommet med, bl.a. på 3F's kongres i efteråret, om, at SF nu gik ind for et bestilleransvar og ville arbejde hårdt for, at der kom et bestilleransvar, vil jeg bare spørge: Betyder det, at det kan vi ikke regne med, eller hvordan skal udmeldingen fra SF her forstås?

Kl. 18:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:35

Karsten Hønge (SF):

Nej, SF's elskede leder skal citeres rigtigt. Og det, han sagde, var, at han gik ind for et kædeansvar, han gik ind for, at man giver mulighed for, at man kan forfølge leddene i forretningskæden sådan, at de

ikke bare kan rejse fra sit ansvar. Det var det, hr. Villy Søvndal sagde.

Kl. 18:35

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Line Barfod til anden korte bemærkning.

Kl. 18:35

Line Barfod (EL):

Men hvad er så SF's holdning? For nu siger ordføreren her, at man vil tale med arbejdsmarkedets parter. Hvis nu arbejdsgiversiden kommer og siger, at det vil man ikke, det er jeg overbevist om man vil på nogle områder, men hvis man nu på andre områder siger, at det vil man ikke, eller hvis hovedorganisationerne siger, at det vil de ikke, på trods af at en lang række af de mindre organisationer gerne vil have det, har de så vetoet? Hvad ligger der egentlig i de udmeldinger, vi har fået meget stærkt fra hr. Villy Søvndal, bl.a. på 3F's kongres, om, at det her virkelig var noget, som SF ville sætte ind imod, og som man virkelig ville gennemføre en lang række tiltag i forbindelse med. Hvis man ikke vil gå ind og støtte et bestilleransvar, har jeg lidt svært ved at forstå det.

Kl. 18:36

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:36

Karsten Hønge (SF):

Men det er, fordi fru Line Barfod skal forstå det sådan, at et bestilleransvar, som jeg gjorde rede for, er noget, vi positivt vil overveje, hvis det viser sig at være det værktøj, der fungerer bedst. Der kan bare være grund til at tro, at det ikke nødvendigvis er det.

Det, som SF har sagt, er, at vi sammen med Socialdemokraterne i en ny regering vil være et bolværk mod social dumping, men at vi ikke på forhånd vil lægge os fuldstændig fast på, at det skal være et bestilleransvar i alle brancher, fordi det jo er muligt, at vi kan se, at arbejdsmarkedets parter selv i nogle overenskomster kan få lavet et system, hvor man kan forfølge kravene til det yderste led.

Hvis det viser sig, at man på arbejdsmarkedet selv kan organisere sig ud af det, synes jeg ikke, der er nogen grund til, at vi går ind i det. Det, vi kan garantere, er, at en ny regering vil sørge for, at det bliver gennemført, så hvis det viser sig, at arbejdsgiverne eller andre ikke har lyst til at indgå i en konstruktion, hvor konsekvensen er, at vi kan forfølge pengene til det yderste led, vil vi i en ny regering gennemføre det. Men vi er åbne over for en dialog om at finde nogle modeller, der passer til den enkelte branche, og som finder den rigtige balance mellem aftaler, der indgås mellem arbejdsmarkedets parter, aftaler, der indgås i det politiske system og mellem det politiske system og arbejdsmarkedets parter.

Der er vi meget optaget af at finde den rigtige balance, men der er da ingen, der skal være i tvivl om, hvad resultatet er. Resultatet er, at vi ikke vil finde os i, at firmaer, der kommer her til Danmark, undergraver det danske velfærdssamfund ved at tilbyde lønarbejde på slavelignende vilkår og bagefter i øvrigt rejse fra de regninger, som de bliver dømt til at betale, så vi næsten kan høre latteren herop, når de griner af os nede i Polen eller Litauen. Det kommer ikke til at ske, men på vejen hen til resultatet er vi åbne for, at der findes flere konstruktioner.

Kl. 18:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er hr. Jørgen Poulsen fra Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 18:38

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Tak. Da vores arbejdsmarkedsordfører, hr. Morten Østergaard, ikke kan være til stede her under behandlingen, skal jeg på hans vegne meddele følgende: Enhedslistens forslag er for vidtgående og synes især motiveret af Enhedslistens kamp mod EU-reglerne om arbejdskraftens fri bevægelighed – en kamp, Det Radikale Venstre jo ikke deltager i, fordi vi grundlæggende er positive over for EU og det indre marked. Men til gengæld er vi lodret imod social dumping, og derfor har vi også i et bredt fællesskab af partier i det såkaldte østforlig søgt at forebygge dette i samarbejde med arbejdsmarkedets parter. Den indsats må naturligvis fastholdes og udbygges.

Enhedslisten vil på det nærmeste privatisere kampen mod social dumping og udnyttelse, og forslaget betyder, at den, der bestiller en opgave til over 100.00 kr., kan holdes ansvarlig for leverandørens økonomiske forhold. Konsekvenserne er jo nærmest uoverskuelige, og bliver det gennemført, vil man jo nærmest have advokat og revisor til at gennemgå leverandørens bogholderi og mange andre ting, inden en opgave kan bestilles. Det rækker alt, alt for vidt.

Vi har dog forsigtigt betrådt stien, vi har nemlig i østforligskredsen indført, at hvervgiveren kan få en bøde, hvis en udenlandsk tjenesteyder ikke er registreret hos myndighederne. Men det er en helt afgrænset ting, og bestilleren kan blot bede om at se registreringsattesten.

Vi har noteret os, at spørgsmålet var oppe i overenskomstforhandlingerne, og vi vil derfor afvente, at arbejdsmarkedets parter henvender sig til regering og Folketing, såfremt man ønsker yderligere lovgivning. Vi kan derfor ikke støtte forslaget, men er naturligvis altid parat til en fordomsfri drøftelse af forslag, som mere målrettet kan imødegå social dumping.

Kl. 18:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger, og derfor giver jeg ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod fra Enhedslisten.

Kl. 18:40

(Ordfører for forslagsstillerne)

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten. Jeg vil sige, at det her efter min opfattelse er et af de største problemer, vi står over for. Det er et kæmpe problem for de mennesker, der bliver udsat for social dumping. For nu at tage en af de artikler, der har været i Avisen.dk den 11. januar 2011 om sagen om Fitness World, så er der et citat fra en polsk arbejder, der ikke tør stå frem:

»De ville ikke give mig løn. De ville tæske mig. Jeg fik at vide, at når de fandt mig, ville de brække alle mine knogler, siger en polsk maler, ansat af Fitness Worlds underleverandører ... I dag er han så bange, at han ikke tør få sit navn frem.«

Den slags historier er der desværre rigtig mange af. Underleverandørerne forsvinder jo, når man prøver at komme efter dem. Som hr. Karsten Hønge var inde på, er der masser af eksempler på, at fagbevægelsen vinder sager om underbetaling i det fagretslige system, men firmaerne er væk, når man skal kræve pengene.

Når jeg mener, at social dumping er en af de største trusler, vi står over for, er det ikke, fordi jeg har noget imod, at der kommer udenlandske arbejdere til Danmark. Jeg mener, at udenlandske arbejdere er fuldt velkomne, ligesom danske arbejdere er velkomne til at rejse ud og arbejde i andre lande. Men det skal være på lige vilkår. Det, der er det fuldstændig afgørende, er, at kommer man til Danmark, skal man have arbejde på lige vilkår. Man skal ikke groft udnytte af folk her i landet.

Fagbevægelsen har gjort en kæmpe indsats for at bekæmpe social dumping og har virkelig gjort et stort arbejde for at organisere de udenlandske arbejdere, men det kan altså være svært, hvis arbejderne, som i tilfældet her, bliver truet med tæv. Hvis de bliver ringet op hjemme fra Polen og får at vide, at deres koner og børn er blevet op-søgt og har fået besked om, at arbejderne ikke må tale med fagbevægelsen i Danmark, kan man godt forstå, hvis nogle af dem ikke rigtig tør blive organiseret i en dansk fagforening. Det er altså sådan nogle forhold, vi også er oppe imod, og det bliver man nødt til at tage med i overvejelserne.

Social dumping er et meget alvorligt problem for de mennesker, der bliver udsat for den her meget grove udnyttelse. Det er et stort problem for de danske arbejdere, der ikke kan få job på ordentlige vilkår, fordi de bliver udkonkurreret af de firmaer, der groft udnytter andre. Det er et problem for alle de mange ordentlige firmaer, der er i Danmark, som ikke kan komme til at konkurrere på fair vilkår. Derfor ser vi, at flere og flere af firmaerne og også nogle af deres arbejdsgiverorganisationer tilslutter sig kampen mod social dumping, står med i blokaderne, og – som vi senest har set med den overenskomst, der er indgået med dansk håndværk – går ind og siger: Vi bliver nødt til at have kædeansvar og andet for at sikre, at vi for alvor kan gøre noget imod social dumping. Det er også et kæmpeproblem for samfundet, at vi ikke får de skatte- og momsindtægter, som vi skulle have, fordi de her firmaer jo ikke bare ikke betaler løn til deres medarbejdere, men altså heller ikke betaler skat og moms til staten. Og så skal man altså også være opmærksom på, hvad det betyder for vores demokrati, når vi tillader, at den her slags ting finder sted. En del af det her er også organiseret kriminalitet. Når det får lov at brede sig, er det med til at undergrave vores demokrati, og det er en meget alvorlig trussel, som jeg synes en del herinde åbenbart ikke helt har forstået.

Fordi vi mener, at det er så alvorligt et problem, mener vi også, at det er nødvendigt at tage nogle alvorlige metoder i brug. Alt det, som fagbevægelsen gør, er rigtig, rigtig godt. Det er rigtig vigtigt at få myndighederne til at gøre langt mere – det er jeg rigtig glad for at Socialdemokraterne og SF tilslutter sig – og det skal vi nok få gennemført, når vi får et nyt flertal, nemlig at der skal komme langt flere ressourcer til SKAT, politi, arbejdstilsyn osv., så opdagelsesrisikoen bliver langt større; at vi får set på skattereglerne, så det bliver langt sværere at oprette fupfirmaer og undgå at betale skat; at vi får nogle meget højere straffe, så de firmaer, der snyder, for alvor kan mærke straffen; at vi får nogle meget skrappe krav til registrering og bedre adgang for arbejdsmarkedets parter til at se, hvad det egentlig er, der foregår. For det er fint at sige, at arbejdsmarkedets parter skal løse problemerne, men hvis de ikke har nogen mulighed for at tjekke, hvad der egentlig foregår, hvad der bliver udbetalt i løn, hvem det er, der har underentreprisen osv. af forskellige fupfirmaer, så bliver det svært for dem reelt at leve op til at skulle løse problemerne.

Kl. 18:45

Vi mener også fra Enhedslistens side, at problemet er så alvorligt, at vi er nødt til at indføre bestilleransvar, hvervansvar, eller hvad man vælger at kalde det, så det er den, der bestiller en opgave, der har ansvaret. Vi kan jo se, at en lang række andre lande i Europa er gået samme vej. Der er flere og flere lande, der indfører forskellige former for solidaransvar, hvervansvar, bestilleransvar. Senest har Norge indført det her den 1. januar. Vi mener, at det er nødvendigt.

Under debatten er der kommet en del spørgsmål til, hvad det helt konkret er, vi forestiller os. Hvis man som kommune går ud og bestiller et plejehjem – som vi hørte det fra Venstres ordfører – ja, så indgår man jo i forvejen en kontrakt, hvor man stiller nogle krav om, at der skal være en garanti mod byggesjusk. Man har jo igennem mange år fundet ud af, at det er et kæmpe problem, hvis det viser sig, at der er meget store byggesjuskproblemer, eller der viser sig

mangler senere hen, og firmaet så er væk. Derfor kræver man, at der er en garanti, så man også et par år efter kan få penge, hvis det viser sig, at der er problemer. På samme måde kan man jo også kræve, at der bliver stillet en garanti for, at der bliver betalt løn og skat og moms. Det er ikke svært at lave. Hvis man er privat bygherre og får lavet en stor opgave til en værdi af over 100.000 kr., vil man på samme måde kunne kræve i en kontrakt, at der skal stilles en sådan garanti, ligesom der vil kunne laves forsikringsordninger og andet, som vi ser på andre områder.

Vi har valgt en bagatelgrænse på 100.000 kr. Det er meget højt. I Norge har de lavet en bagatelgrænse på 10.000 kr. Vi tænkte, at vi skulle starte med at sige 100.000 kr., så det bliver meget klart, at vi ikke vil have de tilfælde med, hvor man skal have installeret en vaskemaskine, repareret en utæt vandhane, eller hvad det nu kan være. Det, vi snakker om, er de tilfælde, hvor man skal have lavet nogle store opgaver. Det vil typisk være professionelle, der får dem lavet, men det kan også være private, der får lavet større ombygninger på deres ejendom. Der har vi så valgt at sige, at der skal være en bagatelgrænse på 100.000 kr.

Vi mener altså, at det er rimeligt at sige, at man faktisk også har et ansvar der. I Danmark har vi jo et hæleriansvar. Hvis man går ud og køber varer, som er stjålet, skal der ikke særlig meget til, før man kan blive dømt som hæler. Hvis man har købt et fjernsyn nede på værtshuset, gennem Den Blå Avis eller andet, siger vi, at man kan gøres ansvarlig, selv om man selv siger, at man var i fuldstændig god tro. Der har vi altså en holdning i samfundet om, at køber man på den måde, må man have en formodning om, at det her nok ikke er helt i orden. På samme måde mener vi altså, at går man ud og får et tilbud på et byggeri, som ligger langt, langt under, hvad ordentlige firmaer tilbyder, så må man nok kunne tænke sig til, at det nok er, fordi der ikke bliver betalt skat og moms, så er det nok, fordi dem, der er ansat, får en elendig løn, måske ikke får andre steder at sove end byggepladsen osv. Der mener vi godt, man kan tillade sig at stille et krav om, at man så kommer til at hæfte for den løn, der ikke er blevet betalt, og den skat og moms, der ikke er blevet betalt.

Vi kommer jo til at få et samråd om og svar fra ministeren på, hvad regeringen egentlig står for. Men jeg vil sige, at det altså har undret mig utrolig meget, hvordan man overhovedet kan synes, det kan være en opgave for offentlige myndigheder at gå ud og rådgive om, hvordan man undgår at betale skat i Danmark, eller gå ud og rådgive om, hvordan man kan lade arbejdere sove i stalden, hvordan man kan betale overarbejde med en kasse øl til deling, eller hvordan man skal nøjes med at ansætte tre, fire af samme nationalitet, for at de ikke skal lave ballade og snakke for meget sammen, og hvad det ellers er for nogle mærkelige råd, vi har hørt på det sidste. Jeg håber meget, at regeringen vil tage det her så alvorligt, at man faktisk går ind og sikrer, at der ikke længere kommer nogen af den slags råd fra officielle hjemmesider om, hvordan der kan gennemføres social dumping i Danmark, men at man tværtimod forstår, hvor alvorligt problemet er og sætter virkelig effektivt ind. Tak.

Kl. 18:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejds-markedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpelse af lejelovens § 113 a om retten til at administrere udlejningsejendomme.

Af Peter Westermann (SF) m.fl.

(Fremsættelse 17.12.2010).

Kl. 18:50

Forhandling

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Forhandlingen er åbnet. Værsgo til socialministeren.

Kl. 18:50

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Forslagsstillerne vil stramme de gældende regler for frakendelse af retten til at administrere udlejningsejendomme. Jeg er helt generelt en smule forundret over, at Socialistisk Folkeparti nu kommer med ikke mindre end tre beslutningsforslag vedrørende lejelovgivningen. Oppositionen har jo argumenteret kraftigt for, at regeringen skulle gennemføre den såkaldte enhedsliste, som udlejere og lejerorganisationerne har udarbejdet, bl.a. med henvisning til den balance, organisationerne havde indarbejdet i forslagene. Jeg forstår nu, at balancen er ligegyldig for Socialistisk Folkeparti, i hvert fald står vi nu med tre beslutningsforslag, der helt ensidigt begrænser udlejers rettigheder, og det vil vi naturligvis ikke være med til, dels af helt indlysende principielle grunde, dels fordi vi jo netop er ved at igangsætte endnu et forsøg på at få organisationerne til i enighed at medvirke til en implementering af enhedslisten.

Regeringen har indført det nuværende sanktionssystem, der sikrer, at udlejere, der gentagne gange afviser at opfylde deres del af lejeaftalen, kan miste retten til i en periode at administrere udlejningsejendomme. Det er et velfungerende system, som i de forløbne år har vist sig at have en meget positiv effekt, herunder ikke mindst en præventiv effekt. Jeg ser derfor ikke aktuelt noget behov for at stramme yderligere. Vi skal naturligvis ikke beskytte udlejere, der systematisk overtræder lejelovgivningen, men jeg må afvise enhver tanke om at gennemføre et tillægsstraffesystem gennem lejeloven. Hensigten med bestemmelserne om frakendelse bør efter min opfattelse være at sikre, at lejerne får, hvad de har krav på. Det er således ikke et selvstændigt formål med bestemmelserne, at de skal have karakter af straf for udlejere.

Jeg vil i det følgende knytte nogle kommentarer til de enkelte forslag i B 48.

Forslagsstillerne ønsker, at administrationsretten skal kunne frakendes, hvis udlejeren eller administratoren begår visse straffelovovertrædelser og bliver dømt for det. Det er dog kun straffelovovertrædelser, der vedrører udlejningsvirksomheden, eller som begås over for lejere, der skal være omfattet af stramningen. Jeg synes, det er forslag skyder helt ved siden af. Den skærpelse af frakendelsesreglerne, som et enigt Folketing – altså herunder også Socialistisk Folkeparti – vedtog i 2005, havde et meget klart sigte, nemlig at sikre, at de relativt få udlejere, der ikke retter sig ind efter lejelovgivningen, overholder dens bestemmelser, således at lejerne får, hvad de efter lejeaftalen og lovgivningen har krav på.

Skærpelsen gav to nye muligheder for frakendelse. For det første kan den udløses af udlejeren manglende efterlevelse af tre eller flere endelige huslejenævnsafgørelser inden for 2 år, og for det andet kan den udløses, hvis Grundejernes Investeringsfond tre eller flere gange inden for 10 år har påbegyndt tvangsgennemførelse af påbudte vedligeholdelsesarbejder. Skærpelsen har rent faktisk medført, at fire ejere er blevet frakendt retten til at administrere deres udlejningsejendomme og bestemme, hvem der skal administrere deres udlejningsejendomme.

Jeg vil gerne fremhæve den præventive virkning af strammingerne fra 2005. Selve det forhold, at nogle ejere er blevet frakendt administrationsretten, har tilsyneladende haft den virkning, at ejerne erkender, at der er risiko for at blive frakendt administrationsretten, og derfor retter sig efter huslejenævnsafgørelserne. Det kan vi se ud fra Grundejernes Investeringsfonds registreringer af ejernes klip, deres manglende efterlevelse af huslejenævnsafgørelser. Antallet af ejere med ét klip er således langt højere end antallet af ejere med to eller flere klip. Det er lovgivning med et klart sigte og en klar effekt, og lad os holde fast i det. Det giver mere mening end Socialistisk Folkepartis forslag, der alene har til formål at give en tillægsstraf til en udlejer for forseelser, som man allerede er blevet dømt for efter straffeloven.

Det andet forslag går jeg ud fra vedrører, at huslejenævnet skal være hurtigere til at foretage en politianmeldelse. Jeg må indrømme, at jeg har svært ved at se, at forslaget isoleret set skulle kunne medføre nogen væsentlig forkortelse af den samlede tid fra konstateringen af overtrædelsen af frakendelsesbestemmelserne, til domstolene frakender en ejer retten til at administrere sine udlejningsejendomme.

Kl. 18:55

Hvis vi skal fastholde bare et minimum af retssikkerhed for udlejere, er det i hvert fald klart, at huslejenævnet ikke bare kan skride til anmeldelse på ethvert grundlag. Huslejenævnet må først og fremmest sikre sig, at betingelserne for at indgive anmeldelsen er opfyldt, og inden politianmeldelsen skal nævnet således sikre sig, at der eksempelvis foreligger manglende efterlevelse af tre huslejenævnsafgørelser, at de er endelige, og at de skulle have været efterlevet inden for en 2-års-periode.

Jeg går ud fra, at forslagsstillerne også er enige i, at huslejenævnet skal overholde almindelige forvaltningsretlige regler i denne sammenhæng, ligesom det skal i andre sager, der behandles af nævnet. Det betyder f.eks., at huslejenævnet forud for en politianmeldelse skal høre ejeren. Herved får ejeren mulighed for at kende og udtale sig om de oplysninger, der kan give nævnet anledning til en politianmeldelse. Det er denne behandling, huslejenævnet skal foretage forud for en politianmeldelse. Derimod skal huslejenævnet ikke tage stilling til, om politianmeldelsen kan føre til frakendelse af administrationsretten. Det er anklagemyndighedens opgave, ligesom det er domstolenes opgave at tage stilling til, om forholdene i den konkrete sag er så graverende, at det skal føre til en frakendelse.

Endelig indgår det i beslutningsforslaget, at også borgere og interesseorganisationer skal kunne politianmelde ejere, der overtræder bestemmelserne om frakendelse. Det er dog ifølge bemærkningerne til forslaget ikke hensigten, at huslejenævnets adgang til politianmelde skal ophæves. Vi har allerede i de gældende bestemmelser en mulighed for, at andre end huslejenævnet kan anmelde overtrædelser af straffebestemmelser i lejeloven, byfornyelsesloven og byggeloven. Jeg er ikke bekendt med, i hvor mange tilfælde det måtte være sket, derimod kan jeg med sikkerhed sige, at overtrædelse af disse bestemmelser aldrig har ført til, at der er rejst sag om frakendelse.

Set i lyset heraf kan jeg ikke se det dybere formål med at lade borgere og interesseorganisationer politianmelde ejere, som de mener kan have overtrådt en eller flere bestemmelser i reglerne om frakendelse af administrationsretten – slet ikke, når det af bemærkningerne til beslutningsforslaget fremgår, at forslagsstillerne alligevel også ønsker at fastholde huslejenævnets mulighed for politianmeldelse, fordi huslejenævnet vil have nemmest adgang til de relevante dokumenter. For mig at se vil denne del af beslutningsforslaget herved være et unødigt omsvøb, der vil medføre mere arbejde for politiet, uden at det vil føre til, at der af anklagemyndigheden rejses flere relevante sager om frakendelse end dem, der bliver rejst efter de gældende regler.

Som det måske er fremgået af mine bemærkninger, kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 18:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Thomas Jensen.

Kl. 18:59

Thomas Jensen (S):

Tak til ministeren. Mit spørgsmål er sådan af opklarende karakter. Ministeren kommer ind på, hvor mange udlejere der er endt med at få et, to eller flere klip. Er det sådan, at ministeren her i Folketingssalen i dag lige kort kan repetere, hvilket omfang det har, for det er jo også med til at fortælle os her i Folketinget, hvorvidt den her lov virker godt nok. I beslutningsforslaget lægges der op til, at der er nogle udlejere, som måske undgår at komme i registeret, selv om de egentlig burde komme i det, og derfor kunne jeg godt tænke mig lige at få tallene på, hvor mange lejere der har fået henholdsvis et, to eller flere klip.

Kl. 18:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 18:59

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Den status, som jeg har pr. 31. december 2010 i forhold til huslejenævnsafgørelser, viser, at der er 144 ejere, der har fået et klip, der er 11 ejere, der har fået to klip, og der er ti ejere, der har fået tre eller flere klip. I forhold til Grundejernes Investeringsfond, hvad angår gennemførelse af arbejder, er der 70 ejere, der har fået et klip, otte ejere, der har fået to klip, og to ejere, der har fået tre eller flere klip.

Kl. 19:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Thomas Jensen.

Kl. 19:00

Thomas Jensen (S):

Tak. Det var så bare lige det opklarende spørgsmål. Derudover nævnte ministeren jo også hele proceduren omkring, at vi skal have en forenkling af lejeloven. Vi er jo mange her i Folketinget, der er tilhængere af, at vi skal sørge for at få forenklet lejeloven. Problemet er jo bare, at vi har ventet i rigtig, rigtig lang tid. Jeg mener, at det var helt tilbage i oktober 2005, at man begyndte at arbejde på det i det daværende Socialministerium, som så har haft andre titler siden hen og nu igen er Socialministerium. Når der derfor er et parti, der har fremsat nogle forslag, som vi behandler nu i dag, kan ministeren så ikke godt forstå det, hvis der er partier i Folketinget, der bliver utålmodige og egentlig ikke har nogen tiltro til, at socialministeren inden det kommende folketingsvalg får lavet et kompromis og får fremsat et lovforslag, som vil gøre vores lejelovgivning for det private lejeboligmarked enklere?

Samtidig vil jeg også spørge, om ministeren selv regner med, at der kommer et sådant forslag inden et folketingsvalg.

Kl. 19:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 19:01

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Hvis jeg tænker tilbage på nogle af de samråd, hvor spørgeren, hr. Thomas Jensen, og jeg har siddet sammen og talt om nogle af de her spørgsmål, så mindes jeg at have fortalt spørgeren, at udlejerorgani-

sationerne og lejerorganisationerne her i efteråret kom og meget gerne ville have mulighed for endnu en gang – en tredje gang – at sætte sig sammen ved bordet og finde frem til en måde at implementere enighedslisten på, bl.a. også at kunne sammensætte både lejeloven og huslejerreguleringsloven. Det ville de meget, meget gerne have mulighed for, og den mulighed sagde jeg ja til, det ville jeg gerne give mulighed for.

Nu har vi så været i gang med at sætte rammen for, hvordan vi kan sørge for, at det arbejde, som både lejernes organisation og udlejernes organisationer gerne vil have sat i gang, også udmønter sig i et resultat, og vi er meget fast fokuseret på, at det skal det. Og jeg synes simpelt hen, at vi skal give det den tredje og sidste chance. Jeg synes, det ville være rigtig ærgerligt at skubbe det i en helt forkert retning og ødelægge det momentum, vi har lige nu, ved at sige ja til den slags beslutningsforslag. Jeg synes, det er et meget forkert signal at sende.

Kl. 19:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Så er det fru Nanna Westerby.

Kl. 19:02

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det her forslag bl.a. er fremsat på baggrund af – nu er det min tidligere suppleant, hr. Peter Westermann, som har fremsat det – den dialog, han har haft og jeg også har haft med en masse lejere, som føler sig frustrerede over at være havnet hos nogle af de heldigvis meget få udlejere, som er virkelig brodne kar, og er meget frustrerede over, at der er meget lidt mulighed for at gå ind og gøre noget ved, at man gentagne gange oplever, at de overtræder reglerne. Derfor har jeg lige nogle spørgsmål til ministeren.

Det første, jeg gerne vil høre, er – det kunne jeg ikke lige høre ud af gennemgangen, som ministeren kom med til hr. Thomas Jensen før – hvor mange der har fået frakendt retten til administration. Altså, hvor mange udlejere har fået at vide, at de skal finde en anden administrator, fordi de simpelt hen har administreret deres lejlighe-der dårligt?

For det andet: Når nu det her med at frakende retten til administration ikke har været brugt så meget og vi jo stadig hører historier om brodne kar derude, vil jeg høre, om ministeren så, måske ikke med det her forslag, kunne finde på andre ting, som man kunne gøre for at komme det til livs og for at sikre lejere en meget bedre adgang, hvis de oplever, at deres udlejere systematisk overtræder deres rettigheder.

Kl. 19:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 19:04

Socialministeren (Benedikte Kiær):
Til det første kan jeg sige fire.

I forhold til at det skulle være et problem, at der ikke er flere, der er kommet i den situation, at de har fået frakendt retten, kan jeg ikke andet end at sige, at det jo har været tilfælde, der har været gennem huslejenævnet eller Grundejernes Investeringsfond, og som så kører videre til domstolene. Jeg har fuld tiltro til, at det system fungerer upåklageligt. I øvrigt vil jeg også sige, at som lejer har man mulighed for at gå til huslejenævnet.

Kl. 19:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Nanna Westerby.

Kl. 19:04

Nanna Westerby (SF):

Hvis man er af den opfattelse, at der ikke eksisterer flere problemer derude end de fire udlejere, som har fået frakendt retten til administration, er der jo ikke nogen problemer i det. Det er desværre ikke den oplevelse, jeg har. Hvis man som lejer har en udlejer, som systematisk krænker ens rettigheder, så skal man først vente på, at udlejeren overhører tre på hinanden følgende huslejenævnskendelser. De skal falde inden for en periode på 2 år. Det må i øvrigt ikke have noget at gøre med strafferetlige overtrædelser. Det vil sige, at hvis ens udlejer f.eks. laver ulovlig indtrængen, er det ikke noget, der vil tælle med i det her system. Og så skal huslejenævnet vurdere, om man overhovedet kan få rejst en sag. Det er jo en proces, som er meget voldsom, hvis man bor i en lejlighed, hvor ens udlejer systematisk krænker ens rettigheder.

Kan ministeren ikke godt se, at det kan være et problem og en meget, meget langstrakt proces for lejere, som bor under vilkår, som ikke er rimelige, på et så udsat område som ens bolig?

Kl. 19:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 19:05

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg kan ikke rigtig forstå fru Nanna Westerby nu. Skal vi så til helt at afskaffe huslejenævnets metode med at kigge på de her overtrædelser og så lave politianmeldelsen med hele den proces, som kører i dag, og som også er med til at sikre, at når man så kommer med politianmeldelsen, har man sådan set samlet den dokumentation, som der skal til for at kunne træffe en ordentlig beslutning i sådan en sag?

Jeg vil sige, at det, vi har besluttet i 2005, er noget, et enigt Folketing har besluttet. Jeg vil også sige, som jeg nævnte over for hr. Thomas Jensen, at der også bruges klip, som nogle ejere har fået, og som nok kan have en vis form for præventiv virkning i forhold til at kunne opføre sig ordentligt fremadrettet. Det er jo 144, der har fået et klip.

Så vil jeg også sige, at hvis der skulle være en udlejer, som er aggressiv, eller som har noget strafferetligt i forhold til en lejer, er der mulighed for, at man kan give et tilhold. Så der er jo muligheder for, at den enkelte lejer kan beskyttes, enten i forhold til det strafferetlige system, hvor man kan give en udlejer tilhold, eller i forhold til huslejenævnets bestemmelser, hvor man kan lave en politianmeldelse på baggrund af gentagne og systematiske overtrædelser af reglerne.

Kl. 19:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og den første ordfører er Venstres ordfører, fru Louise Schack Elholm.

Kl. 19:07

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Der har siddet et udvalg med parterne på lejeboligområdet og arbejdet med en ny lejelovgivning. Det har de gjort i mange år. Det mandede ud i en enighedsliste, som derefter skulle udmøntes til lov. Den udmøntning, som ministeriet lagde op til, er parterne uenige i, og det har ført til, at parterne igen er blevet indkaldt til forhandlinger med henblik på at beslutte, hvordan paragrafferne skal se ud.

Socialistisk Folkeparti støttede dengang, at parterne vendte tilbage til forhandlingsbordet og selv fandt en løsning. Men hvad er der sket nu? Jo, Socialistisk Folkeparti har fremsat et beslutningsforslag, der fuldstændig underminerer det arbejde, som udvalget med organi-

sationerne laver. Nu foreslår Socialistisk Folkeparti en ændring af lejeloven. Hvis det betyder, at Socialistisk Folkeparti ikke længere støtter processen, hvor udvalget med parterne skal finde frem til et lovforslag, så synes jeg lige så godt, at Socialistisk Folkeparti kunne tage hele springet og bede LLO om at skrive hele lejeloven om.

I Venstre støtter vi processen med udvalgets arbejde. Vi glæder os til, at parterne nu skal formulere konkrete paragraffer, og Venstre kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Da Liberal Alliance ikke kan være til stede i salen nu, har jeg på Liberal Alliances vegne lovet at sige, at Liberal Alliance heller ikke støtter beslutningsforslaget.

Da De Konservative heller ikke havde mulighed for at være til stede på nuværende tidspunkt, skal jeg på De Konservatives vegne sige, at De Konservative heller ikke støtter beslutningsforslaget.

Kl. 19:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Man kan se, at det går meget stærkt, hvis der er en ordfører, der udtaler sig for alle andre. Men så let går det ikke, fordi nu kommer den næste ordfører. Det er hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 19:08

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Jeg må sige, at jeg bliver lidt bange, når jeg hører Venstres ordfører begynde at tale på vegne af Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti her på lejeboligområdet. Så ved vi, at der ikke er ret lang tid til, at huslejereguleringen bliver sat fri efter et folketingsvalg, hvis vi fortsat har en borgerlig regering og der skal være sådan et samarbejde mellem de tre partier. Nå, jeg skal nok holde mig til det her beslutningsforslag i dag.

Jeg synes, vi skal være glade for, at vi i Danmark har gode organisationer på lejeboligmarkedet, dels på ejersiden, altså udlejersiden, dels på lejersiden, fordi organisationerne er med til at sikre, at vi her i Folketinget ved, hvor vi skal gå hen, når vi skal vide, hvordan vi skal håndtere nogle af de udfordringer, som der er på området. Herudover er det godt, at organisationerne hjælper rigtig godt med til at bistå deres medlemmer med at forstå den meget komplicerede lejelovgivning, vi har i Danmark. På udlejersiden er det glædeligt, at organisationerne er rigtig gode til at holde orden i eget hus, nemlig ved at tage fat i de udlejere, som ikke rigtig kan forstå, hvordan man skal behandle lejerne. Hvis en udlejer ikke kan forstå det efter lidt pædagogisk gennemgang, ja, så er der selvsjældt i systemet, og så bliver en sådan udlejer smidt ud af organisationerne. Det synes jeg er godt.

Det her forslag har til formål at få fat i de lejere, som er uden for pædagogisk rækkevidde og sandsynligvis ikke er medlem af nogen af organisationerne længere. Når der er udlejere, der er uden for pædagogisk rækkevidde, er vi nemlig her i Folketinget nødsaget til at skride ind og sikre, at lejerne har ordentlige vilkår. Konkret går det her beslutningsforslag ud på, at der skal være lettere adgang til at frakende dårlige udlejere retten til at administrere boliger. I dag er det muligt, som det også blev nævnt af ministeren, at frakende administrationsretten for udlejere i mellem 1 og 5 år, hvis en udlejer har haft to eller flere overtrædelser af lejeloven i forbindelse med sin rolle som administrator. På trods af at enkelte udlejere ofte er gengangere i nogle groteske sager i medierne, er det relativt få af dem, som får frakendt administrationsretten. Vi har i dag hørt, at det kun er fire, og det synes jeg nok lader noget tilbage at ønske, når vi tænker på de meget slemme sager, vi ofte ser i medierne. En af årsagerne kan være, at der er en meget tung procedure, hvor lejerne skal melde tilbage til huslejenævnet, hvis udlejer ikke har fulgt en kendelse fra netop huslejenævnet. Det er ofte her, sagerne falder, og udlejeren kan fortsætte sin administration trods gentagne lovovertrædelser.

Herudover er der forhold som det i forslaget punkt 1 om straffelovssager og ulovligheder begået af en udlejer eller en repræsentant for udlejer, som ikke er med i den gældende lov. Det vil forslagsstillerne med dette beslutningsforslag så råde bod på. Jeg synes, det er godt, at loven kan udvides til også at dække de her straffelovssager. Der er dog det problem med dette lille punkt 1 i forslaget, nemlig at det ikke præciseres, hvad man mener med udlejers repræsentant.

I forslaget punkt 2 ønsker forslagsstillerne at fjerne huslejenævnets skønskompetence, så alt skal indberettes. Her mener vi at vi skal passe på med, at vi ikke fratager huslejenævnene en pragmatisk afvejning af, hvor grelt de forskellige kriterier i lejelovens § 113 A, stk. 3, er overtrådt. Hvis en udlejer f.eks. af praktiske årsager kommer til at overskride en frist vedrørende vedligeholdelsesarbejder med et par dage, er det uheldigt, hvis en sådan forseelse skal tælle med og betyde frakendelse af administrationsretten. Her har jeg tillid til huslejenævnets evne til at afveje skøn og konsekvens.

I forslaget punkt 3 foreslås det, at huslejenævnene ikke længere skal have eneretten til at anmelde sager om frakendelse af administrationsretten. Denne skal ifølge beslutningsforslaget udvides, så også en borger, og her formoder jeg der menes lejerne selv, og interesseorganisationerne skal kunne gøre det. Der synes jeg det kan være problematisk, hvis interesseorganisationerne sidestilles i anmeldelsesretten med lejerne, da det er lejerne, der er i et lejekontraktligt forhold til udlejeren, og derfor bør lejerne være indforstået med, at der sker en anmeldelse. Derfor mener jeg, at interesseorganisationernes mulighed for at anmelde udlejeren kun skal ske efter samtykke med lejerne.

Afsluttende vil jeg sige, at beslutningsforslaget også – nu der er fokus på frakendelse af administrationsretten – burde se på, om den her 2-årige periode, hvor der tælles overtrædelser op, ikke er for kort. Det kunne godt ske, at vi skulle udvide den på længere sigt, så dan at når udlejere overtræder f.eks. over en 3-4-årig periode, skal det også tælles med i en vurdering af, om man skal have frakendt retten til at administrere boliger.

Derudover er det også spørgsmålet, om frakendelsesperioden, der kan være helt op til 5 år, er lang nok. Ovre på de kanter, hvor jeg kommer fra, og hvor der huserer en vis herre, der hedder Låsby-Svendsen, kunne jeg godt ønske at det var i en lidt længere periode, man kunne blive frakendt administrationsretten. Men vi skal selvfølgelig finde en afvejning mellem den overtrædelse, der finder sted, og så den sanktion, vi indfører. Der skal være proportionalitet mellem de to.

Ud fra en samlet vurdering kan Socialdemokraterne støtte intentionerne i forslaget, men på grund af de enkelte punkter i forslaget, som jeg har fremhævet, kan vi desværre ikke støtte det samlede beslutningsforslag, som det ligger i den nuværende form.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Den næste ordfører er fru Anita Knakkegaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 19:14

(Ordfører)

Anita Knakkegaard (DF):

B 48 er et beslutningsforslag fra Socialistisk Folkeparti, der ønsker at skærpe loven om retten til at administrere udlejningsejendomme. Her henviser SF til de oplyste kriterier i § 113 a, stk. 3, og de ønsker nu at fratage retten til administration ved at supplere med, at udlejer eller dennes repræsentant bliver dømt efter straffelovens bestemmelser, hvis den kriminelle handling sker i forbindelse med udførelse af erhvervet som udlejer eller administrator, eller hvis gerningen begås over for en lejer i en ejendom, som udlejer ejer og/eller administrerer.

Derforuden ønsker Socialistisk Folkeparti, at huslejenævnet skal pålægges at indbringe sager, så snart det erfarer, at udlejer har forbrudt sig mod de oplyste kriterier i § 113 a, stk. 3. Den skønkompetence, der findes i § 113 a, stk. 4, tages bort. Endvidere skal frakendelse af administrationsretten udvides til at kunne anmeldes af borgere i landet eller interesseorganisationer.

Socialistisk Folkepartis argumenter er bl.a., at der er for dårlige muligheder for at fratage udlejere retten til at administrere. Kriterierne er for udvandede, proceduren er for lang og kompliceret. De ønsker derfor, at fysiske og juridiske personer skal kunne melde sådanne forhold direkte til politiet. Vi ønsker i Dansk Folkeparti ikke, at politiet skal behandle denne type sager, da deres jurister ikke har det kendskab til lejeloven, som er påkrævet, og politiet har efter Dansk Folkepartis mening rigeligt at se til i forvejen.

I Dansk Folkeparti mener vi, at det er en alvorlig sag for en udlejer og en administrator ved dom at frakendes retten til at administrere ejendomme. I øjeblikket pågår forhandlinger vedrørende regelforenkling mellem lejer- og udlejerorganisationer, og da det ikke er mange år siden, at vi sidst ændrede loven vedrørende administration, ønsker vi fortsat, at sager behandles i den gældende lovgivning efter § 113 a, stk. 3, og ikke, som forslagsstillerne ønsker, ved at politianmelde, første gang der er sket en forseelse, og udvide gruppen, der kan anmelde direkte til politiet.

Vi er i Dansk Folkeparti ikke positive over for forslaget.

Kl. 19:16

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Jørgen Poulsen, Radikale Venstre.

Kl. 19:17

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Vi i Det Radikale Venstre har det, ligesom jeg kan høre de fleste andre ordførere har det, nemlig at vi jo gerne vil være med til at se, om vi kan gøre noget for at komme efter de dårlige udlejere, men vi synes jo også, at det handler om retssikkerhed, og vi har lidt svært ved at overskue, hvordan de stramninger, som Socialistisk Folkeparti her foreslår, balancerer, i hvert fald med den lovgivning, vi normalt har. Vi kan sagtens følge forslagsstillerne i, at proceduren for at få dårlige udlejere fradømt retten til at leje ud, som den er i dag, kan forekomme meget lang og meget besværlig, men samtidig kan vi godt være bekymrede for, at det her kan føre til en masse yderligere regulering uden egentlig at gøre særlig meget ved problemet.

Vi er rede til at snakke om det her, men jeg bliver nødt til at sige, at vi ikke er særlig entusiastiske.

Kl. 19:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Frank Aaen, Enhedslisten, som ordfører.

Kl. 19:18

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Efter vores principielle opfattelse burde det slet ikke være muligt for en person at kunne eje en anden persons bolig. Det bør i hvert fald overhovedet ikke være muligt, at en person kan tjene penge på at eje en anden persons bolig. Vi synes, at det er grundlæggende forkert. Vi vil helst have, at alle boliger er et kollektivt eje, hvor ingen altså kan tjene på at eje boligen, og hvor man selvfølgelig i nogle tilfælde har lejere, men hvor der altså ikke er mulighed for at udbytte lejerens i form af at trække et overskud ud.

Til beroligelse vil jeg sige, at vi heller ikke er imod selveje af ens bolig. Det er også o.k. Der vil vi bare sikre os med anden lovgiv-

ning, skattelovgivning, at man ikke kan spekulere sig til milliongevinster bare ved at eje en bolig. Man skal heller ikke kunne berige sig på resten af samfundets bekostning eller andre boligjeeres bekostning, bare fordi man selv lige har købt en bolig det rigtige sted på det rigtige tidspunkt.

Så ud fra det her princip og den grundlæggende indstilling, vi har til hele boligmarkedet, vil vi selvfølgelig altid støtte forslag, som styrker lejeren i forhold til ejeren. Det kan der ikke være nogen som helst tvivl om. Jeg kan høre på debatten, at der måske er et par skønhedsfejl eller ting i beslutningsforslaget, der skal kigges på i udvalgsarbejdet. Det må vi selvfølgelig også høre ordføreren for forslaget redegøre nærmere for, og så kigger vi selvfølgelig gerne på det, men grundlæggende er vi positivt indstillet over for forslaget.

Kl. 19:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Nanna Westerby, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 19:20

(Ordfører for forslagsstillerne)

Nanna Westerby (SF):

SF har, som der står i forslaget, fremsat det her beslutningsforslag, fordi der i dag er alt for dårlige muligheder for at slå ned på de brodne kar, der er blandt udlejerne. Der er alt for dårlige muligheder for at fratage en udlejer retten til at administrere ejendomme.

Heldigvis er langt de fleste udlejere hæderlige mennesker med gode intentioner, der driver deres forretning på en helt igennem ordentlig måde, men når der indimellem er brodne kar, er det for svært at gøre noget ved det. Og som lejer er det frustrerende, for det er jo ens bolig, det handler om.

Jeg har selv været på besøg i Baldersgade 55 på Nørrebro. Her har beboerne i 5 år haft en kamp mod deres udlejer. De har ført 29 sager, 26 af dem er blevet vundet, og det er jo en flot statistik, der nok vidner om en udlejer, der begår lidt flere fejl end almindeligvis. Så kunne man selvfølgelig indvende, at systemet jo virker, for de har vundet sagerne. Men at føre sådan nogle sager tager rigtig lang tid. Det er opslidende, og beboerne er i konstant usikkerhed om deres boligsituation. Derfor bør man kunne slå ned på sådan en udlejer.

For Baldersgades vedkommende har sagerne været mange. Der har bl.a. været opsigelser. En udlejer har opsagt mange af beboerne for et godt ord; jeg mødte f.eks. den 79-årige Else Stefanson, som var blevet opsagt, fordi hun havde glemt sin rollator fastlåst i opgangen. Opsigelserne er efterfølgende blevet underkendt, men det er jo en stor belastning for beboerne, og det har fået flere til at flytte. Der har været ugyltige lejeforhøjelser, og også disse er blevet underkendt. Men mens sagen har kørt, har lejerne jo måttet betale en alt for høj leje. De lange sagsbehandlingstider i huslejenævnet gør ikke sagen lettere. Derudover har lejerne været udsat for trusler, chikane og politianmeldelser, ligesom lejlighederne bærer præg af manglende vedligeholdelse. Der er ingen fjernvarme, beboerne fyrer med el-paneler eller petroleum.

Det her er en i særklasse slem udlejer. Der er heldigvis få af den slags, men når de indimellem dukker op, er lejerne ikke særlig godt sikrede. Det tærer på kræfterne, og det tømmer lejlighederne for de aktive lejere, der forsøger at tage kampen op og dermed gør sig uvenner med udlejeren.

I 2005 blev lejeloven ændret, for at man skulle kunne slå ned på denne gruppe af udlejere. Det blev muligt at fradømme udlejere deres ret til at administrere deres ejendomme, hvis udlejere tre gange ikke fulgte kendelser fra huslejenævnet – altså et klippekortsystem lidt ligesom det, vi har for kørekortet. Men loven er blevet brugt yderst sparsomt. Vi har hørt i dag, at der er fire udlejere, der har fået frakendt retten til administration.

Der er en række hovedproblemer i ordningen i dag, som SF ser det. Dels er der alt for udvandede kriterier for, at en sag kan resultere i en frakendelse, dels er proceduren alt for lang og kompliceret for lejerne at gå i gang med. Derfor har SF fremsat dette forslag, der har tre elementer:

For det første vil vi udvide kriterierne for, hvornår man kan fratage administrationsretten. I dag handler det kun om huslejenævnskendelser. Vi mener, at det også bør gælde strafferetlige handlinger, hvis de sker i forbindelse med hvervet som administrator. Hvis en udlejer får en dom for chikane af beboere eller for ulovlig indtrængen, synes vi, det er helt naturligt, at den kan tælle med i den her ordning. Det handler ikke om dobbeltstraf; det handler om, at man også skal kunne straffes i relation til sit hverv som udlejer og ikke kun personligt.

For det andet synes vi ikke, at huslejenævne skal være moderatør i vurderingen af, om en udlejer kan anmeldes med henblik på at blive frataget retten til administration. I dag skal lejere ved tre overhørte nævnskendelser henvende sig til huslejenævnet, som så skal vurdere, om udlejer skal anmeldes. SF mener, at lejere bør kunne lave den vurdering selv. Ordningen i dag svarer til, at hvis man fik tre klip i kørekortet, skulle færdselspolitiet sætte gang i en sag og så lave en individuel vurdering af, om det overhovedet skulle betyde en frakendelse af kørekortet. Det er både bureaukratisk og tidkrævende.

For det tredje mener SF, at borgere og interesseorganisationer som Lejernes LO også skal kunne anmelde udlejere.

Jeg synes, der er kommet gode bemærkninger. Jeg synes, Socialdemokraterne særlig havde et rigtig godt forslag, nemlig at udvide perioden i den her ordning for, hvor længe overhørte huslejenævnskendelser skal tælle med. Så det er nogle fine forslag til ændringer, og hvis der er teknikaliteter, som bør ændres, er vi helt indstillet på i udvalgsarbejdet også at se på, om man kunne ændre på det.

Med helt grundlæggende synes vi, at det skal gøres lettere at fratage udlejere retten til administration. Dårlige advokater, revisorer og dyrlæger kan få frataget deres autorisation, men det er markant sværere, når det gælder mennesker, som administrerer andre menneskers bolig. Det synes vi ikke er rimeligt.

Jeg kan så forstå, at regeringen nu er meget optaget af de lejelovsforhandlinger, der pågår mellem lejere og udlejere, og det er jo helt rigtigt, at vi har haft lejelovsforhandlinger i årevis. Det er også helt rigtigt, at de i årevis har sat debatten om lejelovsområdet i stå, og det er også helt rigtigt, at vi i SF har kritiseret det i rigtig lang tid. Jeg synes, det er forkert, at de forhandlinger kommer til at sætte hele debatten i stå. Hvis jeg må minde om processen, var det jo sådan, at udlejere og lejere faktisk blev enige om en enighedsliste, og så ignorerede regeringen det og fremsatte deres eget forslag, så det er jo ikke, fordi det er helt fremmed for regeringen at overhøre, hvad der kommer ud af de forhandlinger.

Men jeg kan sige, at det gode, som jeg så synes der er kommet ud af behandlingen i dag, er at høre, hvor optagede regeringen og Venstre er blevet af de her forhandlinger mellem udlejere og lejerne, og det kan jo så kun betyde – håber vi – at ministeriet nu denne gang har tænkt sig virkelig at understøtte processen, så det vil vi da i hvert fald krydse fingre for.

Kl. 19:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 49:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunens sikring af udlejers overholdelse af sin forpligtelse til at opfylde kravene til at levere varme.

Af Peter Westermann (SF) m.fl.
(Fremsættelse 17.12.2010).

Kl. 19:26

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Socialministeren.

Kl. 19:26

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Indledningsvis vil jeg sige, at jeg har sympati for hensigten bag det fremsatte beslutningsforslag. Det er nemt at sætte sig ind i en situation for de lejere, der en kold vinteraften sidder uden ordentlig varmforsyning. Vi kan vist alle blive enige om, at det er en helt uacceptabel situation.

Når man konfronteres med grove sager om misligholdelse inden for lejeretsområdet, har man som politiker naturligvis lyst til at handle og få gjort noget ved situationen her og nu. Netop i den situation er det imidlertid vigtigt at skabe sig et overblik over de eksisterende retsregler på området, for at vurdere, om der er behov for ændringer, eller om de gældende regler i virkeligheden er fuldt tilstrækkelige til at løse problemerne. Den øvelse synes jeg ikke er lykkedes for Socialistisk Folkeparti. Der findes faktisk allerede gode muligheder for at få løst problemer med varmforsyning relativt hurtigt. Her til kommer så, at Socialistisk Folkepartis forslag ikke virker helt gennemtænkt.

For det første strider forslaget mod grundlæggende retsprincipper. Det fremgår bl.a. af forslaget, at kommunen skal kunne skaffe sig adgang til en beboelsesejendoms varmeanlæg uden fogedens bistand, selv om det er aflåst eller af anden grund er utilgængeligt, blot der er tale om et uopsætteligt forhold. En lovbestemmelse af den art har ikke sin gang på jorden. Kommunerne skal naturligvis ikke have frie hænder til mod udlejerens vilje at påtvinge sig adgang til en privat ejendoms aflåste eller på anden måde utilgængelige rum. En sådan ret vil, selv om den vil være begrænset til uopsættelige situationer, ikke alene stride mod grundlæggende retsprincipper, men også mod straffelovens bestemmelser om husfredskrænkelser. Jeg finder det heller ikke spor betryggende, at en kommune skal kunne lade en udlejers varmeinstallationer reparere, uden at sagen først er blevet den mindste smule prøvet. Jeg kan allerede nu forudse en stribe af sager mod kommunerne i kølvandet på sådanne indgreb.

For det andet er jeg ikke sikker på, at lejerne er bedre beskyttet med forslaget, end de er efter de eksisterende regler. Lejerne har efter den gældende lejelovgivning en bred vifte af muligheder for at få rettet op på mangelfulde varmeforhold. Hvis lejerne har gjort udlejer opmærksom på mangler ved varmeinstallationen og udlejer ikke sørger for at afhjælpe manglerne, kan lejerne selv sørge for afhjælpning for udlejers regning. I sådan en situation skal lejerne bede fogeden om hjælp til at få adgang til varmeinstallationerne. Lejerne kan også vælge at gå til huslejenævnet, som kan give udlejeren pålæg om at reparere varmeanlægget inden for en bestemt frist. Hvis udlejeren ik-

ke opfylder pålægget inden fristen, kan Grundejernes Investeringsfond udføre arbejdet for udlejerens regning.

Hvis udlejeren har lukket for varmen for at chikanere lejerne, eller hvis varmforsyningen er afbrudt, fordi udlejeren ikke har betalt for varmen, kan lejeren gå til kommunen. Kommunen skal herefter for udlejerens regning sørge for, at varmen igen bliver leveret. Hvis udlejeren ikke vil give adgang til installationerne, vil lejeren formentlig efter praksis kunne rekvirere fogeden til at sørge for adgang ved en umiddelbar fogedforretning. Mulighederne er der, som det fremgår. Der er flere muligheder, og lejerne kan gøre brug af dem, uanset om problemerne med varmen er opstået før eller efter lejefaltens indgåelse.

Så skal vi huske på, som vi netop har diskuteret under B 48, at konsekvensen for de udlejere, som ikke overholder deres forpligtelser over for lejerne, i sidste ende kan blive frakendelse af retten til at administrere udlejningsejendomme. Det er derfor ikke omsonst, som det er antydning af forslagsstillerne, at indbringe en mangelsag for huslejenævnet. Systemet tjener nemlig til at dæmpe op for den systematiske overtrædelse af lejelovgivningens regler, som desværre ses begået af nogle få udlejere.

For det tredje kan jeg ikke se, at den myndighed, her altså kommunen, der påtænkes at skulle varetage opgaven, er den bedst egnede til opgaven. Forslagets primære effekt er jo, at de opgaver og den sagsmængde, der nu påhviler nævnene og fogedretterne, i et vist omfang vil overgå til kommunerne. Samtidig vil kommunerne ved mangler ved varmeanlægget skulle gå ind og foretage afhjælpning for udlejerens regning. Hvorfor kommunerne skulle være hurtigere end nævn og foged, ved jeg ikke, men det kan jo selvfølgelig være, at Socialistisk Folkeparti har ekstra ressourcer til kommunerne på det felt.

Jeg har tidligere i dag nævnt, at jeg står lige over for at skulle genoptage forhandlingerne om lejelovforenklingen med lejer- og udlejerorganisationerne. Organisationernes såkaldte enhedsliste omfatter et par punkter med relevans for nærværende diskussion. Hvis organisationerne formår at blive enige om udmøntningen af enhedslisten, vil lejerne mulighed for at sikre varmforsyning blive yderligere præciseret, og regeringen kan på den baggrund ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 19:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til socialministeren. Der er ingen spørgsmål ... Jo, men der er ikke markeret, man skal trykke på knappen, ellers kan jeg ikke se, at der er markeret. Så er det hr. Thomas Jensen.

Kl. 19:32

Thomas Jensen (S):

Tak til ministeren. I beslutningsforslaget her nævnes jo, at der er en betragtelig ventetid i huslejenævnene, og det er jo det, der er med til at gøre, at hvis man ikke har varme på og vil gå via huslejenævnene, så kan det være en lang og snoet proces, og det kan nå at blive både sommer og vinter igen, inden man kan få varme på i sit lejemål. Der er mit spørgsmål til ministeren: Hvordan ser det ud for huslejenævnene, hvad er ventetiderne rundtomkring i landet? Hvad er den gennemsnitlige ventetid? Synes ministeren, at det er tilfredsstillende? Og har ministeren tænkt sig at gøre noget ved det, så man kan få nedbragt sagsbehandlingstiden i huslejenævnene?

Kl. 19:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 19:33

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Jeg var lige ved at blive ret skuffet, og det ville jeg være blevet, hvis hr. Thomas Jensen ikke havde haft et spørgsmål, så jeg blev helt glad, da hr. Thomas Jensen markerede.

Med hensyn til hvordan det ser ud for de enkelte huslejenævn, nævnes det jo i beslutningsforslaget, at sagsbehandlingstiden skulle være 6-9 måneder, og det billede kan vi ikke helt genkende. Vi har været inde og kigge lidt på nogle af hjemmesiderne. Jeg har ikke en helt fyldestgørende liste, men der kan hr. Thomas Jensen jo stille et spørgsmål.

Det kommer jo også an på, hvad det er for nogle sager, man får i huslejenævnene, men ud fra nogle af de største nævns hjemmesider, København, Århus, Odense og Aalborg, kan det konstateres, at sagsbehandlingstiden ligger på mellem 1 og 8 måneder i gennemsnit, men det afhænger selvfølgelig meget af sagens art og karakter. F.eks. prioriterer man ved huslejenævnet i København sager af hastende karakter, og der må man jo nok sige, at en sag om manglende varme vil høre under kategorien hastende karakter.

Kl. 19:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

For god ordens skyld vil jeg lige sige, hvis der er nogen, der ikke er klar over det, at grunden til, at man skal trykke på knappen og markere, at man ønsker ordet, er af hensyn til styringen af anlægget. Jeg kan sagtens se, at der bliver rakt en hånd op, men for dem, der sidder og styrer anlægget, er det vigtigt – det er det her nye digitale – at der bliver trykket på knappen. Men vi lærer det nok efterhånden alle sammen.

Så er det hr. Thomas Jensen.

Kl. 19:34

Thomas Jensen (S):

Tak. Så er mikrofonen tændt.

Årsagen til, at jeg spørger om huslejenævnenes sagsbehandlingstider, er jo, at nu hvor vi er tæt på et folketingsvalg, begynder der at komme solomeldinger fra forskellige borgerlige politikere på det her område. Så sent som i går ringede Danmarks Radio op og spurgte, om man kunne støtte et folketingsmedlem fra Venstre, som syntes, at vi netop skulle sætte ind på det her område. Derfor er det jo nærliggende at få afklaret, hvad ventetiderne er, og om der er tale om selvopfundne problemer fra nogle enkelte folk, der har behov for nogle solomeldinger, eller om der er nogle reelle problemer. Og det, vi hører fra lejere, der kommer i klemme rundtomkring i landet, er trods alt, at for nogle sager, hvor man godt kunne tænke sig, at der var en hurtig sagsbehandling, er der desværre nogle længere ventetider.

Så det overordnede spørgsmål, indtil vi præcist får afklaret den gennemsnitlige ventetid, er: Er ministeren til sinds at gøre noget for, at den her ventetid generelt bliver nedsat? Er der nogle ressourcer på vej til at løse det problem?

Kl. 19:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 19:35

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Nu kender jeg ikke den folketingskandidat, som hr. Thomas Jensen taler om, og hvad det er, den pågældende folketingskandidat taler om i forhold til huslejenævnene. Og det er lidt svært for mig at udtale mig på baggrund af noget, jeg ikke kender noget til, nemlig hvad den pågældende folketingskandidat skulle have sagt – og i hvilken sammenhæng, ved jeg heller ikke. Men som sagt er det jo sådan, at man selvfølgelig går ind og ser på, hvad det er for en art sag, der er

tale om, ser på, om en sag er af hastende karakter, sådan som man gør det i København – det synes jeg er ganske fornuftigt – og der er gennemsnitlige ventetider på mellem 1 og 8 måneder.

Hvis man ikke bare ser generelt på ventetiderne i huslejenævne, men ser på det her beslutningsforslag, hvor der bliver peget på, at det er kommunerne, der skal ind og udføre den her opgave, må jeg sige, at jeg ikke kan se noget som helst argument for, at kommunerne skulle være hurtigere end huslejenævne, og hvorfor de skulle kunne løse den her opgave bedre. Men det kan hr. Thomas Jensen eller forslagsstillerne måske opklare for mig.

Kl. 19:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det slut. Tak til socialministeren. Så går vi til ordførrækken, og det er først fru Louise Schack Elholm fra Venstre.

Kl. 19:37

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette er endnu et beslutningsforslag fra Socialistisk Folkeparti. Det lægger op til en ændring af lejeloven på bekostning af udlejerne – det til trods for, at det kan kortslutte den proces, der i øjeblikket er i gang, hvor parterne har forhandlet sig frem til en enighedsliste, som de nu skal til at konkretisere i paragraffer.

Venstre mener, at Socialistisk Folkeparti bør beslutte sig for, om de ønsker at sætte LLO til at lave hele lejeloven om alene, eller om de ønsker, at parterne skal arbejde videre på deres samarbejde. Venstre mener, at det er skadeligt at forsøge at gøre begge dele samtidig. Venstre støtter processen, hvor parterne forhandler sig frem til en ny lejelov, som de nu skal konkretisere. Venstre kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

På vegne af Liberal Alliance skal jeg oplyse, at de heller ikke kan støtte beslutningsforslaget. Ligeledes skal jeg på vegne af De Konservative oplyse, at de heller ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 19:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 19:38

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Når en udlejer ikke lever op til sin forpligtelse til at levere energi og varme til sine lejere, er det et alvorligt indgreb i lejernes velfærd i eget hjem og dermed også en fare for lejerens velvære og helbred.

Socialdemokraterne er enige med forslagsstillerne i, at den nuværende lovgivning betyder, at der er problemer med manglende leverance af varme og energi, og at den opgave bliver løst alt, alt for langsomt. De eksempler, der bliver nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, understreger jo med al tydelighed, at der er nogle udlejere, der nærmest ser ud til at spekulere i ikke at ville levere varme og energi til sine lejere.

Den gældende lovgivning pålægger så lejererne en alt for stor økonomisk risiko, hvis lejererne selv forsøger at løse det her problem, og Socialdemokraterne kan støtte de intentioner, der er i det her lovforslag om at udvide kommunernes mulighed for at sikre en lejerforsyning af energi og varme, både når det gælder indflytningsmangler og vedligeholdelsesmangler.

Men der er desværre to problemer ved forslaget, som betyder, at vi ud fra en samlet vurdering ikke kan støtte forslaget. Det er for det første, at det ikke fremgår helt klart, om kommunerne får dækket alle deres udgifter af udlejererne, både til håndværkere, til materialer og til administration af den ordning, der foreslås. Jeg mener ikke, at

kommunerne skal pålægges flere udgifter som følge af forslaget, og her bør det sikres, at det er udlejererne, der dækker alle udgifter.

For det andet er der en uoverensstemmelse mellem ønsket om at få en hurtig løsning på den manglende energi- og varmforsyning og det, at en sag i dag skal forbi fogedretten, som ifølge forslaget har en sagsbehandlingstid på 6-9 måneder. På grund af den lange sagsbehandlingstid i fogedretten ønsker forslagsstillerne, at lejererne sammen med kommunen kan gå uden om fogedretten, men her synes vi fra Socialdemokraternes side, at man bevæger sig ud på en retssikkerhedsmæssigt farlig vej. Jeg mener, at det ville være mere nærliggende at undersøge årsagerne til den lange sagsbehandlingstid i fogedretten og se på, hvordan man kan nedbringe sagsbehandlingstiden.

Endelig er der også et problem, hvis man skal gå uden om fogedretten, og man hidkalder en låsesmed til at låse en dør op. Jeg tror nemlig ikke, der er ret mange låsesmede, der vil gøre arbejdet, uden at der er en fogedretskendelse.

Socialdemokraterne kan som sagt støtte intentionerne i det her forslag om at sikre lejerne en hurtig udbedring af manglende energi- og varmforsyning, men retssikkerheden skal være i orden, og det skal sikres, at kommunerne ikke hænger på regningen for at sikre lejererne. Derfor kan Socialdemokraterne ud fra en samlet vurdering ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 19:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anita Knakkegaard som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:41

(Ordfører)

Anita Knakkegaard (DF):

B 49 er et beslutningsforslag fremsat af Socialistisk Folkeparti, der ønsker, at udlejere lever op til aftaler om levering af varme, hvilket vi selvfølgelig også gør i Dansk Folkeparti. Ifølge Socialistisk Folkeparti skal dette ske ved en udvidelse af lejelovens § 46 b, hvorefter kommunerne efter lejers påkrav kan lade ejendommen forsyne med energi til opvarmning for udlejerens regning. Ændringen skal give mulighed for, at kommunen også skal udbedre mangler, både indflytningsmangler og vedligeholdelsesmangler. Dette skal ske ved samtlige varmekilder, herunder oliefor og lignende, selv om varme anlægget er i stykker eller det skyldes, at udlejer med vilje har skruet ned. Såfremt anlægget ikke er frit tilgængeligt og forholdet er uopsætteligt, kræves der ikke brug af foged.

I Dansk Folkeparti ønsker vi selvfølgelig, at udlejer overholder sine forpligtelser til at levere varme til lejerne. Som det fremgår, kan lejererne allerede i henhold til lejelovens § 11 selv afhjælpe mangelen eller føre en vedligeholdelsesmangelsag i huslejenævnet og gå til fogedretten. Endvidere står der i lejelovens § 46 b: Undlader en udlejer, som skal levere varme og varmt vand, jævnfør § 36, at lade ejendommen forsyne med energi til opvarmning, og afhjælper han ikke straks mangelen efter påkrav herom, jævnfør § 11, stk. 1, skal kommunen på begæring af en lejer af en beboelseslejlighed lade ejendommen forsyne til opvarmning for udlejerens regning.

Derfor ser det ud til, at lejerne i langt de fleste tilfælde er dækket ind. Nu ønsker SF så at udvide kommunernes forpligtelse til også at omhandle indflytningsmangler, vedligeholdelsesmangler ved samtlige varmekilder, herunder hjælpe, når varme anlægget, herunder oliefor og lignende, er i stykker. Begrundelsen, man henviser til, er bl.a. lange ventetider på halvanden måned i fogedretten, mens huslejenævnsager i København tager 6-9 måneder, og i Dansk Folkeparti mener vi, at intentionerne i forslaget er gode, men vi ønsker ikke, at kommunerne skal have nye opgaver. Det er helt i orden med de opgaver, kommunen har i henhold til lejelovens § 46 b i dag.

I Dansk Folkeparti mener vi, at problemet kan løses, ved at sager om manglende varme, der omhandler indflytningsmangler og vedli-

geholdelsesmangler, skal løses som hastesager i huslejenævn, fogedret eller boligret. Er sagen behandlet til lejers fordel, eventuelt i huslejenævn skal det ikke have opsættende virkning, at udlejer ønsker at gå i boligretten med afgørelsen. Herved får vi også styr på, om udlejer senere skal miste retten til at administrere ejendomme. Derfor er vi ikke positive over for forslaget.

Kl. 19:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørgen Poulsen fra Det Radikale Venstre som ordfører.

Kl. 19:44

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Ligesom med det forrige forslag, B 48, er vi i Det Radikale Venstre meget indstillet på at hjælpe lejere, som er udsat for dårlige udlejere. I det forrige forslag var det lidt svært at overskue retssikkerheden. Det er det ikke her. Det er meget nemt at overskue. Det holder ikke en meter med retssikkerheden i det forslag. Men når det er sagt, er det jo selvfølgelig ikke godt, at en udlejer kan lukke for varmen og ikke vil reparere et havareret fyr, og det er naturligvis heller ikke tilfredsstillende, at en lejer skal risikere sin økonomi for at afhjælpe ting, som helt oplagt skyldes udlejerens forsømmelse.

Det mener forslagsstillerne så at man kan komme over ved at lade kommunerne overtage disse ting, men ved vi, om kommunerne er gearet til det? Kan man være helt sikker på, at det vil løse problemerne hurtigere, end de bliver løst med den nuværende lovgivning? Så synes jeg også, at det gør indtryk på os, at udlejere og lejere, i hvert fald ifølge ministeren, nu igen er rede til at sætte sig til forhandlingsbordet. Man kan jo blive som en hund i et spil kegler, hvis man går alt for langt ind her.

Men som sagt vil vi gerne være med til at drøfte de her forslag, som er stillet, men vi er lidt mere interesserede i at gøre lejeloven enklere, end vi er ved at indføre alt for mange nye og snørklede regler.

Kl. 19:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Frank Aaen, Enhedslisten, som ordfører.

Kl. 19:46

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

I morges var der lukket derhjemme for det varme vand og for varme i radiatorerne, og jeg frygter lidt for, hvordan det ser ud, når jeg kommer hjem. Dog vil jeg sige, at vi ikke har nogen ondsindet udlejer. Vi bor i en ganske udmærket andelsboligforening, så jeg er ret overbevist om, at der er taget hånd om tingene allerede i formiddag.

Sådan har andre det jo ikke. De har det helt anderledes besværligt, og derfor, som jeg var inde på før, er en lejer pr. definition svagere stillet end en ejer. Og derfor støtter vi som udgangspunkt altid en lovgivning, der kan styrke lejerens rettigheder og muligheder over for ejeren, også af de principielle årsager, jeg nævnte før. Man burde i virkeligheden ikke kunne eje en andens bolig og slet ikke tjene penge på den.

Der har i det her tilfælde været en diskussion om retssikkerhed og også en henvisning til husfreden. Jeg vil sige, at det sker nogle gange, at sådan nogle fornuftige principper bliver misbrugt. Jeg er enig i, at vi selvfølgelig må kigge nøje efter, at vi ikke overtræder retssikkerheden, men husfred er jo noget, man har, hvor man bor. Har man også husfred, bare fordi man ejer et hus, andre bor i? Er det så ejeren, der har husfred? Jeg synes, man skal passe på med lige at drage den parallel. Og hvis den husfred i virkeligheden går ud på at

forstyrre andres husfred, nemlig ved ikke at sørge for, at der er varme, så ved jeg ikke, hvem der har mest husfred, der skal bevares og tages hensyn til.

Det er på samme måde, hvis vi går ud og kigger på Amagerbanen. Hvis jeg vil gå ind og se i papirerne, hvordan den bankbestyrelse har misrøgtet skatteydernes penge – for det er jo os, der kommer til at betale, og jeg synes, at vi som udvalgt i Folketinget, som borgere, der betaler regningen, har krav på at se, hvad den bestyrelse har begået ulovligheder eller af spekulation – så får jeg hver gang at vide, at det må jeg ikke på grund af bankhemmeligheden. Og igen: Det er et princip, der gælder for os alle sammen, som vi gerne vil have, når vi har en bankkonto. Den skal andre folk ikke gå og snage i. Her bliver det så udvidet til at være en bankdirektørs ret til at holde hemmeligt, hvad han har lavet af samfundsskadelig virksomhed. Så når man siger retssikkerhed, når man siger husfred, så skal man måske lige overveje, om det er de rigtige husfred, man tænker på.

Så har der endelig været nævnt spørgsmålet om, at kommunerne skal dækkes ind. Jeg kan bare love, at det altid har vores støtte. Kommunerne har jo ikke bare brug for at få erstattet, hvad vi eventuelt pålægger dem af ekstraudgifter, de har sådan set en hel del udgifter, de burde have penge til, men som de desværre ikke får.

Kl. 19:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så går vi til ordføreren for forslagsstillerne, fru Nanna Westerby, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 19:49

(Ordfører for forslagsstillerne)

Nanna Westerby (SF):

Tak for det.

Som vi har hørt, er det jo i et lejemål udlejerens, der skal stå for at levere varmen, men lejerne i den private udlejningssektor har i den nuværende lovgivning problemer, hvis ikke udlejerens lever op til sine forpligtelser. De kan eksempelvis selv gå ind og sørge for varmetilførslen, f.eks. ved bare at tilkalde en håndværker, men det indebærer den risiko, at lejerens handling efterfølgende bliver underkendt. Så vil lejerens ikke få de penge tilbage, som han har lagt ud til håndværkeren, og han risikerer i værste fald at få en sag om selvtaget på nakken. Så mange lejere tænker sig lige om to gange, inden de gør det.

De kan også rejse en sag i huslejenævnet, som vi har hørt, men der er månedlange sagsbehandlingstider, og når man bor uden varme, er det ikke særlig smart.

Vi har hørt, at lovgivningen i dag er fuldt ud dækkende og helt imødekommer alle problemer, der kunne være for lejere, som mangler varme i deres lejemål, men det er ikke længe siden, at vi har hørt om et kollegium på Amager, som drives af Brunder Ejendomme, og hvor de unge boede uden varme i 9 måneder. Der var i en periode is på indersiden af vinduerne og 14 grader på værelserne. Det er jo ikke acceptabelt. Derfor vil SF med det her forslag i stedet bede kommunen om at vurdere, om der er grundlag for at gå ind og sørge for varmetilførsel, om nødvendigt gøre det og så i tilfældet kræve betaling hos udlejerens. Det drejer sig altså om akutte tilfælde og for at undgå ventetiden i huslejenævnet.

Så bliver der nævnt noget omkring retssikkerhed, og vi er jo enige om, at retssikkerheden selvfølgelig skal sikres. Vi er sådan set også indstillet på at gå ind og se på, om man skulle stille krav om, at fogeden skulle med ud, men jeg vil også understrege, at det jo er lejers bolig, det her drejer sig om. Der må også være en eller anden form for retssikkerhed for en lejer. Der må også være krav om, at man ikke skal gå måneder eller uger uden varme. Det er simpelt hen ikke rimeligt. Derfor synes vi også, at der burde være lidt mere velvilje til at sikre lejernes rettigheder på det her område.

Så nævner Socialdemokraterne, at kommunerne skal have deres udgifter dækket, og det synes SF jo er helt rigtigt. Selvfølgelig skal kommunerne have deres udgifter dækket hos udlejerne. Jeg vil også i den forbindelse nævne, at det her jo vil flytte nogle opgaver fra huslejenævnet over på kommunerne, og på den måde kan det måske også være en måde til at nedbringe ventetiden i huslejenævnet på.

Men som sagt drejer det her sig om, at man hurtigere skal kunne gribe ind i akutte tilfælde, og der synes vi, det er vigtigt at få sikret lejernes rettigheder.

Kl. 19:51

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af formkrav ved ophævelse af lejekontrakter i privat og almen udlejning.

Af Peter Westermann (SF) m.fl.

(Fremsættelse 17.12.2010).

Kl. 19:52

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet. Socialministeren.

Kl. 19:52

Socialministeren (Benedikte Kiær):

Forslagsstillerne vil med forslaget indføre formkrav ved ophævelse af lejekontrakter. Endvidere foreslås, at en ophævelse af en lejekontrakt skal kunne bortfalde som følge af forældelse. Udgangspunktet efter lejeloven er, at en lejeaftale er uopsigelig, og så længe lejer overholder aftalen, herunder betaler til tiden, er udlejers mulighed for at opsige boliglejemålet meget begrænset. Udlejer kan opsige lejemålet, hvis ejendommen skal rives ned, eller hvis boligen er lejet som funktionærbolig og lederen er udtrådt af arbejdsforhold. Det vil sige, at opsigelse typisk udløses af udefra kommende omstændigheder, som udlejer ikke har indflydelse på.

I givet fald er der, som forslagsstillerne også er inde på, en række formkrav, som skal iagttages. Udlejer har i visse situationer mulighed for at ophæve lejeaftalen. Udlejer kan ikke ophæve efter for-godtbefindende, men kun i situationer, hvor lejer misligholder sine forpligtigelser i lejeforholdet. Ophævelse er altså en reaktion på, at lejer så at sige ikke gør, som det er blevet aftalt. I de fleste tilfælde af ophævelse har udlejer endvidere pligt til at afgive en indsigelse, før han kan ophæve lejeaftalen. Typisk er der tale om en misligholdelse, der enten går ud over udlejer selv eller de øvrige beboere i ejendommen.

Der kan således være situationer, hvor udlejer er nødt til eller endog har pligt til at handle. Her tænker jeg bl.a. på de meget omtalte sager om lejerens grove tilsidesættelse af regler om god skik og orden i ejendommen, som der har været inden for de seneste par år. Netop i disse sager kan hensynet til de øvrige lejere tilsige, at lederen fjernes

fra ejendommen. Det skal jo gerne være således, at vi alle kan færdes trygt og godt i det område, hvor vi bor.

Derfor gennemførte regeringen lige før jul nogle stramninger i forhold til lejere, der terroriserer deres omgivelser. Med disse stramninger er det nu muligt i helt oplagte sager at få fogedrettens hjælp til at gennemføre en udsættelsesforretning. Når en lejer har fået ophævet sit lejemål, skal han i princippet fraflytte straks. Flytter lederen ikke frivilligt, kan udlejer ikke selv gøre noget, han må gå til fogedretten og bede retten om at gennemføre udsættelsesforretningen.

Fogedretten kan dog kun gennemføre fogedforretningen, hvis der ikke er tvivl om, at ophævelsen af lejeaftalen er berettiget. Dette vil typisk være i sager om manglende betaling af husleje og oplagte sager om lejers grove og åbenbare tilsidesættelse af god skik og orden. Kan fogedretten ikke tage stilling til sagen, må udlejer gå til boligretten. Først når boligretten har fundet udlejers ophævelse berettiget, vil en udsættelsesforretning via fogedretten kunne gennemføres.

Jeg mener derfor, at lejelovens regler om ophævelse af leje-forholdet allerede i dag indebærer en tilstrækkelig beskyttelse af lejeren, idet en lejer, som ikke mener, at udlejer har ret til at hæve lejeaftalen, blot kan afvente fogedrettens eller boligrettens afgørelse.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 19:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til socialministeren. Så går vi til ordførerrækken, og den første ordfører er fru Louise Schack Elholm, Venstre.

Kl. 19:56

(Ordfører)

Louise Schack Elholm (V):

Dette er det sidste beslutningsforslag af Socialistisk Folkeparti, som skal ændre på lejeloven. Alle tre beslutningsforslag lader hånt om processen, hvor parterne har lavet en enighedsliste til ny lejelov, som vi nu skal konkretisere i paragraffer. Det er et arbejde, som jeg troede at Socialistisk Folkeparti støttede.

Men Socialistisk Folkeparti har med disse tre forslag ingen problemer med at sabotere enighedslisten og samarbejdet mellem parterne. Jeg må igen beklage Socialistisk Folkepartis manglende opbakning til udvalgsarbejdet.

Venstre støtter ikke beslutningsforslaget. På vegne af Liberal Alliance kan jeg oplyse, at Liberal Alliance heller ikke støtter beslutningsforslaget. Og på vegne af De Konservative skal jeg oplyse, at De Konservative heller ikke støtter beslutningsforslaget.

Kl. 19:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Thomas Jensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 19:57

(Ordfører)

Thomas Jensen (S):

Med regeringens ændringer af almenboliglovgivningen er det blevet lettere at ophæve lejekontrakter, hvis en lejer tilsidesætter god skik og orden. Det er godt, for vi skal jo sørge for, at de almindelige lejere bliver sikret mod chikanelejere. Og der er bestemt sket fremskridt på den front.

I forlængelse af at man kan ophæve en lejekontrakt, har fogeden mulighed for at udsætte lejere efter at have hørt vidner til den eller de hændelser, der måtte ligge til grund for ophævelsen af lejekontrakten. Problemet er bare, at formkravene ikke er blevet ordentligt præciseret i loven, og dermed kan retssikkerheden for den lejer, der skal udsættes efter en ophævelse af kontrakten, sige at være mangelfuld.

Beslutningsforslaget søger at råde bod på den her mangel. Derfor er det vigtigt at understrege, at det her forslag altså ikke ændrer ved betingelserne for ophævelse af et lejemål, men giver lejeren en retssikkerhed, hvor de rettigheder, som lejeren allerede har, bliver tydeliggjort i skriftlig form for lejeren. Det synes vi fra Socialdemokratiets side er gode retssikkerhedsmæssige intentioner, som Socialdemokraterne kan støtte.

Kl. 19:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anita Knakkegaard, ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 19:58

(Ordfører)

Anita Knakkegaard (DF):

B 50 er et beslutningsforslag fra Socialistisk Folkeparti, der ønsker at indføre formkrav ved ophævelse af lejekontrakter i privat og almen udlejning. Socialistisk Folkeparti ønsker, at lejeren skal have de samme retsgarantier som ved opsigelse af et lejemål. Der ønskes endvidere en forældelsesklausul, således at ophævelse automatisk bortfalder efter 3 måneder, fra den kommer frem, såfremt lejer har protesteret over ophævelsen og udlejer ikke har indbragt sagen for domstolene. Ifølge Socialistisk Folkeparti sker opsigelser med måneders varsel, men ophævelse sker straks.

Med hensyn til formkrav er der jo allerede et formkrav med hensyn til ophævelse af betalingsmisligholdelse, hvilket også er den primære grund til, at lejere bliver sat ud af deres bolig. I disse sager gør man hovedsagelig brug af fogedretten, hvor ventetiden er 1½ måned. Og før man kan sende sagen i fogedretten, er der jo også gået over 1 måned. Derforuden er der andre former for misligholdelse, der hovedsagelig ender i boligretten, hvor ventetiden er ca. 1 år. Bl.a. kan en lejer blive udsat, hvis lejeren ikke overholder god skik og orden i ejendommen, hvis lejeren overlader lejemålet til andre personer end lejerens husstand, eller hvis lejeren benytter lejemålet til andet end det aftalte. Det er alt i alt tiltag, der også kan være til stor gene for de andre lejere.

Ophævelsen sker derfor ikke straks, som det fremgår af bemærkningerne, men det kan tage flere måneder, ja, op til flere år, før lejeren kan udsætte lejer.

Her henviser Dansk Folkeparti i øvrigt til et bilag i form af en artikel fra Politiken vedlagt sagen, hvor en indvandrerfamilie bliver sat ud af sit hjem, fordi en hjemmeboende teenagesøn havde sat ild til den opgang, hvor familien boede. Landsretten afsagde i den konkrete sag dom, mere end 1½ år efter at ildspåsættelsen var sket. Endvidere henviser Dansk Folkeparti til spørgsmål 10, besvaret den 7. december 2010, vedrørende L 61, hvoraf det fremgår, at fogedrettens afgørelse under en umiddelbar fogedforretning om udsættelse af en lejer kan kæres til landsretten og kan have opsættende virkning.

Vi er i Dansk Folkeparti ikke positive over for beslutningsforslaget.

Kl. 20:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jørgen Poulsen fra Radikale Venstre som ordfører.

Kl. 20:01

(Ordfører)

Jørgen Poulsen (RV):

Det her forslag er det af de tre forslag om stramninger i lejeloven, som vi nok har mindst problemer med, for det kan jo ikke være rigtigt, at det skal være dårligere, når lejemålet ophæves, end når udlejer opsiges lejemålet. Det at ophæve et lejemål med øjeblikkelig virkning er jo i virkeligheden langt mere dramatisk, end når lejemå-

let opsiges og lejeren har nogle måneder til at forholde sig til situationen. Så vi er helt med på, at der skal være mindst samme beskyttelse og formkrav ved ophævelse som ved opsigelse og med en skriftlig begrundelse for ophævelsen og angivelse af muligheden for, at ophævelsen kan prøves ved en domstol.

Der er bare det ved det, at jeg faktisk troede, det var sådan nu, men hvis ikke det forholder sig sådan, at der er lighed på det her område, er vi gerne med til at se på det.

Kl. 20:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 20:02

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

De her tre forslag har jo meget godt vist, hvordan VKO altid står på ejernes side, mens rød stue står på lejernes side. Jeg synes, det er meget fint at få det opdelt så klart, som det er sket i dag. Jeg erkender, at Radikale Venstre, som jo bliver kaldt et parti, der tilhører rød stue, nogle gange viser, at de ikke altid er godt placeret på rød stue, men nogle gange er lidt for blå. Det gælder nu endnu mere i spørgsmål om dagpenge til arbejdsløse og efterløn og den slags ting – der er man jo meget blå, desværre. Her i det sidste forslag var man heldigvis mere entydigt ovre på rød stue, og det er vi glade for. Men grundlæggende er det jo værd at lægge mærke til, at Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti er ejernes, udlejernes partier, hvorimod vi andre er lejernes partier.

Kl. 20:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. (*Frank Aaen* (EL): Jeg glemte at sige, at vi støtter forslaget). Ja, det var positivt at få at vide, hvad Enhedslisten mener.

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Nanna Westerby, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 20:03

(Ordfører for forslagsstillerne)

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Det er et forslag i den mindre ende, kan man sige. Det er få mennesker, det drejer sig om, men når man står i den situation, at ens lejemål bliver ophævet – og ikke opsagt – så har det her rigtig stor betydning.

Det omhandler, som vi har hørt om, ophævelser, og det er jo, når en lejer sættes ud, fordi lejeren har misligholdt sin kontrakt. Forslaget går i sin enkelthed ud på at sikre samme retssikkerhed ved ophævelser, som man har ved opsigelser. Det vil sige, at forslaget ikke ændrer på betingelserne ved en ophævelse – det vil der stadig være præcis samme mulighed for – men der er i dag stort set ikke nogen beskrivelse af processen ved ophævelser. Med forslaget vil man sikre, at beboeren ved en ophævelse både får en skriftlig besked om ophævelsen, en klagevejledning og en begrundelse for ophævelsen. Samtidig vil vi sikre, at udlejer reagerer, hvis lejeren gør indsigelse mod ophævelsen.

Det er også helt rigtigt, som bl.a. ordføreren for Dansk Folkeparti var inde på, at der har været sager, hvor lejere bl.a. har chikaneret og terroriseret deres naboer. Det er selvfølgelig ikke rimeligt, og i de tilfælde har SF også støttet, at man skal have bedre mulighed for at gå ind og ophæve de lejeres kontrakt end i dag, hvor der er meget lange processer omkring det. Men vi synes også, det er god skik, at når man strammer et sted, så sikrer man også retssikkerheden. Og retssikkerheden er altså ikke sikret i dag, og derfor har SF fremsat det her beslutningsforslag.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der er ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Vi udsætter lige mødet et par minutter, indtil vi har finansministeren på plads, før vi kan gå til sidste punkt på dagsordenen. Jeg er sikker på, at ordføreren helst vil have, at der er en minister til at høre på.

:

Mødet er udsat. (Kl. 20:06).

Det sidste punkt på dagsordenen er:

13) Forespørgsel nr. F 18:

Forespørgsel til finansministeren og undervisningsministeren: Vil regeringen redegøre for sammenhængen mellem regeringens løfte om »stærke uddannelsesstilbud, der matcher samfundets behov« og det faktum, at næsten alle folkeskoler i skoleåret 2011-12 melder om besparelser?

Af Carsten Hansen (S), Ole Sohn (SF), Margrethe Vestager (RV) og Per Clausen (EL).

(Anmeldelse 25.01.2011. Fremme 27.01.2011).

Kl. 20:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så har vi ministrene på plads, og mødet er genoptaget.

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til torsdag den 10. februar 2011.

Den første, der får ordet til begrundelse af forespørgslen, er ordføreren for forespørgerne, fru Christine Antorini, Socialdemokratiet.

Kl. 20:07

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Christine Antorini (S):

Når oppositionen i fællesskab har valgt at indkalde til en forespørgselsdebat om uddannelse og økonomi, og hvordan det rent faktisk ser ud, med hensyn til hvor mange der gennemfører bl.a. en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse – og vi har valgt at stille forespørgslen både til undervisningsministeren og finansministeren – er det, fordi vi synes, det er en ganske alvorlig situation, Danmark står i. Ikke nok med, at landet er i en dyb økonomisk krise, men i løbet af de 10 år, hvor regeringen har haft mulighed for at løfte uddannelsesniveaet, er det desværre gået den forkerte vej.

Vi har noteret os, at statsminister Lars Løkke Rasmussen over for sit vækstforum har konstateret, at det faldende uddannelsesniveau er et af de ti alvorligste problemer eller udfordringer, som Danmark står over for. Vi har også noteret os, at regeringen et antal gange selv har sagt, at det skal gøres bedre, og senest har vi noteret os, at folkeskolen har været et højt prioriteret indsatsområde i hvert fald i ord, når man har hørt regeringens planer. Regeringen ønsker ikke mindre end en folkeskole i verdensklasse, og det synes vi som ambition er vigtigt, men når vi så ser på, hvad regeringen rent faktisk gør for at

løse de udfordringer, som regeringen selv erkender der er, kan vi se, det går den stik modsatte vej.

Lad os kigge på folkeskolen, som jo er den, der skal løftes, for at vi også nærmer os målsætningen om, at 95 pct. af alle unge skal have en ungdomsuddannelse. I øjeblikket er alle kommuner i gang med spareøvelser, som de i øvrigt har været det i alle årene, men i år bliver der virkelig gået til den, fordi den økonomiske ramme fra regeringens side er så stram i forhold til kommunens kerneopgaver – og det er folkeskolen.

Det, der sker nu – bare for at ridse nogle af problemerne op – er, at fem ud af seks skoler skal spare. De har færre timer, de er nede på minimumstimetallet, der bliver større klasser, der bliver sparet på indkøb af materialer, der bliver fyret lærere, og i det hele taget er kvaliteten af det undervisningsmiljø, som ellers skulle give rammerne for, at vores børn kunne få den bedst mulige folkeskoleuddannelse, faldet, for det bliver der også skåret ned på. Vi konstaterer, at der bliver skåret massivt ned på folkeskoleområdet, sådan at en opnåelse af målet om en folkeskole i verdensklasse fordufter fuldstændig.

Vi mener, at behovet for, at vi får givet et reelt løft til uddannelserne, herunder folkeskolen, er så stort, at det skal diskuteres nu, både med undervisningsministeren og med finansministeren, der jo er den, der i sidste ende har ansvaret for, at kommunerne rent faktisk kan løfte den vigtige uddannelsesopgave, de står over for.

Hermed begrundelsen fra de fire partier i oppositionen for at rejse den her forespørgselsdebat, som vi ser meget frem til.

Kl. 20:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Så går vi til besvarelsen, og den første på listen er finansministeren.

Kl. 20:10

Besvarelse

Finansministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Lad mig slå fast, at det offentlige forbrug og de kommunale budgetter er steget markant under denne regering. Når 2011 er gået, forventer vi en stigning i det samlede offentlige forbrug på knap 74 mia. kr. – 74.000 mio. kr. – siden 2001, vel at mærke efter korrektion for den almindelige pris- og lønudvikling. Langt den største del af forbruget er prioriteret til den borgernære service i kommuner og regioner.

Med genopretningsaftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti fra maj 2010 blev det sikret, at kommunernes høje budgetniveau i 2010 kan holdes i årene 2011 og fremefter. Dermed friholdes kommunerne fra at gennemføre nedskæringer som følge af genopretningsaftalen. Kommunerne skal derfor i de kommende år videreudvikle og forbedre den kommunale service inden for de høje, nuværende rammer.

De historier, som vi hører om tilpasninger i den kommunale økonomi, har ikke sit udgangspunkt i regeringens økonomiske politik. Tilpasningerne skyldes derimod kommunernes manglende økonomistyring i 2009 og 2010. Kommunernes regnskaber for 2009 viste en massiv budgetoverskridelse på i størrelsesordenen 5 mia. kr. og dermed også en massiv overskridelse af de aftalte rammer for kommunernes økonomi.

Den manglende styring i kommunerne gør, at kommunerne nødvendigvis må rette op på økonomien; der er ikke nogen vej udenom. Kommunernes budgetter for 2011 viser, at lokalpolitikkerne har påtaget sig et medansvar for økonomien, og i fællesskab med regeringen arbejder de hårdt på at få genoprettet dansk økonomi.

Det er overordnet regeringens ambition, at de danske skoleelever skal være blandt verdens dygtigste. Skal vi have en af verdens bedste folkeskoler, er det ikke nok, at vi bare bruger masser af penge. Det

er helt centralt, at vi bruger pengene bedst muligt, og vi skal i den forbindelse turde tænke nyt.

Vi har derfor gennemført et 360-graders-service-eftersyn af den danske folkeskole, og derigennem har vi afdækket en række styrker og svagheder ved den danske folkeskole.

Eftersynet mundedde ud i ti anbefalinger, som dannede udgangspunkt for regeringens folkeskoleudspil, som vi præsenterede i december. Det fremgår af folkeskoleudspillet, at regeringen er klar til at investere yderligere op mod 1 mia. kr. om året til bl.a. 6 timers sammenhængende skoledag, en national it-strategi og mere efteruddannelse, der sikrer, at vi når målet om en folkeskole, der ikke blot er blandt de dyreste i verden, men også er blandt de bedste.

Det fremgår da også af regeringens folkeskoleudspil, at kommunerne kan prioritere deres penge bedre ved bl.a. at afbureaukratisere og ved at skabe en mere inkluderende skole.

Regeringen og Kommunernes Landsforening har med gensidighedsaftalen forpligtet sig til at frigøre ressourcer i kommunerne gennem bl.a. afbureaukratisering, effektivisering, digitalisering, bedre indkøb m.v. svarende til 1 mia. kr. i 2009, stigende til 5 mia. kr. i 2013. Og regeringen har til opfyldelse af sin del af gensidighedsaftalen fremlagt initiativer, som frigør i alt 1,1 mia. kr. i 2011 i kommunerne.

Kommunerne har betydelige muligheder for at udnytte ressourcerne bedre, også på folkeskoleområdet. Faktisk er det sådan, at når vi ser på kommunernes ressourceforbrug i folkeskolen og det resultat, der kommer ud på den anden side, så ser vi, at der ikke er nogen direkte sammenhæng. Kommunerne kan derfor med fordel lade sig inspirere ved at kigge over kommunegrænsen.

Kl. 20:15

På folkeskoleområdet er der således gode muligheder for at lære af de kommuner, som gør det både bedre og billigere. Det understreges af, at nogle kommuner bruger omkring 50.000 kr. pr. elev i folkeskolen om året, mens andre kommuner bruger op imod 90.000 kr. om året pr. elev. Disse forskelle afspejler naturligvis delvist forskellige vilkår, men det afspejler også, at nogle kommuner driver folkeskolen mere effektivt end andre, og at der er et betydeligt rum for forbedring. Nogle kommuner har eksempelvis været bedre til at sikre sig, at de får mere undervisning og tid til eleverne ud af lærernes arbejdstid, og det giver sig direkte udslag i mere undervisning for de samme penge.

Der er ligeledes betydelige forskelle på, hvorledes kommunerne har organiseret folkeskolen. Det kommer bl.a. til udtryk ved en betydelig variation i både skole- og klassestørrelse. For lige at tage fat i en af de myter, som er ved at have bredt sig, nemlig at folkeskoleudgifterne skulle være faldende, så kan man helt klart sige, at selv om udgifterne til folkeskolen – og det er en af de pointer, som oppositionen gør meget ud af – korrigeres for pensionsudgifter, er der fortsat en stigning i enhedsudgiften til folkeskolen på knap 600 kr. i perioden 2002-2009. Og når revisionsinstitutet BDO siger, at der er sket et fald, så skyldes det, at de ikke anvender den pris- og lønregulering, som er aftalt mellem Kommunernes Landsforening og regeringen. Derudover tager BDO heller ikke udgangspunkt i de officielle og de faktiske elevtal. Det er jo faktisk ret nyttigt at vide her ved indgangen til debatten.

Hvad er det så, vi stilles op imod? Oppositionen kommer med en masse løfter, som ikke er finansieret. Der klodses milliardløfte på milliardløfte op, og vi kan se, at der ikke følger finansiering med: Der er en tolærerordning, og hvis det drejer sig om to lærere, er det en udgift på 2,6 mia. kr. om året, vi taler om, men hvis det er mere beskedent, nemlig en lærer og en assistent, er det 1,2 mia. kr.; så lover man pc'er til alle elever i folkeskolen, det er 900 mio. kr.; så vil man have et loft over antallet af elever i klassen på 24, og det koster yderligere 900 mio. kr.; så skal der gennemføres læsecafé for 655 mio. kr.; af en eller anden mærkelig grund vil man meget gerne ha-

ve, at kun 100 af vores 1.200 folkeskoler skal have afskaffet SFO, og det putter man så 200 mio. kr. i; og hertil kommer så indeklima, nye bøger osv., som er uspecificeret.

Det er et rent fantasifoster, som vi står over for og derfor har vanskeligt ved at tage helt alvorligt i den her debat. For et minimum, når man kommer med mange af de her forslag, er jo, at man så også anviser finansiering. Der kan jeg jo sige, at regeringens forslag er fuldt finansieret, og det er så også styrken ved det, vi kommer med.

Selv om dansk økonomi er på vej ud af den økonomiske krise, har krisen jo kostet dyrt, som vi alle ved – også i en forværring af de offentlige finanser. De offentlige forbrugsudgifter udgør således en større andel af samfundsøkonomien end nogen sinde før, og Danmark er det OECD-land, hvor de offentlige forbrugsudgifter er højest i procent af BNP. Vi står derfor over for nogle markante økonomiske udfordringer. Væksten i det offentlige forbrug kan ikke blive ved i samme tempo, hvis Danmark skal være en sund og velfungerende økonomi, og derfor har vi præsenteret nogle ansvarlige og finansierede løsninger, og det gælder også vores folkeskoleudspil. Det står som sagt i skærende kontrast til oppositionen, som ikke har sikret sig fuld finansiering til deres udspil. Tak.

Kl. 20:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til finansministeren. Så er det undervisningsministeren, der får mulighed for at besvare forespørgslen.

Kl. 20:20

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak for det, formand. Sådan indledningsvis vil jeg bare lige forholde mig til et par af de falske påstande, som ordføreren for forespørgslerne kom med i sin indledning. Det blev f.eks. nævnt, at man ude i kommunerne nu gennemfører en spareøvelse, som i alle årene. Det er faktisk usandt; det, der bliver sagt fra fru Christine Antorinis side, er simpelt hen usandt.

Derudover blev der jo også vovet den påstand, at det går rigtig dårligt med at få de unge i uddannelse, og at regeringen har svigtet de unge. Det er faktisk forkert, det er simpelt hen usandt. Situationen er faktisk den, at den profilmodel, som vi jo alle sammen har bekendt os til, og som er den, der er det hidtil bedst egnede mål for, hvordan det går med at uddanne unge i Danmark, viser – de seneste tal – at der er fremdrift i antallet af unge, der tilvælger en uddannelse. Så det, der blev sagt, er simpelt hen faktisk forkert, og jeg synes, det er ærgerligt, at man taler de uddannelser ned, som vi i globaliseringsforligskredsen egentlig i vidt omfang har aftalt hvordan vi vil udvikle.

Jeg kan også komme med den meget positive melding fra talerstolen i aften, at hvis der er noget, der virkelig betyder noget for, at unge får en uddannelse, er det adgangen til praktikpladser, og der har vi i 2010 simpelt hen haft en historisk stigning. Vi har netop fået tallene ind, og de viser, at 22 pct. flere i 2010 fik en praktikplads end i 2009. Dermed er vi oppe på over 32.000 indgåede uddannelsesaftaler, og det begynder jo at minde om de storhedsperioder, der i øvrigt har været på praktikpladsområdet under VK-regeringen. Så der er masser af positivt nyt.

Der var endnu en faktisk forkert påstand i fru Christine Antorinis angreb mod regeringen i hendes indledende tale, og det var, at der kom flere og flere i klasserne. Det er faktisk heller ikke korrekt. Der er faldende klassestørrelser, og vi kan jo også konstatere, at der er nøjagtig den samme elev/lærerratio nu som tidligere.

Så der var altså nogle falske påstande, som man i hvert fald ikke bør fortsætte med at bilde befolkningen ind, for det er simpelt hen ikke sandt.

Den nuværende økonomiske situation indebærer naturligvis, at der skal opnås en bedre balance mellem de offentlige udgifter og de offentlige indtægter. De offentlige forbrugsudgifter skal holdes i ro i

de kommende år, og det gælder både i staten og i kommunerne, hvorimod regionerne jo får betydelig flere penge, også til sygehusvæsenet. Folkeskolen er jo et af de store kommunale udgiftsområder, og kommunerne skal derfor sikre sig, at ressourcerne anvendes hensigtsmæssigt også på dette område.

Det, som jeg har noteret mig ved lige at gennemgå tallene, er jo, at en af grundene til, at der er nogen, der oplever, at der er en besparelse derude, er, at de budgetter, som er lagt ude i kommunerne, må opfattes som udtryk for, hvad kommunen selv mener at kommunen kunne magte at finansiere inden for området.

Der er f.eks. i 2009 en forskel på over 1,1 mia. kr. mellem det, kommunerne har budgetteret efter, og det, de faktisk har anvendt. Det giver jo sig selv, når man skal føre en forsvarlig økonomisk politik ude i kommunerne, at folk så vil opleve, at der er en nedgang, fordi man klart har overforbrugt i forhold til det budgetterede. Det skal jeg ikke beklage, jeg er jo glad, når man bruger penge på folkeskolen, men det sætter dog de nuværende budgetter i relief, at man der henter 650 mio. kr., mens man altså bare på et enkelt år har brugt 1,1 mia. kr. mere end budgetteret. Så det viser jo også den udfordring, man står med, med hensyn til at holde udgiftsstigningen i den offentlige sektor i ro.

De sidste 10 år, altså under VK-regeringen, har været præget af et stigende udgiftsniveau pr. elev. Det har været særlig markant i regnskabet fra 2007 til 2009. Her har vi jo også, f.eks. jeg selv som uddannelsesordfører for Venstre, måttet leve med at stå hernede og forklare nøjagtig det samme, som jeg gør nu, nemlig at regeringen ikke har skåret ned i kommunerne. At kommunerne vælger at ombudgettere, er deres vilje, deres vej, det ligger jo i det kommunale selvstyre. Men også dengang måtte man lytte til en opposition, der påstod, at der blev skåret ned. Men bare i denne korte periode, fra 2007 til 2009, og det kan jeg jo påvise med referater fra Folketingsalen, hvor man også påstod, at der blev sparet, øgede man faktisk enhedsudgiften med 2.800 kr. pr. elev.

Elevtallet i folkeskolen toppede i 2007, og det betyder jo så også, at man ude i kommunerne ikke har organiseret sig efter et faldende elevtal. Det kan også være kompliceret, men det ændrer ikke på, at det er den udfordring, som der er.

Udgiftsudviklingen antyder altså, at man ikke har tilpasset de økonomiske rammer efter den opgave, der ligger. Og det kan man jo godt klandre regeringen for. Jeg vil bare advare alle, der har ambitioner om at komme i regering, om, at man frit overlader det til kommunerne at budgettere, som de vil, men når de så overbudgetterer, altså bruger mere, end de har budgetteret, og de ikke vil kompensere for det, skal man gribe ind, for ellers bliver det udspil til en økonomisk politik, som S og SF er kommet med, langt mere underfinansieret, end det allerede er. Altså, alene hvad angår folkeskolen, er det jo underfinansieret med 3 mia. kr., plus at man finansierer det med 2 mia. kr. Det skulle angiveligt koste 2 mia. kr., men det kommer så fra en plan, som heller ikke hænger sammen.

Kl. 20:25

Det kunne jo faktisk være ganske forfriskende, hvis vi for en gangs skyld i denne forespørgselsdebat også kunne tage en drøftelse af, hvordan vi bruger pengene bedst muligt, også ude i kommunerne, for vi får også brug for at hjælpe kommunerne i de processer, som de går igennem, for nulvækst – altså forstået sådan, at man ikke må bruge flere penge – opfattes af mange borgere som en nedgang, fordi der jo prioriteres nye områder. Jeg kan bare nævne sådan noget som specialundervisning, der har skabt en opdrift i udgifterne, som selvfølgelig trækker ressourcer ud af normalområdet. Derfor kommer jeg med en appel også til oppositionen om, at vi får en konkret og grundig drøftelse – ikke mindst med forligspartiet Socialdemokraterne – om, hvordan vi får tilrettelagt specialundervisningen mest hensigtsmæssigt, så vi kan få både de menneskelige og økonomiske ressour-

cer tilbage til også de mange børn, som går i de helt almindelige klasser.

Fra 2001 til 2011 er de samlede budgetterede udgifter til folkeskolen steget med 2,8 mia. kr. fra 35 mia. kr. til 37,8 mia. kr. – og det er rigtige penge, det er penge, der er blevet brugt – mens udgifterne til specialskoler i samme periode er steget med 2,6 mia. kr. fra 2,9 mia. kr. til 5,5 mia. kr., og det er også rigtige penge. Men det er tydeligt at se, at der, hvor den store stigning er, er i specialundervisningen, og jeg nægter altså at tro på, at vores børn sådan gennemsnitligt betragtet er blevet så meget mere hjælpkrævende, at de har ændret sig så fundamentalt, at det bør føre til en opdrift i udgifterne på mellem 30 og 40 pct.

Problemet med bevillingerne til folkeskolen er derfor ikke, at den samlede bevilling har været faldende gennem VK-regeringens tid, men derimod at man også i vidt omfang bruger ressourcerne uden for skolen. Den stigende grad af udskillelse strider dels mod det generelle ønske om inklusion, som det f.eks. er udtrykt i Salamancaerklæringen fra 1994, som Danmark jo har underskrevet – hvor det ikke var VK-regeringen, der regerede – og handicapkonventionen fra 2009; dels strider det også mod den politiske målsætning, der er om, at folkeskolen skal være rummelig og kunne omfatte hovedparten af børn med særlige behov. Det er også det samfund, vi ønsker at skabe, og det skal folkeskolen selvfølgelig bidrage til, så vi også tåler hinandens forskelligheder.

Det også værd at bemærke, at undersøgelser af effekten af specialundervisning indikerer, at en stor del af de elever, der i dag udskilles, segregeres, vil kunne få støtte som en del af den almindelige undervisning, hvis folkeskolens tilbud tilpasses. Regeringen har derfor i kommuneaftalen 2011 aftalt med kommunerne, at omfanget af henvisning til specialskoler og specialklasser skal reduceres, og at de frigjorte ressourcer kan anvendes til at styrke den almindelige undervisning, herunder til de inkluderende undervisningstilbud til gavn for alle ganske enkelt. Det er kommunerne, der skal realisere målet om øget inklusion, men det er jo i høj grad også forligskredsen på Christiansborg, som er forpligtet til at hjælpe dem med at finde løsninger, og der afventer vi stadig væk en afklaring i forligskredsen på, om alle partier kan være med på det.

En anden måde at sikre en hensigtsmæssig økonomisk drift af folkeskolen på er at undgå fald i klassekvotienten. Jeg ved godt, at det er et erklæret politisk mål for S og SF, at man skal nedbringe maksimumelevtallet i folkeskolen, fordi man gerne vil bruge penge der, men ikke bruge en krone mere på flere undervisningstimer. Fred være med det, det er S' og SF's eget valg at man hellere vil bruge dem på lærerlønninger end på elevernes undervisning. Det er helt i orden med regeringen, og så længe vi er med i forligskredsen, har vi jo også noget skulle have sagt på det område. Men vi er optaget af, at man bruger ressourcerne bedst muligt, og det er der ikke noget der peger i retning af at man gør ved at opretholde meget små hold. Faktisk kan det også være vanskeligt at begå sig i små socialgrupper, som de meget små klasser udgør.

Jeg vil også godt til det sige, at når vi opgør det budgetterede fald i bevillingerne til folkeskolen, som fremgår af kommunernes budgetter nu, medregner vi ikke det, at der er blevet nedlagt folkeskoler og i stedet etableret friskoler. Historisk set beløber det sig til flere hundrede millioner kroner – og faktisk beløb det sig et enkelt år, jeg mener det i 2005, som er det seneste tal, jeg lige har kunnet få oplyst i dag, til ca. 400 mio. kr. Så skal man også huske, at når der besluttet flyttes skoler og elever og dermed opgaver ud af kommunerne, er det ganske naturligt, at kommunerne også tager bestik af det.

Der er ikke nogen grund til, at det at skabe gode klassestørrelser, som sikrer en optimal ressourcudnyttelse, absolut skal ske ved at lukke mindre skoler i landdistrikterne. Det er vi ikke tilhængere af i regeringen. Det er ikke vores politik at lukke skoler – det er en kommunal beslutning – men man kan sagtens udnytte de eksisterende

regler om fællesledelse, og man kan samle bestemte klassetrin på bestemte skoler. Derudover er der den idé, som man er noget optaget af, når man sådan er fra Venstre, at man bl.a. kan skabe skoledistrikter, som retter sig mod, at man styrker den lille skole ude i landsbyen frem for at styrke den store skole inde i byen. Det er faktisk blevet afprøvet flere steder, også med succes. Så det er jo et spørgsmål om at tage det ansvar på sig.

Kl. 20:31

Hvis der ikke foretages justeringer i antallet af klasser, vil der jo være en risiko for, at en af de udgiftsparametre, som kommunerne herefter vælger at skrue på, bliver elevernes timetal, og jeg kan så forstå på S og SF's udspil, at timetallet ikke er så vigtigt som det, at underviseren har få elever i klassen. Der er vi fra regeringens side uenige. Vi vil gerne have den bedst mulige ressourceudnyttelse til fordel for eleverne, og det betyder, at vi med vores udspil ønsker, at de ressourcer, der frigøres, går til flere timer, til mere undervisning, til mere tid mellem elev og lærer. Dette vil ske i kraft af vores 6 klokketimers indskolingsdag, i kraft af læseløftet, der vil forudsætte mere opmærksomhed om den enkelte elev, og ved at vi hæver minimumstimetallet til det vejledende timetal i vores udspil.

Endnu en måde, man kan udnytte ressourcerne på, og som jeg selv er meget tiltalt af, ved jeg godt har skabt mig nogle fjender, men jeg har det nu sådan, at lærere bliver lærere, fordi de gerne vil undervise. Det er en opfattelse, som hverken Danmarks Lærerforening eller oppositionen kan få mig til at opgive. Det er ikke en vildfarelse – jeg mener det af et oprigtigt hjerte – at man vælger at blive underviser, fordi man gerne vil undervise. Derfor er der en umådelig god måde at få frigjort flere undervisningstimer på i skolen, om end man budgetterer med færre ressourcer i 2011, end man gjorde i 2010, nemlig simpelt hen ved gå efter, at der bliver en større undervisningsandel i lærernes arbejdstid, sådan at eleverne bliver forskånet for besparelserne, og at man i stedet ser på andre opgaver. Det er jeg faktisk meget optaget af.

Der skal jo ikke ret meget mere undervisning til, for at den enkelte lærer og den enkelte elev også vil opleve, at det er en aflastning i den enkelte time. Når man har flere timer i et fag, ja, så opleves det jo også mere positivt at være der. Sker der f.eks. en forøgelse af undervisningsandelen med blot 1 procentpoint for alle lærere, dvs. 19,24 flere undervisningstimer pr. lærer om året – vi taler om, at lærerne af deres arbejdstid skal bruge 20 timer mere om året til at undervise – så vil det faktisk svare til cirka 1 million undervisningstimer på landsplan, og det svarer til mere end 1.400 lærerstillinger, altså nogenlunde det antal lærerstillinger, som f.eks. Danmarks Lærerforening har peget på er i spil med henblik på nedlæggelse i øjeblikket. Så det vil jo faktisk opveje meget af den udfordring, som eleverne ellers kommer til at stå med, sådan som det ser ud i øjeblikket.

Så vil jeg gerne sige til dem, der enten aktuelt her i salen eller andetsteds ryster på hovedet over, at jeg ønsker, at man bruger sin arbejdstid lidt anderledes, at de jo bare skal erindre sig selv om, at S og SF ikke bare vil nøjes med at blande sig i, hvordan arbejdstiden bruges – nej, den skal decideret sættes op. Derfor er det jo en spændende øvelse til at vise, hvordan viljen er hos fagforbundene, f.eks. i Danmarks Lærerforening, når det er eleverne, det alternativt går ud over, hvis ikke man øger undervisningstiden. Vil der så være vilje til i disse økonomiske tider at undervise mere, eller vil man sige nej? For siger man nej til det, har jeg jo i almindelighed vanskeligt ved at forestille mig, hvordan man skulle kunne sige ja til en udvidet arbejdstid, for det er dog alligevel langt mere indgribende i lærernes hverdag, end at man tilrettelægger arbejdet, som de gør i de fem bedste kommuner, når det angår undervisningsdel.

Som det fremgår af mit svar på Uddannelsesudvalgets spørgsmål nummer 409 den 14. juli 2010, får eleverne – opgjort som et samlet gennemsnit for alle skoler – fortsat det antal timer, de skal. Generelt

ligger timetildelingen over det vejledende timetal, og for at undgå fremtidige problemer med timetildelingen indgår det i regeringens folkeskoleudspil, at vi vil forenkle timetalskravene og øge det vejledende minimumstimetal for 4.-9. klassetrin.

Jeg tror, at jeg er ved at løbe tør for tid. Det er tæt på.

Men der er altså betydelige udgiftsforskelle også imellem de enkelte kommuner. Som finansministeren så rigtigt var inde på varierer forbruget fra nogle og fyrr tusinde kroner pr. årselev til godt og vel 80.000 kr. pr. årselev, uden at det giver anledning til varierende resultater. Jeg vil bare sige til de ordførere, der tilhører oppositionen, og som er så begejstret for bare at bruge flere penge, at det kunne være interessant, om man undervejs ville forholde sig til bare to socialdemokratiske kommuner, Odense og Aalborg, som egentlig sådan udefra set – det kan godt være, at der er nogle parametre, som de er meget forskellige på – har beslægtede udfordringer. Men Odense Kommune bruger godt og vel 8.000 kr. mere pr. årselev end Aalborg Kommune, uden at jeg i hvert fald har fået indtryk af, at man gør det langt bedre i Odense, end man gør i Aalborg. Det kunne være interessant at høre S og SF forholde sig til det, for det er jo relevant, hvad man får for pengene i de enkelte kommuner – det er jo dem, der styrer folkeskolen.

Med »Faglighed og frihed« er der i vores udspil afsat i alt ca. 850 mio. kr. til folkeskolen. Der er tale om fuld finansiering af alle forslag i udspillet. Det er mere, end man kan sige om S og SF's udspil, men det er vi selvfølgelig ved at vænne os til. Det, der er afgørende for os, er, hvordan vi på den ene side sikrer sunde offentlige finanser og på den anden side en god, solid skolegang for vores børn, vores elever ude i skolerne. Det mener vi faktisk at både regeringen og det flertal, der står bag regeringen med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, og de enkelte kommuner magter ganske glimrende.

I hvert fald er det stadig væk sådan, at når vi har en af verdens dyreste folkeskoler og også har det i 2011, burde vi også kunne få nogle bedre resultater. Derfor vil jeg gerne kalde til samling i Folketingssalen om, at vi, når der skal ske harmoniseringer af nogle udgifter og prioriteringer ude i kommunerne, appellerer til kommunerne om, at de fastholder undervisningstimetallet og i stedet ser på lærernes arbejdstid, frem for at det er eleverne, der skal bære besparelsen. Tak.

Kl. 20:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ministeren. Så går vi til forhandlingerne, og den første til at have ordet er ordfører for forespørgerne fru Christine Antorini, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 20:37

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Christine Antorini (S):

Når man hører finansministeren og undervisningsministeren, skulle man jo tro, at det hele gik fantastisk og kommunerne kunne gøre hvad som helst for at give deres folkeskoler et løft, for de kunne bare have taget sig sammen året forinden og have ladet være med at bruge for mange penge; nu ligger de, som de selv har redt, og skal spare på pengene i år. Det er jo en meget, meget nem forklaring, og det gør, at jeg vil tillade mig at vende lidt om på rækkefølgen som ordfører her og faktisk vil starte med at fremlægge det forslag til vedtagelse, som vi i oppositionen vil fremsætte. For vi har noteret os, at regeringen for et år siden, da regeringen fremlagde sit arbejdsprogram i februar 2010, havde et meget mere realistisk billede af, hvor dårligt det stod til ude i den danske folkeskole. Derfor lyder forslaget til vedtagelse fremsat af Socialdemokraterne, SF, De Radikale og Enhedslisten som et direkte citat fra regeringens arbejdsprogram fe-

bruar 2010 med en enkelt tilføjelse til sidst. Den vil jeg komme til, nu vil jeg på vegne af Socialdemokraterne, SF, De Radikale og Enhedslisten oplæse følgende:

Forslag til vedtagelse

»Det er afgørende for Danmarks muligheder for vækst, at vi har et uddannelsessystem, som kan måle sig med de bedste i verden. Vi skal leve af menneskelig formåen. Og fundamentet for videre uddannelse bliver støbt i folkeskolen. Der er ting, vi skal gøre bedre. I dag er danske elevers faglige færdigheder, når de forlader folkeskolen, kun gennemsnitlige set i forhold til andre lande. De dygtigste danske elever er ikke i top set i forhold til udlandet. Og knap hver sjette elev forlader stadig folkeskolen uden at kunne læse ordentligt. For svage faglige kompetencer er medvirkende til, at vi er for langt fra at nå regeringens mål for 2015 om, at mindst 95 pct. af alle unge skal have mindst en ungdomsuddannelse og mindst 50 pct. skal have en videregående uddannelse. Folketinget opfordrer derfor regeringen til at investere i uddannelse for at sikre fremtidens vækst i Danmark«.

(Forslag til vedtagelse nr. V 22).

Det er, hvad regeringen mente for et år siden – med undtagelse af den sidste sætning, som er tilføjelsen fra oppositionen for netop at få løst de problemer, som regeringen godt vidste der var for et år siden. Og det er så vores forslag til vedtagelse.

Det udstiller jo fuldstændig hulheden i de argumenter, vi har hørt her fra talerstolen fra finansministeren og undervisningsministeren. Hvad er det for en virkelighed, de slås med i kommunerne? Fem ud af seks af kommuner er i gang med at spare på folkeskolen. Det gjorde de også sidste år, og det gør de i år. Minimumstimetallet er det, som kommuner efterhånden er nede på en række steder. Jo færre timer eleverne får, jo mindre lærer de. Der bliver fyret lærere, og der bliver fyret rigtig mange lærere. I år bliver der fyret 1.536 lærere, men der blev altså også fyret lærere sidste år – der blev fyret 1.090 lærere. Snart 3.000 lærere vil der blive fyret, og det har ikke noget at gøre med, at børnetallet falder, for hvis man regnede det ind, ville det måske, hvis man lavede et skrivebordsregnestykke, betyde, at der skulle være 300 færre lærere. Kombinationen af færre timer og færre lærere betyder mindre undervisning pr. elev. Og kigger man på, hvad det er for en udgift, kommunerne har pr. elev, ser man, at også den er faldet. Der bliver brugt 3.300 kr. mindre pr. elev i dag, end da regeringen kom til. Hvad angår de faglige resultater, er det jo også tankevækkende, at regeringen først nu efter at have siddet 9 år ved magten fremlægger et program for, hvad man vil gøre for at give folkeskolen et løft – som om regeringen ikke har haft 9 år til at gøre noget ved det; endda 9 år, hvor økonomien virkelig gik godt i Danmark. Der kom en Pisaundersøgelse her lige før jul, der desværre konstaterede, at der ikke var kommet det faglige løft, man måtte forvente. Det var ikke gået frem med f.eks. elevernes danskundskaber.

Når regeringen selv har en ambition om, at man skal have folkeskole i verdensklasse, må man også forvente, at der følger handling bag ordene. Der er kommet så mange ikke bare tal, men helt konkrete nedskæringer ude i kommunerne, der betyder, at eleverne lærer mindre. Og ikke nok med det, det afspejler sig også i regeringens såkaldte genopretningspakke. Kigger man på den, vil man se, at det jo lige præcis er uddannelse og forskning, der kommer til at holde hårdest for overhovedet. Alene i genopretningspakken bidrager forskning og uddannelse med nedskæringer på mere end 4 mia. kr., og her er nedskæringerne i kommunerne ikke taget med. Og der er heller ikke taget de nedskæringer med, som regeringen og Dansk Folkeparti efterfølgende valgte også lige at give til ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser, fordi vi heldigvis er i en situation, hvor unge mennesker nu begynder at søge uddannelse i større udstrækning, end de har gjort tidligere. Uddannelsesområdet er i det

hele taget det, der bidrager mest til den nedskæringspakke, regeringen og Dansk Folkeparti har vedtaget.

Vi kan overhovedet ikke se, hvordan det lever op til regeringens ambitioner om, at man skal satse på uddannelse, for at vi skal kunne klare krisen og dermed også fremtidens vækst. Vi håber, at regeringen i det mindste kan støtte oppositionens forslag til vedtagelse, der peger på de problemer, der er, og dermed også vil erkende, at et investeringsløft af uddannelserne er helt nødvendigt, for at vi kan løfte det uddannelsesbehov, der er. Det vil undre mig meget, hvis regeringen vil stemme nej til det forslag, som var det, der var regeringens egen analyse for bare et år siden, hvor det slet, slet ikke gik godt nok med de danske uddannelser og slet ikke med folkeskolen.

Kl. 20:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg kan oplyse, at der foreløbig er fire indtegnet til korte bemærkninger, og jeg vil også pointere, at forslaget til vedtagelse indgår i de videre forhandlinger. Den første, der har meldt sig til en kort bemærkning, er fru Anne-Mette Winther Christiansen. Værsgo.

Kl. 20:43

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg er nødt til helt lavpraktisk at få forklaret: Er 35 mia. kr. mindre end 37,8 mia. kr.?

Kl. 20:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:43

Christine Antorini (S):

Jeg takker for den lille test. Svaret er ja.

Kl. 20:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 20:43

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Tak. Så er vi enige så langt, for det er tallene for udviklingen i det samlede budgettal for folkeskolen fra KL. Det er officielle tal. Det er ikke nogen, vi har fremtryllet til lejligheden. Det er ikke nogen, vi har bedt et særligt hemmeligt råd om at lave. Så kan jeg altså ikke i min vildeste fantasi få det til at blive en besparelse. Det kan jeg simpelthen ikke.

Så fru Christine Antorini må altså være mere tydelig med hensyn til at forklare, hvad det er, fru Christine Antorini har finansieret bedre i sit folkeskoleudspil, når fru Christine Antorini kommer med et krav om klasser med 12 elever og to lærere i de yngste klasser. For hvis der er over 24 elever i klassen, betyder det, at klassen deles, og det betyder jo også, at der så sidder 12 elever og to lærere. Hvor er finansieringen til det, når vi kan se, at kommunerne altså har fået flere penge end nogen sinde før?

Kl. 20:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren.

Kl. 20:44

Christine Antorini (S):

Revisionsfirmaet BDO har lavet en meget grundig rapport om udgifterne til den danske folkeskole. Det, som BDO-rapporten kommer frem til, er, at der bliver givet 3.300 kr. mindre pr. elev, hvis der er to ting, man trækker ud af tallene. Det første, der bliver trukket ud af tallene, er lærernes pensionsudgifter. Det er nemlig sådan, at lærernes pensionsudgifter tidligere blev finansieret af staten. De overgik

så til kommunerne og indgår i tallet for den samlede enhedsudgift pr. elev. Der er flere og flere lærere, der går på pension, og derfor trækker det hårdere og hårdere på kommunernes budgetter.

Det er noget, som jeg har diskuteret med undervisningsministeren indtil flere gange her, når der har været spørgetime om onsdagen, og som har afstedkommet, at jeg nu har stillet et spørgsmål til undervisningsministeren, som jeg også har fået svar på. Det er svar på spørgsmål 85, alm. del, til Folketingets Uddannelsesudvalg, kan jeg oplyse om, hvis nogen vil læse det fulde svar. Der bekræfter undervisningsministeren, at det er korrekt, at lærernes pensionsudgifter er overgået til kommunerne og tæller med i de samlede tal og derfor også trækker tungere og tungere, selv om det ret beset intet har med at gøre, hvad der bliver givet til elevernes undervisning.

Den anden ting, som BDO-rapporten trækker ud, er udgifterne til specialundervisning uden for den almindelige undervisning. Derfor er konklusionen, og det er altså bekræftet her i svaret, at det er korrekt, at der er 3.300 kr. mindre pr. elev til den almindelige undervisning, hvis man ikke tager specialundervisningen uden for den almindelige undervisning og lærernes pensionsudgifter med.

Kl. 20:46

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Næste til kort bemærkning er hr. Erling Bonnesen. Værsgo.

Kl. 20:46

Erling Bonnesen (V):

Tak. Nu har vi jo på glimrende vis lige fået fastslået, at regeringen har levet op til det, som alle siger vi skal gøre, nemlig lige præcis at investere i uddannelse og undervisning til vores skolebørn. Det er rigtigt, og det er godt, og det er dokumenteret, at det har vi gjort under den nuværende regering.

Prøver vi så lige at dykke sådan lidt ind under tallene, kan vi jo se, at der er ufattelig stor forskel på tallene mellem de enkelte kommuner, og det er jo udtryk for lokale prioriteringer. Og går man endnu tættere på og ser på de kommuner, der har den billigste elev, og dem, der har den dyreste elev, kan man jo se, at det faktisk næsten er det dobbelte, man bruger i de dyre kommuner i forhold til i de billigste. Det er så en lokal prioritering. Derfor kan man jo også netop se meget forskellige diskussioner rundtomkring i landet om, hvordan man prioriterer de her ting. Er det så en god situation set med Socialdemokraternes øjne, eller er det en dårlig situation set med Socialdemokraternes øjne, at man kan have så forskellige prioriteringer i de enkelte kommuner rundtomkring i landet?

Kl. 20:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:47

Christine Antorini (S):

Jeg synes altid, det er en god idé, at kommuner lærer af hinanden. Det er en god måde at blive klogere på. Det er jo også der, hvor kommunerne finder ud af, at det ikke er alting, man kan lave på fuldstændig den samme måde.

Jeg synes, det var tankevækkende med undervisningsministerens lidt polemiske spørgsmål til Socialdemokraterne under undervisningsministerens indlæg, hvor der blev spurgt, om vi kunne forklare, hvorfor Odense Kommune, som var ledet af en socialdemokratisk borgmester, og Aalborg Kommune ledet af en socialdemokratisk borgmester havde så stor forskel i undervisningsudgiften pr. folkeskoleelev. Der kunne jeg svare lige så polemisk, at Odense Kommune jo i hele den sidste periode har været styret af en konservativ borgmester. Så man skal nok passe på med at lave den slags sammenligninger.

Det, som vi er optaget af, er, at det, der sker lige nu, er, at fem ud af seks kommuner sparer på folkeskolerne. Det er i størrelsesordenen mellem 500-800 mio. kr., der bliver sparet på folkeskolerne, og der er en række konkrete eksempler, herunder helt konkret nu, at 1.500 lærere bliver fyret. Det løfter ikke fagligheden.

Kl. 20:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Erling Bonnesen for anden korte bemærkning.

Kl. 20:48

Erling Bonnesen (V):

Jamen så skal jeg næsten starte med at sige tak for ikkesvaret, for jeg måtte jo med det samme konstatere, at den socialdemokratiske ordfører skyndte sig ligesom at føre sit svar over i en helt anden retning, nemlig i retning af det, som ministeren sagde, og ikke det, jeg spurgte om. Jeg må så konstatere, at når den socialdemokratiske ordfører vælger at give et ikkesvar på det spørgsmål, jeg stillede, så siger man sådan set, at det er o.k., at kommunerne prioriterer så forskelligt, som de gør.

Så må jeg prøve en anden vinkel på det: Vi ser jo ufattelig store forskelle på, hvor meget kommunerne prioriterer til specialundervisning. Og det er jo lige præcis en af vinklerne og et af svarene på, hvorfor der er så stor forskel på prioriteringerne rundtomkring. Nogle steder gør man meget ud af det og siger: Ja, vi vil gerne tage nogle elever ud af klasserne og sætte dem i forskellige former for specialundervisning. Andre steder sætter man to lærere på og klarer det inden for klassen. Så en tilgang til det er jo, at der faktisk er en rummelighed i de her skolebudgetter, sådan at man lige præcis kan vælge de her tilgange til det. Så er det godt, at man har den her mulighed for forskellighed i skolerne, eller er det skidt set med Socialdemokraternes øjne? For jeg må jo sådan set konstatere, at vi lever op til, at vi aldrig nogen sinde før har taget så meget vare på de svage elevers situation, som vi gør nu.

Kl. 20:50

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:50

Christine Antorini (S):

Jeg svarede meget præcist på spørgsmålet fra hr. Erling Bonnesen i første runde, nemlig at situationen er, at fem ud af seks kommuner sparer på deres folkeskolebudgetter.

Så stiller hr. Erling Bonnesen et supplerende og rigtig vigtigt spørgsmål om økonomien, og det drejer sig om, at så mange penge bliver brugt på specialundervisning uden for den almindelige undervisning. 30 pct. af folkeskolens budget bliver brugt til specialundervisning uden for den almindelige undervisning. Jeg ved, at regeringen er optaget af, om vi kan gøre det bedre, og det kan jeg love hr. Erling Bonnesen at vi også er hos Socialdemokraterne.

Det er en del af S og SF's fælles skoleudspil, at vi skal gøre det meget bedre, og det skal ske på den måde, at de mange milliarder, som ligger i specialundervisningen ved siden af den almindelige undervisning, i langt højere grad skal trækkes tilbage – der skal dog stadig væk være specialskoler til dem, der har behov for det. Men hvis de penge trækkes tilbage til den almindelige undervisning, er der lige pludselig ressourcer til det, som vi synes er vigtigt, nemlig de understøttende foranstaltninger, så der er flere lærere, flere timer, mere efteruddannelse i specialundervisningspædagogik og ressourcetrecentre på skolerne. Derved kan man understøtte børn, som har mange forskellige problemer, som f.eks. læseproblemer, ordblindhed eller adfærdsvanskeligheder. Noget af det kan i langt højere grad også tackles i den almindelige undervisning med de understøttende foranstaltninger.

Så der har vi en fælles interesse i at lave den øvelse – vi ville ønske, at vi kunne have gjort det tidligere – og det er en helt konkret ting, som vi går ind folkeskoleforhandlingerne med.

Kl. 20:54

Kl. 20:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Marlene Harpsøe for en kort bemærkning.

Kl. 20:51

Marlene Harpsøe (DF):

Det er da interessant at høre, at ordføreren for Socialdemokratiet i hvert fald lige her til sidst nævner, at det der med inklusion i folkeskolen egentlig er noget, som man gerne lige vil kigge nærmere på.

I Dansk Folkeparti synes vi også, det er interessant at se på, hvordan vi egentlig bruger de ressourcer, der er i folkeskolen i dag, bedre, og vi erkender jo begge, at netop udgifterne til specialundervisning er støt stigende, og at vi simpelt hen er nødt til at kigge på det her område.

Men i Dansk Folkeparti hæfter vi os ved, at det sidste, der blev sagt i det forslag til vedtagelse, som fru Christine Antorini læste op, var: Bare smid flere penge ind i folkeskolen, for det vil simpelt hen hjælpe på alle problemerne. Men sandheden er jo, at hvis det var antallet af kroner og øre, som afgjorde Danmarks placering på verdensplan, med hensyn til hvor god en folkeskole vi har, så lå vi jo allerede i top. Så det er jo ikke pengene, der definerer det.

Så jeg vil sådan set høre fru Christine Antorini, om hun ikke kan bekræfte, at det altså ikke er penge, det hele drejer sig om, men at man udnytter de penge, der er i systemet, sådan at man får den bedst mulige kvalitet ud af de penge, man har.

Kl. 20:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:52

Christine Antorini (S):

Det er sådan, at hvis man kigger på de internationale OECD-sammenligninger, kan man se, at Danmark støt og roligt er gledet ned af den internationale rangstige. Det er ikke sådan, at vi har verdens dyreste folkeskole, selv om regeringen har prøvet at sige det, og det er slet ikke sådan, at vi har verdens dyreste ungdomsuddannelser.

Hvis vi lige tager ungdomsuddannelserne, så var vi nr. 9 på OECD-ranglisten i 1998, og vi var gledet ned på en 17. plads i 2008. I samme periode var vi på folkeskoleområdet også gledet ned på en 6. plads, når det drejede sig om de mindste klasser, og på en 10. plads, når det drejede sig om de ældste klasser. Det skyldes, at de andre lande investerer rigtig meget i uddannelse, så vi bliver stille og roligt overhalet, hvis ikke vi anerkender, at der er behov for en øget investering i uddannelse, og tager den opgave på os.

Så spørger Dansk Folkeparti: Skal pengene bare smides ud over folkeskolen? Nu har vi ikke den holdning, at kommuner eller skoleledere bare smider rundt med pengene. Vi mener, at de faktisk tænker sig rigtig godt om, når de investerer i folkeskolen – hvis de bare har nogen penge at investere for.

Det er jo lige præcis det, der er problemet: Der er ingen penge at investere for nu, der sker det modsatte – de fyrer lærere, skærer ned i timerne, sætter flere elever i klasserne, undervisningsmiljøet er ikke godt nok. Det er nogle ting, som Dansk Folkeparti engang var optaget af, men åbenbart ikke er længere. Derfor giver vi i vores folkeskoleudspil og finanslovsforslag med SF et løft på 750 mio. kr. til folkeskolen, øremærket især til en indskolingsindsats. Det er ikke bondegård, men det giver en mulighed for, at man bl.a. kan have tolærerordninger i dansk og matematik i de mindste klasser.

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Marlene Harpsøe for den anden korte bemærkning.

Kl. 20:54

Marlene Harpsøe (DF):

Det er tydeligvis meget nemt at være socialdemokrat i øjeblikket, for man smider bare om sig med penge til det ene og det andet område og kommer med planer på bl.a. folkeskoleområdet, som er underfinansieret. Så det må i øjeblikket være meget let at lege, at man står i en gavebod.

Det, som jeg egentlig hører fru Christine Antorini bekræfte i svaret på det første spørgsmål, jeg stillede, er jo, at man fra Socialdemokratiets side mener, at penge i sig selv gør en forskel. Det er sådan set det, man siger. Jeg kan se, at du nikker. Det er da interessant, at man mener, at penge i sig selv gør en forskel. Det vil sige, at kaster man flere penge i systemet, vil man også få bedre undervisningen ud af det og få flere elever, som lærer at læse, skrive og regne.

Men betyder det så, at man slet ikke fra Socialdemokratiets side vil gå ind og føre en ansvarlig politik over for skolerne og kommunerne ved at sige: Se dog på de penge, I bruger i forvejen, og se på, om I gør det godt nok, eller om I rent faktisk kan gøre det bedre for de penge, I har? Det er vel at føre en økonomisk ansvarlig politik frem for at fremlægge planer og åbne en gavebod, der er underfinansieret med 3 mia. kr.

Kl. 20:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg skal lige minde om, at man skal huske tiltaleformen, også selv om det er sent på dagen.

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:56

Christine Antorini (S):

Det er rigtigt, at der er nogle ting, der koster flere penge. Det koster flere penge, hvis man vil give eleverne flere timer. Det koster flere penge, hvis man vil ansætte flere lærere, herunder efteruddanne dem – om det så er i specialundervisningspædagogik eller i deres linjefag – så vi har nogle rigtig dygtige lærere til at undervise i kernefagene i folkeskolen. Det koster penge.

Det er også derfor, at vi i vores folkeskoleudspil og også i vores forslag til finanslov giver et løft til folkeskolen. Det er, fordi vi vil investere i nogle af de her ting. Vi har også prioriteret, hvad der skal investeres i. Det er derfor, at vi siger, at vi prioriterer tolærerordninger i dansk og matematik i indskolingen, at vi stille og roligt indfaser et løft på maksimum 24 elever i klasserne for de nye 0. klasser og frem, og at der skal være lektiecafeer på skolerne – for bare at nævne nogle af forslagene, som vi har prioriteret i vores finanslov udspil og i »En fair Løsning«.

Det er rigtigt, at det også betyder, at der i »En Fair Løsning« er nogle ting, som ikke nødvendigvis er rare. Vi kommer til at hæve nogle skatter, vi kommer til at tage noget lønsumsafgift fra bankerne, og vi kommer til at bede folk om at arbejde en lille smule mere. Men det er for at kunne prioritere det løft af uddannelserne, som vi mener er helt afgørende.

Kl. 20:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er fru Sophie Løhde, værsgo.

Kl. 20:57

Sophie Løhde (V):

Udover at vi nu har fået en meget fin gennemgang af, at S og SF's folkeskolepolitik er massivt underfinansieret og i øvrigt i store træk

jo først skal gælde og være til glæde for eleverne 10 år efter, så hæfter jeg mig ved, at S og SF i deres udspil foreslår, at det kun er på 100 ud af landets 1.500 folkeskoler, at de mindste elever skal have flere timer.

Derfor vil jeg bare spørge ordføreren i den her sene aftentime bag de her fire lvægge, om ordføreren vil oplyse, hvilke 100 skoler det er, som S og SF foreslår skal have flere timer.

Kl. 20:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:57

Christine Antorini (S):

Jeg tror, at Venstre med vilje har valgt at misforstå forslaget om at give frihed til helhedsskoler. Det er jo sådan, at vi et antal gange her i salen har haft et beslutningsforslag om at give kommunerne frihed til at etablere helhedsskoler, dvs. at man kan slå skoletid og fritidshjemstid sammen til en sammenhængende dag. Det kan man ikke i dag, der skal man bede om dispensation hos undervisningsministeren for at få lov til det. Vi mener, at der er mange perspektiver ved at slå tiden sammen, fordi man så kan lave leg, læring og undervisning på kryds og tværs. Og vi vil lave et stort forsøg for at se, om det ikke er det, der giver den pædagogiske mulighed for at løfte tingene, f.eks. så eleverne får flere timer, men også, så man f.eks. kan få de praktiske fag og idræt langt mere ind i folkeskolen, for det tror vi også er en del af den læring, der skal være.

Vi synes så i øvrigt, at der også skal gives flere timer i folkeskolen, men vi giver jo et lidt større økonomisk råderum til kommunerne, end regeringen gør, for den har valgt en nulvækst, der betyder, at de er i gang med at skære ned på timerne. Derfor er det to forskellige ting.

Kl. 20:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Sophie Løhde for den anden korte bemærkning.

Kl. 20:58

Sophie Løhde (V):

Regeringens folkeskoleudspil indebærer jo, at alle elever i indskolingen skal have en længere skoledag med tid til leg, læring og fysisk udfoldelse. Men jeg kan forstå, at ordføreren for Socialdemokraterne ikke er meget for at oplyse, på hvilke 100 udvalgte skoler det er, at eleverne skal have flere timer ifølge partiets eget udspil.

Derfor vil jeg bare spørge på en anden måde: På hvilke 1.400 skoler skal eleverne ikke have flere timer i de mindste klasser?

Kl. 20:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 20:59

Christine Antorini (S):

Når kommunerne igennem flere år og især her på det seneste har skåret ned på timetallet, er det jo ikke, fordi der er kommet et diktat fra regeringen om, at de skal skære ned på timetallet og komme ned på minimumstimetal, men det er, fordi regeringen har lavet nogle utrolig stramme økonomiaftaler med kommunerne. Regeringen siger godt nok, at de selv må bestemme, hvor de vil skære ned – og desværre er de i gang med at skære ned på både skoler, daginstitutioner, plejehjem osv., herunder også på timetallet. Vi giver lidt mere luft til kommunerne, så de kan lave nogle anderledes prioriteringer, herunder løfte timetallet.

Helhedsskoler er udtryk for en anderledes tænkning. Det er en skoleform, som kun ni skoler i dagens Danmark har fået dispensati-

on til at arbejde med. Vi laver det som et forsøgsprogram. Det er en meget velkendt metode i den danske uddannelsestænkning, at man laver et forsøgsprogram, og så kan kommunerne byde ind og søge, hvis de er interesseret i at eksperimentere med en helhedsskole. Det er det, der ligger i vores forsøgsprogram med 100 helhedsskoler, sådan at vi får tilstrækkelig mange skoler, der kan arbejde med, hvad det er for en ny moderne pædagogik, der gør det langt mere spændende og samtidig favner meget forskellige børn, sådan at de alle sammen lærer noget mere.

Så skal man jo lige huske, at regeringens eget folkeskoleudspil altså er finansieret ved, at man fjerner SU'en for hjemmeboende unge. Det er jo det, der er finansiering til flere timer til de små elever i folkeskolen.

Kl. 21:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for en kort bemærkning er hr. Per Bisgaard, værsgo.

Kl. 21:00

Per Bisgaard (V):

Jeg vil sige lidt til fru Christine Antorini om historikken vedrørende skolen, nemlig at den måler vi i øjeblikket over 10 år. Det er lidt interessant, for det er altså, siden den siddende regering tiltrådte.

Jeg vil gerne have fru Christine Antorini til at fortælle mig, hvordan det er gået med elevtalsudviklingen siden 2001 og frem til 2010. Og parallelt med det: Hvordan er det gået med antallet af folkeskoler, altså matrikler, hvis man kan sige det sådan? Er der en sammenhæng mellem de to ting, og hvad drager man ud af de ting, som man nu får ud af statistikken?

Kl. 21:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 21:01

Christine Antorini (S):

Det er rigtigt, at der er kommet færre elever hen over årene, og det er jo en af de opgaver, man skal have som kommunalbestyrelse, altså at vurdere nogenlunde, hvordan det går med elevtallet, ligesom man også skal vurdere børnetallet i forhold til daginstitutioner osv.

Derfor er det jo også rimeligt, at man i kommunerne træffer nogle beslutninger, der betyder, at man nogle steder, hvor børnetallet falder meget, siger, at jamen så er der måske brug for færre lærere. Det kan også være rimeligt, at man ude i kommunerne af forskellige grunde beslutter sig til, at der er nogle skoler, der skal lukkes. Det behøver ikke at være på grund af faldende børnetal. Det kan også være, fordi det, ved at man gør det, giver økonomi til, at man får nogle bedre og mere moderne skoler. Det er jo heldigvis derfor, at det er kommunerne, der har ansvaret for deres folkeskoler og for at kunne træffe de forskellige beslutninger.

Men lad os lige tage den med lærerne, for jeg fornemmer lidt, at det er det, hr. Per Bisgaard spørger til. Det er sådan, at der sidste år blev fyret lidt over 1.000 lærere. I år bliver der fyret lidt over 1.500 lærere. Hvis man nu bare tager det ud fra et regnestykke ved skrivebordet, burde der være færre lærere i forhold til det faldende børnetal, nemlig 300 færre lærere. Det siger bare noget om, at det jo er en helt anden størrelsesorden, der bliver fyret lærere i i øjeblikket. Det er jo, fordi kommunerne mangler penge, og så er de desværre nødt til at fyre så mange lærere. Så 2.500 lærere er blevet fyret de sidste 2 år, og det burde kun være 300, hvis vi laver sådan et teknisk regnestykke.

Kl. 21:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Per Bisgaard til anden korte bemærkning.

Kl. 21:02

Kl. 21:05

Per Bisgaard (V):

I øjeblikket oplever vi, at Danmarks Lærerforening er ude at sige, at der skal afskediges et eller andet antal lærere. Er der også her en sammenhæng mellem, hvad der sker nu her i februar måned, og hvad der vil ske hen i august måned? Er der en høj grad – det er nok et retorisk spørgsmål – af sandsynlighed for, at det tal, som man står og siger i dag, ikke kommer til at holde stik ind i august, fordi der netop sker nogle ting med elevantallet, der sker noget med antallet af skoler, som lukker, typisk små skoler, hvor man kan nå den effektvisering, der er? Der står nogle lærere, som kun er undervisere for – for ikke at underdrive – ti elever, som nu går ind og laver det samme stykke arbejde med de samme ti elever plus ti elever mere. Er der en høj grad af sandsynlighed for, at det tal, som bliver sagt af Danmarks Lærerforening, lig de tidligere år ikke holder vand?

Kl. 21:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:03

Christine Antorini (S):

Det er klart, at man selvfølgelig skal være opmærksom på, at der er forskel på, hvad der er regnskabstal, og hvad der er budgettal. Derfor nævnte jeg også, hvad regnskabstallene var for, hvor mange lærere der blev fyret i 2010, for det kender vi. Det er lidt over 1.000 lærere – for at være mere præcis: 1.100 lærere. Det, der skønnes at blive fyret i år, er 1.500 lærere. Det kan godt være, at tallet bliver det lavere, det kan også være, at det bliver lidt mere, det ved vi ikke, fordi det er budgettal. Det er derfor, at jeg gerne vil fremhæve 2010-tallet, for det kender vi, og der blev der fyret ekstraordinært mange lærere.

Så tror jeg, at hr. Bisgaard godt ved, bl.a. som tidligere borgmester og med et godt netværk også blandt Venstreborgmestre, at det jo ikke er for sjovs skyld, at de er i gang med at spare ude i kommunerne. Det er ikke, fordi de har sløset med pengene. De er i gang med benhårde prioriteringer, som rammer på noget kernevelfærd, herunder folkeskolen, som der ikke er særlig mange, der er stolte af, fordi de desværre ved, at det kommer til at gå ud over fagligheden blandt eleverne.

Kl. 21:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Charlotte Dyremose med en kort bemærkning.

Kl. 21:04

Charlotte Dyremose (KF):

Tak. Vi har vist efterhånden fået slået fast, at der er stigende bevilninger til folkeskolen igennem den her regerings tid, vi har også fået slået fast, at der er betydelig forskel på de udgifter, de enkelte kommuner har, til folkeskolen pr. elev, og jeg har ikke set nogen eksempler på, at det er de steder, hvor man har de største udfordringer, man også nødvendigvis bruger de fleste penge. Så derfor er mit spørgsmål, når nu det for fru Christine Antorini så åbenlyst *kun* er den økonomiske faktor, der sådan rigtig har nogen betydning for, hvor god folkeskolen nu er:

Er det i virkeligheden Socialdemokraternes ønske, at vi skal til at ensrette, hvor mange penge pr. elev man bruger i folkeskolen i de forskellige kommuner, simpelt hen fordi man fra socialdemokratisk side forudsætter, at de kommuner, der kun bruger omkring 50.000 kr. pr. elev, er næsten halvt så gode til at drive folkeskole som dem, der bruger oppe omkring 80-90.000 kr. pr. elev?

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:05

Christine Antorini (S):

Nu har jeg indtil flere gange her fra talerstolen redegjort for, at enhedsudgiften pr. elev er faldet, og derfor vil jeg bare henvise til mine tidligere svar for ikke at bruge min taletid på det.

Vi kunne selvfølgelig ikke drømme om at ensrette og styre kommunernes udgifter her fra Christiansborg. Jeg tror også, at den konservative ordfører ved, at hvis man kigger på kommunerne, vil man se, at der er meget, meget forskellige vilkår for, hvad det koster at drive en folkeskole.

Vi kan bare tage noget så simpelt som boligpriserne. Hvad er forskellen på boligpriserne i København og hovedstadsområdet og i Vestjylland? Der er en verden til forskel, og det betyder faktisk noget for nogle af basisudgifterne. Der er også stor forskel på, hvad det er for et elevgrundlag, hvad der er den sociale baggrund, og hvad det så koster i forhold til at give dem så god en folkeskoleundervisning som muligt. Så det er bare for at sige: Der er forskel, og man skal passe på med at lave nogle meget forsimplede sammenligninger.

Der er også derfor, vi har sagt, at det, vi vil gøre, er at give kommunerne en lille smule mere luft, så de rent faktisk kan træffe nogle dispositioner, sådan at de kan løfte folkeskolen lidt, og det har de ikke haft mulighed for at gøre under regeringen på grund af den meget, meget stramme økonomiske nedskæringspolitik, som regeringen har ført, og som jo desværre ikke bliver bedre, hvis Det Konservative Folkeparti får lov til at give yderligere 35 mia. kr. i skattelettelser. Jeg gad godt vide, hvor de penge skulle findes henne? Det er måske også kommunerne, der skal lægge ryg til det her.

Kl. 21:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Charlotte Dyremose med anden korte bemærkning.

Kl. 21:07

Charlotte Dyremose (KF):

Diskussionen om, hvordan vi skaber vækst og velfærd i fremtiden, tager jeg meget, meget gerne, det er jo hele forudsætningen for, at vi også har penge at give til folkeskolen, så den debat hilser jeg kun velkommen. Det er nødvendigt.

Mit spørgsmål går egentlig også lidt på årsagen til det her. Socialdemokrater har det jo med at tale om mavefornemmelse, men når vi fra flere sider flere gange har dokumenteret, at udgifterne er stigende, og der bliver brugt flere penge på folkeskolen, end der er blevet gjort nogen sinde før, kunne det så tænkes, at der måske i nogle kommuner er truffet temmelig uhensigtsmæssige beslutninger, og at det er derfor, at der sker nogle af de her ting, som vi måske alle sammen kunne være enige om ikke er den rigtige vej at gå med folkeskolen? Nogle af de henvendelser, jeg får fra borgerne, tyder ikke nødvendigvis på, at der sidder socialdemokratiske borgmestre i samtlige kommuner rundtomkring og træffer de rigtige beslutninger. Så kunne det tænkes, at det, at vi giver kommunerne frihed, også betyder, at nogle kommuner gør tingene mere hensigtsmæssigt end andre? Og skal vi så ikke lige træffe en beslutning her om, om vi vil lade dem have den frihed, eller om vi skal til at ensrette dem, fordi vi simpelt hen ikke stoler på, at de kan finde ud af at gøre tingene ordentligt?

Kl. 21:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:08

Christine Antorini (S):

Jeg må forstå den konservative ordførers indlæg på den måde, at De Konservative synes, det er alle tiders at give kommunerne frihed til selv at foretage de nedskæringer, som regeringen giver dem økonomisk mulighed for at skulle varetage. For det er jo det, der er sagens kerne. Kommunerne har millionunderskud, kommunerne slås med, hvordan de overhovedet skal få enderne til at nå sammen, de laver benhårde prioriteringer, og desværre er de nødt til at skære ned på en række forskellige områder inden for den kernevelværd, vi ellers har syntes var rigtig vigtig, og folkeskolen har i den grad stået for kernevelværdien i forhold til at løfte elevernes viden.

Derfor er vi nødt til at diskutere, hvad det er for nogle rammevilkår, der gives til kommunerne, ikke for at styre dem, men for at de overhovedet kan træffe en disposition, der er andet end at vælge imellem den ene eller den anden nedskæring.

Derfor vil jeg også bede den konservative ordfører om at kigge på den tekst i det forslag til vedtagelse, som oppositionen har fremlagt. Det er som sagt et citat fra, hvordan regeringen selv vurderede situationen var på folkeskoleområdet for et år siden, hvor regeringen konstaterede, at hver sjette elev forlod folkeskolen med for få kundskaber, at man var langt fra at nå målet om, at 95 pct. skulle gennemføre en ungdomsuddannelse, og at der i det hele taget var brug for et massivt fagligt løft.

Så jeg vil spørge, om den konservative ordfører mener, at der er overensstemmelse mellem det, regeringen analyserede sig frem til for et år siden, og det, som der bliver sagt nu, hvor man bare siger: I kan bare administrere nedskæringer, for I har aldrig fået flere penge. Det mener regeringen, men de – samtlige kommuner – slås altså med underskud.

Kl. 21:10

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger til denne ordfører. Næste ordfører i talerækken er fru Anne-Mette Winther Christiansen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 21:10

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Vi har aldrig brugt så mange penge på folkeskolen, som vi gør nu. Vi har aldrig brugt så mange penge på specialundervisning, som vi gør nu. Det, som kan bekymre, er, at det lader til, at ressourcerne ikke bliver brugt bedst muligt. Hvis vi inkluderer flere elever i folkeskolen, vil det jo være en gevinst for alle. Så for at gå helt ned i det lavpraktiske vil jeg fortælle om, hvad jeg selv lavede, inden jeg kom i Folketinget i 2005.

Som folkeskolelærer har jeg arbejdet meget tæt sammen med kollegaer, lærere og socialpædagoger, om en klasse, som kunne rumme ADHD-elever. Det betød, at det var en meget struktureret undervisning, som vi gav, og at der var meget klare linjer over for alle. Se, det viste sig jo altså, at det ikke kun var en fordel for den enkelte, men en fordel for hele klassen, at vi udnyttede vores ekstra hænder på den allerbedste måde. Det er blot for at nævne et eksempel.

For nu står vi igen og taler i meget overordnede tal og udtrykker meget overordnede tanker om, hvad det gør for kommunerne. Jamen hvem er kommunen? Hvordan personificerer vi en kommune? Vi er inde at have fat i noget. Der er altså nogle, der er berørt af det, men der er sandelig også nogle økonomiske rammer, som har en betydning. Hvem har det så betydning for? Ja, ud fra mit eksempel kan jeg sige, at den føromtalte løsning var for skolen en ekstra ressource. I stedet for at man skulle have set på, at ca. 30 pct. af økonomien var blevet fjernet fra normalområdet, havde man nu ekstra ressourcer inde i skolen, inde i klassen. Hvordan berørte det og hvad betød det for

den enkelte elev? Ja, det betød jo altså struktur, overskuelige rammer og kun én kontaktperson. Hvad betød det for forældrene? Forældrene havde en person, som de kunne kontakte og spørge om alt, og de havde den daglige korrespondance med én person.

Venstre ønsker, at der bliver lavet en aftale i folkeskoleforligskredsen, hvor vi giver KL de rammer, som regeringen har aftalt, og dermed giver KL mulighed for at føre ønskerne om mere inklusion i folkeskolen ud i livet. Her drejer det sig om, at vi gerne vil reducere antallet af specialskoler og specialklasser, mod at de frigjorte ressourcer kan anvendes til at styrke den almindelige undervisning, herunder at der bliver mere inkluderende undervisningstilbud til rådighed i kommunen. Den aftale vil komme til at være til gavn for alle: klassen som helhed og især de elever, der har brug for de særlige tilbud.

Altså drejer det sig ikke om nedskæringer og besparelser. Det drejer sig om at give kommunerne friere rammer, mod at de så har penge til rådighed til at lave en mere spændende og bedre folkeskole. Vi tager ikke pengene retur, hvis de evner det her.

Jeg skal så fremsætte et forslag til vedtagelse, og det gør jeg på vegne af Venstre, Konservative, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance.

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at de samlede udgifter til folkeskolen er steget med cirka 3,4 mia. kr. fra 2001 til 2009, svarende til en stigning på ca. 9 pct., og at udgiften pr. elev i samme periode er steget med knap 3.400 kr., svarende til en stigning på godt 5 pct. Det er således ikke ressourcetilførsel til folkeskolen, der er bekymrende. Det bekymrende er, at rammerne for folkeskolen ikke på tilfredsstillende vis giver resultater, der afspejler de mange ressourcer, der tilføres.

En langt mere inkluderende folkeskole er ønskelig, både fordi der bør være plads til elever, der skiller sig ud, og fordi det er ønskeligt, at flere af de ressourcer, der i dag anvendes til specialundervisning, kommer flere elever til gavn. Derudover vil ressourcerne kunne anvendes bedre, hvis den andel af lærernes arbejdstid, der bruges til undervisning, øges.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 23).

Kl. 21:14

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak for det. Det nu fremsatte forslag til vedtagelse indgår ligeledes i den videre forhandling.

Der er foreløbig indtegnet en til en kort bemærkning, og det er fru Christine Antorini. Værsgo.

Kl. 21:15

Christine Antorini (S):

Tak. Jeg skal høre, om det virkelig skulle forstås sådan, at Venstres ordfører simpelt hen benægter, at der sker besparelser på folkeskolerne i stort set alle kommuner. Der bliver ikke fyret lærere og ikke skåret i timetallet – var det det, Venstres ordfører sagde? Benægter hun, at der bliver foretaget besparelser ude i kommunerne?

Kl. 21:15

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:15

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg forstår slet ikke, hvordan det kunne drejes derhen. Jeg forholder mig til, hvilke økonomiske rammer skolerne har, og hvor mange penge der bliver sendt til folkeskolerne i dag og er blevet det fra det

tidspunkt, regeringen trådte til i 2001. Og det er markante milliard-beløb.

Kl. 21:18

Derfor er det naturligt, at man så også prøver at foretage en ressourceregulering lokalt. Jeg kan give et eksempel: Der lukker en folkeskole i Syddjurs Kommune – der opstår en friskole; Syddjurs Kommune har fyret et antal lærere – friskolen ansætter nu seks personer. Det er altså direkte proportionalt med det nye skoletilbud. Kommunen har forsøgt at regulere sig ud af sin pressede økonomiske situation, og hvad sker der? Friskolen opstår, så den store besparelse oplever de sådan set ikke.

Kl. 21:16

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Christine Antorini for den anden korte bemærkning.

Kl. 21:16

Christine Antorini (S):

Det må jo så betyde, at Venstre har nogle forslag til, hvordan man kan forhindre, at der kan blive lavet sådan nogle protestfriskoler, så kommunerne har en mulighed for at styre deres økonomi. Hvad er det for nogle forslag, Venstre har på bedding inden for det område?

Kl. 21:16

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:16

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Vi ønsker at give kommunerne meget større frihed til at arbejde med en rigtig god skole, der er inkluderende, og vi vil give friheden ud til kommunerne, så de har mulighed for at finde de bedste, præcise løsninger. Det kan være skoledistrikter, der laves om; det kan være fælles ledelse, der kan være en fordel; det kan være samkøring med skolebibliotek, børnehave, folkeskole, altså fælles ledelse dér. Det vil altså være umuligt at nævne alle forslag her fra min side. Det behøver jeg ikke. Kommunerne har fantasien, og det respekterer vi meget.

Derfor har vi i vores folkeskoleudspil et ønske om friere rammer for skolerne, mod at vi får lov at måle på fagligheden. Og de kan det.

Kl. 21:17

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Nanna Westerby for en kort bemærkning.

Kl. 21:17

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Jeg er meget glad for at høre, at Venstre er så optaget af, at børn skal kunne rummes i de almene tilbud i den almindelige folkeskoleundervisning, frem for at vi skal have så mange børn placeret i vidtgående specialundervisningstilbud. Men det, der jo har været udviklingen, har været, at mens man har skåret på og forringet den almindelige skoleundervisning, så er specialundervisningsudgifterne bare steget og steget. Det kan jo godt tyde på, at der er sket noget, sådan at vi har forringet den almindelige undervisning så meget, at den ikke kan rumme en række elever, og at de derfor er blevet flyttet over i specialundervisningen.

Derfor vil jeg gerne høre Venstres uddannelsesordfører, om Venstre mener, at det er en god økonomistyring. Er det god prioritering af skatteborgernes penge, at man skærer ned med den ene hånd og skaber vækst i nogle udgifter, der ikke er ønskelige, med den anden?

Kl. 21:18

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er lige netop derfor, vi lavede vores folkeskoleudspil. Det var derfor, statsministeren lavede 360-graders-eftersynet af folkeskolen, hvor anbefalingerne kom ind. Og en af de allerklareste anbefalinger var, at det er helt galt, at man fjerner 30 pct. af økonomien den 1. august fra en klasse, fordi pengene går fra til specialundervisning på skolen eller til særlige tilbud uden for skolen. Og så får man at vide i normalklassen: Så skal I for øvrigt klare jer for det pengebeløb, der er tilbage.

Det giver ikke mening. Der er så mange penge i folkeskolen, hvis vi bruger dem rigtigt, og det vil vi gøre ved at lave inkluderende skole. Vi vil faktisk få dobbelt op på det, for den ekstra person, der kunne være til rådighed i klassen, ville kunne være en hjælp til alle eleverne, frem for at det kun er én elev, der går fra og har den ekstra ressource på en anden skole.

Det er simpelt hen fuldstændig, som fru Nanna Westerby siger det. Det går ikke, som det hænger sammen i dag, og vi vil meget gerne se en inkluderende skole, mod at pengene bliver i folkeskolen, og mod at de så laver en rigtig spændende skole.

Kl. 21:19

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Nanna Westerby for den anden korte bemærkning.

Kl. 21:19

Nanna Westerby (SF):

Som jeg husker regeringens udspil til et folkeskoleoplæg, handlede det bl.a. om flere elever i klasserne – det er så blevet lavet om – og mere niveaudeling og offentliggørelse af test, så man rigtig kan få A- og B-skoler. Jeg har meget svært ved at se, hvordan det hjælper de elever, som i forvejen har svært ved at hænge på.

Men det, jeg jo egentlig spurgte om, var, om det var god økonomistyring. Jeg er godt klar over, at mantraet for regeringen og regeringspartierne her i dag er: Det er i hvert fald ikke vores skyld, at det går skidt i folkeskolen. Men når man har siddet i regering i næsten 10 år, må man vel have en eller anden form for ansvar. Derfor var mit spørgsmål til uddannelsesordføreren, om man mener, det har været god økonomistyring, at regeringen har skåret ned på kommunerne, som så har skåret ned på de almindelige uddannelsesudgifter i folkeskolen og dermed har fået en vækst i specialundervisningsudgifterne. Er der ikke bare et gran af fortrydelse, når der har været den udvikling, mens vi har haft den her regering?

Kl. 21:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:20

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Hvis jeg skulle have rejst rundt i 171 kommuner og efter 2005 i 98 kommuner og forhandlet med hver enkelt kommune om, hvordan de skulle gøre det, så kunne jeg have været forpligtet på et ansvar. Det har jeg altså ikke gjort. Der har været kommuneforhandlinger, og der har man med KL aftalt, hvordan rammerne skal være. Og vi har lige hørt finansministeren fortælle, at man så for øvrigt havde overskredet budgetterne ganske markant.

Når man har en aftale, er det, fordi man skal holde den, og fordi man ved, at det er det, der kan bære. Så jeg har det sådan – og det har Venstre også – at vi siger: Lad os lave det om, lad os tage 360-graders-eftersynets anbefalinger ind og bruge dem. Og lad os så sige: Jamen hvis I formår at få flyttet de 30 pct. af børnene tilbage i klassen, så får I naturligvis lov at beholde pengene, for det er jo jeres. Og så har I der en rigtig god skole.

Undskyld mig, 30 pct. af økonomien i den danske folkeskole er ekstremt mange penge.

Kl. 21:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til korte bemærkninger er hr. Morten Bødskov. Værsgo.

Kl. 21:21

Morten Bødskov (S):

Tak for det. Jeg var glad for at få bekræftet, at ordføreren er enig i, at der i kommunerne rent faktisk finder meget store besparelser sted på vores folkeskoler, både hvad angår undervisningstimer, fyring af folkeskolelærere, manglende investeringer i undervisningsmaterialer osv. Nu kan jeg se, at ordføreren så igen står og ryster på hovedet, og der er jeg lidt usikker på, om det er, fordi hun er imod det, jeg siger, men jeg prøver alligevel at sige, at hun i hvert fald over for fru Christine Antorini indrømmede, at der fandt store besparelser sted i kommunerne.

Hvis ordføreren mener, det er, fordi kommunerne ikke kan finde ud af at styre deres økonomi, at de sparer på folkeskolerne, kunne ordføreren så ikke give mig bare to-tre forslag til, hvor det er, man mener der skal spares? Er det på tvangsfjernelsen af børn, er det på hjemmehjælpen, der skal spares, for at få penge til folkeskolen? Altså, giv mig bare to-tre forslag til noget, som man mener der med fordel kan spares på i kommunerne, således at man kan bruge penge i folkeskolen, når man nu kan se, at der finder meget, meget store besparelser sted i mange kommuner.

Kl. 21:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:22

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg ved godt, det er svært at forstå for en socialdemokrat, at man ikke bare hælder flere penge oveni, for mere vil have mere, og så bliver det nok bedre. Vi har et budgettal for 2001, der hedder 35 mia. kr., og så har vi et budgettal for 2010, der hedder 38,5 mia. kr. Det er altså en pænt, pænt stor stigning i antallet af milliarder, der er løbet ind i folkeskolen, og elevtallet er ikke proportionalt stigende. Så den påstand, hr. Morten Bødskov står og kommer med, holder altså ikke.

Der er gået flere penge ind, men vi ser gerne, at man i 2011 siger, at man nu er klar til at få flere elever inkluderet i folkeskolen. Lad være med at ekskludere dem, lad dem blive der, mod at de har nogle ekstra hænder der. Lad os lave den bedste folkeskole, som gavner alle, fordi det efterfølgende er sådan, at vi så slipper for at have 15 pct., der kommer ud med dårlige læsekundskaber.

Altså, det er inde i skolen, pengene skal arbejde, og med de mange milliarder, de har, kan de sagtens løfte opgaven selv.

Kl. 21:23

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Morten Bødskov for den anden korte bemærkning.

Kl. 21:23

Morten Bødskov (S):

Det svar tror jeg rigtig mange børn i folkeskolen og for den sags skyld også deres forældre har meget svært ved at forstå. De oplever jo en hverdag, hvor der bliver færre undervisningstimer, hvor der bliver fyret lærere, hvor den renovering af den lokale folkeskole, som skulle finde sted af, ikke finder sted, hvor undervisningsmaterialerne ikke bliver fornyet – der er stadig tape på siderne, og bøgerne hænger sammen ved hjælp af gammelt tape – og andet, som man jo ser det. Det er ikke bare noget, vi står og finder på. Man kan jo gå ud og se den slags ting, og det gælder også i borgerlige kommuner.

Det er jo, fordi kommunernes økonomi er meget, meget presset og kommunerne er tvunget til prioriteringer. Derfor spurgte jeg, om man ikke ville anviser bare et par prioriteringer, som kommunerne kunne gøre for at bruge pengene på det, regeringen mener de skal bruge pengene på, nemlig folkeskolen. Det kunne vi så ikke få svar på.

Men et af de forslag, som regeringen har været fremme med, er jo forslaget om megaklasser. Og der skal jeg lige høre, om man, selv om man følte sig misforstået ved præsentationen af forslaget, som jo drejede sig om megaklasser, stadig mener det. Eller har man bare trukket det tilbage, fordi man følte sig lidt misforstået?

Kl. 21:25

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:25

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Vi forstod det sådan, at kommunerne havde bedt om at få en gave, og så sagde vi: Godt, hvis det er et ønske, en stor frihed, de gerne vil have, at kunne organisere sig på anden vis, så er vi ikke lodret imod, at man finder ud af, om det er muligt eller ikke muligt at have klasser med over 28 elever. Kommunerne ønskede ikke at modtage gaven, og nu er den fjernet fuldstændig, vi presser ikke noget ned over hovedet på nogen – ingen megaklasser fra os.

Når vi taler om økonomi, der kan være presset, så lad os tage et eksempel som den lille Norddjurs Kommune oppe på Djursland. De har lavet en meget skarp it-prioritering på deres skoler. Det er en kommune, som ikke ligger højt med hensyn til tildeling af økonomi til deres folkeskoler. Alligevel har de nordiske mestre i matematik vandrende rundt på skolen. De er 9. årgang i dag. De hev lige mesterskabet hjem i juni måned, mens de var 8. klasse. Altså kan det hermed bevises, at den høje faglighed og børnenes indlæringslyst ikke er proportionalt med antallet af kroner, der ruller ind, men det handler om, hvordan man klarer undervisningen, hvilke prioriteter man har. Og her valgte man altså at sige: Vi booster it-delen. Og det virkede; det har givet så meget.

Så det hjælper altså ikke bare at sige: Mere vil have mere. Der er mulighed for at bruge de mange milliarder smartere, og vi kan lige så godt hjælpe dem til at gøre det, hvis de så, mod at de laver det smartere, får lov at beholde de penge, de vinder ved det.

Kl. 21:26

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste til korte bemærkninger er fru Marianne Jelved. Værsgo.

Kl. 21:27

Marianne Jelved (RV):

Tak. Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører: Hvor er de pensionsopsparinger konteret henne, som de overenskomstansatte lærere – som jo er langt de fleste i dag – har aftalt med kommunerne?

Kl. 21:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:27

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Der bliver jeg godt nok svar skyldig. Det er finansministerområde, havde jeg nær sagt. Det har jeg ikke et klart svar på. Fru Marianne Jelved kan garanteret indføre mig i Det Radikale Venstres syn på svaret. Så det vil jeg lytte til.

Kl. 21:27

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til fru Marianne Jelved.

Kl. 21:27

Kl. 21:30

Marianne Jøved (RV):

Det underer mig sådan set lidt, for det er jo noget, både Socialdemokraterne, SF og Radikale har spurgt efter adskillige gange, fordi vi mener, at de er konteret i kommunerne under folkeskolen og dermed er en del af de udgifter, som kommunerne budgetterer med. De skal jo spare de pensioner op.

I gamle dage var det tjenestemandspensioner, og der lå udgiften et helt andet sted: uden for kommunerne, nemlig i Finansministeriet. Men det gør de ikke længere. Derfor synes jeg, det er interessant at få at vide, hvor de er konteret henne, og jeg kunne godt tænke mig at bede Venstres ordfører om at give et løfte her i salen om at ville være med til at undersøge det.

Kl. 21:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:28

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Det er vi med på – naturligvis.

Kl. 21:28

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Det var svaret. Tak for det. Den sidste til korte bemærkninger i denne omgang er hr. Frank Aaen. Værsgo.

Kl. 21:28

Frank Aaen (EL):

Nu er der jo meget diskussion om tal sådan en dag som i dag, og det ligger jo i forlængelse af formuleringen af forespørgslen, så det er da ikke så underligt.

Men så til et holdningsmæssigt spørgsmål: Nu ved vi, at de rigeste 10 pct. af danskerne i år har fået en ekstra skattelettelse på 7,3 mia. kr. oven i de skattelettelser, de har fået tidligere. Hvis de skulle betale lige så meget i skat i år, som de gjorde i 2009, havde der været 7 mia. kr. mere at bruge på f.eks. uddannelse og folkeskole. Kunne det ikke alt andet lige have været rart med sådan lidt flere penge? Kunne de allerrigeste i samfundet ikke godt have undværet den sidste skattelettelse?

Kl. 21:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:29

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Hvis vi tager budgettallet for folkeskolen for 2010, er det 38,5 mia. kr. Vi ved, at 30 pct. af økonomien bliver trukket bort fra folkeskolen den 1. august, fordi man der starter alle specialtilbuddene.

30 pct. af 38,5 mia. kr. er immer væk mange, mange penge, og med dem kunne man selv arbejde i folkeskolen og gøre en kæmpeindsats, hvis de elever var i klassen, og der var afsat ressourcer til dem. Det ville betyde, at der var penge til den socialpædagog eller den undervisningsassistent, der kunne gøre en forskel, eller til de særlige tilbud, der ellers kan laves.

Det er der, man skal gå ind at kigge, vil jeg sige til hr. Frank Aaen. Lad være med al den misundelse i forhold til de andre.

Kl. 21:30

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Frank Aaen for den anden korte bemærkning.

Frank Aaen (EL):

Nu er jeg ikke misundelig. Mit partis kassesemester er meget tilfreds med, at der kommer lidt flere penge i kassen, for sådan er det hos os, når der deles skattelettelser ud til de rigeste – så der er ikke noget der.

Jeg siger bare: Det er jo de videregående uddannelser, der mangler penge; det er arbejdsmarkedsuddannelserne, der mangler penge; og det er ungdomsuddannelserne, der mangler penge. Jeg er sikker på, at de fleste vil skrive under på, at kommunerne godt med fornuft kunne bruge flere penge på folkeskolen.

Så det har ikke noget med misundelse at gøre, det handler om prioritering. Hvorfor har Venstre sammen med De Konservative og Dansk Folkeparti prioriteret, at de rigeste mennesker her i Danmark – de 10 pct. rigeste, der tjener mere end en halv million – skulle dele 7,3 mia. kr. ekstra, i stedet for at give dem til uddannelse?

Det må man da godt kunne forholde sig til. Jeg tror ikke, der er nogle, der mener, at der er alt for mange penge i uddannelsessystemet. Mon?

Kl. 21:31

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:31

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jamen jeg hører nu altså stadig væk, at der er tale om misundelse, vil jeg sige til hr. Frank Aaen. For hvor kommer pengene fra? De kommer fra vækst i det private erhvervsliv. Det er jo ikke sådan, at hvis vi forøger væksten i det offentlige, så betyder det, at vi dermed tjener flere penge, så vi kan få flere skatter ind, så vi kan få Joakim von Ands pengetank fyldt op, og så vi kan hente lidt der, hvis vi har brug for det.

Det drejer sig om, vil jeg sige til hr. Frank Aaen, at den private sektor skal i vækst, for ellers er der ingen skatte kroner at fordele for os i Folketinget. Når det er sådan, er vi altså nødt til at forholde os til, at vi ikke har den mulighed for vækst, så længe folkeskolen ikke leverer nogle toptunede, dygtige elever, alle mand. Vi har for stort et spild, og det er det, vi ønsker at ændre på, og det gør vi ved at inkludere flere og lade pengene arbejde i folkeskolen – for der er penge.

Kl. 21:32

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke flere, der har ønsket korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Den næste taler i ordførerrækken er fru Marlene Harpsøe, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:32

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Aldrig har der været brugt så mange penge på folkeskolen og undervisning i det hele taget. Man hører ellers fra venstrefløjen her i Folketinget, at der i øjeblikket sker en regulær massakre af velfærden, og at regeringen og Dansk Folkeparti bare skærer ned og skærer ned på velfærden. Venstrefløjen forsøger at skabe et billede, som er og bliver fejlagtigt. Venstrefløjen forholder sig ikke til virkeligheden, fordi den ikke lige passer ind i fløjens kram. Man får jo ikke ministerbiler ved at fortælle vælgerne sandheden om, at der aldrig har været brugt så mange penge på velfærd, og at udgifterne til velfærd er steget siden 2001, hvor V og K sammen med Dansk Folkeparti overtog flertallet her i Folketinget.

Så lad mig fortælle lidt om udgifterne til folkeskolen, nu hvor der åbenbart er lidt tvivl om det hos venstrefløjen. Det er udgifter, som jo altså er steget siden 2001, hvor regeringen og Dansk Folkeparti

fik det politiske flertal. I 2001 brugte vi ca. 36,3 mia. kr. på folkeskolen, og i 2009 var forbruget steget til 39,8 mia. kr., altså en stigning – man kan også kalde det en mertilførsel – på ca. 3,4 mia. kr. fra 2001 til 2009. Udgiften pr. elev er også steget. I 2001 blev der i gennemsnit brugt 63.700 kr. pr. elev, og i 2009 blev der i gennemsnit brugt 67.100 kr. pr. elev. Med andre ord en stigning på cirka 3.400 kr. pr. elev. Så fik vi lige slået det fast. Eller som Socialistisk Folkepartis finansordfører, hr. Ole Sohn, sagde det ved tredjebehandlingen af finansloven for 2011: Den offentlige sektor har aldrig været større end i dag.

Folkeskolen er kommunernes ansvar, og det er kommunernes opgave f.eks. at sikre, at eleverne får det antal undervisningstimer, som de skal have. På Christiansborg skal vi så til gengæld sikre, at rammerne om folkeskolen er i orden, og vi skal gribe ind og ændre strukturen eller rammerne, såfremt vi bliver opmærksomme på, at der er behov for det. Derfor er vi jo også i folkeskoleforligskredsen ved at ændre specialundervisningsområdet, efter at vi er blevet opmærksomme på, at man i kommunerne bruger flere og flere midler på dette område, skønt hensigten jo sådan set altid har været en rummelig og inkluderende folkeskole.

Specialundervisningen lægger beslag på ca. 30 pct. af udgifterne til folkeskolen. Det svarer til omkring 13 mia. kr. om året – 13 mia. kr. om året! Det her er ikke småpenge. I Dansk Folkeparti mener vi, det er vigtigt, at offentlige midler og altså borgernes skattepenge bruges med omhu. Folkeskolen er folkets skole, og der skal være plads til alle. Det hedder rummelighed, men folkeskolen er i dag langtfra altid rummelig. I Dansk Folkeparti er vi optaget af at skabe bedre rammer for folkeskolens elever, for her skal være plads til så mange som muligt.

Flere og flere skolebørn bliver i disse år diagnosticeret som havende adfærdsforstyrrelser. Bl.a. ud fra spørgeskemaer til forældrene og korte samtaler med lægen stilles diagnoserne. Det er desværre langtfra alle diagnoserne, der er korrekte. Der er ofte tale om børn, der har ekstra krudt bagi, og som derfor ikke lige passer ind i den folkeskole, som i mange tilfælde er skabt til de søde, stillesiddende piger. Ikke nok med, at det er synd for børnene at få klistret mærkater i panden og blive fyldt med piller, som de ikke har behov for, det er også særdeles uhensigtsmæssigt at ekskludere elever fra folkeskolen, fordi de har lidt mere energi og måske er lidt mere larmende end andre elever. Vi bør i stedet for indrette folkeskolen, så netop de her børn også kan indgå i folkeskolen.

I Dansk Folkeparti mener vi, at der bør bruges mere tid på idræt og fysisk udfoldelse i folkeskolen. De elever, som har ekstra krudt bagi, skal have brændt energien af, så de kan sidde stille og modtage undervisning i skolens resterende timer. Ikke nok med, at mere motion er sundt for alle, det øger også indlæringen i de boglige fag, altså en situation, hvor alle vinder.

Når flere elever i folkeskolen inkluderes, vil det samtidig betyde, at der bruges færre penge på specialundervisningsområdet. Hermed frigives der økonomiske ressourcer, som igen kan bruges i folkeskolen, og det er bestemt det, vi i Dansk Folkeparti forventer at kommunerne gør. De frigivne ressourcer bør ikke anvendes til asfalt på kommunens veje eller ny kunst på byens torv. Ressourcerne bør blive i folkeskolens kasse og benyttes til at udvikle og forbedre folkeskolen.

Dansk Folkeparti kan støtte det forslag til vedtagelse, som fru Anne-Mette Winther Christiansen læste op.

Kl. 21:37

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er for nuværende en enkelt til korte bemærkninger: fru Christine Antorini. Værsgo.

Kl. 21:38

Christine Antorini (S):

Jeg har noteret mig, at Dansk Folkepartis ordfører var meget optaget af, at der kom en mere rummelig folkeskole, og at de 30 pct. af folkeskolens budget, der bliver brugt uden for den almindelige undervisning, skulle rykkes tilbage til den almindelige undervisning.

Jeg vil gerne spørge Dansk Folkepartis ordfører om to ting. For det første: Betyder det, at Dansk Folkeparti vil give en garanti for, at de penge rent faktisk bliver brugt til folkeskolen? Eller forestiller Dansk Folkeparti sig, at de også kunne gå til andre ting?

For det andet: Hvad er det mere præcis, Dansk Folkeparti ønsker de penge skal bruges til i den almindelige undervisning, sådan at den kan rumme flere børn?

Kl. 21:38

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:38

Marlene Harpsøe (DF):

Det er korrekt, at der bliver brugt rigtig, rigtig mange penge på specialundervisningsområdet. De seneste tal viser 13 mia. kr. om året, og det er ikke småpenge.

Nu er det jo sådan, at vi ikke fra Folketingets side lægger bånd på kommunerne. Det ved jeg godt at man nogle gange meget gerne vil gøre fra Socialdemokratiets side, fordi man ikke lige mener, at kommunerne gør det godt nok, og man åbenbart ikke lige mener, at svaret ude hos kommunerne bliver håndteret ordentligt. Det er jeg godt klar over at man mener.

Men i Dansk Folkeparti har vi nu engang tillid til, at kommunerne godt kan gøre det ordentligt. Derfor kan vi selvfølgelig ikke udstikke garantier, for de penge, som bliver frigivet fra det her specialundervisningsområde, er jo nogle midler, som kommunerne råder over, og det er kommunerne derude, der må tage stilling til, hvor det er, de her penge skal bruges. Men det er Dansk Folkepartis ønske, at de penge bliver på folkeskoleområdet, så de kan bruges til at udvikle undervisningen og folkeskolen. Det er klart, at det vil være det bedste for alle parter.

Kl. 21:39

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Christine Antorini til anden korte bemærkning.

Kl. 21:39

Christine Antorini (S):

Jeg bliver nok lige nødt til at minde Dansk Folkepartis ordfører om, at der faktisk kun er ét parti, som har været ude at lufte tanken om, at folkeskolen skulle styres af staten, og det er Dansk Folkeparti. Det er hr. Martin Henriksen, der har været ude et antal gange at sige, at han overhovedet ikke stoler på, at kommunerne kan løfte opgaven, og at det måske ville være meget bedre, hvis det var staten, der styrede det. Det er bare sådan lige for historikkens skyld.

Jeg mangler at svar på, hvad det er, Dansk Folkepartis så synes, der skal gøres for at understøtte den almindelige undervisning, hvis mange elever skal kunne rummes i folkeskolen. Hvad er det helt præcis, Dansk Folkeparti så ønsker at give af understøttende foranstaltninger, sådan at det hjælper de elever, der har brug for en eller anden form for støtte eller specialundervisning, og ikke går ud over klassen i den almindelige undervisning?

Kl. 21:40

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:40

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg synes faktisk, at jeg bl.a. kom ind på det i min ordførertale. Hvis jeg havde haft mere tid til rådighed, var jeg selvfølgelig kommet med en langt dybere forklaring.

Men noget af det, som vi i Dansk Folkeparti bl.a. siger, at vi mener der er behov for, er, at man ser på hele det her område for diagnosticering af børn med adfærdsforstyrrelser. Vi mener simpelt hen, at det i dag er urimelig høje tal, man ser rundtomkring i landets kommuner, i forhold til hvor mange der diagnosticeres med adfærdsforstyrrelser. Altså, det virker meget underligt, at der er så mange børn i Danmark, der lige pludselig udvikler adfærdsforstyrrelser.

I Dansk Folkeparti er vi sikre på én ting, og det er, at der her både er tale om

børn, som har adfærdsforstyrrelser, og om børn, der altså er helt almindelige børn, der bare har noget ekstra energi bagi, som de har brug for at brænde af. Så derfor vil vi jo gerne have, at man bruger idræt meget mere i folkeskolen – fysisk udfoldelse i folkeskolen. Og derfor har vi sådan set tilsluttet os regeringens forslag om en 6-timers skoledag for de helt små elever, for netop at sikre, at de kan få noget mere idræt i folkeskolen.

Jeg synes jo, det er ærgerligt, at man i Socialdemokratiet begrænser det til, at det kun er 100 skoler, der skal have den mulighed, mens vi i hvert fald i Dansk Folkeparti sammen med regeringen mener, at det bør være alle skoler, som skal have den mulighed.

Kl. 21:41

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Morten Bødskov for en kort bemærkning.

Kl. 21:41

Morten Bødskov (S):

Jeg synes, ordføreren mangler at svare på fru Christine Antorinis konstatering af, hvad medlem af Folketinget hr. Martin Henriksen har været ude at sige, nemlig at når kommunerne ikke kan finde ud af det, må staten overtage folkeskolerne. Står det ikke lidt i skærende kontrast til den frihed, som jeg forstår at ordføreren er klar til at give kommunerne?

Vil man bekræfte, at det er blevet sagt af et medlem af Dansk Folkeparti i Folketinget, og vil man dernæst bekræfte, at stort set hver eneste gang der er en sag eller et problem i kommunerne, så truer medlemmer af Dansk Folkeparti med det samme, som hr. Martin Henriksen har truet med? Vi har en finansordfører for Dansk Folkeparti, som mere eller mindre har truet med at lave individuelle aftaler med kommunerne.

Det står vel i meget, meget skærende kontrast til det, som ordføreren nu står og siger, nemlig at kommunerne skal have så og så meget frihed. Så altså: Er det rigtigt, hvad fru Christine Antorini sagde om, hvad hr. Martin Henriksen har sagt? Og er det rigtigt, at hver eneste gang der er en sag i kommunerne, så bliver de af medlemmer af Dansk Folkeparti i Folketinget eksempelvis truet med, at der vil blive lavet individuelle aftaler?

Kl. 21:43

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:43

Marlene Harpsøe (DF):

I forhold til udtalelserne fra tidligere uddannelsesordfører hr. Martin Henriksen, som jo er et udmærket medlem af Dansk Folkeparti, må jeg sige, at jeg ikke lige præcis kender til det citat, som hr. Morten Bødskov udtaler sig om, men jeg vil meget gerne se det bagefter, for det er jo selvfølgelig rart, når man står på talerstolen, at man lige

nøjagtig kan stå med den artikel, med det citat i hånden, før man forholder sig til nogle påstande, som kommer her i Folketinget.

Hvad angår det her med ansvar, vil jeg sige, at det, jeg egentlig hører fra bl.a. Socialdemokratiet her i dag, er, at man vil poste en masse penge ind i folkeskolen, for flere penge øger åbenbart i sig selv kvaliteten af undervisningen, men man negligerer altså, at der rent faktisk kan være et potentiale i den økonomi, altså de penge, som kommunerne allerede bruger på folkeskolen, netop med hensyn til at effektivisere og gøre tingene bedre. Det er en økonomisk ansvarlighed, som vi i Dansk Folkeparti gerne vil opfordre til at man benytter sig af, også hos Socialdemokratiet. Altså, man poster penge og penge i folkeskolen, men penge løser ikke alt.

Kl. 21:44

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Morten Bødskov for den anden korte bemærkning.

Kl. 21:44

Morten Bødskov (S):

Jamen det var godt. Så blev udsagnet om den kommunale frihed jo mere eller mindre trukket tilbage, og det er også helt fint. Vi behøver ikke gå så meget op i citater, for det kan jo bare udstille, hvor pinligt det tidligere indlæg rent faktisk var.

Når det så handler om de besparelser, som rent faktisk finder sted i kommunerne i dag, vil jeg gerne spørge ordføreren om noget. Når man nu er så varm en fortaler for og bakker så hjerteligt op om regeringens økonomiske politik, som jo betyder årtiers største opbremsning i de offentlige udgifter og kæmpebesparelser rundtomkring i kommunerne, fordi Dansk Folkeparti har været med til at give ufinansierede skattelettelser, mener man så, at de besparelser, som finder sted, med færre undervisningstimer, firing af lærere, dårligere undervisningsmaterialer og andre forringelser af folkeskolerne, matcher det, der står i regeringens arbejdsprogram om – og bakker man også op om det? – at regeringen arbejder efter stærke uddannelses tilbud, der matcher samfundets behov? Ser Dansk Folkeparti det udmøntet i de meget store besparelser, som i øjeblikket finder sted i kommunerne på uddannelsesområdet?

Kl. 21:45

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:45

Marlene Harpsøe (DF):

Det er simpelt hen ikke rigtigt, at der finder besparelser sted på skoleområdet, på uddannelsesområdet. Sandheden er jo, at der aldrig har været brugt så mange penge på offentligt forbrug, som der bliver i år, altså på velfærd. Det må vi bare erkende er det, der er sandheden. Hr. Morten Bødskov sidder og griner hånligt, men jeg må som Dansk Folkepartis ordfører på det her område sige, at det, der er mest pinligt i den her situation, er noget andet. Det er udmærket, at man fra venstrefløjens side kan lege gavebod og sige, at man vil give så mange penge til det område og så mange penge til det område, men når alt kommer til alt, er de økonomiske planer, man fremlægger, underfinansierede.

Altså, det duer ikke, at man f.eks. fremlægger en plan som »En Fair Løsning«, som er underfinansieret med mellem 11 mia. og 29 mia. kr. Bare på folkeskoleområdet er den plan, man er kommet med, også underfinansieret, den er så underfinansieret med 3 mia. kr., og sådan kunne jeg blive ved. Jeg synes bare, det er smadderærgeligt, og hvis vi skal udstille nogens pinlighed her, synes jeg, det er hr. Morten Bødskovs pinlighed.

Kl. 21:46

Kl. 21:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Den næste for korte bemærkninger er fru Nanna Westerby. Værsgo.
Kl. 21:46

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Det var jo dejligt at høre, at Dansk Folkeparti går op i elevernes timetal. Det gør vi også i SF, og derfor vil vi ikke være med til at sætte nulvækstrammer for kommunerne, som gør, at kommunerne kommer til at skære ned i timetallet og sende flere folkeskoler fra vejledende timetal ned på minimumstimetal. Men Dansk Folkeparti siger så, at det, man vil gøre, er, at man vil forlænge skoledagen for de små elever i indskolingen, og det kan sådan set være en fin idé.

Det, som vi ikke er begejstrede for, er finansieringen af den model. De penge kommer nemlig fra, at man har tænkt sig at afskaffe SU'en for hjemmeboende. Det er unge, som har brug for SU'en, f.eks. til transportudgifter – de er jo lige blevet større efter regeringens genopretningspakke – til indkøb af lommeregner, til at kunne komme på studieture og i det hele taget til at kunne leve som ung elev, når man ikke får lomme penge og børnepenge hjemmefra. Men man vil altså afskaffe SU'en for hjemmeboende, og det vil jeg sådan set bare gerne høre hvordan Dansk Folkepartis ordfører forholder sig til. For hvis man går ind for den ene del af pakken, må man vel også gå ind for den anden.

Kl. 21:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:48

Marlene Harpsøe (DF):

Fru Nanna Westerby fra Socialistisk Folkeparti ville sikkert nyde, hvis jeg stod her og sagde, at vi bare gik ind for alt, hvad der blev fremlagt fra regeringens side, men nu er Dansk Folkeparti jo et selvstændigt parti, og derfor har vi selvfølgelig også selvstændige holdninger. At finansiere en del af folkeskolen ved at afskaffe SU'en for de hjemmeboende 18-19-årige på ungdomsuddannelserne er ikke noget, som vi i Dansk Folkeparti går ind for. Så er det slået fast.

Så vil jeg sådan set bare sige, at det her med, at Socialistisk Folkeparti ikke bryder sig om nulvækst i kommunerne, altså at de bruger det samme i 2011, som de brugte i 2010, og at Socialistisk Folkeparti også er imod, at man finder penge til at finansiere regningen for den økonomiske krise, lugter jo langt væk af, at Socialistisk Folkeparti faktisk ikke bryder sig særlig meget om at være et økonomisk ansvarligt parti.

Kl. 21:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Nanna Westerby for anden korte bemærkning.

Kl. 21:48

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Det forstår jeg bare ikke, for det er jo ordføreren selv, der lige har stået og holdt et meget voldsomt foredrag om, hvor vigtigt det er at have finansieringen på plads. Nu står ordføreren så og siger, at man gerne vil forlænge skoledagen for elever i indskolingen, uden at man har finansieringen på plads. Det forstår jeg ikke. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan Dansk Folkeparti har tænkt sig at finansiere det forslag, hvis ikke man vil gå med på regeringens forslag om at afskaffe SU'en for hjemmeboende.

Kl. 21:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Marlene Harpsøe (DF):

Nu er det her sådan set en del af et meget, meget stort forslag, så det ville jo være fuldstændig umuligt at stå her og sige: Hvad sker der, hvis vi tager det ene, men ikke det andet med fra forslaget? F.eks. er Dansk Folkeparti jo imod, at man videreudvikler det, at man måler alsidig udvikling; og vi interesserer os ikke så meget for det internationale i folkeskolen, som regeringen gør. Sådan kunne vi jo blive ved, så det er svært at justere. Men en måde at finde penge på, som vi i Dansk Folkeparti har peget på, er jo at lave en mere inkluderende folkeskole, sådan at de penge, som i dag bruges på specialundervisningsområdet, kan bruges bedre. Det ville jo komme folkeskolerne til gavn. Dem ville de kunne bruge igen. Der er jo i forvejen alle mulige muligheder for folkeskolerne og for kommunerne for at lave en god skole.

Vi vil så gerne gøre rammerne endnu bedre, bl.a. ved at sikre, at man i de helt små klasser kan have en 6-timers skoledag og benytte sig af f.eks. mere idræt. Det mener vi vil løfte fagligheden og simpelt hen skærpe elevernes læse- og skrivekompetencer. Så det er en ordentlig gedigen snak, som vi skal have i folkeskolens forligskreds, og som vi jo også allerede har. Det er jo selvfølgelig interessant, men det er svært på nuværende tidspunkt at sige, hvor meget det her kommer til at beløbe sig til. Dansk Folkeparti er jo ikke vilde med samtlige af regeringens forslag, ligesom vi heller ikke er vilde med alt, hvad Socialistisk Folkeparti kommer med sammen med Socialdemokraterne, bl.a. i forhold til kønsopbrydning i folkeskolen.

Kl. 21:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Marianne Jøved med en kort bemærkning.

Kl. 21:51

Marianne Jøved (RV):

Tak. Nu har fru Marlene Harpsøe drillet, kan jeg vist godt tillade mig at kalde det, oppositionens ordførere med, at de hele tiden vil dele mange penge ud til det ene, det andet og det tredje. Men i virkeligheden er det jo lidt ironisk at høre på, for fru Marlene Harpsøe sidder jo i et parti, som igennem 00'erne har været dem, der har delt milde gaver ud til højre og venstre i forbindelse med finansloven, som vi andre ikke har haft nogen indflydelse på. Så vi glæder os til, at vi snart får indflydelse på finansloven i stedet for fru Marlene Harpsøe.

Fru Marlene Harpsøe fremhæver, at der aldrig nogen sinde er blevet givet så mange penge til det offentlige forbrug som i disse år, samtidig med at vi skal høre, at det ikke fører de gode resultater med sig. Er det ikke spild af penge? Og hvorfor praler Dansk Folkeparti med det, når det ikke giver nogen resultater, som er til at prale af?

Kl. 21:52

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:52

Marlene Harpsøe (DF):

Fru Marianne Jøved kender mig vist ikke godt nok, hvis fru Marianne Jøved tror, at jeg sådan går rundt og praler. Sådan er jeg slet ikke skabt. Men når det er sagt, fortæller jeg jo sådan set bare om de faktuelle forhold, nemlig hvor stort udgiftsforbruget er på folkeskoleområdet, fordi der netop bliver rejst en kritik fra venstrefløjens side, som er fejlagtig i forhold til forbruget af ressourcer i folkeskolen. Så når man går ud og siger, at der bliver skåret ned på folkeskolen, må jeg selvfølgelig helt faktisk fortælle, at det rent faktisk ikke er tilfældet, men at man simpelt hen giver flere ressourcer til folkeskolen i dag.

Så kan man selvfølgelig drøfte, om pengene bliver brugt godt nok i folkeskolen. I Dansk Folkeparti har vi i hvert fald vores tvivl på specialundervisningsområdet, det siger jeg helt ærligt, og jeg sagde også i min ordførertale, at vi tror, at der er behov for at strukturer rammerne noget bedre, så der gives mulighed for, at der ikke kun er plads til de søde, stillesiddende piger i folkeskolen, men at der også er plads til de energiske drenge, der har et konkurrencegen, som de har behov for at få udfordret.

Kl. 21:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Marianne Jelved for den anden korte bemærkning.

Kl. 21:53

Marianne Jelved (RV):

Kunne jeg ikke få hjælp fra fru Marlene Harpsøe i de kommende uger og måneder til at få afdækket, hvad de penge, der går til folkeskolen, egentlig dækker? Nu tænker jeg på det spørgsmål, jeg også stillede til den tidligere ordfører, nemlig om pensionsopsparingen. Og hvor er f.eks. de specialundervisningsmidler, som amterne gav til vidtgående specialundervisning, dengang amterne var der? Hvor er de blevet af? Det har jeg stillet spørgsmål om to gange og kan ikke få svar på det. Kunne jeg ikke få hjælp af fru Marlene Harpsøe til at få svar på den slags ting? Vi kunne måske stille spørgsmålene i fællesskab.

Kl. 21:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 21:54

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg har slet ikke noget imod, at det bliver undersøgt nærmere. Jeg er sikker på, at finansministeren – nu er han jo også til stede i dag – sikkert vil kunne svare på det, og at undervisningsministeren også kan. Så det synes jeg bare vi skal gøre.

Men alt i alt vil jeg sige, at det er utrolig vigtigt, at vi har den her debat om, hvordan man bruger pengene i folkeskolen, for alt handler ikke bare om kroner og øre, altså hvor meget man putter ekstra oven i hatten.

Hvis man er nødt til at udvise økonomisk ansvarlighed i forhold til de surt optjente skattekrone, som mange mennesker i dagens Danmark jo slider og slæber for at donere til den danske skattekasse, så er man selvfølgelig også nødt til at sikre sig, at de penge bliver brugt med omhu. Vi synes ikke, man skal spille penge på unødige ting. Vi synes, man skal se på tingene sådan helt reelt og spørge: Er der ting, vi kan gøre bedre?

I Dansk Folkeparti mener vi i hvert fald, at der på specialundervisningsområdet er en hel del, vi kan gøre bedre. Og det ville jo være dejligt, hvis vi kunne få frigivet nogle ressourcer der, som man igen kan bruge til at forbedre folkeskolen – til at få nogle flere idrætstimer, som er noget af det, vi i Dansk Folkeparti brænder meget for.

Kl. 21:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi fortsætter i ordførertalerækken, og den næste ordfører er fru Nanna Westerby, SF. Værsgo.

Kl. 21:55

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

De sidste år har vi, som vi har hørt i dag, været vidne til en uheldig og alvorlig udvikling i folkeskolen hen imod det, som man kunne

kalde for en discountfolkeskole. Det er en udvikling, som har betydet færre timer til eleverne og nedlæggelse af skoler og lærerstillinger, for bare at nævne nogle eksempler.

I dag er det sådan, at en femtedel af eleverne forlader folkeskolen uden kompetencerne til efterfølgende at tage en ungdomsuddannelse. Og på trods af at regeringen har slået sig stort op på højere faglighed, har vi ikke fået bedre resultater i PISA-undersøgelserne. Den seneste placerede endda danske skoleelevers læseevner på det ringeste niveau i 10 år. Sådan går det, når man ikke følger sine målsætninger op med handling.

En rapport fra BDO Kommunernes Revision viser et fald i økonomien pr. elev i den almindelige folkeskole på 6 pct. fra 2002 til 2009, og fem ud af seks skoler er lige nu i gang med spareøvelser i den almindelige folkeskole. Når man skal skære så effektivt ned, går det ud over kvaliteten. Det har vi set mange eksempler på. Tag f.eks. timetallene. Ifølge ugebrevet Mandag Morgen fra efteråret planlægger fire ud af ti kommuner at gå fra det vejledende timetal til minimumstimetallet i alle fag. Det giver et samlet timetab svarende til 1 års uddannelse. 35 pct. af skolerne eller en ud af tre skoler går videre og planlægger med færre timer end minimumstimetallet. Det vil sige, at eleverne får mindre undervisning end det minimum, de egentlig har krav på, og som eksamenerne udarbejdes efter.

Vi kan også mærke nedskæringerne på antallet af lærerstillinger. Danmarks Lærerforening har her i januar gennemført en rundspørge, der viste, at forventningen er, at der nedlægges mere end 1.500 lærerstillinger på landsplan på bare 1 år. Hertil skal lægges mere end 1.000 lærerstillinger, der er blevet nedlagt de sidste år. Det er langt mere end det, der kan begrundes i faldende elevtal. Og det kommer man til at kunne mærke i folkeskolen år ud i fremtiden, hvis der ikke rettes op nu.

Ikke nok med, at nedskæringer betyder kvalitetsforringelse, der kan mærkes, det får samtidig udgifterne til at galopere andre steder. Det er nemlig sådan, at mens udgifterne pr. elev i den almindelige folkeskole er faldet, er udgifterne til den udvidede specialundervisning steget stort set lige så meget. Det er en helt håbløs prioritering. Regeringen har ikke passet på pengene på det her område.

Hvis vi så løfter blikket lidt op og ser på de større konsekvenser af nedskæringerne, springer især to ting i øjnene. Det er for det første, at kvalitetsforringelsen går ud over Danmarks fremtidige konkurrenceevne. Vi hverken kan eller skal konkurrere på pris, vi skal konkurrere på kvalitet; vi skal være de dygtigste. Derfor bliver det også så meget desto mere alvorligt, når elever forlader folkeskolen uden kompetencer til videreuddannelse, og når frafaldet på ungdomsuddannelserne er alt for højt. Det er den ene alvorlige samfunds konsekvens af forringelserne.

For det andet skaber forringelserne større ulighed i vores samfund, for når der bliver større klasser og færre timer, går det ud over dem, der har brug for lidt ekstra hjælp i undervisningen, dem, der ikke kan hente hjælp til lektierne derhjemme. Lægger man hertil regeringens forslag om, at man skal kunne lave permanent klasseopdeling efter elevers faglige og menneskelige færdigheder, går det helt galt. Så nedbryder vi den nok vigtigste styrke ved den danske folkeskole, nemlig klassekammerateffekten. Det er den effekt, hvor eleverne hjælper hinanden op, så vi får sikret et højt bundniveau i klasserne.

Vi er dem, de andre ikke må lege med, sang Kim Larsen engang med et glimt i øjet, men der er ikke særlig meget skægt og kækt over regeringens folkeskolevision.

SF har tre vigtige mål for fagligheden i folkeskolen. For det første skal alle unge være i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse. For det andet skal der ske et løft af de børn, der i dag har svært ved at følge med fagligt. Alle børn skal lære at læse, skrive og regne, for det er forudsætningen for at kunne følge med i alle fag. For det

tredje skal markant færre elever tages ud til udvidet specialundervisning.

Kl. 22:02

Modsat regeringen vil vi faktisk skabe rum til de mål. Vi vil sikre økonomi i kommunerne, så der ikke skæres ned på vores børns uddannelse. Vi har sammen med Socialdemokraterne fremlagt en række forslag, der skal styrke fagligheden i folkeskolen og få flere med. Det er forslag som tolærerordning eller undervisningsassistenter i dansk og matematik, lavere klassekvotienter og lektiecafeer. Der er mange gode forslag. Det vil give et løft, som er tiltrængt både i forhold til Danmarks konkurrenceevne i fremtiden og for de elever, der lige nu går i folkeskolen.

Kl. 22:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en enkelt, der har markeret til en kort bemærkning: fru Anne-Mette Winther Christiansen. Og jeg så godt, at der kom en mere nu, men først fru Anne-Mette Winther Christiansen. Værsgo.

Kl. 22:00

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg hører jo, at fru Nanna Westerby siger: Vi hæver skatterne med 31,5 mia. kr., og så får vi en glad skole. Jeg skal så spørge: Hvem skal finansiere den socialistiske drøm?

Kl. 22:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 22:00

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Det, vi vil gøre for folkeskolen, er med i vores udspil, i »Fair Forandring« – »En Fair Løsning«. Der har vi sat penge af, som kan sikre et løft til folkeskolen på 2 mia. kr. om året. Det er et løft, der kommer til at kunne mærkes, og det er et løft, der rummer de forslag, vi har til forbedringer af folkeskolen. Vi har også sat helt klar finansiering på og angivet, hvor de penge skal komme fra. De skal komme fra de banker, som vi har været med til at sikre igennem bankpakkerne – sikre, at de ikke er krakket, selv om de har været med til at skabe den finanskrisen, som vi har været vidne til det sidste par år. Vi vil indføre en lønsumsafgift for bankerne, som skal finansiere det løft, vi gerne vil give til folkeskolen. Vi kalder det »fra banker til børn«.

Kl. 22:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Anne-Mette Winther Christiansen til anden korte bemærkning.

Kl. 22:01

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Men det giver jo ikke mening. Jeg er godt klar over, at man ønsker at lave politik, der ikke sådan helt hænger sammen, for hvis man kan snyde nogle, så de tror, de har forstået det, så er det den måde, man arbejder på.

31,5 mia. kr. skal skatterne stige med, og så skal der så postes penge ind i folkeskolen. Men har Socialistisk Folkeparti forholdt sig til, hvad det reparerer? Er det sådan, at penge reparerer, ved at man bare putter flere ind i stedet for at se på, om produktionsmodellen måske trænger til en fornyelse? Man skulle måske også lige tage at overveje, om 12 elever i klassen er en fornøjelse. For det, jeg hørte, var jo, at der blev talt om, at socialt sammenhold og sociale relationer i klasserne var rigtig godt. Men når der så kun må sidde 12 elever i klassen, fordi den 25. elev jo udløser, at klassen bliver delt – og der skal så også være to lærere – så er vi altså nede på meget, meget små hold. Så 31 mia. kr. stiger skatterne altså med, og så laver vi klasser med 12 elever og to lærere. Hvor godt hænger det sammen?

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 22:02

Nanna Westerby (SF):

Altså, jeg troede sådan set, at regeringen havde droppet deres planer om at afskaffe loftet over klassekvotienten i folkeskolen. Men nu lyder det da godt nok, som om ordføreren synes, det er en rigtig god idé at afskaffe det loft. Så jeg må indrømme, at jeg er lidt forvirret. Der er allerede i dag et loft over klassekvotienten i folkeskolen. Det loft vil vi gerne sætte ned, fordi vi gerne vil sikre, at der bliver mere tid til den enkelte elev i folkeskolen, og fordi vi gerne vil sikre, at man kan tage hånd om nogle af dem, som halter lidt i dag, og som faktisk forlader folkeskolen uden evner til at tage en videre uddannelse.

Så spørger ordføreren, om flere penge bare er løsningen. Nej, flere penge er ikke bare løsningen. Derfor stiller vi også krav om, at man skal gøre tingene anderledes. Vi stiller effektiviseringskrav: Kommunerne skal effektivisere for 4 mia. kr. årligt. Vi stiller krav om, at man skal lave partnerskaber om folkeskolen, om effektivisering af folkeskolen. Så vi stiller krav om, at pengene skal bruges anderledes. Men vi er også helt med på, at hvis der skal nye ting til, og hvis vi skal gøre op med de forringelser, der har været, så kræver det, at man giver et økonomisk løft til folkeskolen.

Kl. 22:03

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Per Bisgaard for en kort bemærkning.

Kl. 22:03

Per Bisgaard (V):

Fru Nanna Westerby siger i sin ordførertale, at vi har nogle discountskoler herhjemme. Nu vil jeg lige gøre ordføreren opmærksom på, at indtil for ganske få år siden havde jeg min gang ude i folkeskolen, og jeg er måske en lille smule pikeret over udtalelsen om, at vi har discountskoler, og jeg føler mig rigtig dårligt behandlet, når ordføreren siger, at den regering, som sidder i øjeblikket, vurderer eleverne på menneskelige færdigheder. Hvad lægger fru Westerby i, at VK-regeringen vurderer eleverne på menneskelige færdigheder?

Kl. 22:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 22:04

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Altså, der foregår jo heldigvis rigtig meget godt arbejde i folkeskolen, og der er lærere og elever, som hver dag kæmper for at få det til at hænge sammen. Men jeg er da lige så ked af det, som folketingsmedlemmet fra Venstre er – og det er jeg glad for at høre at han er – over, at vi har haft en udvikling hen imod det, som ugebrevet Mandag Morgen, som er et meget anerkendt ugebrev, her i efteråret kaldte for discountfolkeskoler, fordi man skærer ned på timetallet. Det er jeg da også rigtig, rigtig ærgerlig over.

Når jeg siger, at regeringen vil opdele på baggrund af menneskelige og faglige færdigheder, er det jo, fordi regeringen har bedt om, at der skal laves mere niveaudeling i folkeskolen, hvor der altså bliver set på, om man er i stand til at sidde stille i timerne, og hvor godt man kan følge med. Der er jo i dag mulighed for, at man kan opdele op til 50 pct. af undervisningen, og det loft vil regeringen gerne afskaffe. Det kan ikke forstås på anden måde, end at man faktisk permanent vil opdele elever i rigtig meget af deres undervisningstid på baggrund af deres menneskelige og faglige færdigheder.

Kl. 22:05

Kl. 22:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Per Bisgaard for anden korte bemærkning.

Kl. 22:05

Per Bisgaard (V):

Jeg må sige, at jeg har meget vanskeligt ved at forstå, at menneskelige færdigheder er noget med, hvordan man sidder på sin stol. Altså, jeg kan ikke genkende, at vi skulle have skrevet det noget som helst sted i regeringsgrundlaget, eller at det på nogen måde bliver praktiseret ude i skolerne.

Ordføreren har derimod ret i, at vi har vægtet de faglige færdigheder meget højt. Det, der ligger i ordet færdigheder, er, at vi alle gennemgår forskellige udviklingstrin, og det har altså ikke lige noget at gøre med, om man sidder på sin bagdel på nogle bestemte tidspunkter. Det, det handler om, er, at der bliver taget hensyn ud fra børnenes udviklingstrin. Det må være rimeligt at gøre det – eller hvad?

Kl. 22:06

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 22:06

Nanna Westerby (SF):

Ja, og det er der sådan set også mulighed for i dag, for det er muligt at holde og niveaudele i op til 50 pct. af undervisningstiden.

Når vi ikke vil være med til at gøre det yderligere, er det jo, fordi vi ikke permanent vil parkere børn i en klasse baseret på, hvad for nogle faglige færdigheder de har. Vi vil gerne sørge for, at der er forskellige typer af børn i klasserne, fordi det faktisk er vigtigt for den effekt, vi har i den danske folkeskole, nemlig klassekammerateffekten, hvor man løfter hinanden og lærer af hinanden, og hvor forskellige typer af mennesker mødes. Den danske folkeskole er et samlingssted. Så det er derfor, vi ikke vil være med til det.

Når jeg så taler om menneskelige færdigheder, er det, fordi det da har alt muligt med sagen at gøre. De elever, som i dag har svært ved at leve op til de faglige krav, der er i folkeskolen, og som har svært ved at hænge på i folkeskolen i dag, er da dem, som har svært ved at sidde stille. Det er da de elever, som ikke lige passer ind i den undervisningstype, der praktiseres i folkeskolen, og som bliver mere og mere standardiseret, jo mere man skærer ned, og jo flere man prop- per ind i klasserne.

Så ja, vi vil netop sørge for, at folkeskolen kan rumme flere elever med alle mulige forskellige typer af baggrunde og forskellige færdigheder, både menneskelige og faglige, og at man lærer af hinanden, tror vi sådan set, at alle får noget godt ud af.

Kl. 22:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg kan lige oplyse, at der fortsat er tre på til korte bemærkninger.

Den næste er fru Marlene Harpsøe. Værsgo.

Kl. 22:07

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg kan jo læse i det forslag til vedtagelse, som bl.a. Socialistisk Folkeparti er med på, at man gerne vil tilføre folkeskolen ekstra midler. Så jeg vil gerne høre svaret på et meget enkelt spørgsmål: Vil flere økonomiske ressourcer i sig selv give en bedre folkeskole?

Kl. 22:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Nanna Westerby (SF):

Jeg er helt overbevist om, at flere økonomiske ressourcer er en meget vigtig og meget afgørende komponent i at få en bedre folkeskole. Vi har haft en regering, som har sat nogle økonomiske rammer for kommunerne, der har betydet, at man har forringet kvaliteten, for når man skal skære rigtig voldsomt ned, kan man ikke gøre det, uden at det går ud over kvaliteten. Så ja, hvis man skal give et løft til folkeskolen, handler det bl.a. om at sikre ekstra midler til de nye forslag, som vi har i Socialdemokratiet og SF.

Det er selvfølgelig rigtigt, at det ikke nødvendigvis er gjort med det. Vi vil også gerne stille krav om, at man bruger tiden bedre, og at man bruger ressourcerne mere effektivt. Men hvis man skal give et løft, handler det også om økonomi. Jeg tror, det er naivt at forestille sig andet i den nuværende situation, som folkeskolen befinder sig i.

Kl. 22:08

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Marlene Harpsøe til anden korte bemærkning.

Kl. 22:08

Marlene Harpsøe (DF):

Det var da rart at få den indrømmelse til sidst, at der altså kan være mere i det her end penge. Men når det så er sagt, må jeg jo igen sige, at det er interessant gang på gang at høre, at man fra Socialistisk Folkepartis side bliver ved med at gentage nogle af de der faktuelle fejl. Man gentager dem så mange gange, at man jo til sidst tror på dem – ikke for mit vedkommende, men for Socialistisk Folkepartis vedkommende. Det bliver sådan en selvopfyldende profeti.

Men vi har også været inde på det her med, at der bliver færre lærere ansat i den danske folkeskole. Der vil jeg høre, om ordføreren kan bekræfte, at elevtallet er faldende i den danske folkeskole, og så vil jeg også høre Socialistisk Folkepartis ordfører, om ordføreren tror, at netop det faldende elevtal nu og fremover kan få indflydelse på antallet af lærere i den danske folkeskole.

Kl. 22:09

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 22:09

Nanna Westerby (SF):

Ja, og det skal det selvfølgelig også have. Det er klart, at når der bliver færre elever, skal man også justere antallet af lærere. Men det, der er virkeligheden lige nu, er, at der bliver nedlagt markant flere lærerstillinger, end der kan begrundes med det faldende elevtal.

Hvis man bare ser på de kommuner, som nedlægger lærerstillinger lige nu – det er fire ud af fem kommuner, der nedlægger lærerstillinger – så er der kun 10 pct. af de kommuner, som begrunder det med faldende elevtal. Resten siger, at det er som følge af nedskæringer. Det antal stillinger, der bliver nedlagt lige nu, kommer jo langt til at overgå det, som Undervisningsministeriet selv har beregnet skulle være behovet for lærere i forhold til det faldende elevtal fremover.

Så jeg er da alvorligt bekymret for, at vi med de her nedskæringer kommer til at nedlægge nogle lærerstillinger, som der vil være brug for fremover, og især at vi gør det i en tid, hvor der er rigtig mange unge, som faktisk gerne vil ind på læreruddannelsen, men som måske kommer ud og bliver arbejdsløse, som måske ikke får brugt deres fag, og som måske derfor ikke tør starte på læreruddannelsen. Vi burde tage imod dem med kyshånd og ikke gøre det sværere for dem at komme ind på arbejdsmarkedet fremover. Det er jo det, der sker lige nu, når kommunerne nedlægger lærerstillinger.

	Kl. 22:10	skulle gå til de nødstedte kommuner. Nu kan jeg så høre, at ordføreren fra SF vil bruge dem på folkeskolen. Er det de samme penge, som man bare er i tvivl om hvordan skal bruges, eller kan man bruge pengene flere gange?	
Den fg. formand (Karen J. Klint): Fru Charlotte Dyremose for en kort bemærkning.	Kl. 22:10		Kl. 22:12
Charlotte Dyremose (KF): Tak. Vi har forstået, at der skal 2 mia. kr. ind i folkeskolen, og at de skal finansieres ved de her 31,5 mia. kr., som skatterne skal stige med, sådan at vi svækker vores konkurrenceevne og dermed gør landet fattigere på sigt, så der ikke bliver råd til folkeskolen i fremtiden. Det har vi så forstået – det var de 2 mia. kr. Problemet er bare, at udspillet koster 5 mia. kr. Hvor skal de resterende 3 mia. kr. komme fra?		Den fg. formand (Karen J. Klint): Værsgo til ordføreren.	Kl. 22:12
Den fg. formand (Karen J. Klint): Værsgo til ordføreren.	Kl. 22:11	Nanna Westerby (SF): Man kan selvfølgelig ikke bruge pengene flere gange. Der står helt klart i både »Fair Forandring« og »En Fair Løsning«, at vi vil bruge 2 mia. kr. ekstra på folkeskolen. Det er klart, at det selvfølgelig er penge til kommunerne, men de er målrettet folkeskolen. Det er lønsumsafgiften i bankerne, som skal gå til folkeskolen, så sådan er det. Så er det rigtigt, at vi også vil udvide vækstrammen for kommunerne, sådan at de kan have en beskeden vækstramme, men dog mere, end regeringen med sin nulvækst har lagt op til. Men de 2 mia. kr. fra lønsumsafgiften er øremærket til folkeskolen.	Kl. 22:13
Nanna Westerby (SF): Jamen det er jo ikke rigtigt. Det er jo, fordi regeringen laver beregninger, som fanden læser biblen. Det kommer jo fuldstændig an på, hvilke forudsætninger man lægger ind. Det kommer jo an på, om man f.eks. indregner en forskel i undervisningstiden på undervisningsassistenter og lærere. Det gør, at forslaget om en tolærerordning bliver meget billigere. Så der er alle mulige forskellige forudsætninger, som ligger til grund for henholdsvis Finansministeriets beregninger og vores beregninger.	Kl. 22:11	Den fg. formand (Karen J. Klint): Hr. Peter Juel Jensen for anden korte bemærkning.	Kl. 22:13
Den fg. formand (Karen J. Klint): Fru Charlotte Dyremose for anden korte bemærkning.	Kl. 22:11	Peter Juel Jensen (V): Tak. Det hjalp mig nu ikke meget. Jeg er måske forvirret på et lidt højere niveau. Ordføreren siger, at regeringen har dikteret nulvækst, og det er også rigtigt, og der kommer forhåbentlig noget lovgivning, der vil holde kommunerne fast på det. Men jeg synes, at jeg lige efter jul hørte den socialdemokratiske formand sige, at den offentlige sektor skal trimmes og effektiviseres. Hvordan kan det være bedre for kommunerne at blive trimmet og effektiviseret end at have de samme penge i 2011, som de havde i 2010?	Kl. 22:14
Charlotte Dyremose (KF): Det var da interessant. Skal det forstås sådan, at tolærerordningerne i virkeligheden ikke er tolærerordninger, men at det er en ordning med en lærer og en ufaglært, som er meget billigere, eller hvordan skulle det lige præcis forstås?	Kl. 22:11	Den fg. formand (Karen J. Klint): Værsgo til ordføreren.	Kl. 22:14
Den fg. formand (Karen J. Klint): Værsgo til ordføreren.	Kl. 22:11	Nanna Westerby (SF): Socialdemokraterne og SF vil trimme og effektivisere på en markant smartere måde end den, regeringen har gjort det på, nemlig ved at sige til kommunerne: Vi giver jer et løft; vi giver jer penge, som er øremærket til folkeskolen; vi sørger for, at I ikke skal fyre folk på grund af nulvækst og skære ned på grund af nulvækst; vi giver et løft, men så stiller vi også krav om, at I skal effektivisere. Men modsat regeringen, som bare tager effektiviseringsgevinsterne – det giver jo ikke den store lyst til at effektivisere, at man bare mister pengene – så siger vi: De penge skal faktisk blive hos jer selv. Så vi stiller hele tiden krav om, at man bruger skatteborgernes penge bedre, men de bliver altså i den borgernære service.	Kl. 22:14
Den fg. formand (Karen J. Klint): Den sidste, der indtil nu i hvert fald har bedt om ordet for korte bemærkninger, er hr. Peter Juel Jensen. Værsgo.	Kl. 22:12	Den fg. formand (Karen J. Klint): Tak til ordføreren. Vi fortsætter i ordførerrækken. Den næste er fru Charlotte Dyremose fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.	Kl. 22:15
Peter Juel Jensen (V): Tak. I sidste uge var jeg til et debatmøde med min udmærkede socialdemokratiske kollega hr. Jeppe Kofod hos LO Faglige Seniorer, og der talte hr. Jeppe Kofod også om, at de der penge fra bankerne, som kommer af, at oppositionen vil beskatte bankerne yderligere,		(Ordfører) Charlotte Dyremose (KF): Tak. Send flere penge, så løser vi alle problemer. Det har vi så gjort, sendt flere penge altså, men det har ikke nødvendigvis løst alle problemer. Vi må også konstatere, at der er kæmpestore forskelle fra kommune til kommune. Der er kæmpestore forskelle på, hvor godt	

man klarer sig i skolen. Der er kæmpestore forskelle på, hvor gode skoler man har, og hvor gode elever man har. Der er kæmpestore forskelle på, hvor mange penge man bruger pr. elev. Og der er selvfølgelig også forskel på, hvilket elevgrundlag man har. Men det har bare overhovedet ikke nogen som helst sammenhæng med, hvor godt man klarer sig, eller hvor mange penge man bruger.

Penge er altså ikke den eneste faktor, selv om man skulle tro det. Penge er dog en faktor. Det kan vi slet, slet ikke komme uden om. Men vi er nødt til at konstatere, at det der med at sende flere penge har vi prøvet, og vi er nødt til at gå en helt anden vej, der ikke kun handler om penge, men også om indhold. Det skal jeg komme ind på.

Først lige det der med pengene og det med at tage ansvar for økonomien: Venstrefløjten bliver ved med at sige, at vi skal sende endnu flere penge, så man vil hæve skatterne med 31,5 mia. kr. Man vil altså svække vores konkurrenceevne, man vil mindske vores vækst, og man vil sørge for, at vi som samfund bliver fattigere på længere sigt, så der ikke er råd til velfærd, herunder til folkeskolen i fremtiden.

Derudover har man så fuldstændig underfinansieret det forslag, man har lagt frem om folkeskolen. Der mangler ganske enkelt 3 mia. kr. Og det er ikke, fordi man har siddet og lavet fikumdikberegningerovre i Finansministeriet, det er, fordi man har regnet på de faktuelle tal i udspillet. Så vi mangler også svar på, hvor de penge skal komme fra, ud over at vi mangler svar på, hvor pengene skal komme fra, når nu man sænker væksten.

Derudover ønsker man ikke at tage ansvar og lave de nødvendige reformer af vores velfærdssamfund, så der er råd til kerneydelserne. Der siger man også nej tak. Så der er heller ingen mulighed for der at skaffe de flere penge.

Så skulle vi nu ikke holde os i det spor, regeringen har lagt sig i, hvor der faktisk også er flere penge? Men derudover er der noget helt andet centralt: Der er en anden vej. For vi skal en anden vej med vores folkeskole. Vi er nødt til at få skabt en rummelig folkeskole. Der skal nye redskaber til. Der skal ny frihed til. Der skal mere faglighed til. Der skal flere timer til i en række centrale fag. Vi skal have lærerne til at undervise noget mere. Ja, vi skal altså turde gå en anden vej og skabe en reelt rummelig folkeskole. Det skal vi bl.a. gøre ved at lære af de bedste. Vi skal lære af dem, der faktisk kan skabe rigtig gode resultater, ikke nødvendigvis med de fleste penge, for som sagt er der ikke den sammenhæng.

Så er det jo interessant at høre venstrefløjten tale om, at vi skal rumme en hel masse elever, og at der bare skal være plads, og at vi skal gøre, som vi plejer. Man tør ikke give kommunerne og skolerne og lærerne frihed til at undervise eleverne ud fra deres egne forudsætninger. Man tør ikke stole på, at lærerne kan vurdere, om eleverne har brug for at blive undervist i større eller mindre hold i perioder af deres undervisning. Den frihed tør man ikke give til danske skolelærere. Det kalder jeg mistillid.

Hvis vi skal have en reelt rummelig folkeskole, skal den rumme de svage elever og de stærke elever, og det kræver også, at der er plads til at undervise eleverne ud fra deres egne forudsætninger. Derfor har vi brug for både at bruge holddannelse, undervisningsassistenter og en lang række andre redskaber til at rumme de svageste elever og de stærkeste elever. Vi skal udfordre dem, der har særligt talent, så de får lyst til at lære mere og kan være med til at trække skolen og Danmark og vores konkurrenceevne opad, og så skal vi kunne rumme de elever, som måske nok skiller sig en lille smule ud, men som med midlerne fra specialundervisningen ført over i den almindelige klasse kan få den nødvendige støtte dér til at fungere i en normal klasse. Det er der masser af gode eksempler på, og det handler bare om at turde lære af dem, uanset om det så er gode offentlige skoler, eller det er nogle af de private skoler, der har formået at skabe rigtig gode resultater.

KI. 22:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er en kort bemærkning fra fru Marianne Jelved. Værsgo.

KI. 22:20

Marianne Jelved (RV):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge fru Charlotte Dyremose om vejledende timetal. Vi har jo af og til den ubehagelige oplevelse, at vi opdager, at der er kommuner, der ikke opfylder kravet om minimumstimetal. Derfor er vi alle sammen interesserede i at få rettet op på det, og jeg tror også, alle kan være enige om, at det ville være en rigtig god ting, hvis alle havde vejledende timetal. Er der nogen beregninger af, hvad det ville koste, og hvis ikke der er det, kunne vi så ikke i fællesskab prøve at få det belyst?

KI. 22:20

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

KI. 22:20

Charlotte Dyremose (KF):

Det kan vi sagtens, for vores ambition er netop, at det, der i dag er vejledende timetal, skal være minimumstimetal. Det er jo altså et udtryk for, at vi må konstatere, at der er for mange kommuner, der ikke har levet op til den standard, vi egentlig forventede man ville have. Der mener vi at det er nødvendigt, at vi sætter ind og siger, at de skal have nok timer. Vi skal have hævet fagligheden, der skal flere timer til, og derfor skal det vejledende timetal være et minimum for kommunerne.

KI. 22:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Marianne Jelved for anden korte bemærkning.

KI. 22:21

Marianne Jelved (RV):

Det vil Det Radikale Venstre gerne støtte, men vi vil også gerne vide, hvad det koster, og derfor spørger jeg lige fru Charlotte Dyremose: Hvad koster det at føre det op på det niveau?

KI. 22:21

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ordføreren.

KI. 22:21

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er helt sikker på, at vi sagtens kan få de der detailberegninger over i udvalget, bl.a. for de forslag, der er kommet fra regeringen, og de aftaler, der er lavet mellem regeringen og KL. Det indgår jo også i regeringens udspil, at vi netop skal hæve minimumstimetallet til det vejledende timetal. Så jeg er helt sikker på, at vi kan få det over i udvalget, så vi kan se nærmere på det.

KI. 22:22

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren. Jeg ser ikke flere markeringer for korte bemærkninger, så vi fortsætter i ordførerrækken. Næste ordfører er fru Marianne Jelved, Det Radikale Venstre. Værsgo.

KI. 22:22

(Ordfører)

Marianne Jelved (RV):

Tak. Finansministeren siger, at der aldrig har været brugt flere midler til offentligt forbrug. Finansministeren siger også, at der ikke er sammenhæng mellem de anvendte ressourcer og resultaterne af ind-

satsen. Heraf kan man jo slutte, at det sådan set er spild af penge, at regeringen har ladet det offentlige forbrug stige så voldsomt, som finansministeren har gjort rede for, ja, nærmest har pralet med. Det burde finansministeren måske tænke over i en stille stund. Hvad er vigtigst: mængden af midler til offentligt forbrug eller resultaterne af det offentlige indsats i forhold til borgerne – børnene og de gamle?

Vi kan se, at der bruges flere og flere ressourcer til specialundervisning. Det er lige før, det kommer til at ligne en niveaudeling af folkeskolen. Det er der heldigvis ingen partier der går ind for. Det vil jeg gerne holde fast i rigtig længe. Men vi kan se, at en tredjedel af ressourcerne i folkeskolen nu går til specialundervisning, og det er egentlig mærkeligt, at vi i den situation ikke kan få opklaret, hvor amternes vidtgående specialundervisningsmidler er konteret henne, efter at amterne nu er nedlagt og kommunerne har overtaget det. Jeg har to gange stillet spørgsmål om det med et års mellemrum uden at kunne få et svar på det. Jeg håber meget, at finansministeren vil bidrage til, at vi får skabt mere klarhed omkring midlernes anvendelse, og hvordan det udvikler sig.

Men der er også gladelige resultater. Regeringen har jo nedsat noget, der hedder Rådet for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Folkeskolen, og det råd har Jørgen Søndergaard som formand, og de afgiver en beretning hvert år i februar måned, som altid er meget interessant at læse. Jeg kan anbefale den. I den, der kom i 2008, stod der, at der er sket et rigtig fint hop for de yngste elever i folkeskolen i deres læsefærdighed. Fra 1991 til 2006 har det løftet sig med det, der hedder 58 scorepoint, og det, der er interessant, er, at den største ændring skete fra 1991 til 2000, hvor forbedringen var på 43 af de 58 scorepoint. Men der er ikke rigtig fulgt op på det, eftersom PISA ligger, hvor PISA nu ligger og har ligget, de tre sidste gange vi har fået den. Jeg nævner det, fordi regeringen har gjort PISA til målet for ambitionerne, hvilket i øvrigt er et ret smalt mål, men dog et mål.

Hvordan blev resultatet i 1990'erne nået? Var det med flere timer? Flere test? Flere kontroleftersyn eller et 360-graders-eftersyn? Nej, det var det nemlig ikke. Det, der skete, var, at der var en meget intens dialog imellem ledelse og lærere. Der var meget politisk fokus på en positiv måde på kommunerne, hvor man viste forventninger til, at skolerne gjorde noget ved sagen. Det gjorde de faktisk, og der skete rigtig meget med den metodik. Jeg nævner det for at inspirere regeringen til at prøve at tage andre midler i brug.

I stedet for fortæller regeringen fortællinger. Hvis alle kommuner gjorde som den bedste omkring arbejdstidsaftalerne, kunne vi få 3.000 flere lærere helt gratis. Se, der kommer sådan en UNI-C-rapport en gang om året. Den plejer at komme i september. Den seneste, der er kommet, kom først i december og blev først kendt i januar i år. Den fremgår det, at hvis alle lærerne arbejdede som dem i den bedste kommune, ville de få alle de der ekstra timer. Når man så går ned og kigger på det og tager en af de gode skoler frem, så viser det sig, at hvis det, der står, virkelig var sandt, så skulle det være sådan, at alle lærerne på den skole arbejdede 31 timer om ugen, og i øvrigt var der ikke nogen biblioteker, læsevejledere, it-vejledere eller lignende. Det viser bare, hvor behæftet med fejl, den rapport er. Men ikke desto mindre bliver regeringen ved med at fortælle den historie. Derfor appellerer jeg til finansministeren: Kunne finansministeren ikke bidrage til at få klarhed over, hvad der er op og ned på den fortælling? Der er jo kommet indvendinger fra de kommuner, hvis skoler er trukket frem som nogle, hvor man arbejder særdeles hårdt som f.eks. 31 timer om ugen af alle lærere, hvilket ikke kan lade sig gøre.

Hvor er de overenskomstaftalte pensionsopsparinger henne? Hvor er de konteret? Jeg ville utrolig gerne vide det. Jeg ville gerne kunne se et meget mere gennemskueligt system i økonomien og den måde, pengene fordeles på i kommunerne. Hvordan har udviklingen for pensionsopsparingerne været, bl.a. i 00'erne? Jeg vil også gerne vide, hvor amternes penge til specialundervisning egentlig er blevet konteret henne – hvor de er blevet af.

Det, der er lidt ærgerligt her, er, at vi diskuterer på et uoplyst grundlag, og det skulle ikke være tilfældet i Grundtvigs fædreland og slet ikke med Venstre ved roret. Så derfor en positiv appel om, at vi i fællesskab prøver at stille de spørgsmål, der er berettiget at stille, og beder om at få dem belyst så godt som overhovedet muligt, så vi får en mere indholdsmæssigt kvalitativ diskussion i stedet for at stå og skændes om nogle tal.

Men vi har heldigvis rigtig gode folkeskoler. Vi har rigtig dygtige elever, der vækker beundring, når de deltager i internationale sammenhænge. De vækker endda meget stor beundring. De medarbejdere, der har drevet Danmark frem til at være et af de rigeste lande i verden, har faktisk gået i folkeskolen i 1970'erne og 1980'erne, dengang jeg var lærer. De soldater, der gjorde en særlig beundringsværdig indsats i internationale opgaver i 1990'erne og i 00'erne, har også gået i den folkeskole. De har fået en kultur med sig, som er meget, meget god, og som vi skal passe på at vi ikke mister sigtet for. Vi har en skoletradition og en frihedstradition i Danmark, som nødig skulle kvæles på grund af iltmangel i form af nedgøring af skolen. Vi har en skole, vi kan være stolte af, men det er et spørgsmål, om vi bruger den rigtige politiske metode, når vi skal fremme kvaliteten i folkeskolen.

Når vi nu ved, at lærerne er den vigtigste faktor i skolen, og at al god undervisning virker – det er der heldigvis rigtig meget forskning, der dokumenterer – hvorfor skulle vi så ikke i fællesskab prøve at prioritere efter- og videreuddannelsen af lærerne og sikre en god grunduddannelse, en solid grunduddannelse? Men også på grunduddannelsen spares der dramatisk, og det giver mindre undervisning. Det er det, der er meget betænkeligt. Derfor igen en appel om, at vi prøver i fællesskab at prioritere midlerne på en sådan måde, at vi går derhen, hvor vi ved det faktisk virker. Det ville være en klog investering i skolen.

Kl. 22:29

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg ser ikke nogen for korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Den næste i talerrækken er hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 22:29

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi plejer at kalde Danmark for et af verdens rigeste lande. Når vi så alligevel har en debat i dag, som, uanset hvordan tallene gøres op, viser, at det gør ondt i økonomien inden for uddannelsesområdet, skyldes det jo, at vi har en regering, der har kørt landet økonomisk fuldstændig i sæk. Jeg ved godt, at hovedundskyldningen er, at der kom en krise udefra, men det ændrer jo ikke ved, at man selv var med til at forstærke krisen både ved politikken i forhold til den finansielle sektor og boligbobler og ved at sløse de gode år væk til skattelettelser i stedet for at sørge for at investere i fremtiden.

Der er 170.000 arbejdsløse, der er et megahul i statskassen med en gæld, der eksploderer, og som sagt er en af grundene til, at gælden eksploderer, som den gør, at regeringen har delt 300 mia. kr. ud i skattelettelser, ufinansierede, taget dem op af kassen i stedet for at bruge dem fornuftigt på forbedringer af bl.a. uddannelserne. Alene sidste år fik de allerrigeste i samfundet her 7,3 mia. kr. i skattelettelser, selv om de i forvejen tjente så rigeligt.

Det er baggrunden for, at man nu dikterer nulvækst i kommunerne, at vi ser omfattende nedskæringer, at vi ser en virkelighed, som alle andre kan se på nær VKO her i Folketingssalen, som mener, at det går godt, med påstanden om, at der aldrig nogen sinde før er brugt flere penge. Det er jo ikke bare folkeskolen, som vi med god grund har talt mest om i dag; det er de videregående uddannelser, det er forskningen, det er efterskoler, det er højskoler, det er ungdoms-

uddannelser osv., der har mærket sparekniven og får den yderligere at mærke næste år.

Det er de nedskæringer, vi skal have stoppet, ligesom det regeltyranni, man samtidig har spændt uddannelserne ind i, og som gør, at kreativiteten har fået det dårligere. Til gengæld bliver der brugt mere tid på bureaukrati. Det er et spørgsmål om, at vi igen begynder at investere i vores uddannelsessystem, hvor vi i Enhedslisten foreslår lavere klassekvotienter – maksimalt 22 elever i en folkeskoleklasse – ekstra ressourcer til at hjælpe de svageste børn med lektiecafeer, to-lærerordninger osv.

Vi skal have et ordentligt arbejdsmiljø for elever. Bygningerne udeomkring kræver virkelig dramatiske renoveringer, så toiletter og undervisningslokaler lever op til moderne standard, og med den arbejdsløshed, vi i dag har blandt bygningsarbejdere, er det jo bare med at gå i gang i stedet for at lade folk gå ledige.

Vi skal have flere timer. Alt for mange steder har man i dag et undervisningstimetal, der ligger under det anbefalede. Det skal vi have rettet op på, og så skal vi selvfølgelig have stoppet for fyringer af folkeskolelærere; dem har vi så god brug for. Der skal altså drejes rundt i det danske uddannelsessystem.

Det er blevet sagt flere gange heroppefra, at flere penge alene ikke gør det. Næh, men de er nu gode at have, og det er altså sådan, at det er dokumenteret, at område efter område mangler penge. Kunne vi så samtidig fjerne noget af regeltyranniet og alle de mange test, ville vi kunne skabe forudsætninger for et bedre uddannelsessystem, nogle bedre folkeskoler.

Kl. 22:33

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Tak til ordføreren, som der ikke er nogen korte bemærkninger til. Så skal jeg spørge, om begge ministre ønsker ordet.

Jeg kan se, at finansministeren siger nej tak, så jeg giver ordet til undervisningsministeren. Værsgo.

Kl. 22:33

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak for det. Man kunne måske som tilhører eller seer eller som borger, der måtte interessere sig for denne forespørgselsdebat og efterfølgende slår op i akterne, have håbet på, at partierne havde nærmet sig hinanden og havde opnået en fælles forståelse af, hvad der er op og ned, i hvert fald omkring fakta, på uddannelsesområdet. Men det kom vi ikke spor nærmere, og det beklager jeg faktisk, for forudsætningen for, at vi kan løfte folkeskolen og ikke mindst gøre det i den forligskreds, der er, er jo også en fælles forståelse af, hvilke udfordringer vi står med, og dermed også hvilke løsninger der skal til.

Der er ikke to veje i dansk politik; der er én vej, og så er der en blindgyde. Vi har valgt vejen, hvor vi tager hånd om de offentlige finanser, og det vedkender vi os gerne. Vi bøjer ikke nakken og skammer os ikke over, at vi i lighed med alle de andre europæiske lande tager hånd om økonomien. Det er en forudsætning for også at kunne give gode uddannelser og en god skole til fremtidige generationer, og at vi også i forhold til dem, der bare går i børnehave i dag, sikrer, at vi, når de skal i gang med deres skolestart, har taget hånd om udfordringen.

Jeg vil også gerne tilføje, at der jo i øjeblikket kører en anden overordnet, stor diskussion, nemlig omkring tilbagetrækningsalderen, og her har regeringen lagt sin plan frem for, hvordan vi fremtidssikrer vores samfund, og den er dobbeltsidet. Det er forudsætningen for at skabe den økonomi, der er nødvendig for ikke at skulle bruge netop nedskæring i den offentlige sektor som det eneste mulige værktøj, men det er også at fremtidssikre vores uddannelsessystemer og vores folkeskoler mod det dræn, der vil komme, hvad angår lærerkræfter.

I dag har drøftelsen gået på, at kommunerne skærer ned og i deres budgetter foreslår fyringer gennemført i folkeskolen. Det billede

vil jo hurtigt vende i de kommende år. Der vil ikke blive tale om fyringer. Der vil jo blive tale om at stå med en udfordring om overhovedet at skaffe de lærerkræfter, som er nødvendige i skolen, og derfor kan vi, førend vi aner det, have helt andre diskussioner her i Folketingssalen. Men det må jo i høj grad også være op til befolkningen at vurdere, om man tør satse stabiliteten i det danske samfund, eller om man spiller på det mere sikre, nemlig det, at vi forfølger en strategi, hvor vi tager hånd om udfordringen nu og her, men også i fremtiden.

Jeg vil ikke anføre, at jeg synes, det er en dejlig øvelse, kommunerne er ude i, når man afskediger fagligt uddannet personale i kommunerne, men jeg synes sagtens, vi kan være situationen bekendt. Det drejer sig om kommunalbestyrelserne, som vi jo altså også nogle gange har en interesse i at søge at tage en lille smule op her i Folketinget, fordi de nu også viser den ansvarlighed, som *de* skal, over for deres store andel af samfundsøkonomien. Det er jo kommunerne, der fordeler den største pose penge i det danske samfund. Og jeg synes også godt, vi kan være os selv bekendt, ved at vi har sikret de samme ressourcer til kommunerne på det højeste niveau, der nogen sinde har været, i 2011, uagtet at vi altså er ved at komme igennem en kæmpe krise og der var en regning, der skulle samles op. Uagtet det har kommunerne uændrede ressourcer at bruge af. Vi bruger flere penge i regionerne, og staten holder så for.

Men ligesom jeg gjorde indledningsvis i min indledende tale, må jeg sige, at der altså fortsat er falske påstande, og jeg finder det faktisk uklædeligt for Folketinget, at man ikke vil vedkende sig fakta. Det er således, at der er blevet brugt flere penge på skoler og uddannelser i VK-regeringens tid, inklusive genopretningspakken og de besparelser, som kommunerne lægger op til med budgettet for 2011, i forhold til budgettet for 2010, hvilket de seneste, nyeste, friskeste tal, som vi nu har til rådighed, viser. Selv med det i betragtning, at finansloven også kaldte på bidrag fra undervisningssektoren, vil 2011 blive det år, hvor man samlet set nogen sinde i danmarkshistorien bruger flest kroner og øre på skole og uddannelse.

Så kan man sige: Jamen der er også blevet flere elever. Det er korrekt. Så er enhedsomkostningen vel også faldende i 2011? Det er muligt. Det er den i hvert fald i ungdomsuddannelserne, hvor jeg skærer ned med 2,1 pct., mens de på ungdomsuddannelserne selv påstår, at de bliver nødt til at skære betydelig mere ned end de 2,1 pct. Det er også rigtigt. Men der er jo heller ikke noget som helst galt i, at enhedsomkostningen falder, når der kommer flere elever ind i klasserne. Det var noget, som fordums tids finansminister hr. Mogens Lykketoft – frit efter hukommelsen – faktisk også var inde på, og den tidligere økonomiminister fru Marianne Jelved fra Det Radikale Venstre vil også kunne genkende den nødvendighed, der er i, at man ikke lader enhedsomkostningerne stige, efterhånden som der kommer flere kunder i butikken. Det ville da alt andet lige også være meget mærkværdigt, at det skulle være tilfældet i den offentlige sektor, når vi har den omvendte filosofi i den private sektor.

Kl. 22:38

Jeg vil også gerne understrege, at det, når vi foreslår noget i regeringen, jo kræver, at vi fuldt og helt peger på finansieringen. Det har vi gjort med folkeskoleudspillet, hvorimod S og SF's udspil – og jeg beklager meget, at det generer oppositionen – simpelt hen er ufinansieret, og vi kan jo heller ikke rigtig få svarene.

Jeg lyttede med interesse, da fru Nanna Westerby var på talerstolen, og det forekom så pludselig lidt uklart, om vi taler om tolærerordninger, og i hvilken form. Altså, det er f.eks. interessant, at befolkningen ikke kan få at vide, om det er to lærere, altså uddannet personale, som man taler om at der skal være i klassen. Og hvad sker der i en klasse med 25 elever, som bliver delt, således at der er 12 elever i den ene klasse og 13 i den anden klasse? Skal der dér også være to fuldt uddannede lærere med fuld forberedelsestid, som altså udgør cirka to tredjedele af deres arbejdstid? Er det den måde, man i

S og SF vil bruge massive ressourcer på? For så vil jeg sige, at det godt nok står ganske meget i kontrast til regeringens udspil, som fokuserer på, at det er eleverne, der skal tilgodeses. Vi vil gerne imødekomme lærerne, men det er først og fremmest elevernes skole. Det er eleverne, der skal have et udbytte af folkeskolen, vi andre er bare værktøjer hertil. Sådan kan det siges ganske kort. Så vi afsætter bl.a. penge til flere timer i enhedsskolen.

Der var nogle forskellige spørgsmål undervejs, og jeg vil gerne lige prøve at adressere nogle af dem, der sådan gik igen.

Fru Christine Antorini nægtede at gå ind i dialogen om, hvem der laver den bedste skole, altså om det er Odense eller Aalborg. Jeg må jo indrømme, at det er mig selv, der sådan har siddet og filosoferet over: Gad vide, hvem der egentlig gør det bedst, Odense eller Aalborg? Jeg ved det ikke. Jeg har ikke nogen fordomme, med hensyn til at den ene skulle være bedre end den anden. Jeg kan blot konstatere, at uanset hvem der har siddet som borgmester hidtil, og hvilket styre der har været i de to kommuner, er der altså 8.000 kr. i forskel på de to kommuners udgift pr. årselev. Og jeg er ikke overbevist om – det er jeg simpelt hen bare ikke – at man nødvendigvis laver en folkeskole i Odense, der er så meget bedre end i Aalborg, men det kan jeg jo altså ikke vide. Jeg siger bare, at det ikke er åbenlyst, at det er økonomiforbruget, der alene afgør kvaliteten, sådan som oppositionen ligesom lægger op til. Det var en af de ting, jeg gerne vil adressere.

Fru Christine Antorini mente så også, at det f.eks. kunne være boligpriserne, som var afgørende. Jo, det kunne måske godt forklare en del. Jeg tror måske egentlig, at Odense er en smule dyrere end Aalborg, men det forklarer i hvert fald ikke, hvorfor enhedsomkostningen på Læsø overstiger begges udgifter.

Sådan kunne man blive ved med at problematisere. Det giver bare ikke så meget mening, fordi målet med at problematisere ting jo er at se nye problemstillinger og søge nye løsninger på udfordringerne, og det fornemmer jeg er et privilegium, som i øjeblikket alene er overladt til VKOovre i den side af salen, hvor man søger løsningerne i stedet for drillierne, for nu at være sådan lidt direkte.

Så er det jo rigtig, at man fra oppositionens side kan love langt mere, i øvrigt fortrinsvis til lærerne, som jeg bemærkede mig i indlæggene fra oppositionen; det er mest lærerne, man nævner, og i knap så høj grad eleverne. I regeringen er vi meget optaget af eleverne. Men man kan selvfølgelig love mere, når man ikke står til ansvar for finansieringen, og det folkeskoleudspil, der er kommet, er altså decideret underfinansieret med 3 mia. kr., og derudover er faktum, at man heller ikke har de 2 mia. kr., man så har afsat til finansieringen, for det udspil, de skulle komme fra, er underfinansieret med 18 mia. kr. – plus ikke at forglemme de 15 mia. kr., som overenskomstparterne skal bidrage med.

Jeg synes også, det er interessant, at når jeg som ressortminister går op og prøver at efterspørge sådan en lille smule refleksion over, om vi fra det nuværende flertals side ikke kan tillade os at sætte spørgsmålstegn ved, om det ikke kunne være interessant at få underviserne til at undervise mere inden for deres arbejdstid, afvises det af en samlet opposition, der nærmest er lidt forarget og mener, at det vil gå ud over skole-hjem-samarbejdet, lejrture, og der er stort set ikke det, der vil være tilbage i folkeskolen, hvis det blev gennemført, og den samme opposition baserer hele sin økonomiske politik på, at de organisationer, der afviser mere undervisningstid inden for arbejdstiden, er de organisationer, der skal levere mere arbejdstid. Den refleksion kunne det have været utrolig interessant at have haft med i dagens debat.

Så spørger fru Marianne Jelved til en helt konkret ting, nemlig hvor pensionerne figurerer. De figurerer i Danmarks Statistiks regnskabstal for folkeskolen og er dermed medregnet i de officielle tal, som jeg anvender, og som jeg hele tiden har anvendt, og som viser en stigning på 5 pct. i enhedsomkostningen, fra vi tiltrådte og til de

seneste regnskabstal fra 2009. Man kan godt trække dem ud, ikke eksakt, men dog med et skøn. Det ændrer jo imidlertid ikke på, at vi ifølge den revisionsplan, som BDO har udarbejdet for Danmarks Lærerforening, med de seneste regnskabstal stadig væk vil have et forhøjet enhedsomkostningsniveau sammenlignet med det, vi havde, da vi tiltrådte.

Men der er så to andre helt grundlæggende forudsætninger, som man bare kan trække frem. For det første, og det synes jeg er interessant med hensyn til den rapport, anerkender man ikke den PL-regulering, som er aftalt mellem regeringen og kommunerne, og som er hele fundamentet for kommuneaftalen. Den bruger man ikke, og det er jo højst mærkværdigt, for så er vi altså ude på dybt vand, og så er der ingen tal, vi kan regne med længere.

Kl. 22:44

En anden ting, der også er regnet ind, og hvor vi ikke kan få forudsætningerne lagt frem, er, at man regner med, at klassestørrelsen kræver en særlig indsats, og derfor skal det være en særlig udregning. Mine folk har jo ikke kunnet få adgang til de bagvedliggende forudsætninger. Og jeg må sige, at det synes jeg ikke er ærligt spil. Jeg synes ikke, det er i orden, når jeg igen og igen i talkrige skal kritiseres for, at jeg bruger forkerte tal, at dem, der så mener, jeg bruger forkerte tal, og som bruger andres argumentation og andre regnskabsmetoder, ikke vil lægge dem frem.

Jeg har til Uddannelsesudvalget oversendt forskellen på vores beregninger og deres. Jeg vil gerne være fuldkommen ærlig omkring enhedsomkostningsudviklingen i folkeskolen, og jeg medgiver fuldt og helt og har gjort det hele vejen igennem, jeg har ikke lagt skjul på det, at pensionerne er med. Men hvis vi skal kvalificere tallene, forudsætter det jo også, at dem, der mener, at de har mere kvalificerede tal, går i dialog med regeringen og med centralforvaltningen om, hvordan vi så gør det. Det ønske om dialog har ingenlunde været til stede. Jeg vil gerne gå i dialog med Uddannelsesudvalget om det, absolut, men jeg bruger tallene, nøjagtig som vi har gjort i årevis, og der er ikke noget, der er ændret dér. Der er nogle ting, man kan diskutere om vi skal tælle med, men det er en udgift, som i Danmarks Statistik historisk også har været tillagt regnskabstallene. Jeg bruger Danmarks Statistik, andre bruger et privat firma, der er hyret af en fagforening, fint nok, men så lad os gå i dialog om det.

Med hensyn til UNI-C's tal vil jeg altså også godt lige understrege en gang for alle, at vi har fået valideret det tal tre gange, og alligevel kører man talkrig på, at det nok ikke passer, hvad UNI-C siger. Nej, men så kom dog ind på banen, og spil med i dialogen om, hvordan vi så kan gøre undervisningstiden op på en bedre måde. Det er jo ikke sådan, at UNI-C har et specielt politisk behov for at bruge forkerte tal. Jeg får dem direkte derfra. Det er ikke et bestillingsarbejde, og det ved fru Marianne Jelved som tidligere minister at sådan gør man bare ikke.

Der er noget andet, jeg også gerne lige vil pege på, og det er, at det fra regeringens side ikke skorter på interesse for at få afdækket de såkaldte talkrige og uenigheder om, hvor dansk økonomi står, og hvilke udfordringer der er. Der må vi omvendt sige, at det helt er oppositionens privilegium at sløre sine tal, når man f.eks. ikke vil fortælle, hvordan man præcis er kommet frem til de 15 mia. kr. og de 18 mia. kr., og at det i hvert fald aldrig nogen sinde kan være ejendomsskatterne og det i hvert fald heller ikke er nogen renteforøgelse, der kommer, og man vil heller ikke låne pengene. Så lad os tage en frisk debat om det.

Men et klart tilsagn fra min side: Lad os fortsætte i udvalget; det er vigtigt for os alle sammen, at vi får en fælles referenceramme. Tak.

Kl. 22:47

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er to, der har meldt sig til korte bemærkninger, og den første er fru Christine Antorini. Værsgo.

Kl. 22:47

Christine Antorini (S):

Tak for ordet. Vi havde jo indkaldt til den her forespørgselsdebat for at få en drøftelse med regeringen om, hvordan regeringen har tænkt sig at indfri sit eget løfte om stærke uddannelsesstilbud, der matcher samfundets behov, når der i øvrigt bliver sparet løs på bl.a. folkeskolerne ude i kommunerne og i øvrigt også på resten af uddannelserne.

Vi har hørt en hel masse om tal, og her kommer jeg, men jeg har et enkelt spørgsmål, for at vi ikke kommer til at gentage os selv. Jeg vil bare høre, om ikke undervisningsministeren kan bekræfte, at den måde, regeringen finansierer sit såkaldte folkeskoleløft på – et løft, som primært består i at give eleverne lidt flere timer i de mindste klasser, fordi regeringen har presset kommunerne så hårdt, at man er kommet ned på minimumstimetal, og nu får de så et lille løft på timerne fra 0. til 3. klasse – er ved at fjerne SU'en for hjemmeboende unge, der er i gang med en ungdomsuddannelse. Det er hovedparten af finansieringen til det såkaldte løft, som regeringen vil, altså væk med SU'en til hjemmeboende og lidt flere timer til eleverne i de mindste klasser. Det er løftet.

Kl. 22:48

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 22:48

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det er fuldstændig korrekt, for i modsætning til S og SF kan vi simpelt hen ikke bare trylle nogle penge frem ud af det blå og sige, at så er pengene der – og på en sådan måde, at det i øvrigt ikke engang er os selv, der skal finde dem, men nogle helt andre, der skal finde dem. Derfor er det fuldstændig korrekt, at vi – i modsætning til oppositionen, som har så vanskeligt ved eller i hvert fald mangler lyst til at fremlægge sin økonomiske politik og sige, præcis hvor pengene skal komme fra, for det er nemlig sådan lidt diffust – konkret har pegt på, hvordan vi vil finansiere det. Man kan heller ikke rigtig få nogen svar, når fremtrædende politikere mødes i dueller på tv om den økonomiske politik. Så det er fuldstændig korrekt.

Men på et eller andet tidspunkt bliver det også meget interessant at høre om, hvordan fru Christine Antorinis parti i SU-forligskredsen vil finde de 2 mia. kr., som SU'en vil stige med fra 2009 til 2014, hvis ikke vi laver ændringer i SU-systemet. Alene den opdrift, der er i SU-systemet, betyder jo, at vi skal have kigget på tingene. Så det er fuldstændig korrekt.

Vi har dog afsat en pulje i vores SU-udspil, for at unge fra familier med særlig vanskelige betingelser også kan tage en uddannelse, så vi ikke forhindrer nogen i at tilvælge uddannelse. Det pudsige er dog, at det ikke ser ud til at have nogen speciel negativ effekt. Undskyld, formand.

Kl. 22:49

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Christine Antorini for den anden korte bemærkning.

Kl. 22:49

Christine Antorini (S):

Selv om det krævede en del ord, kunne ministeren dog bekræfte, at det er korrekt, at det lillebitte såkaldte løft, som regeringen giver, foregår ved at tage SU'en fra unge på ungdomsuddannelser og give til lidt ekstra timer i folkeskolen.

Så vil jeg bede ministeren bekræfte, at det er sådan, at udgiftsniveauet til den danske folkeskole stille og roligt kommer længere og længere ned på OECD-ranglisten, bl.a. fordi de lande, vi normalt sammenligner os med, investerer mere og mere i uddannelse. Jeg vil også bede ministeren bekræfte, at et af resultaterne af den manglen-

de prioritering af uddannelserne, herunder folkeskolen, har vist sig i den PISA-undersøgelse, som undervisningsministeren selv kommenterede i december måned, hvor niveauet er helt status quo – et niveau, der ikke er godt nok, og som regeringen selv erkendte for et år siden ikke var godt nok. Men det hører vi ikke så meget om mere.

Kl. 22:50

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 22:50

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jeg har slet ikke nogen problemer med at bekræfte det åbenlyse. I modsætning til oppositionen vil jeg gerne forholde mig til fakta. Men jeg synes sådan set, at fru Christine Antorini selv har besvaret spørgsmålet om, hvorfor det ser sådan ud i Danmark. Det er bl.a., fordi nogle i den forligskreds, vi har på SU-området, hellere vil bruge penge på forsøgelse end på kvalitet i undervisningen. Nogle af de lande, som netop har øget deres udgifter og i hvert fald forbedret deres placering i OECD's opgørelse, har jo ikke SU i den form, som vi kender den i Danmark.

Det, vi konkret foreslår, er, at forældre må vænne sig til – mere end de traditionelt har gjort i de gode tider – at det at få en uddannelse også er et forældreansvar, som indebærer at hjælpe med at tage hånd om det. Undtaget er dem med særlig vanskelige vilkår, hvorfor vi har afsat en pulje til dem.

Men det korte af det lange er, at vi kunne ligge absolut flot, absolut flot, hvis vi brugte de der 13-14 mia. kr., vi bruger på SU, på uddannelse. Det er det, de gør i andre lande, det er den store forskel, og det er derfor, vi i forhold til folkeskolen konkret foreslår, at vi gerne vil finansiere et løft, der betyder, at de små børn skal kunne læse – det er helt afgørende – inden de forlader 2. klasse, og at SU-cafépengene bruges hertil.

Jeg tror også, det vil interessere hr. Morten Bødskov og fru Christine Antorini, at det sådan set ikke engang er statsministerens eller min egen gode idé. Det er en idé, vi har hentet inspiration til fra fru Helle Thorning-Schmidts tidligere opfattelse af tingene, hvor hun foreslog nøjagtigt det samme.

Kl. 22:51

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Nanna Westerby for en kort bemærkning.

Kl. 22:52

Nanna Westerby (SF):

Tak for det. Politiken havde i går, tror jeg det var, en forside om, at det er et rigtig stort problem, at regeringen ikke tager fat på nogle af de akutte udfordringer, som Danmark står med lige nu. Der er bl.a. rigtig høj arbejdsløshed, og en anden akut udfordring er jo sådan set også, at vi skal have flere unge til at tage en ungdomsuddannelse, og at de unge skal forlade folkeskolen med kompetencer til at tage en uddannelse osv.

Derfor vil jeg gerne høre ministeren i forlængelse af det her, om det så ikke bekymrer ministeren lidt med den udvikling, der i folkeskolen. I forhold til lærerkræfter siger ministeren jo selv, at vi kommer til at mangle folkeskolelærere fremover, men bekymrer det så ikke ministeren, at man lige nu nedlægger stillinger, ud over hvad det faldende elevtal kan begrunde, og at arbejdsløsheden blandt nyuddannede folkeskolelærere på 4 måneder er steget med 50 pct.? Bekymrer det ikke ministeren i forhold til, at den akutte udfordring spænder ben for nogle målsætninger på længere sigt?

Det samme gælder det vejledende timetal. Bekymrer det ikke ministeren, at man i kommunerne mange steder går fra det vejledende timetal til minimumstimetallet, når vi alle sammen har en målsæt-

ning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse?

Kl. 22:55

Kl. 22:53

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 22:53

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. Jo, faktisk er det jo sådan, at regeringen og regeringspartierne og også Dansk Folkeparti har været meget optaget af netop undervisningstimer. Elevernes udgangspunkt er, hvor meget undervisning de får, og det er også derfor, jeg igen er nødt til at henvise til, at jeg finder det forunderligt, at man fra SF's side ikke går ind og bakker op om regeringens initiativ, som peger i retning af, at vi opfordrer lærerne og kommunerne til at sørge for, at de får mere undervisningstid ud af arbejdstiden, når selv samme SF er parat til at tvinge dem til at skulle arbejde noget mere. Det er jo en absurditet, kan man sige.

Om jeg så er bekymret for udviklingen i folkeskolen? Ja, det er jeg jo bl.a. på baggrund af, at hvis det er sådan, at man konsekvent skal tage fordele fra eleverne, så kan man da godt blive en anelse bekymret, men det er der heller ingen anledning til, det er slet ikke begrundet i de besparelser, for det, der ikke er taget højde for overhovedet, er, at der nu er anmeldt 32 nye friskoler til næste år, og det vil sige, at den besparelse, der har vist sig i folkeskolen, og som der budgetteres med, jo alt andet lige er ressourcer, der flyttes over i friskolesektoren, og vi liberale har i hvert fald ingen problemer med friskoler, som vi synes er i orden. Der, hvor vi synes, der kan være et problem, er, hvis man ikke vil acceptere, at folkeskolen får nogle frihedsgrader, som giver dem mulighed for også at konkurrere med friskolerne og give et godt tilbud til alle elever.

Og så bare lige for god ordens skyld: Der kommer flere unge igennem uddannelserne nu, og det synes jeg oppositionen burde anerkende regeringen for. Punkt 2: Praktikpladsantallet er steget kraftigt med over 30.000 praktikpladser. Og punkt 3: Enhedsomkostningerne i folkeskolen er steget under regeringen, ikke faldet.

Kl. 22:54

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Nanna Westerby for anden korte bemærkning.

Kl. 22:54

Nanna Westerby (SF):

Jeg synes ikke, der er så meget andet at sige til det, end at det mantra, vi har hørt i dag, jo er: Det ikke er vores skyld, at fagligheden i folkeskolen ikke er, som den burde være. Vi har siddet 9 år i regering, men vi har ikke ansvar for det her. Det er bare noget, der foregår ude i kommunerne og ude på skolerne, og det er bare lærerne og alle mulige andres skyld. Det lyder faktisk næsten, som om regeringen er i opposition til sig selv. Det er en meget spændende oplevelse.

Jeg må indrømme, at jeg savner nogle, der tager lidt ansvar for udviklingen i folkeskolen. Derfor vil jeg bare høre ministeren, om ikke man vil tage lidt ansvar for de akutte udfordringer, som man ikke får gjort noget ved, fordi kommunerne skærer ned på grund af den nulvækstspolitik, som regeringen fører. Har man tænkt sig at tage noget ansvar i forhold til de akutte nedskæringer, der er lige nu ude i kommunerne, og er man ikke bange for, at de kommer til at spænde ben for de målsætninger, vi har på længere sigt?

Kl. 22:55

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det kunne jeg overhovedet ikke drømme om. Jeg prøver at illustrere her, at selv om man budgetterer med et lavere niveau i 2011 end i 2010 – det er i øvrigt et meget, meget beskedent mindre forbrug – så er det et forbrug, vi vil kunne forvente bliver overflyttet til friskolerne, for der anmeldes 32 nye friskoler. Det er sådan set eleverne, der er interessante, ikke så meget skolerne. Det er sådan set elevernes niveau. Så nej, det kunne jeg ikke drømme om.

Fru Marianne Jøved spurgte i øvrigt tidligere, hvad der var blevet af de penge, der var til den vidtgående specialundervisning i amterne. Det er et meget interessant spørgsmål, for svaret er nemlig det samme, som jeg agter at give her, og det er, at hver eneste gang vi har haft den her drøftelse i Folketingssalen – jeg har haft den både som uddannelsesordfører, som medlem af Uddannelsesudvalget og senere som finansordfører – har det været disse spøgelse, man har manet frem. Faktum er, at når vi har fået regnskabsstallene, har det set ganske anderledes ud. Denne gang vil jeg dog af hensyn til den overordnede økonomi i Danmark håbe på, og jeg regner også med, at regeringen får gennemført redskaber til, at kommunerne rent faktisk holder budgetterne, fordi det jo er en glidebane, at enhedsomkostningen stiger så kraftigt, som tilfældet er. Det duer bare ikke.

Så vil jeg gerne til fru Nanna Westerby og hendes parti sende et enkelt signal, og det er: Giver det dog overhovedet ikke stof til eftertanke, at der kan være så massiv forskel i udgiften fra den ene kommune til den anden, uden at det afspejles i kvaliteten? Det kunne muligvis skyldes, at der også er noget med kulturen, med, hvordan man anvender ressourcerne, som er afgørende.

Og så bare lige helt kort: Er der nogen, der skal tage ansvar for folkeskolen, så er det da også i høj grad kommunerne og ude lokalt. Hvis der f.eks. var et støjniveau i de danske klasser, som det er i de fleste andre lande i verden, ville vi ligge på toptre. Meget kan vi gøre i regeringen, men vi kan nok ikke dæmpe støjniveauet i folkeskoleklasserne. Tak.

Kl. 22:57

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Morten Bødskov for en kort bemærkning.

Kl. 22:57

Morten Bødskov (S):

Jeg vil bare bede ministeren bekræfte, om det ikke er rigtigt, at da regeringen lavede sin såkaldt grønne vækstpakke, finansierede man en hel del af det med øget lønsumsafgift i bankerne og den finansielle sektor. Og er det ikke rigtigt, at der i S og SF's plan »En Fair Løsning« er anvist fuldkommen den samme finansiering, men bare til folkeskolen?

Kl. 22:58

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 22:58

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Det ændrer ikke spor ved, at man angiveligt skulle finde 2 mia. kr. til at finansiere et udspil, der koster 5 mia. kr. Hr. Morten Bødskov kunne jo som finansordfører, der som sådan har en stor aktie i det her, interessere sig en lille smule for, hvordan det lige præcis hænger sammen med det der med maks. 24 elever i klassen. Hvis der er 25 elever, der skal deles – det har jeg øvet mig på at regne ud – vil det give henholdsvis 12 og 13 elever i klassen. Skal der sidde to fuldt uddannede lærere i klasser med 12 henholdsvis 13 elever? Og har hr. Morten Bødskov nogen sinde overvejet, hvilken effekt det vil få på enhedsomkostningen? Det kunne jo være, hr. Morten Bødskov skul-

le interessere sig lidt for det og gå ind og støtte lidt op om arbejdet med den økonomiske politik i de to partier, for det er helt tydeligt, at der mangler en insidekompetence. Det er et kæmpeproblem, at det ikke hænger sammen.

Kl. 22:59

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Hr. Morten Bødskov for anden korte bemærkning.

Kl. 22:59

Morten Bødskov (S):

Jeg tror, vi ramte lidt ved siden af skiven. Jeg spurgte hverken til insidekompetencer eller noget som helst andet. Når nu ministeren har brugt en hel del tid på at sige, at der ikke er anvist nogen som helst finansiering til Socialdemokraternes ønske om at løfte folkeskolen, så spørger jeg bare igen stille og roligt: Er det ikke rigtigt, at regeringen finansierede sin såkaldt grønne vækstpakke ved bl.a. at øge lønsumsafgiften i den finansielle sektor? Og er det ikke rigtigt, at i S og SF's plan »En Fair Løsning« står der, at vi vil bruge fuldkommen det samme håndtag, lønsumsafgiften i den finansielle sektor, til at finansiere en del af folkeskolen? Skal jeg forstå regeringen sådan, at det er i orden, når man tager penge fra bankerne og giver dem til børnene, men at det ikke er i orden, når man tager penge fra bankerne og giver dem til børnene?

Kl. 23:00

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 23:00

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Nu fortryder jeg sådan set, at jeg opfordrede hr. Morten Bødskov til at gå ind i den økonomiske politik, som de to partier lægger, i en mere detaljeret grad, for der er jo himmelvid forskel på at øge de offentlige udgifter ved hjælp af skatter, man henter ude i erhvervslivet, og så at bruge dem til at skabe arbejdspladser i en anden del af erhvervslivet.

Hvis det er landbrugspolitik, man gerne vil drøfte, så er det fint med mig. Situationen er jo, at vi har omkring 150.000 private arbejdspladser inden for fødevarersektoren, og fred være med det, hvis man har frygtelig ondt ved, at de bliver understøttet i en krisetid. Men det, der jo er en udfordring for enhver økonom, er at sikre, at det ikke er den offentlige vækst, som sker på bekostning af den private vækst, for det er faktisk alt andet lige den private vækst, som skaber arbejdspladserne, der skaber velstanden, som skaber velfærd.

Og så må jeg bare konstatere, at ikke alene er det udspil, der er kommet fra S-SF, underfinansieret med 3 mia. kr. Derudover skal man også opleve, når man sidder i samråd og i andre sammenhænge, at der lige kommer andre ting op. Senest var det hr. Leif Lahn Jensen, som foreslog, at vi også lige kiggede lidt på det med musikundervisning. Det havde man også foreslået ville blive finansieret, men det er ikke med i udspillet. Derfor vil man aldrig nogen sinde kunne indfri alt det, man går og giver af gyldne løfter til folkeskolen, til forældrene, til eleverne. Det er ikke godt for den politiske debat, og det er i hvert fald heller ikke godt for den danske befolkning.

Kl. 23:01

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Marianne Jelved med en kort bemærkning.

Kl. 23:01

Marianne Jelved (RV):

Der er, så vidt jeg ved, afsat et relativt stort antal millioner kroner til efteruddannelse af undervisere, men der er desværre ikke brugt ret

mange af de kroner. Situationen er den, at der er opstået en konflikt mellem den måde, regeringen ønsker at fordele midlerne på, og den måde, som dem, der er arbejdsgivere for underviserne, herunder kommunerne, mener at de skal bruges på.

Når vi nu ved, at lærerkræfterne er det allermest centrale i folkeskolen og veluddannede og vellefteruddannede lærere er et must, kunne ministeren så ikke kigge på, hvordan man kunne få de midler sat i omløb, også når det tages i betragtning, at kommunerne kører en meget stram politik, fordi regeringen skal holde styr på økonomien? Nu taler jeg meget venligt for at prøve at få et positivt svar fra ministeren.

Kl. 23:02

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 23:02

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Jeg synes faktisk, jeg har lettere ved at forstå hr. Morten Bødskov, end jeg har ved at forstå fru Marianne Jelved, og det er sådan set ikke nogen fordel, for jeg synes, fru Marianne Jelved faktisk er inde på et emne, som er yderst relevant, og som handler om, hvordan vi bredt set sikrer kvalifikationer hos vores undervisere i uddannelsessektoren. Fru Marianne Jelved peger muligvis på det emne, fordi hun også har erfaring fra de forskellige kredse, som afsætter penge til efteruddannelse, og kan se, at der er en tendens til, at de penge faktisk ikke bliver søgt. Jeg kan ikke huske det præcise tal for folkeskolen, men vi har haft den samme udfordring der.

Det, vi har gjort i folkeskoleudspillet, og som jeg er overbevist om får større effekt, er, at vi konkret også får efteruddannet nogle vejledere til at være helt ude i skolerne, altså læsevejledere og matematikvejledere, og det giver gode resultater, fordi man dermed sikrer en opkvalificering.

Jeg vil også gerne pege på en anden ting, som jeg mener er meget vigtig, og det er indførelse af en egentlig it-strategi, så vi sikrer, at der kan frigøres lærerkræfter og undervisningsressourcer, i og med at læreren er klædt bedre på til at bruge og udnytte de nye værktøjer, som teknologien byder på.

Det, uenigheden går på, er, at vi ikke vil finansiere den tid, der medgår, men jeg synes, fru Marianne Jelved skulle prøve at spørge S og SF, om ikke man kunne bruge nogle af de 12 minutter »på taget« til noget efteruddannelse, for de 12 minutter kan man jo få meget ud af, så derfor kunne det jo være en mulighed.

I mellemtiden har vi i forligskredsen ansvaret, og vi drøfter selvfølgelig også, hvordan vi skaffer nogle bedre ressourcer. Jeg vil gerne have nogle af de specialister, som i dag sidder ude i specialskolerne, tilbage i normalklassen.

Kl. 23:04

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Fru Marianne Jelved for anden korte bemærkning.

Kl. 23:04

Marianne Jelved (RV):

Jeg synes desværre, at ministeren taler udenom. Der står stadig væk et trecifret millionbeløb, det har stået der i adskillige år, og i virkeligheden indgår både Socialdemokraterne og Radikale i et forlig omkring de midler, sådan som jeg husker det. Og derfor bliver vi nødt til at tage det op igen.

Nu vil regeringen bruge penge på at uddanne vejledere ude i skolerne, og det betyder så, at der er nogle lærere, der skal tages ud af undervisningen, fordi de nu skal undervise – i anførselstegn – vejlede lærere. Og det vil sige, at lærer/elev-ratioen falder igen, og så skal vi igen høre på, at der bliver brugt endnu flere midler til alle mulige

andre ting end til undervisning. Til gengæld har ministeren sparet alle sine fagkonsulenter væk i ministeriet.

Altså igen: Det hænger jo ikke sammen. Jeg synes simpelt hen ikke, at ministeren svarer på mit spørgsmål: Hvad med det trecifrede millionbeløb, der står til efteruddannelse – skal det bare blive stående?

Kl. 23:05

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Værsgo til ministeren.

Kl. 23:05

Undervisningsministeren (Tina Nedergaard):

Tak. Det er utrolig vanskeligt at skulle sige det, for jeg sætter egentlig også stor pris på samarbejdet med fru Marianne Jelved, men det er jo faktisk forkert, at lærer/elev-ratioen falder igen. Den er overhovedet ikke faldet under den her regering. Den har ligget stabilt på 11,1, 11,2, 11,1, 11,1, 11,2, så den har varieret omkring 11,1 og 11,2 i hele perioden, og det er et faktum. Det er altså at snyde på vægten, og vi kan jo aldrig nogen sinde drøfte tingene ud fra kendsgerningerne, når man siger, at den falder igen. Det er simpelt hen faktisk forkert.

Noget andet, jeg også godt vil sige er faktisk forkert, og hvor jeg synes man går lidt rigelig tæt på, er det om de konkret varslede afskedigelser i Undervisningsministeriet. Vi har ikke varslet nogen fagkonsulenter afskediget. Og jeg finder faktisk, det er at gå en anelse over grænsen at antyde det, for jeg er naturligvis øverste leder af ministeriet, men fru Marianne Jelved af alle ved også, hvordan sådanne processer kører internt i et ministerium, og at det er for at sikre, at organisationen er beredt til at modtage en hvilken som helst minister af en hvilken som helst kulør.

Den tredje ting er, at jeg ikke ønsker at snakke udenom, men situationen er den, at regeringen altså fastholder, at vi ikke vil betale for medgået tid. Det, der hele tiden vil være udfordringen, er, at vi aldrig kan komme til at prioritere noget på folkeskoleområdet, hvis kommunerne, hver eneste gang de skal løse en opgave – og det følger jo sådan set med det at have ansvaret for skolen – siger til mig, når jeg siger, at vi gerne vil give efteruddannelsesområdet et boost: Glimrende, men så skal I betale det hele, vi vil slet ikke bidrage selv. Det går altså ikke, og det gik heller ikke i fru Marianne Jelveds tid som økonomiminister. Det ved jeg.

Kl. 23:07

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Jeg siger tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og når jeg kigger ud i salen, kan jeg se, at der heller ikke er flere, der ville kunne bede om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Afstemningen om de to fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted torsdag den 10. februar 2011.

Kl. 23:07

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Karen J. Klint):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 9. februar 2011, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.